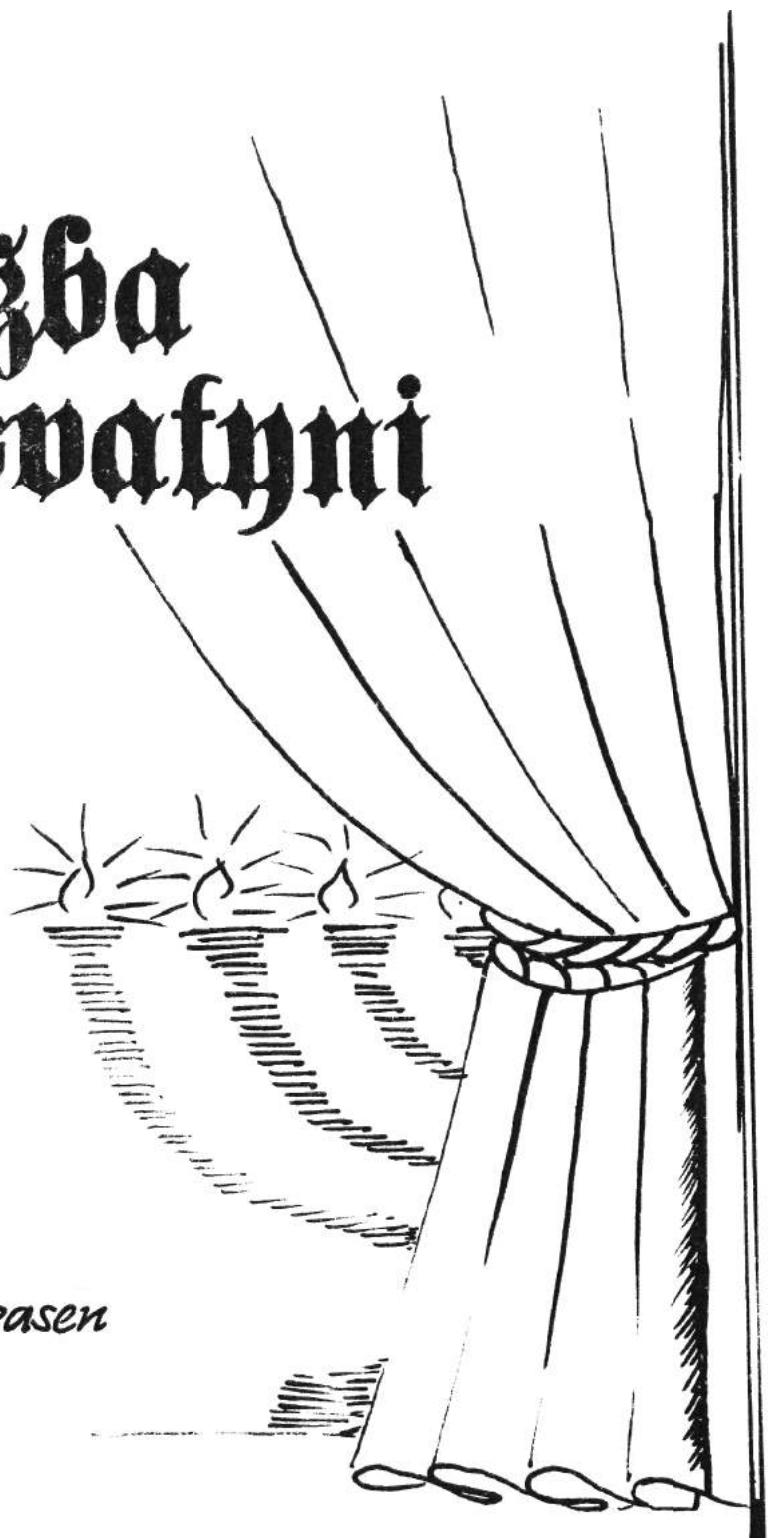
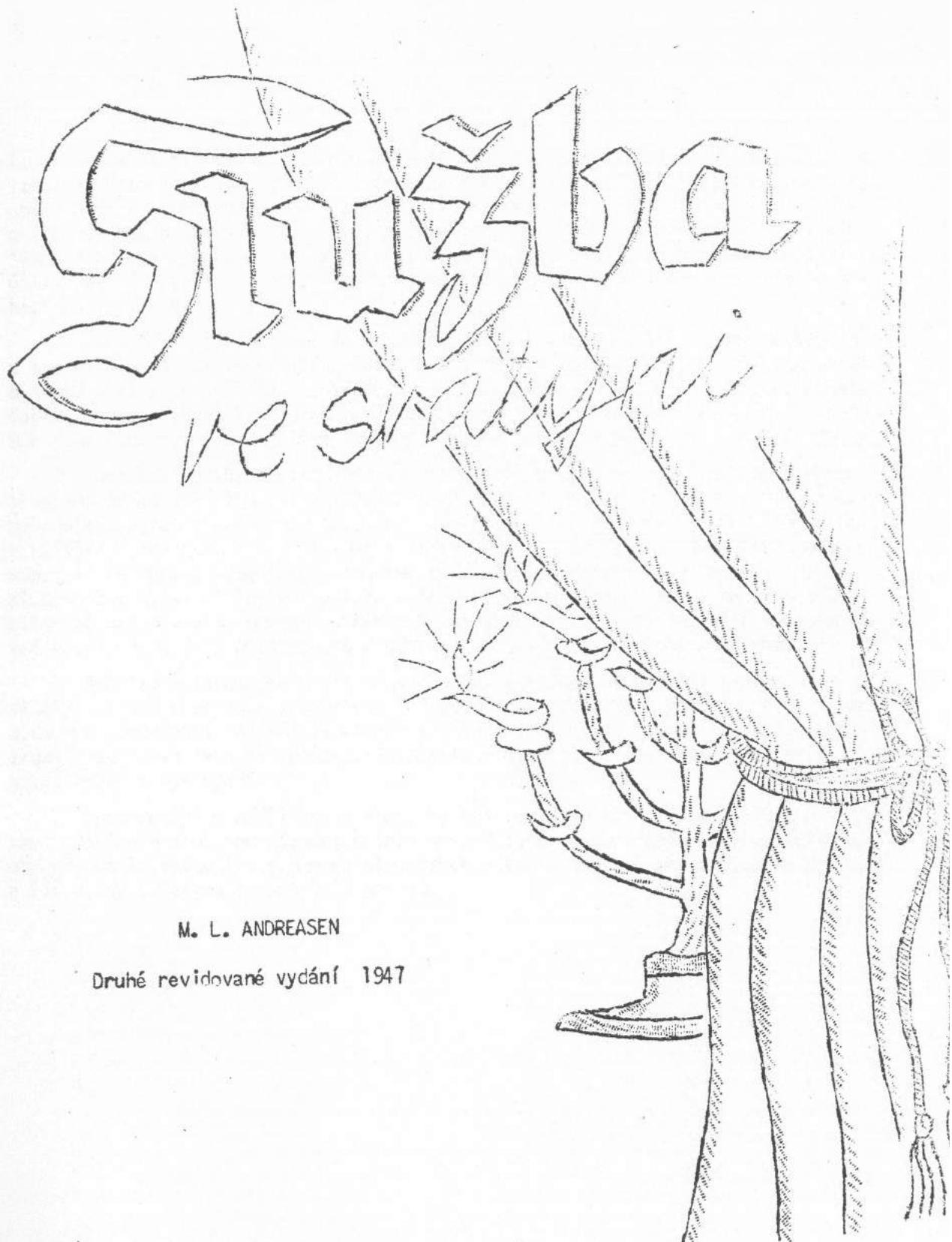

Sluržba ve svatyni

M.L. Andreasen

M. L. ANDREASEN

Druhé revidované vydání 1947

Pro vnitřní potřebu sborů
vydala církev adventistů s. d., Praha 2, Lipnýnská 30

Předmluva

(1) - Po více než tisíc let byla Boží přítomnost na zemi spojována se svatyní v Izraeli. Brzo po vyjítí z Egypta přikázal Bůh Mojžíšovi. "I udělají mi svatyni, abych bydlil uprostřed nich." Ex 25,8. Tato svatyně také nazývána stánkem, byla příbytkem Božím mezi lidmi... "... a posvěceno bude místo siávou mou." řekl Bůh. "Nebo posvětím stánku úmluvy i oltáře; Arona také a synů jeho posvětím, aby mi úřad kněžský konali. A bydliti budu uprostřed synů Izraelských a budu jim za Boha." Ex 29,43-45.

Od časů Mojžíšových až do doby Kristovy se zjevoval Bůh osobně ve svatyni a tam rozmlouval se svým lidem. Řekl Bůh: "A tam budu přicházet k tobě, a mluviti s tebou z té slitovnice, z prostředku dvou cherubínů, kteráž jest nad truhlou svědectví, o všecko, cožt bych poroučeti chtěl k synům Izraelským." Ex 25,22. Mimo to Bůh také rozmlouval s Mojžíšem "u dveří stánku úmluvy před Hospodinem." Ex 29,42.

Jako Boží příbytek mezi lidmi musí se těšiti svatyně povždy hlubokemu a trvalemu zájmu věřícího dítka Božího. Když dále pochopíme, že stánek a jeho služby byly předobrazem "pravého stanku, který vystavěl Bůh a ne člověk", "většího a dokonalejšího, než může být postaven lidskou rukou", a že Kristus jest "knězem ve svatyni" na nebi, a když také pochopíme, že služby ve stánku na této zemi byly předobrazem vyšší služby na nebi, že veškery obřad a všechny oběti na pozemských oltářích ukazovaly na pravého Beránka Božího, pak svatyně nabývá ještě více na důležitosti. V ní jest předznamenáno evangelium a zjevený hluboké věci Boží.

Bylo by velikou předností křesťanů, kdyby studovali pilněji svatyni a její služby. Jsou v nich obsažena vzácná ponaučení pro oddaného zpytatele. Příliš mnozí opomenuli studovati Kristův velekněžský úřad a jeho místo na pravici Boží. Neseznámili se s ním jako Veleknězem, třebaže tato činnost jest vlastní podstatou křesťanství a vykoupení.

Jest nadějí a modlitbou autora, aby tato malá knížka přivedla některé – snad mnohé – k hlubšímu poznání Krista jako Velekněze, Spasitele a Vyкупitele, a aby oni mohli vstoupiti s ním do posvátných míst té svatyně nebeské, skrze novou a živou cestu, kterou on posvětil pro ně.

Kapitola první.

O bět ní soustava..

1.1 První obraz Boha, který se nám dochoval po prvním lidském hříchu, představuje nám jej kráčícího zahradou za ranní rosy a volajícího na Adama: "Kdež jsi?" Gn 3,9. Tento obraz jest současně krásny a významný. Člověk zhřešil, nebot neuposlechl výslovny příkaz Hospodinův. Avšak Pán jej neopouští. Hledá Adama a volá nan: "Kdež jsi?" Toto jsou první zaznamenaná slova Hospodinova k člověku po jeho pádu.

Není bez významu, že jsem takto Bohm představeni. Jest zobrazen jak hledá Adama, hříšníka, který se před ním skrývá. Tento obrázek se velmi podobá podobnosti o marnotratném synu. Den co den vyhlížel Otec syna, který opustil domov, a běžel mu v ústrety, zatím co tento "ještě opodál byl". L 15,20. Připomíná to též pasýře, který hledá ztracenou ovečku "a nahodí-lit mu se nalézti ji ... radovati se bude nad ní více, než nad devadesáti devíti nepobloudilými." Mt 18,13.

Adam plně nepochopil závažnost svého hříchu jako výsledku své neposlušnosti. Bůh mu řekl, aby nejedl se stromu vědění dobrého a zlého, a pravil "nebo v kteří bys koli den z něho jedl, smrtí umřeš." Gn 2,17. Avšak Adam nikdy neviděl smrti a jasně nechápal, oč se jednalo. Když však viděl prvního obětního beránka ležícího před ním s krví života proudem tekoucí, náhle si uvědomil nový a hlubší význam smrti. Počal chápání, že jeho spasení jest v jisté spojitosti se smrtí Beránka, že kdyby beránek nezemřel, musel by zemřít on sám a tak být bez naděje do budoucna, bez Boha, ztracen. Vděčil za svůj život smrti beránka a podle přikázání mu daných, vícou viděl v mrtvém beránku u svých nohou "Beránka, toho zabitého od počátku světa." Zj 13,8.

(10) Veliké musely být výčitky svědomí Adamova, když si plně uvědomil všechny následky hříchu. Musí on, s nímž rozmlouval a se stýkal v zahradě, na konec zemřít pro jeho přestoupení? To se mu zdálo příliš mnoho. Snadno můžeme uvěřiti, že Adam nabídl dátí spíše svůj život, než aby měl zemřít Syn Boží. Avšak ani člověk ani anděl nemohl převzít zodpovědnost za hřích. Jedině on, který byl v Otcově srdci a roven Bohu, který byl Bohem a mohl provést vykoupení. Andělům mohl být přidělen určitý úkol v plánu vykoupení člověka; i samotnému člověku mohlo být dovoleno spolupracovati; avšak pouze Jeden mohl přinést vykoupení. Jeho jméno mělo být Ježíš. (Mt 1,21.)

"V který bys koli den z něho jedl, smrti umřeš. Gn 2,17. To byl výrok Hospodinův. Jný význam těchto slov jest, že Adam by zemřel toho dne, kdy zhřešil. Některí přijímali a přijímají poznámkou na okraji textu "umíráje umřeš" v tom smyslu, že by nezemřeli téhož dne, ale že smrt začne své dílo, a že konečně zemřou. Toto však není ani doslovný ani skutečný význam těchto slov. Nepopřáme, že Adam začal umírat onoho dne. Začal, a to velmi skutečně. Pro věřícího v Slovo Boží jest nezvykle předpokládati, že Bůh nemyslel to, zejména když si uvědomíme, že had tvrdil totéž.

(11) Není však historickou skutečností, že Adam nezemřel v onen den, ale žil po mnoha staletí? Jak si pak máme vyložiti Hospodinův výrok? Jednoduše tak, že ihned jak Adam zhřešil, Kristus převzal veškerou zodpovědnost, postavil se na Adamovo místo a slíbil zemřít za něho, místo něho. Jsme přesvědčeni, že Adam by byl zemřel onoho dne, kdyby Kristus hned na místě se nebyl stal druhým Adamem, kdyby nebyl převzal tíhu hříchu a jeho vinu na sebe a dal v zástavu svůj život za život světa. Toto by bylo v souhlase s planem, připraveným od věčnosti a pojatým do věčné úmluvy, a objasnilo by prohlášení, že Kristus jest Beránek, ten zabitý od počátku světa. Zj 13,8.

1.2 Kožený oděv.

Aby vštípil Adamovi a Evě důkladněji do paměti povahu hříchu a následků přestoupení, stejně tak, aby jim ukázal svoji lásku k nim, Hospodin přioděl je kože-

mi zvřídat, zabitých k oběti. Gn 3,21. Jejich oděv se tak stal jim trvalou připomínkou jejich hříchů, a také, a to více Toho, který pro ně zemřel a jehož láska je záchraní. Jejich roucha byla symbolem spasení.

(12) To, že Hospodin sám připravil oděv svým dětem, které budou vyhnány z vlastního domova, ukazuje jeho přísnost i lásku; přísnost proto, že je vyhnal; milosrdenství proto, že je zaopatřil a pečoval o ně, i když zhřešily. Podobně jako matka zabávala pečlivě a teplo své děti, než je pošle do studeného větru, tak Bůh s láskou oblékl své děti dvě, než je poslal pryč. Musí-li být poslány pryč, nechť nesou znamení lásky, svědectví, že Hospodin se stále o ně stará. Nesmí být ponechán, aby bloudily samy bez naděje a utěšujícího ujištění Boží lásky.

1.3 Adam opouští domov.

S nevýslovnným bolem v srdci opouštěli Adam a Eva svůj domov. Žili tam v láске a míru, rozmlouvali s anděly a stýkali se s Bohem. Často slyšali jeho kroky v zahradě a běželi mu v ústrety. Mluvili s ním tváří v tvář. Poznali přírodu a den Páně když měl přijít, připojili se k nebeskému kúru, aby pěli chvalozpěvy na Hospodina a spojili se v pobožnosti, kdykoliv se přiblížily posvátné hodiny soboty.

Ale nyní byli venku. Již se nebudou procházeti s Hospodinem a anděly. Andělé, kteří se kdysi radovali, že jim mohli posluhovati, jim nyní zatarasili cestu k stromu života. Budoucnost vypadala černě. Budou musit bojovat s trny a bodlácím, a na konci je čeká smrt. Chápali, co poznávají všichni hříšníci, že cesta provinilce jest tvrdá. Poznávali, že jejich pokání nijak nesnížovalo dočasné výsledky provinění. S Božími přikázáními nelze si zahrávat, a bezpečnost vesmíru vyžaduje, aby důstojnost Zákona byla zachovana, i když jest poskytována milost.

(13) Ale jestliže si představíme Adama a Evu, opouštějící se skloněnými hlavami a zdrcenými srdci svůj první domov, co řekneme o Hospodinu? On je stvořil. S láskou pečoval o jejich budoucnost. Se zpěvem se nad nimi radoval. Jejich budoucnost byla plná naděje. Avšak nyní se zdálo vše ztraceno.

Neposlušnost byla příčinou všeho neštěstí, které přišlo na naše první rodiče. Opustili Boha a zvolili si jiného pána. Jedli ze zakázaného ovoce. "Protož nyní", řekl Bůh, "aby nevztáhl ruky své a nevzal také z stromu života a jedl by, i byl by živ na věky.... I vypustil jej Hospodin Bůh z zahrady Edén.... A vyhnal člověka." Gn 3,22-24.

Jak muselo Hospodina boleti srnce, když byl nucen vyhnati Adama. "Aj, a po hled, zda jest zármutek jako jest můj" bylo by možno použiti při této příležitosti. Člověk byl samoten venku stejně jako Bůh byl osamocen v zahradě. Třebaže nemůžeme dobře mluviti o Božím stesku ve smyslu lidském, můžeme věřiti, že Stvořitel nebe a země pocítoval ztrátu, když dva hříšníci pomalu opouštěli známé jim okolí a když se za nimi brána zavřela. Zármutek, ne hněv, naplnil jeho srdce a těžkým krokem, mluveno lidsky, vracej se sam do zahrady. Pokud nemyslíme na Boha jako nedotčeného pocty našich slabostí, pokud si jej nepředstavíme jako zcela nepodobného nám, nemůžeme lidsky pochopiti jeho bolest.

(14) "A vyhnal člověka." Pohlížeje dolů skrze věky, Bůh viděl, co bude státi vykoupení. Viděl dlouhou cestu, po níž se bude muset bráti Syn Boží, aby člověka přivedl zpět. Viděl, že lidé zavrhuji posly jím vyslané. Viděl je, jak plivají na jeho Syna, mrskají jej, nadávají a posmívají se jemu a jak nakonec provrtají hřeby jeho ruce a nohy. Spatřil Getsemane, a dokonce mohl slyšeti srdcervoucí výkřik s Golgaty, když Syn v úzkosti a zoufalství zvolal: "Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?"

Avšak nebylo jiné cesty. Ať to již bylo jakkoliv těžké vyhnati Adama a dáti svého Syna, nemohl váhati. Objevil se hřich - strašný hřich, který nakonec přibije Syna Božího na hrozné dřevo - a zde není možný kompromis. Bezpečnost celého vesmíru byla v sázce. Bůh procházel již tehdy Getsemane a bude tak činiti, dokud hřich potrvá. O tom nemůže být pochybnosti. Bůh zachrání člověka ať jej to stojí cokoliv.

1.4 První zaslíbení Boží.

Třebaže hřích vytvořil přehradu mezi Bohem a člověkem a způsobil, že Adam byl vyhnán z ráje, nezanechal Bůh Adama ve stavu zoufalství. Prvním Jeho zaslíbením byl slib odvahy a pomoci. Přijde, kdož potře hlavu hada a zničí nepřítele, kteří svedl člověka ke hříchu a chystal ještě větší zlo. Bůh pravil: "Nad to, nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, mezi samenem tvým a semenem jejím." Gn 3,15. Aniž bychom se dopouštěli násilí na vyznamu tohoto textu, můžeme jej vyjádřiti slovy: "Položím nenávist ke hříchu do tvého srdce." To byl zřetelný slib jisté pomoci Adamovi. Bůh mu pomůže odpírat hříchu a jej přemáhati, a to tím, že vloží do jeho srdce nepřátelství ke hříchu.

(15) Nenávist k hříchu jest nutná k úplnému spasení. Mluveno lidsky, nikdo není bezpečen, dokud se nenaučí nenavidět hříchu tak hluboce, jak jej dříve miloval. Může odpírat; může dokonce prchat i před ním, avšak dokud jest v jeho srdci vleklá láska k dobru životně důležitou, tak jest i nenávist zla. Správně možno říci, že se náše schopnost lásky k dobru měří a vyrovňáva naší schopnosti nenávistí ke zlu.

O Kristu bylo řečeno: "Miloval jsi spravedlnost, a nenaviděl jsi nepravosti, protož pomazal tebe, o Bože, Bůh tvůj olejem veselé nad spoluúčastníky tvé." Žd 1,9. V Kristovi je láska ke spravedlnosti doprovázená nenávistí ke zlu. Pro tyto dvě vlastnosti byl Bohem pomazán pro Jeho dílo.

Toto sloučení lásky a nenávisti musí být v každém křesťanu. Obě jsou pro křesťanství základem. Jest příznačná, že prvnímu zaslíbení Spasitele v biblji bylo předesláno zaslíbení Boží pomoci v potírání hříchu tím, že se člověku dala schopnost nenaviděti zlo. Tato nenávist jest velkým činitelem v našem zápase se zlem a našem konečném vítězství nad ním. Kdyby tedy nebylo skutečnosti, že Bůh vstěpuje do srdce každého křestana nenávist ke zlu právě tak jako lásku k spravedlnosti, zbylo by málo naděje pro nás.

Tažto zásada jest mocně znázorněna v příběhu o Kainovi a Abelovi. Kain byl rozhněvaný, pozbyl rozvahy. Měl v srdci vraždu a byl hotov zabít svého bratra. Ale Bůh zakročil, dal výstrahu a nabídslib: "Zdaliž nebudeš příjemný, budeš-li dobré činiti? Pakli nebudeš dobré činiti, hřích ve dveřích leží." Gn 4,7.

(16) Výrok "hřích ve dveřích leží" jest zvláště příznačný. Hřích jest připodobněn dravému zvířeti, připravenému vrhnouti se na člověka, jakmile vhodná chvíle to dovolí. "Číhá v úkrytu" jako tygr nebo lev připravený ke skoku. Ve svém milosrdenství Bůh varuje Kaina, že "hřích číhá ve dveřích; ... ale ty panuj nad ním." verš 7. Leč Kain nemusí zouflati; vždyť nemusí být přemožen. "Panuj nad ním" jsou slova Hospodinova. Jest to více než prohlášení; jest to zaslíbení. Člověk nemusí být přemožen. V Bohu jest naděje a pomoc. Hřích nemá míti vládu nad námi. My máme panovati nad ním.

1.5 Bůh připravil plán.

Podle původního úmyslu Božího měl mít člověk přímý styk se svým Stvořitelem. Tento plán se snažil Bůh provesti v zahradě Eden. Avšak hřích zmařil původní záměr Boží. Člověk zhrešil a Bůh je vypudil ze zahrady. Nyní byl od Boha odloučen a zármutek se stane jeho údělem.

Avšak Bůh připravil plán, aby on a jeho lid mohli být opět spojeni. Jestliže nemohli žít v ráji, kde se mohli těšiti přímému styku s ním, proč by Bůh neměl vyjít ven a žít s nimi. A tak, když se naplnil čas, vzkázal Bůh lidu svému: "I udělají mi svatyni, abych bydlil uprostřed nich." Ex 25,8. Podivuhodná láska. Hospodin nemohl snést odloučení od svých a tak jeho láska připravila plán, jak by on mohl žít s nimi a mezi nimi. Bude je doprovázeti na jejich cestách pustinou a na konec je přivede do zaslíbené země. Hospodin bude opět se svým lidem. Pravda, byla tu nyní přehrada, neboť Hospodin přebýval ve svatyni a člověk nemohl s ním přímo mluvit. Než Bůh jest tak blízko, jak to dovolí hřích. Jest "mezi" svým lidem.

V Novém Zákoně se praví:"... nazuveš jméno jeho Emmanuel, kteréž se vykládá: S námi Bůh." Mt 1,23. Křestanským ideálem jest společenství s Bohem, jednotnost s ním, nikoli odloučenost. "A chodil Enoch stále s Bohem." Gn 5,24. Mojžíš mluvil s ním tváří v tvář. (Ex 33,11.) Izrael však nebyl ještě dosti připraven pro takovouto zkušenosť. Museli být nejprve naučeni důstojnosti a svatosti. Museli se nauciti, že bez svatosti nemůže žádný člověk spatřiti Boha. (Zd 12,14.) Muselo jím být vštípeno, že Bůh rozkázal, aby mu zřídili svatyni, aby mohl bydliti uprostřed nich.

1.6 Nezdar Izraele.

Bůh však, než je požádal, aby vystavěli svatostánek, vyhlásil jim Deset přikázání. (Ex 20.) Dal jím svůj Zákon, aby věděli, co od nich požaduje. Stáli před horou, která hořela ohněm. Slyšeli hromobití a viděli blesk a když Pán začal mluvit "třáslo se všechna hora velmi silně" a lidé se třásli. (Ex 19,16.18.) Zjev byl tak úchvatný a podivná tak hrozná, že Mojžíš pravil "Já se krajně bojím a chvěji", a lidé prosili, aby slovo nebylo k nim již mluveno." (Zd 12,21.19.) Mohli však jen viděti a potvrditi spravedlnost požádavků Páně a jak před jejich prohlášením, tak i po něm odpověděli: "Učiníme vše, co Pán pravil, a budeme poslušní." Ex 24,7; 19,9; 24,3.

(18) Lidé si patrně málo uvědomili svou nezpůsobilost konati to, co slíbili a nebo se nechtěli nikdy pokusiti o tak ohromný úkol jako zachovávati vše, co jim Bůh učil. Z dřívější zkušenosti mohli vědět, že bez pomoci Boží nemohou Zákon držovati. A přece to slíbili, ačkoli nemnoho dní potom tančili okolo zlatého telet. Zákon zakázal úctívati modly a oni slíbili Zákon zachovávati; přece zde uctívali jednu ze svých starých model. Svým uctíváním zlatého teleta podali důkaz své nezpůsobilosti a nebo neochoty, konati to, s čehož konáním souhlasili. Porušili Zákon, který slíbili plnit a ten je nyní odsoudil. Zanechalo je to beznadějně a odvahy zbavene.

Bůh měl důvod, aby to dopustil. Chtěl, aby Izrael věděl, že sami nedokáží zachovávat Zákon Boží. A přece zachovávání Přikázání bylo nezbytné k svatosti a bez svatosti nikdo nemůže spatřiti Boha. To jim přivedlo na oči beznadějnou ježich postavení. Zákon, který jim byl dán jen pro život, přinesl jim odsouzení a smrt. Bez Boha byli bez naděje.

1.7 Cesta k vysvobození.

(19) Bůh je neopustil v tomto postavení stejně jako v zahradě Eden zabité beránek předobrazoval Krista, tak nyní obětní a přísluhováním krve Bůh je učil, že jim opatřil cestu k vysvobození. Abraham tomu porozuměl, když beran chycený v houští, byl přijat na místo jeho syna. Bez pochyby, nevystihl zcela význam své odpovědi, když se ho Izák tázal: "Aj tot oheň a dříví; a kdež hovadko k zápalné oběti?" Gn 22,7. K tomu Abraham odpověděl: "Bůh opatří si hovádko k oběti zápalné, synu můj." Verš 8. Když byl meč vytasen, Bůh pravil: "Nevztahuj ruky své na dítě aniž mu co čin," Verš 12. Když se Abraham ohlédl, spatřil berana chyceného v trní, i šel Abraham a vzal skopce toho a obětoval ho v obět zápalnou místo syna svého." verš 13. Kristus praví o tom "Abraham, otec váš, veselil se, aby viděl den můj i viděl a radoval se." J 8,56. Ve skopci chyceném v trní, který zahynul místo jeho syna, viděl Abraham Krista. Zajásal a byl rád.

Ponaučení, které dostal Abraham, hodlal Bůh připravit Izraeli. Skrze zabité jehnátko, skrze býčka, kozla, hrdličky, holuby; skrze stříkání krve na oltář zápalu, na oltář kadidlový, směrem k oponě nebo na archu; skrze učení a prostředkování kněžstva měl se Izrael učiti, jak se přiblížiti k Bohu. Neměli být ponecháni v beznaději, když byli postaveni tváří v tvář odsouzení Božím svatým Zákonem. Byla zde však cesta k vysvobození. Beránek Boží měl zemřít za ně. Vírou v jeho krev mohli vstoupiti ve společenství s Bohem. Prostřednictvím kněze mohli zástupně ve-

jít do svatyně a mohli se v osobě vysokého kněze objeviti v pravé audienční síni Nejvyššího. Věrným v Izraeli předobrazovalo to čas, az Boží lid směle vystoupí do "svatyně skrze krev Ježíšovu." Ž 10,19.

(20) Bůh si přál, aby Izrael všemu tomu naučen byl obětním systémem. To byla pro ně cesta spásy. To jim dávalo naději a odvahu. Ačkoli Zákon Boží, Deset přikázání, odsuzoval je pro jejich hříchy, skutečnost že Beránek Boží měl za ně zemřít, dávala jim naději. (Obětní systém zřídil evangelium pro Izrael) Vytkl cestu ke společenství a bratrství s Bohem.

Jsou "křesťané", kteří nespatřují mnoho důležitosti a hodnoty v Bohem ustanovené službě chrámové; a přece, plán evangelia na záchrana, jak se zjevil v Novém Zákoně je učiněn jasnější tím, že se porozumí Starému Zákonu. Skutečně může být bezpečně řečeno, že ten, kdo rozumí Levitskému systému Starého Zákona může lépe pochopiti a oceniti Nový Zákon. Jeden naznačuje předem druhým a jest jeho vzorem.

1.8 Hřích znamená smrt.

První lekcí, kterou Bůh chtěl učiniti Izraeli obětním systémem, bylo, že hřích znamená smrt. Opět a opět bylo toto naučení vštěpováno do jejich srdci. Každého rána a večera po celý rok byl beránek obětován za národ, Den za dhem lid přinášel oběti za hříchy, své zápalné oběti ke svatyni. V každém případě bylo zabito a krví přisluhováno na určeném místě. Každému obřadu a každé bohoslužbě bylo vtisknuto naučení: Hřich znamená smrt.

(21) Tohoto naučení je v naší době tolik potřebí jako za dávných dnů. Někteří křesťané berou hřich na příliš lehkou váhu. Považují jej za pomíjející údobí života, ze kterého lidstvo vyroste. Jiní pokládají hřich za politovaný hojný, ale ne nevyhnutelný. Ti všichni potřebují, aby naučení, že hřich znamená smrt, bylo nesmazatelně vštípeno do jejich myslí. Zatím co Nový Zákon prohlašuje, "že odměnou za hřich je smrt" Ř 6,23. opomíjejí mnozí chápati závažnost toho prohlášení. A životnější představa hříchu a smrti jako neoddělitelně spojených mnoho by napomohla ocenění evangelia a porozumění jemu.

Jiné naučení, které chtěl Bůh vštípiti Izraeli bylo, že odpustění hříchu může být dosaženo toliko vyznáním a přisluhováním krve. To sloužilo tomu, aby bylo na Izraele hluboce působeno cenou odpustění. Odpustění hříchu je více než pouhé přehlížení chyb. (Odpustit stojí něco a cenou je život, dokonce život Syna Božího)

Toto naučení jest důležité také pro nás. Smrt Kristova se zdá některým nepotřebnou. Myslí si, že Bůh mohl a nebo měl odpustit bez Golgaty. Kříž se jim nezdá být nedílnou a životně důležitou částí vykoupení. Bylo by dobré, kdyby dnes křesťané uvažovali více o ceně jejich spasení. Odpustění není věc jednoduchá. Stojí něco. Obětním systémem Bůh učil Izraele, že odpustění možno získati jen proléváním krve. Toho naučení nyní potřebujeme.

Studium předpisů Starého Zákona, týkajících se způsobu sblížení se s Bohem, poneše bohaté zisky. V obětním systému nalézáme základní zásady zbožnosti a svatosti, které se dokonale splňují v Kristu. Proto někteří neovládli tato základní naučení, budou nezpůsobilí a nepřipravení - pokračovati k hlubším věcem, připraveným jim Bohem. (Starý Zákon je základem.)

(22) Ti, kdož jsou s ním dokonale obeznámeni, budou moci postavit stavbu, která nespadne, když přijdou deště a větry budou váti. Budou "vzdělání na základ apoštolský a prorocký, kdež jest základním úhelním kamenem sám Ježíš Kristus." Ef 2,20.

Kapitola druhá.

Boží svatyně na zemi..

(23) Nedlouho po vydání Zákona na hoře Sinai řekl Hospodin Mojžíšovi: "Mluv k synům Izraelským, ať mi vybírají obět vzhůru pozdvižení od každého člověka, kterýž by ji z srdce dobrovolně dal, přijměte takovou obět mou." Ex 25,2. "Tato pak jest obět pozdvižení, kterouž budete bráti od nich: Zlato a stříbro a měd, postavec modrý, šarlat a červec dvakrát zbarvený, bílé hedvábí a srst kozí, též kůže skopcové na červeno barvené a kůže jezevcí a dříví setim, olej k svícení, vonné věci na olej k pomazování a pro kadění vonné věci, kamení onychinové a jiné kamení k vsazování do náramníků a náprsníku." Verše 3.7. Toho mělo být použito hlavně při zřízení svatyně, ale též na roucha kněžstva a udržování bohoslužeb vůbec.

2,1 Vlastní stavba.

Svatyně zde zmíněná byla stanem s dřevěnými stěnami, jejíž střecha sestávala ze čtyř z nichž vnitřní byla z jemně tkaného plátna vnejsí z koží skopových na červeno barvených, přikrytí také z koží jezevcích svrchu." Ex 26,14. Budova sama byla asi patnáct krát čtyřicet pět stop (na základě osmnácti palcového lokte, asi 5 x 15 metrů), umístěna v ohradě, zvané předsíň, která byla asi 75 stop široká a 150 stop dlouhá (25 x 50 metrů).

(24) Svatostánek byl tak postaven, že mohl být rozebrán a snadno přenesen. Prkna nebyla sbita jako při obyčejné stavbě, ale byla oddělena každé zasazenou kolmo do stříbrného ložiska. (Ex 36,20-34) Závesy, ohraňující předsíň, byly zavěšeny se sloupů, zasazených do mosazných podstavců. (Ex 38,9-20.) Zařízení bylo též zhotoveno tak, aby se dalo snadno přenést s místa na místo při jejich putování po poušti. Celá stavba svatostánu, ač krásná, ba nádherná co do plánu, ukazovala na dočasnu povahu. Měla sloužiti pouze do času, než by se Izrael usadil v Zeslibené zemi a mohla být postavem trvanlivější stavba.

Budova byla rozdělena na dvě oddělení; jedno větší, se nazývalo svatyní, druhé, menší, bylo svatyní svatých. Před první místností visela záclona anebo opora a jiný závoj odděloval svatyni od svatyně svatých. Tento posledně jmenovaný závoj byl každého roku snat a jiný zavěšen na jeho místo. Oken v budově nebylo. V první místnosti však lampy na sedmiramenném svícnu či stojanu dávaly dosti světla, aby kněží mohli konati denní bohoslužbu, rituálem vyžadovanou.

2.2 Dvě místnosti.

V první místnosti byly tři předměty: stůl s chlebý předložení, zlatý svícen a oltář s kaditelnicí. Ten, kdo by vstoupil do místnosti od průčelí budovy, které směřuje k východu, spatřil by na druhém konci místnosti oltář s kaditelnicí. V pravo byl stůl s chlebý předložení a vlevo svícen. Na stole bylo narovnáno ve dvou skupinách dvanácte chlebových placek (přesných chlebů) zároven s kadidlem a lahvemi pro obětní nápoj. Na něm bývaly misky, lžíce a číša, užívané v denní bohoslužbě. (Ex 37,16.) Svícen byl zhotoven z ryzího zlata. Měl šest ramen vedle středního ramene, t.j. tři na každá straně. Nádobky na olej byly ve tvaru mandlí. (Verš 19.) Ze zlata byl zhotoven nejen svícen, ale též kratiknoty a misky na ohořelé knotty. (verš 23).

(25) Nejdůležitější předmět v této místnosti byl oltář s kaditelnicí. Byl asi 36 palců (90 cm) vysoký a jeho vršek byl čtverec o straně 18 palců (45 cm). Tento oltář byl potažen zlatem a nahoře byl zdoben vypuklým lemováním ze zlata, připomínajícím korunu. Na tento oltář kladl kněz při denní bohoslužbě ublí, vzaté s oltáře, zápalů a kandidlo. Když dal kandidlo na řeřavé uhlí na oltáři, vystupoval kouř a poněvadž opora (závoj) mezi svatyní a svatyní svatých neosahovala až ke stropu budovy, naplnilo kandidlo nejen svatyni, nýbrž i svatyni svatých. Takto oltář s kaditelnicí, ač umístěn v první místnosti, sloužil i místnosti druhé. Z toho důvodu byl

postaven "před oponou, za kterouž jest truhla svědectví před slitovnicí, jež jest nad svědectvím", kde se měl Bůh sejti se svým lidem. (Ex 30,6.)

V druhé místnosti, svatyni svatých, byl toliko jediný kus zařízení t.j. - truhla smlouvy. Tato archa byla zhotovena na způsob truhly, asi 45 palců dlouhé (110 cm) a 27 palců široké (68 cm). Víko této truhly se nazývalo slitovnice. Okolo vršku slitovnice byla koruna, nebo vypouklé zdobení ze zlata, totéž jako na oltáři s kaditelnici. Do této truhly uložil Mojžíš Desatero přikázání, psaných na dvou kamenných deskách vlastním prstem Božím. (Dt 10,4.5.)

(26) Alespoň po jistou dobu obsahovala truhla též zlatou nádobu s manou a hůl Aronovu, jež vypučela. (Žd 9,4.) Na slitovnici byli dva cherubové z taženého zlata, jeden cherub m jednom konci a druhý cherub na druhém konci. (Ex 25,19) O těchto cherubínech jest řečeno: "A budou mítí křídla vztažená svrchu, zastíraje křídly svými slitovnicí a tváři jejich obráceny budou jednoho k druhému, k slitovnici budou tváři cherubínů." verš 20. Zde se Bůh bude stykat se svým lidem. Řekl Mojžíšovi: "A tam budu přicházeti k tobě, a s tebou z té slitovnice, z prostředu dvou cherubínů, kteříž jsou nad truhlu svědectví, mluviti o všecko což bych poroučeti chtěl synům Izraelským." verš 22.

2.3 V předsíni.

Venu v předsíni, přímo přede dveřmi stánku, bylo umyadlo, velká mísa s vodou. Toto umyadlo bylo z mědi, která pocházela ze zrcadel, které věnovaly ženy k tomuto účelu. V tomto umyadle si měli kněží umývat ruce a nohy, než vstoupili do svatostánku nebo před zahájením bohoslužby. (Ex 30,17-21; 38,8.)

(27) V síní byl též oltář zápalů, který hrál nejdůležitější úlohu při všech obětních zápalech. Tento oltář byl asi pět stop vysoký (1,5 m) a 7 a půl stopy do čtverce (2,3 m), uvnitř dutý a obložený mědi. (Ex 27,1.) Na tomto oltáři byla pokládána zvířata, nabízená k oběti zápalné. Zde též byl spálen tuk a požadovaná část masa obětí. Na čtyřech rozích oltáře byly rohovité vyčnělky. Při některých zápalech byly tyto rohy potřány krví nebo touto byl oltář pokropen. Krev jinak nepoužitá byla vylita u spodku oltáře.

2.4 Šalomounův chrám.

Když Šalomoun počal panovati, starý svatostánek byl na rozpadnutí. Byl starý několik set let a po celou tuto dlouhou dobu vystaven působení větrů a počasí. David zamýšlel vystavěti Hospodinu dům, ale bylo mu řečeno, že by to nebylo dovoleno, neboť byl mužem krve. Jeho syn měl stavbu uskutečnit. Chrám, který Šalomoun vystavěl, "z kamení hotového, tak přivezeného stavěli. Ani kladiva, ani sekery, ani jakého nástroje železného nebylo slyšeti v domě, když byl stavěn." 1Kr 6,7.

2.5 Budova.

Vlastní chrám byl okolo třiceti stop široký a na devadesát stop dlouhý (10 x 30 m). Na vstupní straně, obrácené k východu, byla předsíň nějakých třicet stop dlouhá (10 m) a patnáct stop široká (5 m). Podél ostatních tří stran chrámu byly vystavěny řady místností, z nichž některé byly používány jako ložnice pro kněze a Levity, konající službu v chrámu, jiné pak jako skladistiště na peníze a jiné věnované dary. Chrám byl vyložen uvnitř cedrovým dřevem, pokrytým zlatem, s vyrytými obrazy cherubínů, palem a rozvítilých květin. (Verše 15,18,21.22,29.) O tom jest řečeno: "A tak vystavěl Šalomoun ten dům a dokonal jej. A otafloval zdi domu vnitř prkny cedrovými, od podlahy domu až k stropu obložil dřívím vnitř; položil také podlahu domu prkny jedlovými." Verše 14,15.

(28) Původní svatostánek neměl podlahy, avšak v chrámu Šalomoun stavěl "z prken cedrových, od podlahy až do stropu. A tak udělal uvnitř příbytek, aby byl svatyně svatých." Verš 16. Když pokryl celý vnitřek chrámu cedrovým dřevem, tak že ani ka-

mělo nebylo viděti ... obložil Šalomoun příbytek ten zlatem nejčistším a učinil r
rozdělující stěnu a provazy zlaté před svatyní svatých, kterouž také obložil zlatem.
Ano brž všechn dům obložil zlatem, žádné strany nepomíjeje." Verše 18-22.

2.6 Svatyně svatých.

Ve svatyni svatých, na nejsvětějším místě, byla umístěna truhla smlouvy Pá-
ně. Původní truhla měla dva cherubíny z čistého zlata. Nyní však další dva cheru-
bíni byli přidáni a umístěni na podlaze, a mezi ně postavena truhla. Byli zde dřeva
olivového, každý asi patnáct stop vysoký (4,5 m). "Míru jeounostejnou a řezbu jedno-
stejnou měli oba cherubínové." 1Kr 6,25. "... rozlánil křídla svá a dotýkalo se
křídlo jednoho jedné stěny, též křídlo cherubína druhého dotýkalo se druhé stěny;
křídla pak jejich uprostřed domu spolu se dotýkala." Verš 27. To by dávalo dvěma
cherubínům spojené rozpětí křídel asi 30 stop (10 m). Tito cherubínové byli též
obloženi zlatem a na všech stěnách domu byly vyřezávané postavý cherubínů a palem
a květin uvnitř i zvenčí. Dokonce i podlaha byla obložena zlatem. (Verše 29.30.)

(29) V prvním oddělení chrámovém byly učiněny některé změny v zařízení. Před
svatyní svatých, a uveden jakoby k ní měl náležeti (verš 22.), stál oltář a kadite-
nici, tentýž jako ve svatostánku. Na místo jednoho svícnu nebo stojanu na lampy by-
lo jich nyní deset, pět postavených na jedné straně a pět na druhé. Tyto stojany
na lampy byly z čistého zlata, stejně jako misy, kratiknoty, koflíky, lžíce a kadite-
nice. (1Kr 7,49.50.) Na místo jednoho stoju s chlebým předložení bylo jich deset,
"pět po pravé straně a pět po levé." 2Pa 4,8.

2.7 Oltář a umyvadlo.

Oltář zápalů, jinak nazývaný měděný oltář, byl podstatně rozšířen v Šalamounově chrámu. Oltář v původním svatostánku byl asi sedm a půl stopy do čtverce
(2,3 m x 2,3 m), zatím co šalamounův oltář byl třicet stop do čtverce (10 m x 10 m)
a patnáct stop vysoký (5 m). Džbány, lopaty, vidličky a pánve pro oltářní bohosluž-
bu byly všechny z mědi. (Verše 11,16).

(30) Ve svatyni bylo umyvadlo k mytí. To bylo nyní o mnoho zvětšeno. Bylo to
pánev broncová patnácti stop v průměru (4,5 m), sedm a půl stopy vysoká (2,2 m) a
mohla pojmuti skoro 760 hektolitrů vody a byla nazývána ("slité moře"). (1Kr 7,23-
26.) Bronz, ze které byla zhotovena, byla ztloušti dlaně. Její okraj byl zpracován
na způsob okraje koflíků s květy lilií. Celé moře leželo na dvanácti volech, "z
nich tři byli obrácení k severu a tři obrácení k západu a tři obrácení k jihu a
tři obrácení k východu; a moře stálo svrchu na nich a jejich zadky byly pod mořem."
(Verš 25.) Bylo umístěno na nádvorí mezi oltářem zápalů a svatyní.

(30) Kromě tohoto velkého moře bylo deset menších umyvadel na kolech, takže moh-
la být posunována s místa na místo podle potřeby. (Verš 27-37). Každé z těchto
umyvadel pojalo asi 15 hektolitrů vody a bylo jich používáno k umývání těch částí
zvířat, které měly být spáleny na oltáři zápalů. (2Pa 4,6). Každá z těchto umyva-
del bylo na mosazném podstavci; kola byla podobného díla "jako dílo kol u vozů:
osy jejich i písty jejich, loukotě jejich i špice jejich, všecko bylo slité." 1Kr 7,
33. Strany byly ozdobeny podobami lvů, volů, cherubínů a palem s dodatky "dílem ta-
ženým". (Verše 29,36) Nádvorí muselo být podstat větší nežli předsín staré svaty-
ně.

Náheru Šalamounova chrámu možno seznati z kořisti, kterou Nabuchodonozor
vzal z Jerusaléma. Vypočítávání u Ezdráše udává třicet mís ze zlata, tisíc mís ze
stříbra, devět a dvacet nožů, třicet pární ze zlata, stříbrných pární druhé třídy či
čtyři sta a deset a jiných nádob tisíc. "Všech nádob zlatých a stříbrných bylo
pět tisíc a čtyři sta." Ezd 1,9-11.

2.8 Oltář s kaditelnicí.

(31) Zajímavé prohlášení týkající se oltáře s kaditelnicí nalézáme v 1Kr 6,22.

Předcházející verše popisují svatyni svatých. Zmiňují se, že tam byla archa, obsahu jící přikázání a v souvislosti s tím oltář, který byl z cedru. (verše 19,20). Tento oltář, podle verše 22 náležel ke svatyni. To může mít i nějaký vztah k otázce, vyvolané stylizací deváté kapitoly epiš. k Židům, kde je při popisu zřízení v první místnosti vynechán oltář s kadidelnicí a o kadidelnicí se podotýká, že je v místnosti druhé. (Verše 2-4). Americký revidovaný překlad má "oltář s kadidlem" místo kadidelnice, ačkoli marginální záznam mluví o kadidelnici. Ať si myslíme cokoli o tomto v pochybnost vzatém záznamu, je pozoruhodné, že v žd 9,2 při popisování svatyně se opomíjí oltář s kadidelnicí. Záznam v 1Kr 6,22 že oltář s kadidelnicí, třebaže byl umístěn ve svatyni, "patřil" k svatyni svatých, jest všeobecně považován za správné podání. Soudíme proto, že podle vyjádření Ex 30,6 byl oltář s kadidelnicí umístěn před oponou ve svatyni "před sítovnicí", k svatyni svatých. Poněvadž ve skutečnosti kadidlo naplnovalo svatyni svatých právě tak jako svatyni, zdá se toto být nejlepším názorem na věc. (Viz Ex 40,26.)

2.9 Zerobábelův chrám.

Chrám, vystavěný Šalamounem, byl zničen za Nabuchodonozora v pádu v šestém století př. Kristem. Vladcové a lid se postupně odlučovali od Hospodáře a upadali dál a dál do modlářství a hřichů. Přes to, že Bůh mohl způsobit napravu zla, Izrael setrval v odpadlosti. Bůh vyslal k nim své proroky s výstrahami a prosbami, ale oni si z poslu Božích tropili smích a pohrdali jeho slovy a zneužívali jeho proroka, až vzplanul hněv Hošpodinův proti jeho lidu, dokud nebylo nápravy. Proto on přivedl na ně krále Kaldejského, který mečem zabil jejich mladé lidi v jejich svatyni a neměl soucit s jinochy a pannami, se starcem a tím, kdo byl věkem shrben. On je všechny vydal do jeho ruky. (2Pa 36,16.17.)

(32) Při tomto zničení Jeruzalem Nabuchodonozor spálil dům Boží, strhl zeď Jerusalémskou a vypálil ohněm všechny jeho paláce a zničil všechny jeho půvabné nadoby. (verš 19). "Ty, kteří unikli meči, zavedli do Babylona, kde byli služebníky jeho a synů jeho až do vlády království Perského. (verš 20.) Takto začalo, co jest nazýváno sedmdesáte let zajetí, aby se naplnilo slovo Hospodinovo ústy Jeremiášovými, dokud zem neměla radost ze svých sobot, neboť pokud ležela pustá, zachovávala sobotu, aby se naplnilo šedesát a deset let. (verš 21).

2,91 Chrám znova vystavěný.

Když se naplnily dnove zajetí, bylo Izraelským dovoleno se vrátit; ale tehdy byli mnozí v Babyloně tak dlouho, že raději tam zůstali. Avšak zbytek se vrátil a základ nového chrámu byl v pravý čas položen. "A všechn také lid prokřikoval hlasem velikým, chválice Hospodáře, protože začleněn byl dům Hospodinův." Ezd 3,11. Leč, nebyla to jenom radost, ježto "mnozí pak z kněží a z Levitů i z knížat čeleďi otcovských, starci, kteříž byli viděli prvnější dům, když základli tento dům před očima jejich, plakali hlasem velikým. Mnozí nazpět prokřikovali s radostí hlasem velikým, tak že lid nemohl rozeznati hlasu prokřikování radostného od hlasu pláčicího lidu; nebo lid ten prokřikoval hlasem velikým, a hlas ten slyšen byl daleko." verš 12,13.

(33) Chrám takto vystavěný byl zvan chrámem Zerobábelovým podle jména stavitele. O jeho konstrukci není mnoho známo, soudí se však, že se v hlavních rysech shodoval s chrámem Šalamounovým. Ve svatyni svatých nebylo však truhly. Ta zmizela v době Nabuchodonozorova vpádu. Ustní podání tvrdí, že archu odnesli svatí muži do hor, kde ji ukryli, aby nepadla do pohanských rukou. Rozhodně svatyně svatých zůstala prázdnou až na kámen, který sloužil jako nahradu za archu v den očistování. Tohoto chrámu bylo stále užívano až skoro do času příchodu Krista. Pak jej vystřídal chrám Herodův.

2.92 Herodův chrám.

Herodes se stal králem v roce 37 před Kristem. Jednou z prvních věcí, kterou podnikl, byla stavba pevnosti Antonia, na sever od chrámových pozemků a spojena podzemní chodbou s nádvořím chrámu. O několik let později se rozhodl přestavěti chrám ve velkolepejším měřítku než kdy předtím. Židé mu nedůvěrovali a nenechali ho pokračovat ve stavbě, dokud by nepodal důkaz dobrého úmyslu tím, že shromáždil materiál pro stavbu, dříve než by strhl starý. To ochotně učinil. Kněží také trvali na tom, že na chrámu nemá pracovat žádná obyčejná osoba, ale že je nutné, aby kněží sami provedli stavbu chrámovou. Pro tuto žádost bylo stráveno několik let vycvičkem tisíce kněží na zedníky a tesaře, aby pracovali na svatyni. Ti vykonali všechnu práci souvisící s dvěma místnostmi chrámovými. Celkem bylo za stavby zaměstnáno deset tisíc zkušených dělníků.

(34) Stavební práce začaly asi r. 20 př.Kr. Vlastní chrám byl dokončen asi za jeden a půl roku, ale trvalo dalších osm let, nežli byly dokončeny nádvoří a obytné budovy. J 2,20 tvrdí, že za časů Kristových byl chrám ve stavbě čtyřicet a šest let; ve skutečnosti bylo asi L.P.66, právě před zničením Jerusalema Rímany, že byl chrám úplně dostavěn.

2.93 Krásná stavba.

Herodův chrám byla překrásná stavba. Byl vystavěn z bílého mramoru, obloženého zlatými deskami, umístěn na vyvýšině se schody vedoucími k němu z každého směru, tvořícími řadu teras. Zvedal se do výše sto třiceti metrů nad údolím a mohl být viděn z velké vzdálenosti. Josephus jej přirovnává k zašnežené hoře. Byla to krásá zejména, hledělo-li se na něj ráno, když byl sluncem ozářen. Byl to jeden z divů světa.

Herodův chrám byl stejně veliký jako chrám Salomounův, to je vlastní budova byla asi třicet metrů dlouhá a deset metrů široká. Svatyně byla od svatyně svatých oddělena přepážkou ztloušťi asi čtyřiceti pěti cm s otvorem, před kterým visela opona zmíněná v Mt 27,51., jež se roztrhla při Ježíšově smrti. Ve svatyni svatých nebylo zařízení, nýbrž toliko kámen, zbylý z chrámu Zorobábelova, na který nejvyšší kněz pokládal kadidelnici v den smíření. Zařízení ve svatyni bylo pravděpodobně stejné jako v chrámu Salomounově.

(35) Přímo nad svatyní a svatyní svatých byly komory nebo síně, kde se kněží scházeli (za určených příležitostí). Rada starších též se tam scházela nějaký čas. V podlaze místnosti nad svatyní svatých byl odklob, kterým mohla být klec spuštěna dolů do svatyně svatých. Tato klec byla dosti veliká, aby pojala jednoho nebo více dělníků, kterých bylo občas třeba k opravě chrámu. Klec byla otevřena toliko směrem ke zdi, tak aby dělníci mohli pracovat na zdech, aniž vkročili z klece a nebo ve skutečnosti, aniž spatřili cokoli leda část zdi, na které pracovali. Poněvadž jen velekněz mohl vstoupiti do svatyně svatých, bylo takto učiněno opatření ku provedení potřebných oprav, aniž dělníci musili přímo vstoupiti anebo být ve svatyni svatých.

Po stranách vlastního chrámu byly místnosti pro kněží a též pto uskladňování, stejně jako v chrámu Salomounově. V průčelí byla veranda přesahující třicet šest stop (11 m) každou stranu chrámu, čili celková délka verandy byla asi sto sedesát sto (49 m).

2.94 Nádvori.

(36) Vnější nádvori v Herodově chrámu bylo veliké prostranství, ne zcela čtverec, asi tisíc stop (300 m) každým směrem. Toto nádvori bylo rozdeleno na menší dvory jako dvůr pohanů, dvůr žen a dvůr kněží. V jedné části nádvori na ohromném mřížoví nebo přepážce spočívala vinná réva, jejíž hrozny podle Josefusa (kterému arci nelze důvěrovat) měly výšku muže. Podle něho se vinná réva prostírala asi čtyřicet stop (12 m) od severu k jihu a její vršek byl více než sto stop (30 m)

od země. Zde Herod umístil také obrovského orla k velké úzkosti a nelibosti Židů. Byl konečně donucen odklidit orla z posvátného okolí.

Asi tři a třicet stop (10 m) před chrámovou verandou stál oltář zápalů. Tento oltář byl větší nežli oltář v Salamounové chrámu. Podle Mishnah byl čtyřicet osm stop do čtverce (16 x 16 m). Byl zbudován z neotesaných kamenů a asi patnáct stop vysoký (5 m). Svah, vystavěný též z kamene, vedl až na několik stop k vrcholu oltáře. Okolo oltáře blízko vrcholu byl vchoz, na kterém kněží stáli, když konali předepsané oběti.

Na chodníku blízko oltáře byly kruhy, ke kterým obětní zvířata mohla být přivazována. Byly tam rovněž stoly s nádobami, noži a mísami, používanými při obětvání. Oltář byl spojen s jakouc i odpadní stokou, takže krev vyliatá u paty oltáře byla nucena odtékati. Vše bylo úzkostlivě udržováno v čistotě, dokonce i odpadní stoka byla v určené době vymývána.

Uvnitř zdí obklíčujících nádvoří byly kolonády, zvané též verandami. Ta na východní straně byla nazývána verandou Salamounovou, strany severní, západní a východní měly dvojité kolonády s dvěma řadami sloupů a se střechou, z vyrezavárného cedru. Na jižní straně byla královská veranda se sto šedesáti dvěma sloupy. Tyto sloupy byly sestaveny tak, aby tvorily tři chrámové lodi, dvě vnější každá třicet stop široká (9 m), prostřední pak čtyřicet pět (14 m) v nichž se mohla konati veřejná shromáždění. Zde se shromáždovali věřící, když se ráno přišli do chrámu modlit. Bylo to obvykle shromaždiště Izraelitů, kdykoli přišli do chrámu.

(37) Část nádvoří nejbliže vchodu byla zvana dvůr pohanů. Kamenná ochranná stěna oddělovala tento dvůr od ostatního prostranství. Žádný pohan nemohl jít za jeho hranice. Na ochranné stěně byl nápis: "Žádný cizinec nesmí vstoupiti dovnitř za sloupkové zábradlí a násep okolo posvátného místa. Kdokoli bude dopaden, bude odpovědný za svou smrt, která bude následovati." Židé se domnívali, že Pavel překročil toto chrámové nařízení, dali jej proto zatkouti a uvězniti Římany. (Sk 21,28.) V roce 1880 byla nalezena deska s tímto nápisem a je nyní v museu.

Herodův chrám byl jednou z nejkrásnějších staveb, jaké kdy svět viděl. Byl chloubou Židů. Přece však nastal čas, že byl zničen. "Nebude zůstaven tuto kámen na kameni, který by nebyl zbořen", byla Kristova slova. Mt 24,2. Toto proroctví se doslově splnilo. Nezůstal ani kámen.

Původní svatyně a tři lodi chrámové zde zmíněne měly jisté věci společné, ačkoli se v některých podrobnostech lišily. Všecky měly dvě místnosti, svatyni a svatyni svatých. Všechny měly oltář s kadidelnici, oltář zápalů, umyvadlo, stůl na chleby předložení a svícen. První dvě měly archu, která zmizela okolo 600 př.Kr. Kněžstvo bylo zcela totéž, nezměnily se ani oběti.

Více než tisíc let se Izrael shromáždoval okolo svatyně. Jakého požehnání by se jim bylo dostalo, kdyby byli ve svých obětech postřehli toho, zaslíbeného v záhradě Edebu, Beránka, který snímá hrásky světa. Bojměž se tedy, aby se snad nezdálo, že jsme rovněž zůstali za slibem nám zanechaným. (Žd 4,1.)

Kapitola třetí.

(39)

K n ě ž s t v o ..

3,1 Mojžíšovi byla dána nařízení nejenom pro zbudování svatyně, ale též pro výběr a výcvík kněžstva. Bůh rozkázal Mojžíšovi, "Ty pak přijmi k sobě Arona bratra svého a syny jeho z prostředků synů izraelských, aby úřad kněžský konali přede mnou: Aron, Nadab, Abín, Eleazar a Itamar, synové Aronovi." Ex 28,1. K Aronovi On pravil: "Ty pak a tvoji synové s tebou ostríhati budete kněžství svého při všech věcech přináležejících k oltáři a které jsou za oponou a sloužiti budete: Úřad kněžství vašeho darem jsem vám dal." Nu 18,7.

Kněží izraelští měli v národě vysoké a čestné postavení. Jejich odpovědnost byla veliká a jejich výsady rovněž. Byli strážci Zákona Božího a též mravnosti-židů. Bylo stěží některé údobí života nebo činnosti, ve kterém by kněz nebyl měl vynikající úlohu.

Aron a jeho synové byli k tomuto vysokému úřadu vyvoleni Bohem a skoro po celou historii národa byli kněží omezeni na linii Aronova rodu. Téprve v pozdější části izraelské národní historie byli jiní připuštěni ke kněžské službě a to jen pro nátlak občanských úřadů. Zdá se, že byly výsady kněžského úřadu určeny původně na dobu života, ale jsou důvody domnívat se, že tohoto opatření nebylo později obáno.

(40) Když počet Aronových kněží vzrostl tak, že v touž dobu nebylo všech třeba pro chrámovou bohoslužbu, byli rozděleni ve dvacet čtyři skupiny, z nichž se každý střídal ve vykonávání bohoslužby, každý konal službu v Jerusalémě dvakrát do roka po jeden týden, trávícce ostatní čas v domácích okresích pomáháním lidem a jejich vyučováním. S počátku byl u střídání těchto kursů zachováván přísný pořádek, ale když později nastala korupce, byl pořádek kursů uveden ve zmatek a v Kristově době biblické střídání nebylo již zachováváno.

Kněží měli dozor na celou vnější bohoslužbu národa. Byli strážci chrámu a jen oni se mohli přiblížiti k Bohu, výraz to, který v Izraeli znamenal výsadu konání bohoslužby u oltáře a vcházení do svatyně k výkonu bohoslužby. Toliko skrze ně mohl lid přistupovati k požehnáním smlouvy symbolizované kropením krve a obětováním kadidla. Jedině kněží mohli jednat s Bohem.

Kromě svých přísně náboženských funkcí a chrámového úřadu kněží dohlíželi též na mnohé občanské, ba i osobní záležitosti. Určovali, kdy někdo byl obřadně nečistý a měli moc vyloučiti ho z církve. Malomenství bylo jim přikazováno ku přezkoušení a na jejich slově záviselo rozhodnutí, zda někdo má být vyloučen ze společenství anebo zamořený dům stržen. (Lv 13,14.) Bůh pravil, "Šetř se při ráně malomenství, abys ostríhal pilně a činil všecko, jakž učiti vás budou kněží Levitové; jakož přikázal jsem jím, austríhati toho budete a tak činiti. Pomni na ty věci, které učinil Hospodin Bůh tvůj Marii na cestě, když jste vyšli z Egypta." Dt 24,8.9.

(41) Jedině kněží mohli člověka navrátit rodině, když byl úředně odloučen. Měli také soudní pravomoc v jistých případech podezření nevěry. (Nu 5,11-31.) Výkladem Zákona nabyla velkého vlivu a moci v mnohých záležitostech, týkajících se denního života. V nesnadných případech a krevních byli kněží sdruženi se soudcem k vydání soudních rozhodnutí nejen v otázkách náboženských, ale též v čistě občanských "rozepřích v branách tvých". (Dt 17,8-13.) Rozhodnutí v takových případech bylo konečné. Lidé byli napomínáni aby činili podle vyřčení zákona, kterémuž by tě naučili a podle rozsudku, kterýž by vypověděl i ... jestliže by pak kdo vzpouru se vydal, takže by neposlechl kněze postaveného tam k službě před Hospodinem, Bohem tvým, anebo soudce, tedy at umře člověk ten a odejmeš zlé z Izraele." verše 11.12. (viz též Dt 19,17.)

Je snadno myslitelné, že sbor mužů, kteří měli dozor na bohoslužbu národa, na vyučování a výklad zákonů, na osobní záležitosti, na vykon zákonných rozhodnutí,

třímal mocný vliv na dobro i zlo lidu. Jestliže k prestyži, kterou měli pro povahu svého povolání, připočteme štědrý příjem, který jím poskytovala jejich služba, může snadno pochopit, že se kněžstvo brzy stalo právě tak mocnou jako výhradní organizací.

(42) Výsady kněžstva byly veliké a jejich práva byla co nejzárlivěji střežena a hájena. Jak bylo dříve poznamenáno, toliko Aron a jeho potomci mohli přisluhovat v obětní bohoslužbě. (Ex 28,29; Lv 8,10; Nu 16,18.) Nikdo se nemohl stát knězem, kdo nebyl narozen v této rodině. Proto byl kladen velký důraz na otázku narození a na rodopisné záznamy. Bylo povinností každého kněze, dokázati s nepochybou příkazností svůj původ od Arona. Nesmělo tam být žádné mezery posloupnosti! Každý stupeň musel být jasný.

Zkoumati rodokmen každého kandidáta se stalo úkolem kněží. Později to převzala Sanhedrin, která této práci věnovala část svého času. Jestliže kněz prokázal rodopisné právo a vyhověl požadované fyzické zkoušce – zda neměl diskvalifikující tělesné znetvoření – byl oblečen do bílých rouch a jeho jméno zapsáno do úředního záznamu a seznamu autorizovaných kněží. Je možné, že Zj 3,5 se zakládá na tomto zvyku. Jinak, pakli se mu nepodařilo uspokojit zkoušející, byl oblečen do černého.

Tělesné znetvoření – jestliže byl genealogicky zápis postačující – nevylučovalo kněze z účasti na podpoře, poskytované chrámovým kněžím. (Lv 21,21-23.) Nebyla-li vada příliš nápadná, mohl dokonce konati službu méně závažnou jako starati se o dříví, používané v oltární bohoslužbě anebo jako hlídač.

Poněvadž byl kněžský úřad velmi posvátný byly předpisy otom, zda se kněz může nebo nemůže oženit, přísně prováděny. Kněz se nemohl oženit s ženou, kterou její manžel vyhnal anebo se s ní rozvedl. Nemohl se vzít za ženu prostitutku nebo dívku znásilněnou. (verše 7.8.) Mohl uzavřít sňatek jen s pannou nebo vdovou po knězi.

(43) Na kněžích se také požadovalo, aby byli bedliví na ceremoniální poškvrnění. Nesměli se dotknouti mrtvoly, leda by šlo o velmi blízkého příbuzného. Pří každém životním úkonu měli být kněží pamětliví nutnosti, aby se zdržovali všeho, co by mohlo poškvrnit. A tato starostlivost, pokud jde o tělesné poškvrnění, byla jen symbolem Božího požadavku velké duševní čistoty. "Svatost Hospodinu" byla heslem kněžstva.

3,2 Hmotné zabezpečení kněžstva.

Kněží nemohli děditi zem jako jiné třídy. "Oběti ohnivé Hospodinovy a dědictví jeho jistí budou. Dědictví nebou mítí uprostřed bratří svých: Hospodin jest dědictví jejich, jakož jim mluvil." Dt 18,1.2.

Místo pozemků Bůh dal kněžím jisté části obětí, které lidé přinášeli. Z každé živočišné oběti s vyjimkou oběti zápalné, která byla na oltáři úplně spálena a některých jiných obětí, kněží dostali plece, líce a žaludek. (verš 3.) Kněží také dostávali prystiny z obilí, vinné révy, oleje a vlny, mimo to se kněžím dávala mouka a jiné oběti potravin, pečené v troubě nebo na pékači, zadělané olejem anebo suché. (Lv 2,1-10; 24,5-9.) Z oběti zápalné dostali kůži. (Lv 7,8.) Za války i jistá část kořisti, jak na lidech tak na dobytku a zlatě, připadala kněžím. Přečas to činilo sumu ne nepatrnu. (Nu 31,25-54.) Všechny oběti vzhůru pozdvížení sem i tam obrácení náležely kněžím. (Nu 18,8-11.) Všechny oběti oddané Bohu rovněž jim patřily. (Verš 14.)

(44) Vše prvorozené v Izraeli, tak z lidí jako z hovad náleželo kňžím; ale bylo nařízeno, že prvorozené z lidí má být vyplaceno za vyhrazenou částku pět šekelů za každé dítě. (Nu 18,15-19.)

V milostivém léte posvěcené pozemky, které nebyly vyplaceny, měly připadnouti kněžím. (Lv 27,21.) V případě přestupku, který postihl svaté, měl provinilec nejen zaplatit původní odhadní sumu, nýbrž musil přidat k ní pětinu a dátí to kně-

zi. (Lv 5,16.) Byla-li škoda způsobena sousedovi a nebylo možné dát i náhradu poškozenému, bylo nařízeno, "aby byla pokuta dána Hospodinu a kěnzi." Nu 5,8. Kromě zmíněných pramenů příjmových byly jiné menší, o kterých není třeba zde hovořiti.

Dary zde vypočítané dostávali kněží dodatky k příjmu z desátků: Všemu Izraeli bylo nařízeno platit desátek. (Lv 27,30-34.) Tento desátek byl dáván Levitům a náležel jim. (Nu 18,21-24.) Z desátku, který Levité takto přijali, měli vzít oběť" vzhůru pozdvižení Hospodinu, desátky z desátků" a "uáti z toho Hospodinovu oběť Aronovi knězi." (Verše 26-28.) Zdá se, že později byly desátky placeny přímo kněžím. (Žd 7,5.) Někteří se domnívali, že to nastalo v době druhého chrámu, když se vrátilo velmi málo Levitů ze zajetí a stalo se ntuným, zaměstnatí na jejich mísťě Nethinim; ale to není dosti jasné. Ezd 8,15-20. V každém případě kněží přijímal desátky přímo nebo nepřímo od lidí a poněvadž bylo původně kněží na počet málo, byl jejich příjem z tohoto pramene pro jejich potřeby pravděpodobně více než dostatečný.

(45) Kněží byli služebníky Božími, ustanovenými Bohem za prostředníky mezi Ním a lidmi, zvláště oprávněnými konati bohoslužbu u oltáře ve svatyni. V dobách, kdy knihy nebyly obvyklé, byli nejenom vykladači Zákona, ale v mnoha případech jediným pramenem požadavků Božích. Jimi byli lidé vyučováni v nauce o hříchu a jeho odpykání, ve spravedlnosti a svatosti. Jejich péče byli lidé učeni, jak se přiblížiti k Bohu, jak lze dosáhnouti odpustění, jak má být modlitba Bohu podávána, jak neúprosným je Zákon, jak na konec má převahu láska a milosrdenství. Celý plán vykoupení jim byl vyložen, pokud to mohlo být objasněno na typech a obětech. Každý obřad směřoval k tomu, aby jim byla vštípena svatost Boha a jisté následky hříchu. Učilo je tomu také podivuhodné opatření učiněné smrtí beránka. Ačkoli to byla služba smrti, bylo to velkolepé ve svém příslibu. Miluvilo to o Vykupiteli, snímateli hříchu a prostředníku. Bylo to evangelium v zárodku.

V kněžské službě vynikaly tři věci: prostředkování, smíření posvěcení. Každá z nich si zasluzuje zvláštního důrazného slova.

3.3 Prostředkování.

(46) Kněží byli především prostředníky. To byla především jejich práce. Ač hříšník mohl přinést oběť, nemohl kropiti krví. Ani nemohl jísti z chlebů předložení, ani obětovati kadidlo, ani úpravovati lampy. To vše někdo jiný musil konati za něho. Ačkoli se mohl přiblížiti k chrámu, nemohl do něho vstoupiti; ačkoli mohl dodati oběť, nemohl ji obětovati; ač mohl zabiti beránka, nemohl přisluhovati krví. Mohl k Bohu přistoupiti toliko prostřednictvím kněžstva. Mohl se k Bohu přiblížiti jen v osobě jiného. Toto vše mu makavě připomínalo skutečnost, že potřebuje, aby někdo zakročil v jeho prospěch, aby někdo intervenoval. To může být živějí přivedeno na mysl předpokládáním příhody, která může být pravdivá.

Pohan, který si upřímně žádá klaněti se Bohu, slyší, že Bůh Izraelský je pravý Bůh a že přebývá v chrámu v Jeruzaleme. Vydá se na dlouhou cestu a dorazí konečně k posvátnému místu. Slyšel, že Bůh pobývá mezi cherubíny ve svatyni svatých a rozhodne se vstoupit na místo, aby se mohl Bohu klaněti. Ale po nemnoha krocích do nádvoří je zastaven znamením, které praví, že žádný cizinec nemůže minouti znamení leda s nebezpečím života. Je zmaten. Chce se klaňti pravému Bohu o němž slyšel a také zvěděl, že Bůh žádá uctívání. A přece je ted zastaven. Co má činit? Taže se jednoho z věřících a doví se, že si dříve musí opatriti beránka, než se může přiblížiti k Bohu. Ihned si opatrí požadovaného beránka a znova se objeví. Může nyní spatřit Boha? Je mu opět řečeno, že nemůže vstoupiti;

(47) "Proč pak beránek?" táže se.

"Toho musíte dát knězi k obětování."

"Mohu potom vstoupiti?"

"Nikoli, není možný způsob, jak byste mohl vstoupiti do chrámu, a nebo spatřiti Boha."

"Leč, proč nemohu viděti vašeho Boha? Chci se mu klaněti."

"Nikdo nemůže spatřiti Boha a zůstatí na živu. Je svatý, a jedině ten, kdo je svatý, může jej spatřiti. Kněz může vejít do první místnosti, ale tam jest ještě opora mezi náma Bohem. Nejvyšší kněz jediný může vstoupiti do svatyně svatých. Vy nemůžete vejít dovnitř. Jediná vaše naděje jest, míti někoho, aby se objevil za vás."

To na muže hľuboce působí. Není mu dovoleno vstoupiti do chrámu. Může to učiniti jenom ten, kdo je svatý. Musí mít i někoho, aby mu byl prostředník. To naučení vniká hľuboce v jeho duši: On nemůže spatřiti Boha, musí mít prostředníka. Jen takto mohou být hříchy odpuštěny a smíření uskutečněno.

Celá bohoslužba ve svatyni se zakládá na prostředkování. Kdyby hříšník přinesl beránka, i kdyby jej zabil, oběť by se mohla stát účinnou toliko skrze prostředníka, který by kropil krev a použil oběti.

3.4 Smíření.

Druhý vyznačný rys bohoslužby bylo smíření, Hřich odděluje od Boha. On zakrývá jeho tvář před námi a způsobuje že neslyší. (Iz 59,2.) Avšak obětními dary a v modlitbách, vystupujících s kadidlem možno se přiblížiti Bohu, styk může být obnoven, smíření provedeno.

(48) Právě jako prostředkování bylo podkladem smyslu kněžstva, bylo smíření účelem oběti obětovaných denně po celý rok. Jimi byl obnoven přátelský poměr mezi Bohem a člověkem. Hřich oddělil; krev s jednotila. To bylo dokonáno poskytnutím odpuštění. Bylo vyloženo, že zhrešilo-li celé shromáždění a přineslo oběť za hřich a starší položili své ruce na oběť a ten hřich vyznali, "bude jim odpuštěno." (Lv 4, 13.20.) A nařízení pokračuje, že když kníže zhrešil a vyhověl požadavkům, "bude mu odpuštěno." Verše 22,26.) Podobný je slib pro kohokoli z obecného lidu: "Bude mu odpuštěno." (verše 27,35). Hřichem nastalo odcizení, ale nyní je vše odpuštěno.

Jsme smíření s Bohem smrtí Jeho Syna. (Ř 5,10) Smíření se uskutečnilo krví. "A zbili je kněží a vyčistili krví oltář jejich k očištění všeho Izraele, nebo za všechn lid Izraelský rozkázal král obětovat zápal a oběti za hřich." Pa 29,24. Do první místnosti svatyně vstupoval kněz den co den, aby obcoval s Bohem. Tam bylo svaté kadidlo zasahující mimo oporu do svatyně svatých; tam byl svícen, symbol Ježíše, který je světlo světa; tam byl stůl lákavého obcování s Pánem; tam se kropilo krví, nejdůležitější to část bohoslužby. Bylo to místo přitahující k Bohu, místo družnosti. Konáním bohoslužby kněžími bylo odpuštění rozšířeno, smíření uskutečněno a člověk uveden ve společenství s Bohem.

(49) 3,5 Posvěcení.

Třetí závažný rys bohoslužby ve svatyni bylo posvěcení neboli svatost. Množství hřichů, pěstovaných v srdci, vyjadřuje míru našeho oddalení od Boha. Cizinec mohl vejít do chrámového nádvoří. Kající se duše mohla přijít k oltáři. Prostředující kněz mohl vstoupiti do svatyně. Toliko nejvyšší kněz - a to jen jeden den v roce a jen po rozsáhlé přípravě, mohl vstoupiti do svatyně svatých. Oděn v bílem, strachem se chvějící mohl se přiblížiti k trůnu Božímu. Ba i kadidlo musilo jej částečně zakryti. Zde mohl konati službu nejen jako ten, kdo hledá odpuštění hřichů, nýbrž jako ten, který směle žádá, aby byly vymazány.

Denní bohoslužba po celý rok, zobrazovaná službou v prvé místnosti, nebyla sama o sobě úplná. Potřebovala být dovršena a doplněna službou v druhé místnosti. Odpuštění učinkuje po přestoupenku, když škoda byla již způsobena. Pravda, Bůh odpouští hřich, ale bylo by bývalo lépe, když hřich nebyl býval spáchán. Udržující moc Boží jest k tomu připravena. Odpustit přestupek potom, když byl spáchán, je podivuhodné, ale nestačí. Musí tu být moc aby zdržovala od hřešení. "Jdi a nehřeš více", je posvěcení.

To je konečný cíl záchrany Evangelium není bez něho úplné. Potřebujeme vstoupiti s Kristem do svatyně svatých. Některí to učiní. Ti budou následovatí Beránska, kamkoliv půjde. Budou bez poskvrny nebo vrásy. "Jsou bez úhony před trůnem Božím." Zj 14,5. Vírou vstupují do druhé místnosti.

kapitola čtvrtá.

N_e_j_v_y_š_š_i_ _k_n_ě_z..

(50) Nejvyšší kněz zaujímal nejvznešenější místo v Izraeli. On jediný mohl konati bohoslužbu ve velký Den smíření a objeviti se před Bohem ve svatyni svatých. Pro svou vytečnost byl zván pomazaným knězem nebo nejvyšším knězem. (Lv 4,3; 21, 10.) Jako všechny nižší úřady jsou obsazeny ve vyšších, tak představoval nejvyšší kněz symbol celého kněžstva. V něm se soustředovaly všechny úřady. Ve svatyni deně obětoval. (Žd 7,27; Lv 6,19-23.) Pečoval o lampy a zažehoval je. (Lv 24,2-4; Ex 30,8; Nu 8,2.) On pállil kadidlo. (Ex 30,7.8.) Bylo jeho výsadou konati osobně bohoslužbu v kterékoli části rituálu a jakoukoliv službu kněží konali, byla konána v zastoupení Arona a pro Arona. Kněží byli prostě jeho pomocníky. Mohli konati službu u oltáře, mohli dokonce vstoupiti do prvních místností, ale to činili jako jeho zástupci. Co činili, bylo pokládané za konané Aronem.

Táž pravidla, která vedla kněze v jejich osobním styku s lidem právě jako v jejich vlastním životě, vztahovala se též na nejvyššího kněze a v některém smyslu byla dokonce přísnější; tak zatím co se kněz mohl oženit jen s panou nebo vdovou, bylo nejvyššímu knězi zakázáno, pojmiti za ženu i vdovu. (Lv 21,13.14.) Zatím co se kněz nemohl dotknouti mrtvoly, ledabyl šlo o blízkého příbuzného, nejvyšší kněz nemohl ani to. (verše 1.2.11.)

(51) Tato opatrnost ve všech věcech rozširovala se i na roucha, což mělo význam symbolický. O obleku, který nosil nejvyšší kněz, jest napsáno toto:

"Tato pak jsou roucha, která udělají: náprsník, náramník, plášt a sukni s oky, čepici a páš; takové šaty svaté udělají Aronovi, bratu tvému a synům jeho, aby úřad kněžský konali přede mnou." Ex 28,4. Byla v souladu s barvou a látkou svatyně a vyzdobena vzácnými kameny.

Náprsník byl "čtverhranný" zavěšený na hrudi malými řetízky. Na tomto náprsníku byly čtyři řady drahých kamenů po třech každá, se jmény synů Izraelských na nich vyrytými, na každém kamenni jedno jméno. (verš 21.) Toto roucho bylo zváno "náprsník soudu" a Aron je měl nositi "na svém srdeci" když vcházel do svatyně. (v.29.) Na náprsníku byly také Urim a Thumim, dva zvláštní kameny, které označovaly libost anebo nelibost Hospodinovu, když byl v čase potřeby tázán nadadu. (Lv 8,8; Ex 28,30; 1S 28,6.)

Z toho, že prý jsou v náprsníku, některí se domnívali, že jsou tam k účelu vloženy do kapsy. Zdá se však lepším soudit, že byly na náprsníku umístěny výzračně, jako byly druhé kameny, jeden na levé straně, druhý na pravé, jasně viditelné.

(52) Náramník bylo krátké roucho zhotovené ze zlata, z podstavce modrého a šarlatu, dvakrát barveného, z červce a hedvábí bílého přesukovaného, dílem remeslným." Ex 28,6. Neměl rukávů a visel dolů na prsou a zádech. Na ramenech byly dva onyxové kameny s vyrytými na nich jmény synů Izraelských, šest jmen na každém kamenni. "A položíš dva ty kameny na vrchník krajích nárameníku, kameny pro paměť na syny Izraelské; a nositi bude Aron jména jejich před Hospodinem na obou ramenních svých na památku." Verš 12.

Pod náramníkem bylo dlouhé roucho z modrého hedvábí bez rukávů a bez švů. Na podolku sukni byla "jablka zrnatá z hedvábí modrého, z šarlatu a z červce dvakrát barveného ... a zvonečky zlaté mezi nimi vůkol ... bude to míti na sobě

Aron při službách, aby slyšan byl, když bude vcházeti do svatyně před Hospodinem i když bude vcházeti, aby neumřel." Verše 33-35. Pod hávem nárameníku bylo obyčejné spodní prádlo a plátěné spodky.

Přepásání nejvyššího kněze bylo ze zlata, z modrého hedvábí, šarlatu a červce dvakrát barveného, právě jako nárameník. Bylo umístěno okolo roucha nárameníku, značně vysoko a mělo udržovati roucho na místě. (Ex 39,5; 29,5.)

4.2 Zlatá roucha.

Udělají pak nárameník z zlata. "Přepásání pak přes ten nárameník, kteréž na něm bude, podobné bude dílu jeho." Uděláš také náprsník soudu ... z zlata". Uděláš také plášt pod nárameník, všechn z podstavce modrého ... a zvonečky zlaté!" Ex 28,6.8; 15,31.33. Kdežto tato roucha byla zhotovena z rozličných surovin, zlato tvořilo vynikající část. Jestliže se k rouchům dodá zlatá koruna na čepici, na níž bylo napsáno "Svatost Hospodinu", dvanácte drahokamů s vyrytými na nich jmény Izraele a dva kameny onyxove také se jménem Izraele na nich a konečně urim a thumim, musil celek působiti dojmem slávy a krásy; Jak se nejvyšší kněz zvolna a důstojně pohyboval s místa na místo, sluneční světlo se odráželo v šestnácti skvělých drahokamech, zvonečky zněly jako hudba a lid byl hluboce dojat slavností a krásou uctívání Boha.

(53) Tato přísně velekněžská roucha se všeobecně označují za zlatá a byla "k slávě a ozdobě". (verš 2) Kromě těchto rouch nejvyšší kněz měl také bílá roucha lněna, která nosil toliko jeden den v roce pro dílo smíření v den očistování. (Lv 16,4.23.)

4.3 Nejvyšší kněz symbolem.

Nejvyšší kněz ve svém úředním postavení nebyl jen prostým člověkem. On byl zřízením; on byl symbolem; byl ztělesněním Izraele. Nosił jména Izraele ve dvou onyxových kamenech "na ramenech pro paměť"; nosil je ve dvanácti drahých kamenech "náprsníku soudu na srdeci svém; nosil soud synů Izraelských na srdeci svém před Hospodinem vždycky." Ex 28,12.29.30. Nosil takto Izraele jak na ramenách, tak na srdeci. Na svých ramenech nosil břemena Izraele; v náprsníku, na srdeci, sídle to lásky - slitovni - nosil Izraele. V urimu a thumimu, "to jest světtech a dokonlostech", (verš 30 A.R.v marginā) nosil "soud synů Izraelských na srdeci svém; v zlaté koruně na čepici s nápisem "Svatost Hospodinu" nosil "nepravosti posvěcených věcí, kterýchž by posvětili synové Izraelští při všech dařích posvěcených věcí svých" a to "aby příjemné je učinil před Hospodinem." (verš 38-38.)

(54) Nejvyšší kněz měl jednat i za lidi v tom, "což se u Boha k očistění hříchů díti mělo." (Žd 2,17) Byl prostředníkem, který sloužil za viníka. Nejvyšší kněz představoval všechn Izraelitů byli považovani za obsažené v něm. Přednost jemu náležející příslušela jím všem. (Ex 19,6) že nejvyšší kněz představoval cele shromáždění, vysvítá z toho, že nosil kmenová jména na svých ramenech v onyxových kamenech a za druhé z toho, že kmenová jména byla vyryta na dvanácti kamenech náprsníku. Božsky výklad tohoto dvojího zobrazení Izraele v obleku nejvyššího kněze jest, že bude nositi jejich jména před Hospodinem na obou svých ramenech na památku. (Ex 28,12.29.)

Kdyby on spáchal mrzský hřich, všechn lid by byl vinjen: "Jestliže by kněz pomazaný zhrešil hřichem jiných lidí". (Lv 4,3) "Jestliže by kněz pomazaný zhrešil, způsobí, že lid zhrešil." Kněz pomazaný je ovšem nejvyšší kněz. Jestliže zhrešil, lid zhrešil. Jeho úřední činnost byla pokládána za jejich činnost. Veškerý národ se podílel na přestupku svých zástupců. Opak se tu jeví stejně správný. Co učinil ve své úřední činnosti, jak předepsáno Hospodinem, bylo považováno za učiněné celým shromážděním: "Všeliký nejvyšší kněz ... za lidi byvá postaven." (Žd 5,1.) (Viz The International Standard Bible Encyclopedia, vol.4.str.2439 heslo "Priest.")

(55) Zastupitelská činnost nejvyššího kněze by měla být zdůrazněna. Adam byl zá-

stupce. Když zhřešil, svět zhřešil a smrt přišla na lidi. (Ř 5,12.) Pro ten jeden pád smrt kralovaia ... skrze poslušenství jednoho učiněno jest mnoho hříšných." Verše 17-19. Tak podobně Kristus, druhý člověk a poslední Adam, byl zástupcem." Takt psano jest. Učiněn jest první člověk Adam v duši živou, ale ten poslední Adam v ducha obživujícího.... První člověk z země zemský, druhý člověk sám Pán s nebe." 1K 15,45-47. "A tak tedy, jakž skrze pád jeden na všecky lidi přišla vina k potupeňi, tak i skrze jediné ospravedlnění na všecky lidi přišla milost ospravedlnění života." Ř 5,18. LNebo jak skrze neposlušenství jednoho člověka učiněno jest mnoho hříšných, tak i skrze poslušenství jednoho spravedliví učinění budou mnozí." verš 19. "nebo jakož v Adamovi všickni umírají, tak i skrze Krista všichni obživeni budou." 1K 15,22.

Nejvyšší kněz, jsa v jistém smyslu předobrazem Krista, byl také zástupcem. Představoval všechny Izraelské. Nesl jejich břemena a hříchy. Nesl nepravost všech posvěcených věcí. Nesl jejich soud. Jestliže zhřešil, Izrael zhřešil. Jestliže učinil očistění za sebe, Izrael byl učiněn příjemný.

Kapitola pátá.

5,1

L_e_v_i_t_o_v_é..

(56) Ku pomocí Aronovi a jeho synům v jejich práci při svatyni Bůh vyvolil členy rodu Levího, kterýžto rod při více příležitostech osvědčil svou horlivost pro Hospodina. Původně vše prvorozéne od lidí i hovad náleželo Hospodinu podle zvláštěního příkazu: "Posvět mi všeho prvorozéneho, cožkoli otvírá každý život mezi syny Izraelskými, tak z lidí jako hovací, nebo mé jest." Ex 12,2. Dále se praví: "A když by se tebe zeptal syn tvůj potom a řekl: Co jest to? teď povíš jemu: V ruce silné vyvedl nás Hospodin z Egypta, z domu služebnosti nebo když se byl zatvrdil farao a nechtěl nás propustit, pobil Hospodin všecko prvorozéne v zemi Egyptské, od prvorozéneho z lidí až do prvorozéneho z hovad: i tou příčinou já obětuji Hospodinu všecky samce otvírající život, ale všecko prvorozéne z synů Izraelských vyplacuji." Verše 14.15.

Bůh milostivě ušetřil prvorozéne synů Izraelských; a přece pobil prvorozéne Egyptské. Vzhledem k tomu Bůh si činil nárok na všecko prvorozéne z lidí a hovad jako na své. Prvorozéne z hovad byla obětována Bohu, ale prvorozéne z lidí byli zasvěceni Bohu a výkupní suma pěti šekelů byla zaplacena. (Nu 3,46.47.)

(57) Tento zákon o prvorozénech byl později změněn pro odpadnutí Izraele od Boha tancem okolo zlatého telete a jeho uctíváním. Když Mojžíš sestoupil s hory, kde přijal dvě desky Zákona, obsahující Deset přikázání, "uzřel tele a tance; A Rozhněvav se Mojžíš velmi, povrhl z rukou svých desky a rozrazil je pod horou. Vzal také tele, kteréž byli udělali, a spálil je v ohni a setřel je na prach a vysypav na vodu, dal pítí synům Izraelským." Ex 32,19.20. Potom zvolal: "Kdo jest Hospodinův, přístup ke mně. I shromaždili se k němu všichni synové Levi." verš 26. Rozkázel pak Levitům, aby zabili všechny s Bohem nesmířené a vzpurné mezi lidem, což oni ihned vykonali "a padlo jich v ten den z lidi na tři tisíce mužů." Verš 28.

Poněvadž rod Levi vyhověl volání Boha po posvěcení, Hospodin je vyvolil na místo prvorozénech. "Vezmi místo všech prvorozénech z synů Izraelských i hovada Levitů za hovada jejich. I budou moji Levitové: Já jsom Hospodin". Nu 3,45. Všech sečtených Levitů bylo 22.000 (verš 39.) Prvorozéne bylo o 273 více. (Verš 43.) Bůh žadal, aby pět šekelů bylo dáno za každého z těchto 273, celkem 1365 šekelů, které byly dány Aronovi a jeho synům. (verše 47,51.) To zakládá zajímavé naučení o Hospodinově vedení účtů. Práce, která náležela Levitům, bylo "vykonávat službu Hospodinu", "konati službu stánku úmluvy", "ostříhati všeho nádobí stánku úmluvy a držeti stráž synů Izraelských." Nu 8,11; 3,7.8. "Dáš tedy Levity Aronovi a synům

Levitě třetí prvorozény díl, kteří zastávali Hospodiny.

jeho, vlastně dání jsou mu oni z synů Izraelských." "postav je před Aronem knězem, aby mu přisluhovali." Nu 3,9.6. Levitové používaní v této službě, měli být od dva-
ceti pěti let stáří a výše... a v padesáti letech přestanou od práce služby te a
více přisluhovat nebudou." Nu 8,24.25. Po stáří padesáti let mohli ještě konati
jistou práci, ale žádnou "těžkou povinnost" jak to ve verších 24 až 26 znamená slo-
vo "služba".

Veřejný obřad, při kterém Bůh vyměnil prvorozene za Levity, byl krásný a do-
jemný. Mojžíšovi bylo nařízeno, aby sebral všecko Levity a očistil je: pokropíš je
vodou očistění, oholi všecko tělo své a zperou roucha svá a očistění budou." Verš
7. Pak byli přivedeni před celé množství Izraelitů, kteří byli shromázděni u stán-
ku úmluvy. Zde synové Izraele měli vložiti ruce své na Levity: a obětovati budou
Aron Levity v oběť před Hospodinem od synů Izraelských, aby vykonávali službu Hos-
podinu." Verše 10.11. Potom Mojžíš obětoval oběť za hřich a oběť zápalu "Hospo-
dinu k očistění Levitů". Verš 12.

Tato nařízení daná Mojžíšovi byla provedena, jak rozkázáno. I učinili Moj-
žíš a Aron i všecko množství synů Izraelských při Levitech všecko to, co přikázal
Hospodin Mojžíšovi o Levitech, tak s nimi učinili synové Izraelští. A očistili se
Levitové a zaprali roucha svá; obětoval je Aron v oběť před Hospodinem a očistil
je Aron, aby byli čisti. Potom teprv přistoupili Levitové k vykonávání služby své
při stánku úmluvy před Aronem i před syny jeho; jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi
o Levitech, tak s nimi učinili. Verše 20 až 22.

(59) Slova: "obětovati" a "oběť" v citovaných verších jsou v originále "obracetí" a "oběť obrácení". Jisté oběti se obracely "před Hospodinem" než byly použity
1idem. Ten, kdo obětoval, vzal snop ječmene nebo část obětního jídla nebo pravou
plec zvířecí a stojí před oltářem zápalné oběti, předkládal to k schválení Hospodi-
nu, zvolna tím pohybuje se strany na stranu nebo nahoru a dolů, čímž to posvěcoval
Hospodinu.

Podobným způsobem Izraelité předkládali Levity Hospodinu, žádajíce ho, aby
přijal je jako jejich oběť v jejich prospěch. V americké revidovaném překladu čte-
me: "Aron bude obětovati Levity před Hospodinem jako oběť obrácení v prospěch sy-
nů Izraelských." Nu 8,15. A.R.V. Při této oběti říkali Izraelité ve skutečnosti-
"Zhrešili jsme a porušili smlouvu Tvou. Nečinili jsme pokání ani nepostavili se
na Tvostranu, když jsi volal. Litujeme toho nyní a pokorně prosíme za Tvá odpusťe-
ní. Uznáváme tvou spravedlnost ve volbě Levitů na místo našich prvorozených. Ne-
jsme hodni sloužiti tobě nebo konati službu ve tvém stánku úmluvy. Předkládáme
Levity k našemu zastoupení. Přijmi je, Hospodine, jako naši oběť."

Bůh chtěl učiniti Izraelské kněžským královstvím a svatým národem. (Ex
19,6.) Zvláštní výsadou kněží jest, že se mohou "přiblížiti" k Bohu. Když Bůh mlu-
vil k nim, "pohnuli se a stáli zdaleka." Ex 20,18.

(60) Odlučujíce se takto od Boha, žádajíce Mojžíše, aby k nim mluvil místo Hospo-
dina, tančíce před zlatým teletem zavrhl nabídku Boží, učiniti je královským kněžs-
tvím a porušili smlouvu. Nyní Bůh zavrhl je a na místo, aby byl celý národ královs-
kým kněžstvím, rod Leviho byl vyvolen k této poctě.

Avšak Bůh neopustil svůj lid. Tím, že přijal Levity "k zastoupení" lidu,
přijal Izraelské. Odtud nadále mohl se Izrael přiblížiti k Bohu skrze bohoslužbu
těch, které Bůh jmenoval k této službě. Aron a jeho synové byli z kmene Leviho.
Takto ovšem byli Levity. Bůh chtěl nyní jednat s muži Lévi. Nikdo jiný nemohl
vstoupiti před něj ve svatyni. Leč Izrael nebyl odloučen od Boha. On je chtěl při-
jmouti, když kajíce se přinesli své oběti k jeho síni. Tam kněží konali službu za
ně; brali krev a dávali ji na rohy oltáře; vcházeli do svatyně svatých a obětova-
li modlitby, když posvátné kadidlo vzhůru stoupalo; brali na sebe hřich kajícníka
a prováděli jeho odpykání; a v osobě nejvyššího kněze přicházeli dokonce před sli-
tovnicí Boží, aby dali hřichy vymazati. Všecko toto přijali, když vložili ruce na

Levity a nabídli je před Bohem k svému zastoupení. Obětní bohoslužbou a službou kněží bylo obnoveno společenství s Bohem, když čestně nabízeli své oběti na značující důvěru ve Vykupitele, že přijde ten, který může sníti hříchy jejich.

(61)

Kapitola šestá.

6,1

P o s v ě c e n í _ a _ z a s v ě c e n í .

Když Bůh vyvolil Arona a jeho syny pro kněžství, stalo se nutným, aby prošli údobím přípravy a cvičení pro jejich nové povinnosti, které vrcholily v jejich veřejném uvedení v úřad. Každý krok tohoto postupu byl načrtnut Bohem a oznámen Mojžíšovi, který pečlivě prováděl Boží rozkaz.

Toto posvěcení bylo nejvyšší slavnostní příležitostí, která zabraňala sedm dní. Po tuto dobu nebylo kandidátům dovoleno opustit půdu svatyně. (Lv 8,33.) Oběti očistování a pomazování byly pořadem každého dne.

6.2 U m ý v á n í .

Prvním obřadem bylo umývání. "I mluvil Hospodin k Mojžíšovi řka: Vezmi Arona a syny jeho s ním i roucha a olej pomazání, též volka k oběti za hřích a dva skopce a koš s přesnými chleby. A shromáždě všecko množství ke dveřím stánku úmluvy. I učinil Mojžíš, jakž přikázal jemu Hospodin a shromáždilo se všecko množství ke dveřím stánku úmluvy. I učinil Mojžíš, jakž přikázal jemu Hospodin a shromáždilo se všecko množství ke dveřím stánku úmluvy. Tedy řekl Mojžíš tomuto množství: Totot jest to slovo, kteréž přikázal vykonati Hospodin. A rozkazal přistoupiti Mojžíš Aronovi a synům jeho a umyl je vodou." Verše 1 až 6.

(62) Poněvadž toto mytí bylo symbolickým činem, symbolem znovuzrození (Tt 3,5), nebylo kněžím dovoleno aby se sami umývali. Bůh je učil že čistota, kterou požadoval, nebyla něčím, co by mohli sami obstarati. Někdo jiný musil to obstarati pro ně.

Pro Arona musilo být umytí Mojžíšem novým zážitkem. Možno si snadno představiti, že když dva bratři kráceli k umyvadlu, jejich mysl byla zaujata významem toho, več se zavázati právě chystali. Mojžíš měl jasné nařízení od Boha a informoval Arona, co musí být vykonáno. Může být, že Aron činil mírné námítky, myslí si, že je způsobilý sám se umýt. To zdá se být zahrnuto v Mojžíšově odpovědi: "Totot jest slovo, kteréž přikázal vykonati Hospodin." Lv 4,5. Ze svého důvěrného příbuzenství s Bohem chápal lépe nežli Aron Boží požadavky. To nebyla obyčejná koupel, to bylo duchovní očistění. Aron nemohl se sám očistit od hřachu. Někdo to musil učinit za něho. Proto symbolické omývání.

6.š U v e d e n í _ v _ ú r a d .

Po umývání nastalo uvedení v úřad Arona a jeho synů s posvátnými rouchy, odznaky to úřadu. To také byl symbolický úkon; odtud jim nebylo dovoleno, aby se sami oblékali. Mojžíš jako zástupce Boha oblékl Arona "v sukni a přepásal ho pasem a oděv ho pláštěm, dal nárameník svrchu na něj a připásal jej pasem nárameníka a utáhl ho jím. A vložil na něj naprsník do něhož dal Urim a Thummim. Potom vstavil čepici na hlavu jeho a dal na čepici jeho po předu plech zlatý, korunu svatou, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi." verše 7-9. Totéž bylo vykonáno s Aronovými syny. "Rozkázal také Mojžíš přistoupiti synům Aronovým a zobláčel je v sukni a opásal je pasem a vstavil na ně klobouky, jakž byl přikázal Hospodin jemu." Verš 13.

(63) V tento čas musil se Aron cítit zcela bezmocným. Nebylo něčeho, co mohl činiti sám pro sebe? Musí být všecko vykonáno pro něho? Není mu dovoleno, aby si sám vsadil čepici? Nikoli, Aron se musí podřídit příkazu Božímu. Musí být přinucen pocitovati vlastní bezmocnost. Musí se učiti, že nic, co by mohlo vykonati, by ne-

bylo přijatelné Bohu. Musí se učiti úplné závislosti, Bůh jej vybavuje a připravuje. Bůh jej odíva svou spravedlností." Kněží Tvoji at se zobláčeji v spravedlnost a svatí tvoji at vesele prozpívají." Ž 132,9.

Aron je nyní zcela oděn. Má na sobě dlouhý modrý plášt se zvonečky a zrnatými jablkami; nárameník s dvěma kameny s vyrytými jmény synů Izraelských; náprsník s dvanácti kameny a s Uriem Thuriem, čepici a zlatou korunou s nápisem "Svatost Hospodinu." Je omyt, je čist, je oděn.

6.4 Pomazání Arona.

(64) Dalším úkonem bylo pomazání. Svatý olej byl vylit na hlavu Aronu Mojžíšem. Bůh to přikázal. Naposledy vezmeš olej pomazání a vyleje na hlavu jeho, pomazeš ho." Ex 29,7. "Vli tak oleje pomazání na hlavu Aronu a pomazal ho ku posvěcení jeho." Lv 8,12. Jako oblečení Arona do kněžských rouch bylo před lidmi uznaném jeho učedního postavení, které měl odtud nadále zastávati, tak pomazání bylo přijetím jeho Bohem pro posvátný úřad a Jeho svědecktvím o Aronově způsobilosti k němu. "Koruna oleje pomazání Boha jeho jest na něm" a on jest zplna přijat Bohem a zasvěcen jemu. (Lv 21,12.)

Nebo jemu se v míru dává Bůh Ducha, je úsudek, že kterému dospívá Jan, když uvažuje o díle Kristově. J 3,34. Symbolickým pro to je pomazání Arona, které bylo přehojným vylitím svatého oleje." Jako mast výborná na hlavě, sestupující na bradu Aronu, tekoucí až i na podolek roucha jeho." Ž 33,2. Tato hojnosc vylití oleje pomazování naznačovala nepochybně hojnosc Ducha, která měla spočívat na Aronovi, když konal službu před Bohem. (1S 10,16; 16,13; Iz 61,1; Lk 4,18; Sk 10,38.)

6.5 Posvěcení stánku úmluvy.

Vyznam posvěcení a pomazání Arona je těsně spojen s posvěcením a pomazáním stánku úmluvy. Když Bůh dal příkaz Mojžíšovi, pravil mu, aby udělal "olej pomazání svatého" a pomazal jím stánek úmluvy, truhlu svědeckví a stůl i všecky nádoby k němu a svícen a jeho nádoby a oltář s kadidlem a oltář, na němž se páli oběti se všemi jeho nádobami a umyvadlo s jeho podstavcem. (Ex 30,25-29.) Podle toho rozkazu vzlal také Mojžíš olej pomazání a pomazal příbytku i všech věcí, kteréž byly v něm a posvětil jich. A pokropil jím oltář sedmkrát a pomazal oltář a všechno nádobi jeho, též umyvadlo i s podstavcem jeho, aby to všecko posvěceno bylo. Lv 8,10.11.

(65) Je zajímavé všimnouti si, že jak svatyně tak i svatyně svatých byly pomazány v dobu vysvěcení, dříve než Aron začal se svou bohoslužbou praví v každé z obou místností. Toto pomazání zahrnovalo truhlu svědeckví a stůl a všecky nádoby k němu a svícen s jeho nádobami a oltář, na němž se páli kadidlo, tedy ve skutečnosti stánek úmluvy a všecky věci, kteréž byly v něm. (Ex 30,26.27; Lv 8,10.)

6.6 Dvě oběti.

Když bylo pomazání skončeno, volek byl předveden k oběti za hřich. I položil Aron a synove jeho ruce na hlavu volka, oběti za hřich. I zabil jej; a vzav krev jeho a pomazal rohů oltáře vůkol prstem svým a tak očistil oltář. Ostatek krve vylil pak k spodku oltáře a posvětil ho k očistování na něm." Lv 8,15.

Krev volka nebyla vnesena do svatyně, protože to byla krev obyčejná, ale byla dána na rohy oltáře zápalné oběti a ostatek byl vylit k jeho spodku. Tento úkon očistil a posvětil oltář "k očistování na něm". verš 15. Je třeba zdůraznit, že tato oběť nebyla pro Arona a jeho syny. Byla pro oltář. Až do té doby nebyla na něm vykonána žádná oběť. Přes to potřeboval očistění a posvěcení, aby očistování mohlo na něm být konáno. Tato oběť za hřich nepřenesla hřich na oltář, jako se stalo za jiné příležitosti. Očistila oltář - ne od nějakého zvláštního hřichu, ale od hřichu vůbec.

(66) Zápalná oběť byla obvykle provázena obětí za hřich a tak bylo i zde. Aron

a jeho synové položili ruce na skopce pro zápalnou oběť, byl zabit a Mojžíš pokropil oltář po vrchu vůkol. (verše 18.19.) Skopec byl pak spálen na oltáři pro věničku na rozdíl od volka, který byl spálen vně za stany. (Verše 21.17.)

Jak kněžstvo, tak i stanek úmluvy byly posvěceny a očistěny, aby byly připraveny pro bohoslužbu. Aron a jeho synové byli podrobeni obřadnému umývání; pak byli oblečeni a Aron přijal zvláštní pomazání. Stanek úmluvy byl též pomazán, rovněž svatyně a svatyně svatých se všemi předměty zařízení, zahrnujíc v to i truhlu smlouvy samu. Pro oltář zápalné oběti zvláštní obět byla učiněna, aby byl očistěn a posvěcen, aby se očistování mohlo na něm konati.

6.7 Skopec posvěcení.

Obřad skopce posvěcení byl poslední úkon posvěcení a zasvěcení Arona a jeho synů a stánku úmluvy. Jím bylo zasvěcení dovršeno; Aron a jeho synové byli zplnomocněni vykonávat prostředkovací služby spojené s jejich kněžstvím.

(67) Ve vylíčení Mojžíšově skopec posvěcení je nazýván "druhý skopec", poněvadž jednoho skopce bylo použito již v zápalné oběti. (Lv 8,22.18.) Aron a jeho synové položili své ruce na skopce, který byl potom zabit. Pak vzal Mojžíš krve jeho, pomazal jí konec pravého ucha Aronova a palec ruky jeho pravé a palec nohy jeho pravé. Totéž učinil synům Aronovým a vykropil krev na oltář svrchu vůkol. (Verše 23.24.)

Přiložení krve na ucho Aronovo nepochybňě naznačovalo posvěcení tohoto údu ke službě Boží. Odtud nadále musil Aron neslouchati pečlivě Božím rozkazům a musil uzavírat uši před zlem. Toto naučení platí všem a pro všecky časy - je prospěšné kazatelům a laikům rovněž. Bylo by dobré, kdyby ho bylo dbáno. "Poslouchati lépe jest nežli obětovati, - a ku poslušenství státi, nežli tuk skopců přinášeti." IS 15,22.

Toto položení krve na palec pravé ruky Aronovy značilo, že od té doby má komati spravedlnost. Právě jako slyšení má co činiti s uchem, tak má ruka co činiti s tělesnou činností. To představuje životní síly, zevnější čin, konání spravedlnosti. O Kristu jest napsáno: "Aj jdut... abych činil, o Bože, vůli Tvou." Žd 10,7. "Můj pokrm jest", pravil Kristus, "abych činil vůli Te'ř, kterýž mne poslal a dokonal dílo Jeho." J 4,34. Dotknutí se ruky krví znamená posvěcení života a službu Bohu - úplné zasvěcení.

(68) Položení krve na palec u nohy má podobný význam. Značí chůzi po správné cestě, sledování Božích poselství, zastávání pravdy a poctivosti. Znamená to, chodití po stezce poslušnosti majíce kroky řízeny Hlásidlinem. Každá schopnost bytosti má být věnována Bohu a zasvěcena jeho službě.

Když takto použil krve na Aronovi a synech jeho, Mojžíš pokropil oltář zápalu krví skopce posvěcení. Oltář byl již pomazán olejem; a krev oběti za hřich a krev oběti zápalné též byla na něj natřena. (Lv 8,10.15.19.24.) Nyní byl pokropen krví skopce posvěcení.

Když ukončil tuto část bohoslužby, Mojžíš vzal právě plecko skopce spolu s tukem a jinými částmi zvířete, přidal k tomu jeden koláč přesný a jeden pecník chleba s olejem a jeden oplatek a dal to všecko, v ruce Aronovy v ruce synů jeho, kteří to obraceli sem i tam v obět obrácení před Hlásidlinem. Potom to bylo spáleno na oltáři u věničky rozkošné. Mojžíš pak vzal hrudí skopce - ta část mu byla dána - a obracel ji před Hlásidlinem. (verše 25-29.)

6.8 Kropení olejem a krví.

Potom Mojžíš vzal oleje pomazování a krve, kteráž byla na oltáři, a pokropil Arona i roucho jeho, též synů Aronových a roucha jejich s ním. A tak posvětil Arona i roucha jeho též synů jeho i roucha jejich s ním." Lv 8,30.

Stanek úmluvy byl již pomazán svatým olejem, jako byl též Aron. (verše 10-

-13) Nyní byl krví a olejem pokropen Aron a jeho synové a také jejich roucha. To-to pokropení "posvětilo Arona a jeho roucha a jeho syny a jejich roucha s ním."

(69) Jako konečný úkon tohoto obřadu posvěcení Mojžíš řekl Aronovi a jeho synům, aby vzali maso, které zbylo z oběti obrácení a připravili je k jídlu. "Vařte maso to u dveří stánku úmluvy", kázal Bůh, "a jezte je tu a chléb, který jest v koší posvěcení, jakož jsem přikázal řka: Aron a synové jeho jistí budou je. Což by pak zůstalo masa a chleba toho, ohněm to spálíte." Verše 31.32. To bylo v souladu s příkazem zaznamenaným ve Ex 29,33. "Jistí to budou ti, za něž očistění se stalo ku posvěcení rukou jejich, aby posvěcení byli. Cizí pak nebudete jistí, neboť svatá věc jest."

Budiž poznámenáno, že se toto jedění masa ze skopce posvěcení liší od jedění masa oběti za hřich. Jedění masa ze skopce posvěcení mělo "posvětit je", kdežto maso z kozla oběti za hřich se jedlo ze účelem nesení hřichu, "abyste nesli nepravost všeho množství k očistění jejich před Hospodinem." Lv 10,17. Tyto dva obřady s těmito dvěma rozdílnými účely neměly by být směšovány.

6.9 Aron u oltáře.

Za těchto osmi dnů posvěcování byl Aron, ani jeho synové nekonalí žádnou kněžskou službu spojenou s přisluhováním krve a také nevstoupili do svatyně. Pomažání stánku úmluvy a rádov, pokropení Arona a jeho synů krví a olejem, přisluhování krví oběti za hřich, zápalné oběti, skopce posvěcení - vše bylo vykonáno Mojžíšem. On to byl, který vstoupil do svatyně svatých a pokřcil truhlu i který pokropil krví jak stánek úmluvy, tak i všecky nádoby k službě naležité." Žd 9,21.

(70) Dokud se neskončilo sedmidenní údobí posvěcování a zasvěcování, nemohl Aron a jeho synové začít svou kněžskou službu. "Stalo se pak ~~čne~~ osmého, povolal Mojžíš Arona a synů jeho i starších Izraelských. I řekl Aronovi: Vezmi sobě tele k oběti za hřich a skopce k oběti zápalné, obě bez poškrvný a obětuj před Hospodinem. K synům Izraelským pak mluvit budeš, řka: Vezměte kozla k oběti za hřich a tele a beránka, roční, bez vady, k oběti zápalné. Vola také a skopce k oběti pokojné, abyste obětovali před Hospodinem a obět suchou, zadělanou olejem, nebo dnes se vám ukáže Hospodin." Lv 9,1-4.

Aron měl, nyní začít sloužbu, které a pro kterou byl zašvěcen. Předložil svou vlastní oběť za hřich a oběť zápalnou; pak předložil oběť za hřich s obětí zápalnou a oběti suchou za lid; a na konec předložil volka a skopce k oběti pokojné. Vše to učinil "vedle obyčeje", to jest podle příkazů a návodu, daných Hospodi-nem skrze Mojžíše. (verš 16.) Krví oběti za hřich byly pomazány rohy oltáře zápalů a krví zápalné oběti byl pokropen oltář "svrchu vůkol". (verše 9.12.) Krve pokojné oběti bylo použito týmž způsobem jako krve oběti zápalné. (verš 18.)

(71) Toto vše Mojžíš se zájmem pozoroval. On to byl, kterému Hospodin sděloval svou vůli. On dával pak návod Aronovi a jeho synům a nyní dával pozor, aby viděl, že vše bylo vykonáno "vedle obyčeje". Bylo by na příklad bývalo vážným omylem Aronovym, kdyby byl krví oběti za hřich pokropil oltář svrchu vůkol. To se nikdy nesmí stát. Krví oběti za hřich musí být pomazány rohy oltáře. Dále by bylo vážným omylem pomazati krví zápalné oběti rohy oltáře. To se nikdy nesmí stát. Musí jí být kropen oilář svrchu vůkol. Symbolismus vyžadoval, aby to bylo vykonáno přesně tak, jak Bůh přikazal Mojžíšovi. Než, až dosud se Aron nedopustil žádného omylu. Vše bylo provedeno, "jak Mojžíš rozkázal." (verš 21.)

6.91 Aron ve svatyni.

Zatím co Aron ještě stál na vyvýšení oltáře zápalů skončiv svou práci tam, "pozdívna rukou svých k lidu, dal jim požehnání a stoupil od obětování oběti za hřich a oběti zápalné a oběti pokojné". verš 22. Až dotud přisluhoval toliko u oltáře zápalů v předsíni a nevstoupil do svatyně. Jako Mojžíš až dosud jej poučoval, co má činiti, tak vešel nyní s Aronem do první místnosti svatyně za stejným účelem.

Tedy všel Mojžíš s Aronem do stánku úmluvy" zvaného obyčejně svatyní. Verš 23. Co se tam stalo a dálo, není nám známo, ale nechybíme daleko, domníváme-li se, že Mojžíš poučoval Arona o zažehování lamp, umístění chlebů předložení, obětování kadidla a o pomazování krví rohů oltáře s kadidlem.

(72) Jak uvedeno bylo to po prvé, co Aron kdy vstoupil do svatyně. Jaké asi byly jeho pocity, když stál tváří v tvář s oltářem a svícenem, stolem s chlebou předložením a především s tou tajemnou oponou, za kterou byl právě Bůh přítomen. Jaká byla jeho odpovědnost odtud nadale!

Mojžíš a Aron vyšli ven a požehnání dávali lidu. I ukázala se sláva Hospodinova všemu lidu, nebo sestoupil ohně od tváři Hospodina a spálil na oltáři obět zápalnou a všeckem tuk. "Oz když uzrel veškeren lid, vzkřikli a padli na tváři sve." Verš 23.24. Bůh splnil svůj slib: "Dnes se vám ukáže Hospodin." Verš 4.

Bůh přijal lidské dílo. Svatyně byla nyní posvěcena a zasvěcena. Rovněž tak kněží. Vše bylo ted připraveno, aby byla zahájena služba pro Izraele.

Kapitola sedmá.

7,1

Kněží a proroci..

(73) Chrám a služba chrámová tvořily podivuhodné naučení pro Izraele. Bylo úmyslem, učiti člověka Boží svatosti, vlastní hříšnosti a cestě k Bohu. Jedním z důležitých úkolů obětní soustavy bylo, učiti kněží a lid aby si hřich ošklivili a vyhýbali se mu. Zhrešíl-li někdo z nedbalosti nebo omylem, očekávalo se, že přinese oběť za hřich do chrámu. Prvním požadavkem v obětním rituálu bylo, aby ruce byly položeny na zvíře a hřich vinníkem vyznán. Pak měl vlastní rukou zvíře zabiti. Potom kněz měl vařiti krve a pomazati jí rohy oltáře zápalů. Vnitřnosti byly spáleny s tukem na oltáři a část masa snědena kněžími ve svatyni.

To mělo učiti ošklivosti před hříchem. Bůh určil, že tato ošklivost před hříchem má být tak velká, aby lidé šli a nehřešili více." Žádná normální osoba nezabije ráda nevinné zvíře, zejméne, jestliže si uvědomí, že zvíře má zemřít pro její hřich. Normální kněz by jistě neměl potěšení ze služby krve, kterou byl přinucen konati pro hřich. Státi celý den, pracovati s mrtvými zvířaty, námačeje prsty do krve a kropě jí oltář, by nemohlo byti velmi přitažlivé a příjemné. Bůh sám praví, že nemá radost "z krve volků nebo jehnat nebo kozlů." Iz 1,4. A rovněž tak pravý kněz.

(74) Obětní soustava poskytovala kněžím znamenitou příležitost, učiti vinníky plánu vykoupení. Když hříšník přinesl svou oběť, kněz mohl říci: "Je mi líto, že jsi zhrešíl, protože jsem jist, že toho lituješ. Avšak Bůh učinil opatření, aby hřich byl odpuštěn. Přinesl jsi oběť. Polož svou ruku na tu oběť a vyznej svůj hřich Bohu. Pak zabij nevinné jehně a já vezmu krev a provedu já smíření za tebe. Jehnátko, které máš zabít, je symbolem Beránka Božího, který snímá hříchy světa. Mesiáš má přijiti a dátí svůj život za hříchy lidí. Skrze jeho krev je ti odpuštěno. Bůh přijímá tvoje pokání. Jdi a nehřeš více."

Tímto slavnostním obřadem bývala člověku hluboce vštípena ohavnost hříchu a odcházíval od chrámu s pevným předsevzetím nehřešiti opět. Skutečnost, že zabil zvíře, učívala ho více než co jiného, že hřich znamená smrt a že, když někdo zhreší, beránek musí zemřít.

7.2 Pokuta za hřich.

Ač byla tato bohoslužbě krásná a dojemná, byla schopna se zavrhnouti. Jestliže snad hříšník chápal ideu, že oběť za hřich platila, který on spáchal a že, při-

nese-li jen oběť, kdykoli zhřeší, vše bude dobré, měl docela chybný pojem o úmyslu Božím. K tomu přistupuje, jak mnozí začali uvažovati o ritu. Ti cítili, že jejich oběti pykaly za jejich hříchy a že, kdyby opět zhřešili, další oběť by to smířila. Pokání a opravdový zármutek se zmenšily na nejnižší možnou mez. Lidé začali věřit, že ať by byl jejich hřích jakýkoli, může být smířen darem. Předložením oběti považovali záležitost za vyřízenou.

(75) Mnozí kněží povzbuzovali lid v tomto názoru. Hřich nebyl v jejich očích tak ohavný, jako to Bůh zamýšlel. Bylo to něco, co mohlo být odpykáno darem beránka, který nanejvýše stojí jen malou částku. Výsledkem byla myšlenka, že k uspokojení Boha je třeba "tisíc skopců" a "desetitisíce potoků oleje." (Mi 6,7.)

7.3 Zvrácení symbolu.

Odměna kněží pocházela velkým dílem z obětí, přinášených lidem. Takto kněží začali pohlížeti na oběti jako na zdroj svých příjmů. Dodatkem k desátkům, které dostávali, kněží si zadržovali část z většiny přinášených obětí. Dostávali též díl ze suchých obětí a pokojných obětí - mouku, olej, obilí, víno, med a sůl - právě tak jako z obětí pro zvláštní příležitosti.

Tento ritus se proto snadno zvrhl. Někteří z úplatních kněží viděli jasné, že čím více lid hřešil, tím více bylo přinášeno oběti za hřich a přestoupení tím větší; bude podíl na ně připadající. Sli tak daleko, že povzbuzovaly lidé, aby hřešili. O úplatních kněžích je napsáno: Oběti za hřich lidu mého jedí, protož k nepravosti jejich duše své pozdvihují." Oz 4,8.

Tento cítát potvrzuje že kněží místo napomínání lidu a naléhání na něj, aby se zdržoval hříchu, "duše své pozdvihovali" k nepravosti lidu a doufali, že bude opět hřešiti a vrátí se s jinou obětí. Bylo finanční výhodou kněží, aby byly přineseny mnohé oběti, ježto každá oběť zvětšila jejich přijmy. Jak se kněžstvo stávalo úplatnějším, vznikala smaha povzbuzovat lid k přinášení obětí.

(76) Zajímavý komentář k rozsahu, v jakém někteří kněží ritus zvrátili, je podán v druhé kapitole První knihy Samuelovy: "Nebo kněží obyčej při lidu byl: kdokoli obětoval oběť, přicházel kněžský mládenec, když se maso vařilo, maje v ruce své hák třízubý. A vrazil jej do nádoby, nebo kotlíku nebo pánev aneb do hrnce a cokoli zachytí hák, to sobě bral kněz. Tak činívali všemu lidu Izraelskému, kteříž tak přicházel do Sílo. Nýbrž prve než tuk zapalovali, přicházel mládenec kněžský a říkal člověku, kterýž obětoval: Dej masa, at upeku knězi, nebo nevezme od tebe masa vařeného, ale surove. Jemuž odpověděl-1 i člověk ten: Necht jest prve zapálen tuk a potom vezmeš sobě, cehož žadá duše tvá, on říkal: Nikoli, ale dej hned; jestliže pak nedáš, mocí vezmu. IS 2,13-16.

To ukazuje úpadek kněžstva i v této časné periodě. Bůh přikázal, že tuk má být spálen na oltáři a že, kdyby se maso jedlo, má být uvařeno. Kněží si však přáli, dostati maso syrové s tukem, aby je mohli péci. Jim přestalo být obětním jídlem a stalo se místo toho žravou hostinou. I byl to hřich mládenců těch před Hos-podinem velmi veliký; nebot pohrdali lidé obětmi Hospodinovými," Verš 17.

(77) Smaha kněží povzbuzovat lid, aby přinášel oběti za hřich spíše, než aby se zdržoval hříchu, stala se zřejmější, jak leta mijela. V stánku úmluvy zřízeném nejdříve Mojžíšem, oltář zápalů byl docela malý, maje totíž pět loktů do čtverce. V Salamounově chrámu byl oltář zvětšen na dvacet loktů nebo třicet stop (10 m) na každé straně. V chrámu Herodově byl ještě větší. Zdá se, že oltář zápalů byl stále zvětšován, aby se přizpůsobil obětem na něj kladeným.

7.4 Tostoucí úpadek.

Konečně přišel čas, aby Bůh musil něco učiniti, neměla-li se celá služba chrámová státi korupční. Proto dovolil, aby chrám byl znížen a mnozí z lidu byli odvedeni do Babylonského zajetí. Se zánikem chrámu ovšem i bohoslužba přestaala.

Lidé bývali upamatováni na duchovní význam obřadů, jejichž byli tak často svědky a kterých nyní už nebylo. V Babyloně nebylo ani zápalné oběti, ani oběti za hřích, ani slavnostní hostiny Dne smíření. Izrael pověsil své harfy na vrby.

Po sedmdesáti letech v zajetí Bůh jim dovolil vrátit se do domoviny a opět chrám vystavěti. Voufal, že si vzali z toho ponaučení. Leč oni se ničemu nenaučili. Oltář zápalů zhotoven dokonce větší nežli dříve byl. Lidé se pevněji ustálili ve syé oblibě k pouhé formě a chrámového obřadu a obětní službě a opomíjeli dbátí poselství proroků, že "poslouchati lépe jest nežli obětovati." IS 15,22. Přijmy kněží z obětí se staly velkými, tak velkými vskutku, že peníze v chrámu nashromážděné tvořily jednu z největších sbírek bohatství ve starověku a kněží se stali půjčovateli peněz.

(78) O svátcích jako Passah byl Jerusalem naplněn židovskými návštěvníky nejen z Palestiny, ale i z jiných zemí. Josefus nám sděluje, že bývalo v městě až jeden milion návštěvníků. Izraelským bylo Bohem přikázáno, aby se před Hospodinem neobjevovali s prázdnýma rukama a tak všichni návštěvníci přinášeli oběti. (Dt 16,16.) Kněžím bylo fysicky nemožno obětovati tolik obětí, aby bylo vyhověno všem lidem. Ti byli proto nabádáni, aby své oběti vyměnili za hotovost a ponechali tuhotovost jako chrámové peníze, kteří budou příležitostně obětovati oběť, přiměřenou odevzdáným penězům. Brzy bylo shledáno, že to bylo pohodlnější, než přinášeti obětní zvíře z domova. Obětující se vydával v nebezpečí, že nejenom mu bude zvíře knězem odmítнуto pro nějakou vadu ať skutečnou, ať domnělou, ale že ho postihne dodatečná ztráta; neboť prodati zvíře kněžími odmítнуto nebylo snadné zvláště, když se tisíc jiných pokoušelo o totéž. Peněz chrámových mohlo být použito jen pro některé účely a při tom za výměnu bylo účtováno. Toto směňování obyčejných peněz za peníze chrámové bylo dalším pramenem velkých příjmů kněžstva.

Jak bylo dříve poznamenáno, byli kněží rozděleni ve dvacet čtyři skupin, z nichž každá měla konati službu po jeden týden dvakrát do roka. Když se úřad nejvyššího kněze stal politickým a nejvyšší kněz byl jmenován vládou, úplatnost se stala obecnou. Od té doby bylo to velmi výnosné postavení a lidé začali prosit o úřad nejvyššího kněze, a ten byl skutečně prodáván tomu, kdo nabídí nejvíce. Aby dostal tyto peníze zpět, nejvyšší kněz prováděl dozor nad výběrem skupin a k službě v Jerusalémě v čase svátků byli povoláváni jen takoví kněží, na které bylo spolehlutí, že se budou s úředníky dělit o velké důchody z příspěvků tehdy plynoucí. Úplatnost opět nabyla převahy a mnozí kněží byli k chramové službě v době velkých svátků povoláni jen proto, že byli ochotni dělit se o korist s vyššími úředníky. Pořádek, ve kterém kněží měli službu konati, byl změněn o dokonalý plán Boží porušen. Kristovo pozdější označení "doupě zlodějů", nebylo pouhým básnickým výrazem, ale bylo doslově pravdivé.

7.5 Uplatné kněžstvo.

(79) "Kněžstvo se stalo tak úplatným, že se kněží nerozpakovali zaplatit se do nejnečestnějších a trestních činností, aby provedli své záměry. Ti, kteří vzali na se úřad nejvyššího kněze, v době před prvním příchodem Pána Ježíše, nebo za jeho života, nebyli duchovně vyzbrojeni k posvátnému dílu. Usilovali dychtivě o úřad z lásky k moci a okázanosti. Toužili po postavení, kde by mohli mít vliv a prováděti podvody pod rouškou zbožnosti a tím ujít odhalení. Nejvyšší kněz byl v postavení mocném a důležitém. Byl nejen poradcem a prostředníkem, ale i soudcem; a z jeho rozhodnutí nebylo odvolání. Moci Římanů byli kněží drženi na úzdě a nebyla jim povolena moc zákonného usmrcení někoho. Tuto moc měli ti, kteří vládli Židům. Mužové zkažených srdcí snažili se získati významný úřad nejvyššího kněze a často ho nabýli podplácením a vražděním. (Spirit od Prophecy sv.2. str.13.14.)

(80) "Když Ježíš vešel, byl rozhořčen, shledav, že nádvoří chrámu zařízeno jako trh na dobytek a místo pro všeobecný obchod. Nebyly tam jen chlévy pro zvýřata, ale byly tam stoly, kde kněží byli sami činní jako prostředkovatele a směnovatelé

peněz. Bylo zvykem, aby každá osoba přítomná slavnosti Passah, přinesla trochu peněz, které se platily kněžím za vstup do chrámu.

"Od vyměnování cizích mincí a rozličných peněžních hodnot, aby se posloužilo cizincům, přijímání jejich obětí stalo se hanebným obchodem a pramenem velkého zisku kněží. Množí přišli z velké dálky a nemohli přinést své oběti. Pod rouškou posouzení takovým osobám, byli ve vnějším nádvoří dobytek, ovce, holubi, a vrabci na prodej za přemrštěné ceny. Z toho vyplývající nepořádek nasvědčoval spíše hlučnému trhu, na dobytek nežli posvátnému chrámu Božímu. Bylo tam slyšet prudké handkování, kupování a prodávání, bučení dobytka, bleket ovcí a vrkaní holubů smíšené s cinkotem mincí a zlostnou vadou. Velký počet zvířat byl každoročně obětován o slavnosti Passah a prodeje v chrámu se tím staly ohromnými. Obchodníkům to vyneslo velký zisk, o který se dělili s lakotným kněžstvem a vlivnými muži mezi židy. Tito hanební spekulanti, ukryvajíce se za své svaté povolání, prováděli všecky způsoby vyděračství a z posvátného úřadu učinili pramen osobního důchodu." (Tamtéž str. 115, 116.)

(81) Tyto poměry původně ovšem neexistovaly. Teprve po stoletích hřešení a korupce dosáhla výše zde vyličené. Bylo to arci poměrně brzo, že se zneužívání začalo rozlézat, jak je dosvědčeno v citaci z knihy Samuelovy v dřívější části této kapitoly.

Když kněží takto ztratili z dohledu původní účel obětí a převrátili Boží plán, nastala nutnost poslati jim vystrahu. Bůh k tomu použil proroků: k jeho lidu bylo poselství nejprvnějších proroků: "Zdaliž lítost takovou má Hospodin v zápalích a obětech, jako když se poslušenství koná hlasu Hospodinova? Aj, poslouchati lépe jest nežli obětovati a ku poslušenství státi, nežli tuk skopců přinášeti." IS 15,22.

Některým z kněží, odpadlictví propadávajících, se zdálo pohromou, že by lid přestal hřešiti, neboť pak by přestaly oběti za hřich. K tomu poukazuje spisovatel epištoly k Židům, když praví: "Zákon zajisté maje stín budoucího dobrého a ne sám obraz těch věcí, jednostejnými obětmi, kteréž po všechna léta obětují, nikdy nemůž přistupujících dokonalými učiniti. Sic jinak zdaliž by již nepřestaly obětovány být proto, že by již neměli žádného svědomí z hřichů ti, kteříž obětují, jsouce jednou očistěni?" Žd 10,1.2.

7.6 Prorok volá zpět od odpadlictví.

(82) Szarý Zákon může být lépe chápán, jestliže se porozumělo zápasu mezi knězem a prorokem. Byl to zápas tragický, který v mnoha případech skončil vítězstvím kněží. Prorok jest mluvčím Boha. Lid může sejítí na scestí i kněží mohou sejítí na scestí. Bůh však není ponechán bez svědectví. Za takových okolností vyšle svého proroka k svému lidu, aby jej uveďl zpět na správnou cestu.

Lze si snadno přeustavit, že proroci nebyli u kněží oblíbení. Jak kněží den za dnem konali službu v chrámu lákajíce lidi, aby přinášeli oběti, bývalo prorokům přikázáno Bohem, aby se postavili poblíž chrámových vrat a varovali lidi, aby už žádné oběti nepřinášeli. Toto je napsáno o Jeremiášovi: "Slovo, které se stalo k Jeremiášovi od Hospodina řkoucí: Postav se v bráně domu Hospodinova a ohlašuj tam slovo toto a fci: Slyšte slova Hospodinova všichni Judští, kteříž vcházíte do bran těchto, abyste se klaněli Hospodinu. Takto praví Hospodin zástupů Bůh Izraelský: polepšete cest svých a předsevezetí svých a způsobím to, abyste bydlili na místě tomto. Neskládejte naděje své v slovích lživých říkajíce: Chrám Hospodinův, chrám Hospodinův, chrám Hospodinův jest." Jr 7,1 až 4.

Potom následuje další napomenutí k lidu se strany proroků, aby polepšili své cesty a nevěřili lživým slovům. "Zdaliž kradouče, mordujíce a cizoložíce i křivě přisahajíce", praví Hospodin skrze proroka, "přece choditi a postavovati se budete před obličejem mým v domě tomto, kterýž nazván jest od jména mého, a říkatí:

Vyproštění jsme,abyste pachali ty všecky ohavnosti?" verše 9.10. Pak dodává příznačně: "Nebo jsem nemluvil s otcí vašimi,aniž jsem přikázal jim v ten den,v který jsem vyvedl z země Egyptské o zápalích a obětech: Ale toto přikázal jsem jim řka: Poslouchejte hlasu mého,a budu vaším Bohem a vy budete mým lidem a chodte po vší cestě,kterouž jsem vám přikázal,aby vám dobře bylo." Verše 22.23.

(83) 7.7 Poslušenství , ne oběť .

Poslechněte,co Bůh musí říci skrze Izaiáše:"Kčemu jest mi množství oběti vašich? dí Hospodin? Syt jsem zápalních obětí skopců a tuku krmných hovad a krve volků a beránků a kozlů nejsom žádostiv. Že přicházíte,abyste se ukazovali přede mnou,kdož toho z ruky vaší hledal,abyste šlapali síně mé? Nepřinášejte více oběti oklamání. Kadění ohavnosti mám,novměsíců a sobot a svolávání nemohu trpěti,neprávost jest,ani shromáždění. Nocměsíců vašich a slavností vašich nenávidí duše má; jsou mi břemenem,ustal jsem nesa je. Protož,když rozprostíráte ruce vaše,skrývám oči své před vámi a když množíte modlitbu,neslyším; ruce vaše krve plné jsou. Umejte se,očísíte se,odvrzte zlost skutků vašich od očí mých,přestante zle činjti, hledejte soudu,pozdvihněte potlačeného,dopomozte k spravedlnosti sirotku,zastante vdovy." Iz 1,11-17.

Povšimněte si silných výrazů:"Jsem syt zápalních obětí skopců, "Nejsem žádostiv krve volků"; "kdož toho z ruky vaší hledal"; "nepřinášejte více oběti sklamání"; kadidlo v ohavnosti mám"; "slavnosti vašich nenávidí duše má"; ustal jsem, nesa je"; "neslyším,ruce vaše plné krve jsou."

(84) Amos praví:"Nenávidím,zavrhl jsem svátky vaše." Nebo budete-li mi obětovati zápaly a suché oběti vaše,neoblíbím jich a na pokojně oběti krmného dobytka vašebo nepopatřím." Amos 5,21.22.

Micheáš se podobně táže:"Čímž předejdě Hospodin a mám-li se skloniti před Bohem nejvyšším? Předejdju-liž Ho zápaly s volky ročními? Zalibí-liž sobě Hospodin v tisících skopců,v mnohokrát desetitisících potoků oleje? Sám-liž prvorozeneho svého za přestoupení své,plod života svého za hřich duše své?" Mi 6,6.7. Na tuto otázku odpovídá takto:"Oznámiltě tobě,o člověče,co jest dobrého i čehož Hospodin vyhledává od tebe,jediné,abys činil soud a miloval milosrdenství a pokorně chodil s Bohem svým." verš 8.

Poslední prorok starozákonní praví:"A tak nyní k vám přikázání toto,ó kněží". "Vy pak sešli jste s cesty,byli jste přičinou mnohým,aby činili proti zákonu, zrušili jste smlouvou Levitskou,praví Hospodin zástupů. Pročež i já také vydal jsem vás v potupu a v nevážnost všemu lidu,jakož v ničemž neostříháte cest mých a přijímáte osoby v zákoně." Mal 2,1.5.9.

David měl správný názor,když pravil:"Nebo neoblíbil oběti,bychť ji i dal, aniž bys zápalu přijal. Oběti Boží duch zkroušený; srdce zkroušeným a potřeným, Bože nezhrziš." Ž 51,18.19.

7.8 Kněží proti prorokům .

(85) Bůh stěží mohl použíti silnějších slov,než kterých použil,káraje jak kněží tak i lid,ale byl zcela v právu. Kněží porušili smlouvu. Učili lid,aby hřešil a vnutili mu víru,že zápal nebo oběť vyplatí hřich. Zasloužili si pokáráni Hospodinova,které jim poslal skrze proroky. Výsledek byl takový,jaký se dal očekávat i v těch okolností. Krutá nenávist proti prorokům vznikla mezi mnohými kněžími. Neviděli muže,kteří byli vysláni,aby je kárali. Z pronásledování starozákonních proroků mnoho bylo provedeno anebo vyvoláno kněžími. Ani ne tak lid jako kněží byli proti prorokům a pronásledovali je.

Kněží,zákoníci a farizeové byli stálými odpůrci Kristovými. Pro ně si Kristus přichystal své nejjzářivější vytoky. "Běda vám,zákoníci a farizeové pokryt-

ci, neboť vzděláváte hroby proroků a ozdobujete hroby spravedlivých. A říkáte: Když bychom byli za dnu otců našich, nebyli bychom účastníci jejich ve krvi proroků. Protož osvědčujete sami proti sobě, že jste synové těch, kteříž proroky zmordovali. I vy, také naplňte míru otců svých. Hadová, plémě ještěrčí i jakž byste ušli odsudu do pekelného ohně? Protož aj, já posílám k vám proroky a moudré a učitele a vy z těch některé zmordujete a ukřižujete a některé z nich bičovatí budete v školách svých a budete je honiti z města do města. Aby přišla na vás všeliká krev spravedlivá, vylitá na zemi, od krve Abela spravedlivého až do krve Zachariáše, syna Bara-chiášova, kterého jste zabili mezi chrámem a oltářem. Amen, pravím vám: Přijdou tyto všecky věci na pokolení toto." Mt 23,29-36.

(86) 7.9 Nehřeš více.

Kristus byl prorok. Jako takovy hlásal prorocké poselství: "Poslouchati (bude) a jest lepší než obětovati". "Jdi a nehřeš více, byla cesta jím vytčena. J 8, 11. On zrušil obětní soustavu obětováním sebe samého na Golgatě. Kristus osobně neobětoval žádné oběti. Nehřešil a tím, že učil nehřesiti zasahl tuto kněžskou zvrácenosť přímo do srdce. Ač byl Kristus bedliv, aby neubližoval bez potřeby a ač poslal malomocné ke kněžím pro osvědčení (L 17,14.) nemohlo uniknouti pozornosti úředníků, že Kristus nebyl spatřen v chrámu s obětkou oběti. Cítili, že Jeho poselství káralo jejich praktiky a byli rádi, když nalezli obžalobu proti Němu v Je-ho vyprávěných slovach chrámu se týkajících. (Mt 26,61.) Kněží nenáviděli Krista a když přišel čas, on následoval dlouhou řadu šlechetných hrdinů mezi proroky, dav svůj život. Kněží zavrhlí prorocké poselství. Oni to byli, kteří ve skutečnosti způsobili Kristovo ukřižování. Tím dovršili míru své nepravosti. Věřili v oběti ! za hřichy a že tímto opatřením může být dosaženo odpustění. Většimu poselství o vítězství nad hřichem - prorocké poselství - mnozí z kněží neporozuměli anebo aspoň je nehlásali.

Nedomnivejte se však, že všichni kněží byli bezbožní. Mnozí věrní byli mezi nimi. Někteří z kněží byli ovšem též proroky jako Ezechiel. Úmyslem Božím bylo, aby každý kněz měl prorockého ducha a hlásal prorocké poselství. Podle Božího plánu nestačí, pokoušeti se o nápravu, když chyba byla spáchána. Daleko lepší jest, zlo předcházet, než pokoušeti se, je hojiti. Ač je podivuhodné být pozvednout ze hříchu a z úpadku, jest ještě podivuhodnější být zdržen od hřešení. "Jdi a nehřeš více", je pravé prorocké poselství. Lépe jest poslouchati, nežli obětovati. Každý věrný sluha Boží měl by být ozvěnou tohoto poselství, jestliže by chtěl splnit řadu Boží. Bůh vždy potřeboval proroky. Jsou to jeho poslové, aby napravili chyby. Když se mylné snahy objeví mezi jeho lidem, Bůh vyšle proroky, aby napravili tyto snahy a lid i upomínali.

(87) Poučení pro tuto dobu nemělo by být ztraceno. Dílo proroků není provedeno, dokud Hospodinovo dílo na zemi není skončeno. Bůh potřebuje své služebníky, aby hlásali prorocké poselství. Když klam se vkrádá, hlas musí být pozdvížen, volající lid zpět na pravou cestu Hospodinovu. A za každým takovým poselstvím musí být volání trubky po zdržování se hříchu, po posvěcení, po svatosti. Proroci řekli, "Poslouchati jest lépe než obětovati." Kristus pravil: "Jdi a nehřeš více." Každý kněz musí znázornovatí příkladem toto učení ve svém životě a učiti mu svými rty. Tak daleko, jak opomene to činiti, zůstane zpět za svou vysokou vysadou. Přede vše-mi dobami nyní jest čas vyslati prorocké poselství do všech konců země. To byl příkaz Kristův, když uložil velký biblický úkol, učiti všechny národy a křtiti je, "učíce je zachovávat všecko, což jsem koli přikázali vám." Mt 28,20. Tento příkaz, zachovávat všecko, je stejný s prorockým poselstvím, že poslouchati je lepší než obětovati. Až toto dílo bude vykonáno, přijde konec.

Kapitola osmá.

(88)

Zápalné oběti.

8.1 Olah je hebrejské slovo užívané obyčejně pro "zápalnou oběť", znamená to, "co jde nahoru nebo vystupuje". Jiné slovo někdy užívané je kallil, které znamená "úplný". Diuayský překlad má slovo "holocaust", to co úplně shořelo.

Hlavní pramen poučení o individuálních obětech zápalných našelme v první kapitole knihy Leviticus. Tam jest dán návod: "Když by kdo z vás obětoval oběť Hospodinu, z hovad, totiž volů anebo z drobného dobytka, obětovati budete oběť svou. Jestliže zápalná oběť jeho byla by z skotů, samce bez vady obětovati budete. U dvěří stánku úmluvy obětovati jej bude dobrovolně, před ovlíčejem Hospodinovým. A vloží ruku svou na hlavu oběti zápalné, i bude příjemná jemu k očistění jeho. Tedy zabije volka toho před tváří Hospodinovou a obětovati budou kněží, synové Aronovi, krev a pokropí tou krví oltáře svrchu vůkol, který jest u dvěří stánku úmluvy." Lv 1,2-5.

~~X~~ Obět zápalná byla oběť dobrovolná (verš 3) naproti ostatním obětem, které byly povinné. Člověk mohl přinést nejen volka jako v hořejších verších, ale též ovci nebo kozla, ba i hradičky nebo holoubata (verše 10.14.) Muselo to však být zvíře čisté, jako při všech obětech, a šlo-li o zvířata samec. Přinášejte to na místo připravené k porážení obětí blízko dveří stánku úmluvy, měl obětující vložiti ruku na hlavu zvíretele, "protože to bylo příjemné k očistění jeho" (verš 4). Pak oběť zabil, stál ji a rozřezal na kusy (verše 5.6.) Když bylo zvíře zabito, kněz chytí krev do nádoby a pokropí "jí oltáře svrchu vůkol." (verš 5). Po rozřezání zvířete na kusy byly vnitřnosti a nohy omyty ve vodě, načež byly kusy znova shromážděny, uspořádány na oltáři a spáleny. (verše 8.9.) Celé zvíře i s hlavou a tuhlem bylo na oltáři úplně spáleno. V tom však nebyla zahrnuta kůže, která byla dána obětujícímu knězi. (Lv 7,8.)

(89) Jestliže bylo použito hradiček nebo holoubat, provedl kněz zabítí matrhnutím hlavy a kropil nebo vytlačil krev na stranu oltáře. (Lv 1,15.) Potom bylo tělo ptáka položeno na oltář a stráveno jako obyčejná oběť zápalná, když byly peří a vole dříve odstraněny. (Lv 1,16.)

Zápalné oběti byly nejpříznačnější ze všech obětí, obsahujíce podstatné vlastnosti jiných obětí. Před Sinají všecky oběti byly zápalné oběti. Nebyly oběti za hřich; a přece očistění bylo jimi uskutečněno. (verš 4.) To jest jasné naznačeno v případu Jobově. Ten obětoval zápalné oběti za své děti, poněvadž pravil, "snad zhřešili synové moji anebo zlořečili Bohu v srdci svém." Jb 1,5. Zápalné oběti byly oddělovány od ostatních jako "nařízeno na hoře Sinai pro vůni příjemu, v oběť ohnivou Hospodinu." Nu 28,6. V tom se podobaly obětem suchým a obětem pokojným, které byly též oběti s vůní příjemnou. (Lv 2,2; 3,5.) Ať byla konána jakoli oběť jiná, bylo vhodné, dodati k ní oběť zápalnou na potvrzení a zasvěcení. To naznačovalo úplné posvěcení. Celá byla obětována Bohu. Nic nebylo zadřženo obětujícím. Bylo to zcela stráveno na oltáři. (Lv 1,9.13.17.)

(90) Zápalné oběti mohly být obětovány samy o sobě, ale bylo obecným zvykem, přidat k nim oběť za hřich nebo za vinu. V takových případech byla jiná oběť předložena jako první a po ní oběť zápalná. (Lv 9,7.15.16.)

8.2 Úplné posvěcení.

Zápalných obětí bylo používáno při mnohých příležitostech, jako očištění malomocných, (Lv 14,19.20.) očištění žen po porodu, (Lv 12,6-8.) a rovněž po obřadném poskyrnění (Lv 15,15.30.) V těchto případech oběť za hřich byla obvyklá právě jako oběť zápalná. První očistila od hřichu, druhá ukazovala poměr k Bohu v upřímném posvěcení.

Zápalná obět byla důležitá v posvěcení Arona a jeho synů. (Ex 29,15-25; Lv 8,18.) právě jako v jejich uvedení do služby. (Lv 9,12-14.) Bylo jí užíváno v souvislosti s nazarejskou přísahou. (Nu 6,14.) Obětující položil se obrazně na oltář a zasvětil celý svůj život úplně Bohu.

(91) Nené těžké viděti souvislost mezi těmito obřady a prohlášením učiněným v epištole apoštola Pavla k Římanům 12,1: "Protož prosím vás, bratří, skrže milosrdensví Boží, abyste vydávali těla svá v oběť živou, svatou, Bohu libou, rozumnou službu svou." Máme se zcela zasvětit Bohu, máme býtí dokonalí. Jen, když všechna špína byla odstraněna se zápalné oběti, byla Bohu příjemná a bylo dovoleno, aby přišla na oltář "oběť ohnivá, líbezná vůně" Hesopidinu. Tak je i s nami. Všechn hřích, všecká poskvrna těla a ducha musí býtí odstraněna dříve, nežli můžeme býtí příjemní Bohu. (2K 7,1.)

Jako obět zcela strávená na oltáři představuje ve zvláštním smyslu zápalná obět Krista, který zcela, úplně, odevzdal sama sebe službě Boží. Takovýmto představováním Krista je utvořen příklad pro člověka, aby následoval v Jeho šlépějích. Učí úplnému posvěcení. Je správně uvedena jako první v seznamu obětí vypočítaných v 3. Mojžíšové. Ríká nám řečí nikoli neurčitou, že, aby byla "líbeznou vůní" Bohu, oběť musí býtí úplným odevzdaním se. Všecko musí býtí položeno na oltář. Nic nesmí býtí zadrženo zpět.

Zápalná obět nás učí, že Bůh se nedá ovlivňovat osobami. Chudý člověk, který přináší své hrdličky dvě, je právě tak příjemný jako bohatý, který přináší vola a nebo jako Šalamoun, který obětoval tisíc zápalných obětí. (1K 3,4.) Dvě maličkosti jsou Bohu stejným potěšením jako hojnost bohatství. Podle své schopnosti každý je příjemný.

Jiné naučení ze zápalné oběti jest o pořádku. Bůh si přeje pořádek ve svém díle. Dává o tom přesné příkazy. Dříví má býtí položeno "narovnáno na ohně", nikoli jen dánno na hromadu. Díly zvířete mají býtí "sporádány na dříví, ne pouze hozeny do ohně" (Lv 1,7.8.12.) Pořádek je první zákon nebes. "Bůh není původ neřádu". Přeje si aby lid jeho konal všecko "slušně a podle řádu". (1K 14,33.40.)

(92) Další důležité naučení jest o čistotě. Dříve než by díly zvířete byly spáleny na oltáři "vnitřnosti a nohy" měly býtí umyty ve vodě. (Lv 1,9.) To by se mohlo zdát zbytečným. Díly tyto měly býtí spáleny na oltáři. Bylo jen plýtvání času umývati je před jejich spálením. Tak však Bůh neusuzuje. Rozkaz je: Umyj každý díl; nic nečistého nesmí přijítí na oltář. A tak byly díly omyty a pečlivě sporádány na dříví, které bylo narovnáno na oltáři.

8.3 Očistování ohněm a vodou.

Tři očistných živlů se užívalo v bohoslužbě: ohně, vody a krve. Ohně symbol Ducha svatého, je očistujícím činitelem. Když Kristus vchází do "svého chrámu", jest "jako ohně rozpoštějící." "I sedna přeháněti a přečistovati bude stříbro a přečistí syny Levi a vyčistí je jako zlato a jako stříbro. Budou Hesopidinovi, obětující oběti v spravedlnosti. Mal 3,2.3. On vyčistí svůj lid" v duchu horlivosti." Iz 4,4.

Je dána otázka: "Kdož by z nás mohl obstáti před ohněm sžírajícím? Kdož by z nás mohl obstáti před plamenem věčným?" Iz 33,14. "Bůh náš jest ohně spalující." Zd 12,29. Ohně jest Boží přítomnost, která spaluje nebo očistuje.

Ohně na oltáři nebyl obyčejným ohněm. Původně přišel od Hesopidina. Nebo sestoupil ohně od tváři Hesopidinovy a spálil na oltáři oběť zápalnou i všechnu tuk. Což když užrel veškeren lid, vzkřikli a padli na tváři své." Lv 9,24. Bůh přijal jejich oběť. Byla čistá umytá a v pořádku, připravená pro ohně. A ohně sestoupil "od tváři Hesopidina." Tento ohně na oltáři byl vždy udržován planoucí a nebylo dovoleno, aby vyhasl; protože přišel od Boha byl zvan posvátným proti ohni obyčejnému a mělo ho býtí použito pouze ve službě Levitské.

(93) Voda je obrazem jak křtu tuk i Slova, dvou to očistných činitelů. "Kristus také miloval církev a vydal sebe samého za ni; aby ji posvětil, očistiv obmytím vody skrze slovo." Ef 5,25.26. "Podle milosrdenství svého spasil nás skrze obmytí druhého narození z obnovení Ducha svatého, kteréhož vylil na nás hojně skrze Jezukrista, Spasitele našeho." Tt 3,5.6. Pavlovi bylo řečeno: "Pokřti se a obmej" hřichy své. (Sk 22,16.) Tím, že byly činěny díly zvídete, použite k zápalné oběti, umyty, dříve, než byly položeny na oltář, byl lid učen nejenom pořádku a čistotě, nýbrž také duchovnímu naučení, že, dříve než cokoli položí na oltář, dříve než je přijato Bohem, musí být čisté, umyte, ryzí a svaté.

8.4 Duše v krvi.

V oběti zápalné - jako ve všech obětech - je krev životním, důležitým živlem. Ona způsobuje očistění duše. Klasický výrok, tím se obírající, nalézáme v Lv 17,11. "Duše všelikého těla v krvi jest, já pak oddal jsem vám ji k oltáři k očistování duší vašich, neboť sama krev na duši očistuje."

(94) Duše těla jest v krvi. Krev je to, která očisťuje duši. Když byla krev kropena na oltář a ohen sestoupil a strávil oběť, značilo to, že zástupce byl Bohu přijemný. "I bude přijemná jemu anebo místo něho" k očistění jeho". Lv 1,4. Toto očistění bylo provedeno "na duši", která byla v krvi. Ale tato krev představující duši, byla učinná teprve po smrti oběti. Kdyby byl Bůh zamýšlel vyjádřiti myšlenku, že krev jest účinná beze smrti, byl by to prohlásil. Jisté množství krve by mohlo být odňato zvídeti bez jeho usmrcení - jako se nyní děje při transfusích krve. Krev mohla být takto opatřena beze smrti.

Leč, to nebylo úmyslem Božím. Krve nebylo použito, dokud nenastala smrt. Tak u Krista. Teprve po jeho smrti vyšla krev a voda. (J 19,34.) Kristus "přišel skrze vodu a krev - ne u vodě toliko, ale u vodě a ve krvi." 1J 5,6. Nemůže být dousti zdůrazněno, že když by smrt mezi to vkládala k vyplacení přestoupení těch, kteráž byla za první smlouvy", ti, kteří jsou povoláni, přijímají zaslíbení dědictví věčného. (Žd 9,15.)

(95). Kristova očistující smrt umožnila naše spasení. Tako kříž musí být vždycky hlavním v křesťanství. Avšak moc v krvi, očistit a spasiti, závisí na životě toho, který ji dal. Je to krev, která očisťuje pro život, jež žil on, který zemřel za nás. Ten život byl život bez hřichu. V takovém životě jest moc. Nikdo není spasen Zákonem. Nikdo není spasen dobrými činy. Nikdo není spasen pouhým přizpůsobením předpisům. "Jsme smířeni s Bohem skrze smrt Syna jeho, nadtož smíření jsouče, spasení budeme skrze život jeho." R 5,10.

8.5 Příjemný Bohu.

Zápalná oběť, "oběť ohnivá", byla "rozkošnou vůní Hospodinu". Lv 3,17. Těšila Hospodina. Byla mu příjemná. Některé z důvodů pro to jsme už podali. Ty budou nyní zdůrazněny.

Ježto zápalná oběť byla především predobrazem dokonale oběti Kristovy, je pochopitelné, že byla Bohu potěšením. Jako oběť musí být bez poskvrny, dokonalá, jak Kristus byl "Beránek nevinný a neposkvrněný", který miloval nás a vydal sebe samého za nás, dar a oběť Bohu u vůni rozkošnou." 1Pt 1,19; Ef 5,2. Kristus, jak jest zobrazen v zápalné oběti, představuje úplné posvěcení, naprosté zasvěcení, plné odevzdání se, dání všechno, aby on mohl spasit některé.

Oběť zápalná byla potěšením Bohu, protože odkrývala touhu v srdci obětujičeho, zasvětit se Bohu. Obětujucí praví ve skutečnosti: "Hospodine, přeji si sloužiti Tobě. Kladu sebe sama bez výhrady na oltář. Nic nezadržuji pro sebe. Přijmi mě v zástupci". Takový poměr je rozkošnou vůní Hospodinu.

Oběť zápalná byla rozkošnou vůní Hospodinu, protože byla oběť dobrovolná. Nebyla vymáhána vyjma v souvislosti s jinými oběťmi. Jestliže člověk zhrešíl, Bůh

žádal oběť za hřích a ji doprovázející oběť zápalnou, ale nikdy neoběť zápalnou samotnou. Jestliže ji člověk obětoval, bylo to "dobrovolně". Lv 1,3. Nebylo žádného donucení. I byla proto nejpříznačnější obětí - naznačovala vděčné srdce.

(96) Je nebezpečí, že křesťané konají příliš mnoho věcí, týkajících se náboženství, ne proto, že by měli hlubokou touhu, konati je, ale proto, že je to zvykem anebo je požadováno. Povinnost je velké slovo; láska je větší. Neměli bychom povinnost podcenovat, spíše jí musíme zdůraznovat. Leč, neměli bychom zapomínati, že láska jest ještě větší silou a že, správně chápána a použitá, splňuje i povinnost, poněvadž ji zahrnuje. Láska jest dobrovolná; povinnost je požadovaná, jest povinná. Povinnost jest zákon; láska je milost. Obě jsou nezbytné a žádná nesmí být zdůraznována před druhou, avšak větší z nich je láska. Poněvadž nebylo žádného příkazu, pokud šlo o obětování zápalné oběti, byla ve skutečnosti obětí lásky, zasvěcení sa, posvěcení. Něco bylo vykonáno nad to, co bylo vyžadováno. To bylo potěšením Bohu.

"Bůh miluje ochotného dárce". 2K 9,7. Někteří čtou toto, jakoby se pravilo, že Bůh miluje štědrého nebo velkého dárce. Ač to může být pravda, tvrzení říká, že Bůh miluje toho, kdo dává ochotně a dobrovolně. Dar může být malý nebo velký, ale byl-li obětován ochotně, jest potěšením Bohu.

Bylo by dobré, kdyby duch šťastné, radostné služby více zobecněl, nežli tomu jest. Často konáme s resignací, co by Bůh rád viděl vykonáno radostně. Bůh miluje dobrého dárce nejen peněz, ale i služeb. Mají být vykonány úkoly, které ne vždy jsou milé a příjemné. Konáme je ne proto, že konáme rádi je, nýbrž, že cítíme povinnost k tomu. Bůh to ocenuje, ale byl by velmi potěšen, kdybychom konali dílo Jeho bez pocitu, že obětujeme mnoho, abychom to konali a že je to spíše břemeno nežli radost.

(97) Příliš mnozí křesťané, čekají, aby byli popoháněni, napomínani, povzbuzováni a dokonce podpláceni, než vykonají, co by měli vykonati bez jakéhokoli nálehání. Izaiáš si stěžuje: "Není nikoho ... ježto by se probudil k tomu." Iz 64,7. Takový postoj musí se Bohu protiviti. Není nic protivnějšího, než musit napomínat opět a opět a míti jen malé pochopení. Bylo to z plna srdce a z osobní zkušenosti, když řekl apoštol, že Bůh miluje ochotného dárce.

8.6 Davidova zkušenosť.

Bylo nepochybně, že byl David pro svou veselost a ochotnost Bohem milován. On zhrešil a zhrešil těžce, ale lítoval tak hluboce, jako byl zhrešil a Bůh mu odpustil. Ta zkušenosz zanechala živý dojem na Davidovu mysl a vždy potom byl duchtiv, zavděčiti se Bohu a něco pro něho učinit.

Tento duch vedl jej k tomu, že zamýšlel vystavěti chrám Bohu, aby tam bydlil. Stánek úmluvy zřízený v pustině byl starý více set let a musil být na rozpadnutí. Bůh by byl býval potěšen, kdyby byl měl někoho, aby mu vystavěl chrám, ale rozhodl se čekati, až by někdo sám na to pomyslí.

(98) To David učinil a byl šťastný v předtuše, že vystaví Bohu chrám. Veliké musilo být jeho zklamání, když mu bylo řečeno, že mu nebude dovoleno to učinit; ale ocenuje, co David zamýšlel učiniti. Bůh řekl, že na místo, aby David vystavěl dům Bohu, Bůh vystaví dům Davidovi. 1Pa 17,6-10.) V souvislosti s tím, Bůh mu dal příslib, že jeho stolice "bude upevněna na věky."

Tento příslib dochází svého splnění v Kristu, který, až příjde, bude seděti na "stolici otce svého Davida." Lk 1,32. To je nejpodivuhodnější a nejneobvyčejnější zaslíbení. Abraham, Mojžíš a Eliáš jsou pominuti a pocta je dána Davidovi. Věříme, že jedním důvodem pro to jest Davidova ochota učiniti pro Boha něco nad to, co bylo požadováno.

To jest makavě objasněné Davidovou zkušenosťí s chrámem. Bůh mu řekl, že nemůže chrám stavěti. David duchtil velmi učiniti to; a přemýšleje o věci nalezl více způsobů, jak stavbu připravit, aniž by ji skutečně prováděl. David pravil:

"Šalamoun, syn můj, mládeneček malý jest, dům pak vystavěn býti má veliký, znamenitý a slovutný po všech zemích a protož připravím mu nyní potřeb. A tak připravil David množství toho před smrtí svou." 1Pa 22,5.

První co David učinil, bylo, shromážditi peníze na stavbu. Čísla uvedená v 1Pa 22,14 dávají úhrnem mnoho milionů korun v našich penězích, které David buď dal a nebo sebral. Potom začal tesati "kamení k stavění domu Božího." verš 2. "Železa také mnoho na hřeby a na dvěře k branám i k spojováním připravil i mědi mnoho bez váhy." v.3.

(99) Džíve však nežli mohl učiniti něco z toho, potřeboval nutně model nebo náčrt. Tento model, David nám sděluje, dostal od Hospodina. "Všecko to, řekl David, skrze vypsání z ruky Hospodinovy mne došlo, kterýž mi to dal, abych vyrozuměl všemu dílu formy té." 1Pa 28,19. Můžeme si téměř představiti, co mluvil David k Hospodinu, "Hospodine, Ty jsi mi řekl, že nesmím stavěti chrám. Velmi rád bych to učinil, ale jsem ochoten zůstat při tvém rozhodnutí. Směl bych udělati model? To by nebyla stavba, není-liž pravda Hospodine?" A tak Hospodin mu pomohl zhotoviti model, jsa potěšen Davidovou ochotou učiniti něco pro něho.

S tím souvisí zajímavé tvrzení v 1Pa 28,4: "Vyvolil pak Hospodin Bůh Izraelský, mne ze vší čeledí otce mého, abych byl králem nad Izraelem na věky; nebo z Judy vybral vývodu a z domu Judova čeleď otce mého a z synů otce mého mne ráčil za krále ustanoviti nade vším Izraelem." Toto jedinečné vyjádření ukazuje příznivý poměr Boha k Davidovi. A tak dostal David povolení chystati kamení, stavební dříví a železo pro chrám Hospodinův, zrovna jako plán sám. To je asi příčinou, proč později, za zřizování chrámu, nebylo slyšeti zvuk kladiva. David materiál předem připravil.

(100) David však neměl dosti na přípravě k budování chrámu. Přál si také připravit hudbu pro posvěcení. Protože nešlo o stavbu měl dojem, že může volně postupovat. David byl rozkošný zpěvák v Izraeli; miloval hudbu celým srdcem. A tak se David začal připravovati pro ten případ shromáždováním kapely čtyř tisíc, chválících Hospodina na nástrojích, kterýchž nadělal k chválení Boha." 1Pa 23,5. Také sebral zpěváky a cvičil, jak je zaznamenáno v dvacáté páté kapitole téže knihy. Je radostné usliti na Davida, jak po trudné životní zkušenosti tráví několik let v pokoji a spokojenosti, připravuje stavbu chramu Hospodinova a cvičí zpěváky a hudebníky pro jeho zasvěcení.

Davidovi to ještě nestačilo. Hospodin mu řekl, že nemůže stavěti chrám, ale že jeho syn Šalamoun má to učinit. Co by bránilo Davidovi, aby se vzdal a udělal syna Šalamouna králem Izraelským. "Sestarav se pak David a jsa pln dnů, ustanovil králem Šalamouna syna svého nad Izraelem." Verš 1. Ač tu byly také politické důvody pro tento čin, zpráva naznačuje, že stavba chrámu byla podstatným činitelem.

Není divu, že Bůh měl Davida rád. Ten stále naléhal na Boha, aby mu dovolil více činiti pro něho. Uvažoval o plánu, jak připravit stavbu chrámu. Nashromáždil neslychané sumy peněz. Cvičil hudebníky – všecko, aby mohl učiniti něco pro Boha, který tolik učinil pro něho. David byl štědrý dárce peněz a služeb a Bůh jej měl rád. Nevíme, jak dlouho byl David živ potom, když se Šalamoun stal králem, ale po jeho smrti za krále ustanovili po druhé Šalamouna, syna Davida. 1Pa 29,22.

(101) Kéž bychom měli více mužů a sborů, jako byl David, ochotných obětovati a pracovati a dychtivých ještě více. Pak nebylo by již třeba pobízeti lidi nebo cirkve, aby se vzchopili a skončili dílo. Kdyby byl David zde a byl žádán, aby dal 1 000 Kčs, nepochybňě by se otázal "Smím dát 2 000 Kčs nebo 10 000 Kčs?" Bůh by byl potěšen a řekl by – "Ane Davide smíš". Pro tuto povahu David, třebaže zhrešil, byl vyvolen, aby se stal pozemským předkem Kristovým. Byla to táz povaha, která i Krista pohnula, aby ochotně strpěl všecko a na konec přinesl oběť nejvyšší. Bůh míluje ochotné dárce.

Vše to bylo symbolisováno zápalnou obětí. Jak bylo uvedeno, nebyla to oběť

požadovaná. Byl to dar lásky, zasvěcení, posvěcení. Byla obětována v duchu veselé oběti Bohu. Byla dáváním daru; dáváním sebe sama. Obětující položil vše na oltář, aby to bylo stráveno, a s tím dal sama sebe, živoucí oběť.

Kapitola devátá.

(102)

Suchá oběť nebo obětování rostlinné potravy

9.1 "Slovo užívané v hebrejském pro "suchou oběť" je "minchah". To znamená dat učiněný druhému, obyčejně nadřízenému. Když Kain a Abel předložili své oběti Bohu, jak je zaznamenáno v Gn 4,3.4 obětovali minchah. Takový byl rovněž Jakobův dar Ezauovi. (Ex 32,12.) Minchah to bylo, které bratří Josefovi darovali jemu v Egyptě. (Gn 43,11.) Jméno dávané této oběti v anglickém překladu krále Jáka je "suchá oběť". Daleko příležitější bylo jméno "obětování rostlinné potravy", jak se ho používá v americkém revidovaném překladu, zvláště proto, že se masa nikdy nepoužívalo v těchto obětech za Levitského systému, ustanoveného na Sinai.

D Suché oběti se skládaly z rostlinných produktů, které byly hlavní potravou národa: z mouky, oleje, vinné révy, soli a kadidla. Když byly předloženy Hospodinu, část byla spálena na památku na oltáři u lítbezno věni Hospodinu; zbytek naležel knězům. Je to "svaté svatých z ohnivých obětí Hospodinových." Lv 2,3. Jako zápalná oběť představovala úplné odevzdání života; suché oběti byly uznaním svrchovanosti a správcevství, závislosti na představeném. Byla projevem ucty k Bohu a zastavou věrnosti.

(103) Suchých obětí bylo zpravidla používano v souvislosti s oběti zápalnými a oběti pokojnými, nikoli však s oběti za hřích nebo přestoupení. Záznám v Numeri uvádí: "Mluv k synům Izraelským a rci jim: Když vejdete do země pobyvání vašich, kterouž já dám vám, a budete chtít obětovati oběť ohnivou Hospodinu v zápal aneb oběť bud slíbenou bud dobrovolnou, aneb při slavnostech vašich, abyste učinili věni spokojující Hospodina, busto z skotů aneb z drobného dobytka; tedy kdož by koli obětoval dar svůj Hospodinu, obětuj oběť suchou, desátý díl efi mouky bělné, zadělané tejjem, jehož bude čtvrtý díl míry tin. A vina v oběti mokrou čtvrtinku hin obětovati budeš při zápalu aneb při oběti vítězné k jednomu každému beránku." Nu 15,2-5. Byl-li obětován skopec, suchá oběť byla zvětšena o dvě desetiny dílu mouky; a byl-li obětován volek, oběť suchá byla tři desetiny dílu. Oběť mokrá byla zvětšena podle toho. (verše 6-10.)

Skládala-li se suchá oběť z bělné mouky, byla mouka zadělána olejem a kadidlo bylo položeno na ni. (Lv 2,1.) Hrst této mouky s olejem a všecko kadidlo byly spáleny na památku na oltáři zápalů. Byla to "oběť ohnivá, věni spokojující Hospodina." Verš 2, Cokoli zbylo, když byla hrst položena na oltář, náleželo Aronovi a jeho synům.

Jestliže se oběť skládala z koláčů nekvašených nebo oplatků přesných, měly být z mouky bělné, olejem zadělané, rozlámány na kusy a olej na ně nalit. (verše 4-6.) Někdy to bylo pečeno v kodlíku. (verš 7.) Když to bylo takto předloženo, kněz vzal část a spálil to na oltáři na památku. (Verše 9,9.) Což pak zůstalo z oběti té suché, náleželo knězům a bylo svaté svatých. :Verše 10.)

104) Oběť mouky a nekvašených oplatků, pomazaných olejem, měla učiti Izraela, že Bůh jest udrževatelem veškerého života, že jsou na něm závislí s denní potravou a že před pojídáním štědrosti života mají jen s díkem uznávat za dárce všeho. Toto uznání Boha za obstaravatele pozemského požehnání vedlo arcí jejich myslé ku prameni všeho duchovního požehnání. Nový Zákon odhaluje tento pramen jako chléb, seslaný s nebe, dávající život světu.

9.2 Žádne kvasnice.

Je zvlášť ustanovenno, že žádná suchá oběť nemá být zadělána kvasnicemi. Ani kvasnice, ani med nesmějí přijít na oltář. (Lv 2,11.) A přece bylo nařízeno, že jak kvasnice, tak i med mají být obětovány jako prvotiny. Avšak, i když se to stalo, neměly přijít na oltář. (vers 12.)

Pravem bychom se mohli tázati, proč kvasnice a med, zakázané u jiných obětí, měly být obětovány jako prvotiny. Kdežto kvasnice jsou symbolem hříchu, pokrytečtví; špatnosti a bezbožnosti (L 12,1; 1K 5,8.) nebí v Bibli přímého tvrzení o symbolickém významu medu. Avšak komentátoři se všeobecně shodují v tom, že med představuje ty hříchy tělesné, které jsou smyslům příjemné, ale které ničí duši. Med se proto považuje za symbol farizejství a sobectví.

(105) Těmito věcmi, vyjádřenými mluvou dneška, rozumíme, že jestliže Bůh rozkázal Izraeli přinášeti kvasnice a med jako prvotiny, vybízel nás, abychom, když přijdeme po prvé, přednesli mu všecky svoje hríšné sklonky a v sruci chované světactví. Přejí se si, abychom přišli, jak práve jsme. Ačkoli je Bůh pohoršen hříchem a ten není vůně jej spokojující, a kdežto symbol hříchu, kvasnice, nesmějí přijít na oltář, Bůh si přece přeje, abychom k němu přišli se všemi hříchy s farizejstvím. Když přijdeme, máme všecko položiti k jeho nohám. Potom máme jít a nehrešiti více.

Při suchých obětech jako v jiných obětech se používalo soli. Je nazývána "soli smlouvy Boha svého". "Při každé oběti své sůl obětovati budeš." Lv 2,13. Všecky oběti jak zvířecí, tak i rostlinné byly soleny. "Každý qhněm bude solen a všeliká oběť bude osolena". Mk 9,49. Sůl má uchovávací moc. Také činí potravu chutnou. Byla podstatou částí každé oběti. Je symbolem uchovávající a udržující moci Boží.

Když člověk přinesl suchou oběť prvotin, mohl použít klasů nových ohněm upražených, ba i zrní vymutého z nových klasů. "A poleješ ji svrchu olejem a kadičlo také vložíš na ni." A pamětná část byla vzata knězem a spálena na oltáři zápalu." (Lv 2,14-16.) Americky revidovaný překlad místo "obili vymnute z plných klasů" překládá "obili z čerstvých klasů vytlučené". Ač nemáme v každém výrazu hledatí skrytý smysl, přece nezdá se být přemrštěným názor, že vytlučené zrní symbolisuje zde Toho, který byl tlušen pro nás a jehož šlehy jsme byli očistěni. (Iz 53,5.) Suché oběti představují Krista jako životodárce a podporovatele, jako toho, kterým "živí jsme a hýbeme se i trváme." Sk 17,28.

(106) K obětem potravin náleží tež úlitba vína zmíněná jako mokrá oběť. (Nu 15, 10,24.) Tato mokrá oběť vína byla předkládána před Hospodina a vylita ve svatyni, ač nikoli na oltář. (Nu 28,7; Ex 30,9.)

Snopek sem i tam obrácení, obětovaný jako prvotina žně, který měl být sem i tam před Hospodinem obrácen o druhém dni svátku Fáze, byl také obětí suchou. (Lv 23,10-12.) Další suchou obětí byly dva bochníky, upečené s kvasnicemi, předložené Hospodínu o Letnicích jako prvotina. (verše 17-20.) Jiné oběti byly denní suchá oběť Arona a jeho synů, která měla být obětí ustavičnou, (Lv 6,20.) a oběť velké horlivosti, zaznamenaná ve Nu 5,16.

9.3 Chleby předložení.

Chleby předložení, kladené každého týdne na stůl vprvní místnosti svatyně, byly suchou obětí, předloženou Hospodinu. Jejich hebrejské jméno znamená "chleby přítomnosti" nebo "chleby tváře". Také se nazývají "ustavičné chleby". Nu 4,7. Stůl je zvan "stolem chlebů předložení" a "čistým stolem". (Nu 4,7; Lv 24,6; 2Pa 13,10,11.) Chleby předložení se skládaly z dvanácti bochníků a každý byl udělán ze čtyř pětin peku bělné mouky. Chleby byly každé soboty spořádány na stole ve dvou řadách.

(107) Vcházející kněží, kteří měli přisluhovati v budoucím týdnu, začali svou prá-

ci cečerní oběti v sobotu. Kněží odcházející skončili práci sobotní ranní obětí. Kněží odcházející a kněží přicházející společně odklidili chleby předložení a nové umístili. Zatím co kněží odcházející odklázel staré chleby, přicházející kněží kladli chleby nové. Byli bedliví, aby neodklidili staré chleby dříve, než byly položeny nové. Chleby musily být stálé na stole. Byly to "chleby přítomnosti".

Co so velikosti bochníků se méně rozcházejí. Někteří se domnívají, že byly velké až dvacet krát čtyřicet palců (50 krát 100 cm.) Kdežto nemůže to být opodstatněno, jest jasne, že by čtyři pětiny peku mouky = (5,5 litrů), které se rovnají dvěma desetinam efi a kterých bylo upotřebeno na každý bochník - tvořily bochník značně velký. Na dvě řady chlebů předložení bylo položeno kadidlo ve dvou kalichách, v každém hrst kadidla. Když byly v sobotu chleby vyměněny, bylo toto kadidlo vyneseno ven a spáleno na oltáři zápalů.

"Chleb přítomnosti" byl obětovan Bohu "smlouvou věčnou". Lv 24,8. Bylo to vždy přítomné svědectví, že Izrael závisel výživou na Bohu a trvaly příslib od Boha, že jej bude živiti. Jejich potřeba byla vždy před ním a jeho přislíbení stále před nimi.

Záznam, týkající se stolu chlebů předložení, prozrazuje, že na stole byly mísy, lžíce, láhve a poháry "k vylévání". (Ex 25,29.) Ačkoli v této souvislosti nic není řečeno o víně na stole, je zřejmě, že láhve "k vylévání" byly tam k tomu účelu. Byla to mokrá oběť vína nařízená v souvislosti s denní obětí. (Nu 28,7.) Víno mělo "být vylito Hospodinu pro mokrou oběť" "ve svatyni". Zápis neprozrazuje, kde ve svatyni má být vylito, nýbrž jen, že má být "vylito před Hospodinem". Nám však je řečeno, kde vylito být nemá. Pokud jde o oltář s kadidelnicí, bylo Izraeli zakázáno obětovati na něm "cizí kadidlo", ani oběti mokré budete obětovati na něm." Ex 30,9. Jestliže mokré oběť vína měla být obětována na oltáři, jestliže byly na stole láhve, ze kterých "se mělo vylévat", zdá se jasným, že v láhvích na stole bylo víno.

(108) Není daleko od stolu chlebů předložení v Starém Zákoně k stolu Hospodina v Novém Zákoně (L 22,30; 1K 10,21.) Podobnost je těsná. Chléb jest jeho tělo, rozlamané za nás. Kalich je nová smlouva v jeho krvi. (1K 11,24.25.) Kolikrátkoli bychom jedli chléb a pili kalich smrt Páně zvéstujeme, dokudž nepřijde". Verš 26. "Chleb přítomnosti" je symbolem Toho, který "vždy žil k orodování za nás." Žd 7,25 ... On jest ten, "chléb živý, který s nebe sstoupil". J 6,51.

Jak uvedeno, byla suchá oběť uznáním Boží svrchovanosti a lidského správovství. Zápalná oběť říkala: Vše co jsem, jest Hospodinovo. Suchá oběť říkala: Vše, co mám, jest Hospodinovo. V posledním je obsažen první, protože, když je člověk zasvěcen Bohu, toto zasvěcení zahrnuje jeho majetek tak, jako jeho samého. To je nepochybný důvod, že suchá oběť vždy provází oběť zápalnou. (Nu 15,4.)

(109) 9.4 Zasvěcení prostředků.

Suchá oběť jest určitá a zvláštní oběť, znamenající posvěcení prostředků, jako oběť zápalná znamená posvěcení života. Zasvěcení prostředků musí být předcházeno zasvěcením života. Jedno je vysledkem druhého. Se zasvěcením života bez zasvěcení prostředků není počítáno v Božím plánu. Zasvěcení prostředků bez zasvěcení života není přijatelné. Obě musí jít spolu. Spojeny tvoří dokonalou oběť, potěšující Boha", vůni spokojující Hospodina".

Myšlenku správovství třeba zdůraznit. Někteří, kdož nosí jméno křesťana, mluví hlasitě o svatosti a úctě k Bohu, leč jejich dílo se neshoduje s jejich předstíráním. Tkaničky měsce jsou utaženy, prosby zůstávají nepovšimnutý, Boží přezávne. Takovým osobám je třeba, aby pochopily, že posvěcení života zahrnuje i posvěcení prostředků.

Bylo by však klamné, domnívat se, že zasvěcení prostředků je vše, co Bůh vyžaduje. Jsme odpovědní za jakoukoli hřivnu, kterou máme, až jsou to peníze nebo čas

nebo přírodní dary. Všeho toho jest Bůh oprávněný vlastníkem a my pouhými správci. Takové hřivny jako hudba, zpěv, umění, řeč, vůdcovství, vykonost, náležejí Bohu. Musí být jemu zasvěceny. Musí být položeny na oltář.

Bělná mouka, používaná v suché oběti, je částečně plodem lidské práce. Bůh způsobuje, že obilí roste. Dává sluneční záření a dešť; On vkládá životodárné vlastnosti do jádra. Člověk seje a sklízí obilí, mele mouku, odděluje z ní hrubé částice, až se stane "bělnou". To se pak předloží Bohu bud jako mouka nebo jako kolače, připravené Bohu. Představuje původní dar Boží – plus lidská práce. Jest to navrácení Bohu jeho vlastnictví s úroky. Bůh dává símě, člověk je sází; Bůh je zálevá. Zmnohonásobeno dává se zpět Bohu, který je milostivě přijímá. Je to symbol životního díla člověka, jeho hřiven zdokonalených pod vedením ruky Boží.

(110) Bůh dává každému člověku aspoň jednu hřivnu. Očekává, že člověk tu hřivnu zdokonalí a zmnohonásobi. Není přijatelné Bohu, podarovati jej původní hřivnu a dát i zpět jenom to, co on cal nám. Přeje si, aby chom vzali símě, které dává, zasadili je, pečovali o ně, sklidili je. Přeje si, aby obilí prošlo postupem, který zdánlivě vytlačí všecken život z něho, ale ve skutečnosti je připravuje, aby člověku sloužilo; přeje si, aby vše hrubé bylo z něho odstraněno a přeje si, aby to bylo předloženo jako "bělná mouka". On si přeje, aby hřivny byly zdokonaleny a předloženy jemu s úroky. Nic menšího nepostačí.

Jak poznámená bělná mouka představuje lidské životní dílo. Představuje zdokonalené hřivny. Co znamenaly chleby předložení vzhledem k národu, to zápalná oběť znamenala vzhledem k jednotlivci. Je to symbolizované dílo životní.

Jak příznačný jest výraz "bělná mouka". Mouka je obilí rozemleté mezi horním a dolním žernovem. Bylo to zrní, schopné k zasetí, schopné k zachování života na věčnost.

(111) Nyní je rozmačkané, neživotné. Nemůže nikdy opět být zaseto, je mrtvé. Život je z něho vymačkán. Je však neužitečné? Nikoli, tisíckrát nikoli. Dale život, zemřelo, aby jiní mohli žít. Rozdracení jeho vlastního života se stalo prostředkem, pomocí jehož je život na věčnost zachován, zušlechtěn. Byl to život semena; nyní to napomáhá udržovat život duše, bytosti udělané podle образu Božímu. Smrt je obohatila, proměnila a učinila služebným lidstvu.

9.5 Kněžství utrpení.

Málo životů má skutečnou a trvalou hodnotu pro lidstvo, dokud nebyly pohmožděny a rozdrzeny. Zkouší-li jej život hluboce, člověk nalézá Boha. Jestliže se vlny převalí přes duši, charakter se buduje. Zérmutek, zklašmaní a utrpení jsou schopní sluhové Boží. Jsou temními dny, které nesou paprsky požehnání, způsobujíce, že semeno klíčí a rodí plody. Úloha utrpení je snad nevyzpytatelná ve svých hlubších vztazích. Ale některé věci jsou jasné. Utrpení slouží určitému účelu v plánu Božím. Ono zjemňuje ducha. Ono připravuje duši pro hlubší chápání života. Ono vdechuje soucit s jinými. Ono nutí člověka, aby měkce kráčel před Bohem a lidmi.

Toliko ten, kdo ztrpěl a žil. Toliko ten, kdo miloval, žil. Obojí je neoddělitelné. Láska žádá oběť. Oběť často vyžaduje utrpení. Není nutné, trpěti tělesně nebo dokonce bolestně. Nejvyšší druh je utrpení radostné, svaté, vznešené. Matka se může obětovati pro dítě, může trpěti, ale činí to ochotně, radostně. Láska považuje oběť za výsadu. "Raduji se", praví Pavel, "z utrpení svých pro vás a doplňuji ostatky soužení Kristových na těle svém za jeho tělo, jenž jest církev." Kt 1,24.

(112) Ukolu utrpení jsme neseznali, dokud nevíme, jak se z něho radovati. A můžeme se radovati, když se nám rozbreskne, že "jakož se rozhojnoují utrpení Kristova při nás, tak skrze Krista rozhojnouje se i potěšení naše", že jsme-li souženi, je to pro naše potěšení a spasení"; že Kristus sám naučil se "poslušenství z toho, což strpěl"; a že, poněvadž sám trpěl, pokoušín byv, může také pokušením trpícím spomáhati"; když se nám rozbreskne, že naše utrpení, správně snášené a vykládané, dovoluje,

abychom jako nejvyšší kněz za starodávna mohli "mítí milost nad neznajícími a bloudícími, jsouce sami obtížení nemocí". 2K 1,5,6; Žd 5,8; 2,18; 5,2. Takové utrpení není bolestné, ale šťastné. Kristus "místo předložené sobě radosti strpěl kříž". Žd 12,2.

Trpícími byli přemnoži z Božího lidu za všech dob. Je to částí plánu Božího. Jenom utrpením můžeme získati určité zkušenosti. Jen takto můžeme na místo Krista sloužiti těm, kteří procházejí údolím soužení a "býti způsobili potěšovati těch, kteří by byli v jakémkoliv soužení, tím potěšením, kterýmž i my potěšení jsme od Boha." 2K 1,4. Posuzováno s tohoto hlediska, stává se utrpení požehnanáním. Ono způsobuje člověka sloužiti takovým způsobem, jak by nebylo možné bez takové zkušenosti. Stává se vysadou "nejen věřiti v něho, ale také pro něj i trpěti." F 1,29.

Abychom pochopili nutnost "společenství s Jeho utrpením", stačí, když se letmo podíváme na zkušenost některých Božích svatých v minulých dobách. Připomeneme si ty tři hrozné dny po tom, když řekl Bůh Abrahamovi, aby obětoval svého syna. Připomeneme si nic Jakobovy strasti, - noc, která z hřísníka učinila světce. Připomeneme si dobu strávenou Josefem, očekávajícím smrt v cisterně, jeho úzkost, že byl prodán jako otrok, jeho zážitek z vězení, způsobeného křivými obžalobami a ztrpčeného nevděkem. Připomeneme si pronásledovaní Jeremiášovo; strašlivá den, když Ezechielovi bylo přikázáno, aby vyšel a kazal místo aby mu bylo dovoleno zůstat u své umírající manželky; temnou a hroznou zkušenost Jana Křtitele ve vězení, když pochybnosti napadly jeho duši, trn v Pavlově těle, jež si nesměl odstranit. A přece ze všech těchto zkušeností vyšly ušlechtilé i životy, větší prozíravost, větší užitečnost. Bez nich tito svatí nikdy nemohli vykonati dílo, které vykonali a ani by jejich životy nebyly bývaly tou inspirací jako jsou nyní. Jako květiny vydávají sladší vůni, když jsou pomačkány, tak veliká starost může zuslechtit a zkrášlit život povznázejíc jej k Boží potřebě.

(113) 9.6. Posvěcený Duchem.

Mouka, upotřebená v suché oběti, neměla být obětována suchá; měla být zadelána olejem anebo olejem polity. (Lv 2,4,5.) Olej je Duch Boží. Jen když je život posvěcen Duchem, smíšen s ním, pomazán jím, může být potěšením Bohu. Utrpení samo o sobě nemůže být požehnáním. Může jen vesti k tvrdosti srdce, k roztrpčenosti ducha. Ale jako se Boží Duch zmocnuje duše, tak sladký duch Mistrův proniká život, sladká vůně zasvěceného života se stává zjevnou.

(114) Jako kadidlo, obětované každé ráno a každý večer ve svatyni, představovalo spravedlnost Kristovu, stoupajíc vzhůru s modlitbami kněze za národ jako líbezná vůně Hospodinu, tak kadidlo obětované se suchou obětí bylo účinné pro jednotlivce. Způsobovalo, že se pro osobu užilo toho, co jinak bylo jen všeobecné. Při ranní a večerní oběti kněz se modlil za národ. Při oběti suché bylo kadidlo upotřebeno pro duši jednotlivce.

V myslích Izraelitů kadidlo a modlitba úzce souvisely. Ráno a večer, když kadidlo, zobrazující Kristovy zásluhy a orodování, stoupalo vzhůru ve svatyni, modlitby byly obětovány celým národem. Kandidlo pronikalo nejen svatyni a svatyni svatých ale jeho sladkou vůní bylo znamenati daleko v okolí stánku úmluvy. Všude prozrazovalo modlitbu a volalo lidi k obcování s Bohem.

Modlitba je pro křesťana životně důležitá. Je dechem duše. Je základním prvkem každé činnosti životní. Musí provázet každou oběť, činiti každou oběť libovonou. Jest nejen důležitou součástí křesťana, ale jeho pravým životem. Bez jejího svěžího dechu život zaniká; a sezánikem života nastává rozklad a to, co by mělo být životní vůní životu, stavá se smrtelnou vůní smrti.

"Nebo každý ohněm bude solen a všeliká oběť solí bude osolená." Mk 9,49. Ohně očistuje, sůl udržuje. Býti solen ohněm znamená nejen očištění, ale i zachování. Bůh chce lid čistý, lid, jehož hříchy byly odpuštěny. Nestačí, dostati odpuštění

a býti očistěn. Udržující moc Boží musí býti uznána. Musíme býti stále čisti. Oheň nemá býti ničivým, ale očistujícím. My mame býti nejdříve očistěni a pak udrženi. "Soleni ohněm". Osoleni solí. Očistěni a udrženi čistými. Podivuhodné opatření.

Suchá oběť ač není nejdůležitější, má krásná ponaučení pro zbožnou duši. My všichni bychom měli býti na oltáři. Všichni musíme naležeti Bohu. A Bůh očistí a udrží své vlastnictví. Kéž bychom si toto naučení vzali k srdci.

Kapitola desátá.

(116)

Pokojná obět.

10.1 Hebrejské slovo přeložene jako "pokojná oběť" pochází od kmenového slova, znamenající "vyrovnat, dodati, čeho se nedostává, zaplatit náhradu". Označuje stav, kdy nedorozumění byla vysvětlena a špatně napraveno a kdy spokojenosť převládá. Pokojných obětí bylo používáno při každé příležitosti, která vyžadovala vděčnosti a radosti, a též při činění slibu. Byly to oběti příjemné vůně jako oběti zápalné nebo suché. Byly vyjadřením obětujícího smíru s Bohem a vděčnosti k Němu za jeho mnohé milosti.

Při výběru pokojné oběti nebyl obětující nijak omezen ve volbě. Mohl použít býčka, ovce, jehněte nebo kozla, mužského nebo ženského pohlaví. Z pravidla oběť měla být "bezvadná, aby byla příjemná". (Lv 22,21; 3,1-17.) Když však pokojná obět byla předložena jako oběť dobrovolná, nemusila být bezvadná. Mohla být upotřebena, i když měla "něco zbytečného nebo schazejícího ve svých částech." verš 23. Při oběti zápalné obětující musí položiti ruku na hlavu oběti a zabít ji u dveří stánku úmluvy, krev byla kropena knězem na oltář vůkol. (Lv 3,2.) Potom byl tuk spálen: "Pokrm jest oběti ohnive Hospouínovi." verš 11. Všecken tuk Hospodinu bude. Právem věčným po rodech vašich, ve všech příbytcích vašich žádného tuku a žádné krve nebudeste jísti. verš 16,17.

(117) Pokojné oběti byly trojího druhu: děkovné oběti, oběti ze slibu a dobrovolné oběti. Z těch byla děkovna obět neboli oběť chvály, nejvýznačnější. Byla obětována v případech radosti, vděčnosti za nějaký zvláštní případ radosti - osvobození nebo za poskytnutí nějakého pozoruhodného požehnání. Byla obětována ze srdce naplněného chválou Bohu, překypujícího radostí.

Zápalná obět představovala zasvěcení a posvěcení obětujícího. Duché oběti dokumentovaly že obětující závisí na Bohu ve všech pozemských potřebách a že přijímá odpovědnost za spravcovství. Pokojné oběti byly chválou za přijaté milosti, děkovná oběť za užitá požehnání; dobrovolná oběť z překypujícího srdce. Neprosily o žádnoujinou přízen; vzdávaly chválu Bohu za to, co On vykonal a velebily jeho jméno za jeho dobrotu a milosrdenství k synům lidským.

10.2 Společná hostina.

Oběti ve Starém Zákoně byly ztělesněné modlitby. Spojovaly víru a práci, modlitbu a víru. Ve svém celku vyjadřovaly naprosté příbuzenství člověka s Bohem a potřebu Boha. Pokojné oběti byly společenství oběti. Pokud zápalné oběti byly zcela spáleny na oltáři a žádná část nešněděna, suché oběti byly z části spáleny na oltáři a z části snědeny, pokojná obět byla rozdělena mezi Bohem a knězem obětujícím a větší část dána obětujícímu a jeho rodině. Díl patřící Bohu byl spálen na oltáři. (Lv 3,14-17.) Kněz dostal hrudi, se, i tam obrácení a plec vzhůru pozdvížení. (Lv 7,33,34.) Zbytek naležel obětujícímu, který mohl pozvat všechny čisté osoby, aby se s ním podílely. Musilo to být snědeno v týž den anebo v některých případech druhého dne, ale nejpozději. (verše 16-21.)

(118) Nekvašene koláče zadělané olejem, rovněž oplatky a smažene koláče byly

částmi obětí. K tém se přidal kvašený chléb. Část byla nejdříve předložena Hospodinu jako oběť vzhůru pozdvižení a dána knězi jako jeho díl. (verše 11-13.)

Celý obřad byl jakousi společnou bohoslužbou, při které se kněz a lidé účastnili s Hospodinem u jeho stolu - radostná příležitost, kde všichni společně děkovali Bohu a velcobili jej za jeho milost.

Upotřebení kvasnic v pokojné oběti je příznačné. Z pravidla kvasnice nebyly dovoleny při žádné oběti. V jednom jiném případě, kde jich bylo použito v suché oběti prvotin (Lv 2,12.) - nebylo dovoleno, aby přišly na oltář. V nynějším případě byly předloženy Hospodinu jako oběť vzhůru pozdvižení a pak dány knězi, který kropil krví. (Lv 7,13.14.) V případě prvotin v suché oběti kvasnice představovaly člověka, přinášejícího oběť Bohu po prvé.

(119) V pokojné oběti je přikázán chléb ať kvašený, ať nekvašený. Není-liž možné, když to je společné jídlo, na kterém mají účast Bůh, kněz a obětující, aby nekvašený chléb představoval jeho, který jest beze hříchu a který je nás pokoj; a aby kvasnice představovaly nedokonalost člověka, který nicméně jest Bohu příjemný? Narážka na to je učiněna u Amose 4,5.

"Maso pak oběti, z té oběti chvály, jenž jest oběť pokojná, v den obětování jejího jedeno bude." Lv 7,15. Ač to bylo částečně opatření zdravotní, nebyl tento důvod jediný; neboť v případech, kde oběť pokojná byla obětí ze slibu nebo oběti z dobré vůle, mohlo se jísti také druhého dne. (verš 16.) Člověku zřejmě nebylo možno, aby spotřeboval svou oběť v jednom dni, byl-li to býček, kozel nebo beránek. Bylo mu proto dovoleno a přikázáno, požádati jiné, aby se na jídlo podíleli. "Nebudš moci jísti v městě svém ... všechno, k čemuž se slibem zavážeš, dobrovolných obětí svých a obětí rukou svých. Ale před Hospodinem Bohem svým jísti je budeš na místě, kteréž vyvolil Hospodin tvůj, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj a dívka tvá i Levita, který jest v branách tvých a veseliti se budeš před Hospodinem Bohem svým ve všech věcech, k nimž bys přičinil ruky své. Vystříhej se, abys neopouštěl levitů v zemi své po všecky dny své." Dt 12,17-19.

To byla význačná vlastnost pokojné oběti. Musí být jedena v týž den, a musí být sdílena s jinými, musí být jedena "před Hospodinem" a účastníci se musí veseliti. Byla to radostná společná hostina a tím se lišila od ostatních obětí.

10.3 Sliby.

Pokojná oběť byla někdy obětí ze slibu. Z toho neb onoho důvodu snad z příčiny nějakého zvláštního štěstí, očekávaného nebo touženého, obětující učinil slib Hospodinu. Mohl slíbiti Hospodinu sebe sama nebo svou ženu nebo děti nebo dobytek, dům nebo pozemky. (Lv 27.) Tímto způsobem byl Samuel zaslíben Hospodinu (1S 11.) Šlo-li o osobu, slib mohl být zpravidla vyplacen anebo koupen zpět za pevnou cenu, upravitelnou kněžími, běželo-li o velmi chudého. (Lv 27,1-8.) Jestliže se slib tykal zvířete, vhodného pro oběť, nemohl být vyplacen. Pokusil-li se někdo o výměnu za jiné zvíře, měla být obě zvířata obětována. (verše 9,10.) Bylo-li zvíře nečisté, kněz měl určiti částku za ně. Mohlo být vyplaceno tak, že se přidala jedna pětina odhadní ceny. (verše 11-13.)

(120) Jasně byla stanovena zásada, že nemůže být obětováno nic, co už náleží Bohu. Pod toto ustanovení spadali prvorozenci (verše 26.27.) všecko, co bylo zasvěceno (verše 28.29.); desátek (verše 30-34.).

Někteří neposuzují sliby příznivě. A přece Bůh s nimi počítal. Kdežto je lépe neslibovati, nežli slib učinit a nepřinést. (Kaz 5,5.) Jsou někdy sliby správné a Bohu příjemné. "Pakli nebudeš slibovat", nebude na tobě hříchu (Dt 23,22.); ale když bys učinil slib, neprodlévej splnit ho". (verše 21.) Učiniti slib je ponecháno na vůli. Člověk může slib učiniti nebo neučiniti, ale jestliže že jej učiní, "nezruší slova svého; podle všechno, což vyšlo z úst jeho, učiní." Nu 30,3.

Hlavní jest, že člověk má splniti, co slíbil. "Nesmí zrušiti slova svého". Ba nesmí ani "prodlévati" se splněním svého slibu. Když přijde pravý čas, musí svůj slib splniti. Bůh to právem očekává.

(121) Bůh si přeje, aby jeho lid byl četný a spolehlivy. Přeje si, aby plnil svůj slib. Nikdo neplní své křestanské povinnosti, kdo je nespolehliv v obchodním jednání. Nikdo nemůže zrušiti své slovo a podržeti přízen Boží. Nikdo nemůže zrušiti své slovo a nikdo nemůže zapomenouti platit své účty, ba ani býti výhavým, pokud se jich týče a byti pokládán za čestného v očích nebes. Křestan, ade všecky lidi, musí být člověkem slova. Musí být nejenom upřímný; musí být také přesný.

V tomto věku mnozí berou své slovo na lehkou váhu a mají málo vážnosti k svým slibům. Kdežto se to dá od světa čekati, nemůže být omluvy pro nikoho, kdo nosí jméno křestana, aby neplnil své slyby. A přece, kolik je nesplněných závazků, kolik porušených slibů. Manželský slib se ruší; křestní slib se ruší; závazky se ruší. Smlouvy se neužívají, dohody se porušují, na závazky se zapomíná. Zrazování důvěry je obvyklé, nevážnost k odpovědnosti téměř všeobecna. Sám Kristus byl zvědav, zda by nalezl důvěru na zemi, až se vrátil v poslední den. (Lk 18,8.)

Uprostřed všeho toho zmatku musí být a bude lid, na který Bůh může spolehnouti, v jehož ústech není úskoku, který je věren svému slovu. Na otázku, danou v žalmu 15., je tam také odpověděno. Otázka: "Hospodine, kdo bude přebývat v stánku tvém? Kdo bydliti bude na hoře svaté tvé?" Odpověď: "Ten, kdož chodí v upřímnosti a činí spravedlnost a mluví pravdu ze srdce svého, kdož neutrhá jazykem svým, bližnímu svému nečiní zlého a potupy neuvodí na bližního svého. Ten, před jehož očima v nevážnosti jest zavrženy, v poctivosti pak bojící se Hospodina; a přisáhl-li by i se škodou, však toho nemění. Kdož peněz syých nedává na lichvu a daru proti nevinnému neběže. Kdož tyto věci činí, nepohnet se na věky."

(122) Jednou z podmínek zde zmíněných pro bydlení ve stánku Božím, jest, přisahati "se škodou" a nezměnit se. Člověk se třebas dohodne, že nějaký majetek prodá nebo kupí a po uskutečnění dohody dostane přiznivější nabídku. Zůstane při svém obchodě, i když by byl ztrátou pro něho? Zůstane, je-li křestan.

Vážnost k svému slovu je naléhavou potřebou. Národy jí potřebují, aby se jejich dohody nestaly bezvýznamnými. Obchod jí potřebuje, aby nevznikly zmatky a neštěstí. Jednotlivci jí potřebují, aby důvěra nezmizela ze světa. A přede vším, křestané jí potřebují, aby lidé nepozbyli svého snu a naděje a zoufalství se nezmocnilo lidstva.

To je nejlepší hodina a příležitost pro církev. Svět je povinen dátí na jevo, že jsou lidé, kteří zůstávají věrní v něvěřícím pokolení, kteří mají vážnost k vlastnímu slovu právě jako k Bohu; kteří jsou věrní víře, kdysi odkázané svatým. Zjevení synů Božích je zpozděno. (Ř 8,19.) Toto zjevení synů Božích je nejen "pečlivým vyhlídáním stvoření", ale "všecko stvoření spolu lká a spolu ku porodu pracuje" pro ně. verš 22. A toto projevení odhalí lidi, kteří mají pečet Božího schválení. Oni zacrvávají přikázání. Mají víru Ježíšovu. Jejich řec, jest: jistě, jistě, a nikoli, nikoli. Jsou bez chyby i před trůnem Božím. (Zj 14,12.5; Jk 5,12.)

(123) 10.4. Pokoj s Bohem.

Bylo dříve uvedeno, že pokojná oběť byla společenství obětí, na které měli účast Bůh, kněz a lidé. Byla to společná hostina, konaná na pozemcích chrámu, při které radost a štěstí prevládaly a kněz a lid se stýkali. Nebylo to nutně u příležitosti, když se pokoj uskutečnil, spíše to byl svátek radosti z pokoju. Obyčeji měli předcházely oběť za hřích a oběť zápalná. Došlo ke smíření, krev byla kropena, odpustění bylo dáno a ospravedlnění zajistěno. Na oslavu toho obětujucí pozval blízkého příbuzného a jeho služebníky a stejně také, levity aby s ním jedli; "nebuděš moci jísti v městě svém", bylo nařízeno, ale jen "na místě, kteréž vyvolil Hospodin Bůh tvůj." Dt 12,17.18. A tak celá rodina slavila slavnostním způsobem pokoj,

který byl nastolen mezi Bohem a člověkem a mezi člověkem a člověkem.

"Ospravedlnění jsouce z víry pokoj máme s Bohem skrze našeho Ježíška Krista." Ř 5,1. "On je náš pokoj." Ef 2,14. Izrael za starodávna byl vyzván, aby oslavoval skutečnost, že mají pokoj s Bohem, že jejich hříchy byly odpuštěny a že získali opět přízen Boží. Tato oslava zahrnovala syna i dceru, sluhu a služku jako Levitu. Všichni usedli k stolu Hospodinovu a rádovali se vespolek "chlubíce se nadějí slávy Boží". Podobně máme "chlubiti se Bohem skrze Pána našeho Ježíška Krista, skrze něhož nyní smíření jsme došli." Ř 5,2,11.

(124) Málkterí si váží a mají radost z pokoje s Bohem, jak by ji mítí měli. Ač je snad příčinou nedostatečné ocenění toho, co pro ně Bůh učinil, přece jsou milé duše, které nechápou, že jest jejich právem a výsadou, být šťastní ve svém náboženství. Ti žijí v stínu kříže raději nežli v jeho sluneční záři. Ti pocitují, že je něco špatného v štěstí, že usmívat se je nevhodné a že nevinný smích je znesvěcením. Nesou břemena světa na svých ramenech a soudí, že věnovat nějaký čas zotavení by bylo nejenom plýtvání časem, ale určitě bezbožné. Jsou dobrými křestany, ale nejsou šťastní. Kdyby byli žili za dob Kristových a následovali ho, byli by se tázali, zda bylo vhodné, že šel k svatební slavnosti v Káni Galilejské. Byli by snad bývali zmateni tím, že Kristus jedl a pil s hříšníky. S žáky Janovými by se byli modlili a postili. (Lk 5,29-35.)

To je napsáno s plným přihlednutím k době, ve které žijeme. Jestliže byla kdy doba, kdy vážnost a střízlivost by měly vyznačovati naši práci, jest to nyní. Vzhledem k blížící se krizi jakého druhu lidmi bychom měli být ve svatem styku a ve zbožnosti. Každá nevážnost a lehkomyslnost by měla být odsunuta a velebnost by měla uchvátiti každý pozemský živel. Velké a závažné události kvapí spěšně. Nejní času na nepatrnost a malost. Král je ve dveřích.

10.5 Radování se v Kristu.

Tyto okolnosti by však neměly být příčinou, abychom ztráceli s očí skutečnost, že jsme děti Krále, že naše hříchy byly odpuštěny a že máme právo, být šťastní a radovati se. Boží dílo musí být dokončeno a my máme se na něm zúčastnit; ale konec konců je to Bůh, který musí dílo dokončit.

(125) Mnozí mluví a jednají, jakoby oni měli dílo ukončiti, jakoby vše záviselo na nich. Zdá se, že se domnívají, že nesou odpovědnost za dílo a že, ač snad Bůh pomůže, náleží ve skutečnosti jim, aby práci konali. Dokonce i ve svých modlitbách upomínají Boha na to, co by měl činiti, jsouce plni strachu, že by mohl zapomenouti na některé věci, které mají na srdci. Jsou to dobré duše, úzkostlivé, aby vždy správně jednaly, ale nedovedou svrhnouti břemeno na Hospodina. Snaží se všemožně nésti náklad a ač pod břemenem vzduchají, jsou rozhodnuti, nepovoliti. Lopotí se a konají mnoho dobrého. Jsou to hodnotní pracovníci a Bůh velmi je miluje.

Leč jim scházejí některé důležité základní věci a oni nezískavají mnoho radostí ze svého křestanství. Jsou to Marty, které se namahají a pracují, ale poušť tějí se zřetele jednu potřebnou věc. Pohlízejí kárvě na Marie, které nekonají to, co konají ony, a přednášejí své žaloby Hospodinu. Nechápou, jak se Kristus může stavat Marii, když by podle jejich mínění měla být pokárána. Pracují, ale nejsou tím šťastny. Domnívají se, že druzí nekomají svůj díl. (Lk 10,38-42.)

Jest to totéž naučení, které je zdůrazněno v povídce o marnotratném synu. Starší syn pravil, že nikdy neučinil nic špatného. Vždy těžce pracoval a nemařil čas hodováním a hýřením. A nyní, když mladší syn přišel domů utrativ svůj podíl hýřivým životem, byl rozhněván a nechtěl jít k hostině na počest vrátivšího se bratra. Nebylo nic platno, že otec přišel a jej prosil. On ho skoro káral vyčítaje mu, že "když syn tvůj tento, kterýž promarnil statek tvůj s nevěstkami, přišel, zabil jemu to tele tučné". Lk 15,30. Otec mu laskavě odpověděl: "Ale veseliti a radovali se náleželo. Nebo bratr tvůj tento byl umřel a zase ožil; zahynul a nalezen jest."

verš 32. Neznáme konec této příhody. Vešel syn dovnitř? Nabyla převahy láska k otci! Nevíme. Povídka to neříká. Ke konci máme obraz staršího syna, že je mimo dům rozhněvaný. Doufejme, že se kál a vešel dovnitř, leč není nám to známo.

(126) Křesťané by měli být štastní lidé, dokonce i uprostřed nejvážnějších událostí. A proč by být neměli? Jejich hříchy byly odpusťeny, mají pokoj s Bohem. Jsou ospravedlněni, posvěceni, spaseni, Bůh vložil novou píseň do jejich úst. Jsou dětmi Nejvyššího. jdou s Bohem a jsou štastní jeho láskou.

Málo křesťanů má pokoj s Bohem ve svých srdcích jak by mítí měli. Zapomínají na své dědictví. Kristus pravil: "Pokoj zůstavují vám, pokoj svůj dávám vám; ne jako svět dává, já dávám vám. Nermutíž se srdce vaše aniž strachuj." J 14,27.

A přece srdce mnohých jsou znepokojena. Oni se bojí. Mají starost. Někdo drahý je mimo ohradu a oni se snaží "přimodlit si jej". Dнем i nocí se lopotí a modlí. Neopominou obrátit žádný kámen ve svém úsilí dosáhnouti jeho záchrany. Jestliže každý může být zachráněn činy někoho jiného, jsou rozhodnuti, že to bude vykonáno. A nevynechávají Boha ze svého výpočtu. Modlí se k němu. Vzývají ho. Modlí se, jakoby Bůh potřeboval pobízení. A na konec se drahý obratí k Bohu. Jak jsou štastní. Nyní mohou odpočívat. Nyní jest jejich dílo vykonáno, jejich úkol dokončen.

(127) Připadne kdy takovým duším na mysl, že Bůh má na obrácení toho drahého také zájmu, jako oni, by více než oni mohou mít? Napadne je kdy, že dřívější, než začali modlit se a pracovati Bůh chystal záchrannu milovaného a pracoval pro ni; že koná a vykonal vše možné, co možno vykonati? že na místo, aby přejímali práci Boží a úpěnlivě prosili, aby jim pomohl, by měli raději uznati dílo za dílo Boží a pracovati společně s ním? V okamžiku, kdy si to duše uvědomí, dostaví se klid. To nezpůsobí, že budeme pracovati a modlit se méně, ale změní to důraz. Budeme se modlit v důvěře. Věříme-li, že Bůh skutečně pracuje, věříme-li, že má zájem na záchráně lidí, budeme se modlit více než kdy jindy, ale ponecháme odpovědnost Bohu.

Mnoho naší práce a mnoho našich modliteb se zakládá na nevěře. Jako Habakuk myslíme si, že Bůh nekoná svůj díl. (Abk 1,2-4.) Je třeba mu to připomenouti. Jsou věci, na které by měl být upozorněn a my mu je přednášíme. Na místo, abychom měli důvěru v Boha, v jeho moudrost, jeho moc, bereme břemeno na sebe říkajíce, vskutku, že nemůžeme důvěrovati, že Bůh učiní, co slíbil učiniti. Ale, kdy se dostaví důvěra, když se v nás rozbreskne podivuhodné světlo, že Bůh ještě vládne v lidských záležitostech; že činí vše, co je možno učinit k záchrane lidstva; a že mělo být naši hlavní starostí poznavati jeho vůli - když nabudeme tohoto uvědomění, jistota, klid a pokoj budou naše v hojně míře. Nebude méně prací, ale budou naše práce důvěry. Nebude méně modliteb, ale budou modlitby důvěry. Vzdávání díků bude vystupovati denně za výsadu společného pracování s Bohem. Pokoj bude naplnovatí srdce a duše. Nebude úzkostí a starostí. Pokoj, sladký pokoj, klid, odpočinek, štěstí a radost budou denním údělem, život a životní výhlídky budou zcela změněny. Naucili jsme se seděti u nohou Ježíšových. Zatím co Marta ještě pracuje - a naříká - "Marie naslouchá slovům života. Nalezla potřebnou věc. Rozumí slovům Kristovým. "Totot jest to dílo Boží, abyste věřili". J 6,29. A ona věří a odpočívá.

(128) Nemůže být vyššího požehnání, nežli mít pokoj s Bohem v srdci. Je to odkaz, který Kristus zůstavil. "Pokoj zůstavují vám", praví, podivuhodná slova. "Pokoj svůj dávám vám". J 14,27. Jeho pokoj je klidná jistota, která přichází z důvěry v Boha. V době, kdy Kristus řekl tato slova, blížil se ke kříži. Golgota byla před ním. Ale nekolísal. Jeho srdce bylo naplněno pokojem a jistotou. Znal toho, na kterého spoléhal. A odpočíval u vědomí, že Bůh zná cestu. Nebyl snad schopen, "dívat se vchodem hrobky". Naděje nemohla představiti mu, že se ubírá z hrobu jako vítěz, nebo sděliti mu, že Otec přijal oběť. "Ale vírou spočíval v něm, kterého poslouchati vždy bylo mu radostí ... Vírou, Kristus zvítězil". (DA 753.756.)

(129) Týž pokoj on odkazuje nám. To znamená jednotu s Otcem, bratrství, společenství. To znamená tichou radost, klid, spokojenost. To znamená víru, naději, lásku.

V tomto pokoji není strachu, starosti, nebo úzkosti. Kdokoli jej má, má to, co přesahuje porozumění. Má pramen síly, nezávislé na okolnostech. Je v souladu s Bohem.

- o -

Kapitola jedenáctá.

(130)

Oběti za hřích..

11.1 "Hřich a oběť za hřich" jsou rozdílné překlady téhož hebrejského slova, chattath. Oběti za hřich byly tak těsně spojaty s hřichem, že jednoho hebrejského slova bylo užíváno k označení obou. Když Ozeáš praví o knězích: "Jedí hřich mého lidu" (Oz 4,8), je užito slova chattath, a správně může být přeloženo buď "hřich" anebo "oběť za hřich".

O obětech za hřich děje se první zmínka v bibli v souvislosti s posvěcením Arona a jeho synů (Ex 29,14.) Některí se domnívají, že byly a že jich bylo užíváno dříve, ale o tom není žádného záznamu až do doby Mojžíšovy. Zdá se, že za tohoto časného období zápalné oběti byly jedinými používanými obětmi.

Oběti za hřich postačovaly jenom při hřichu spáchaném z nevědomosti. "Když by kdo zhrešil z poblouzení" (Lv 4,2.) "jestliže pak zhreší člověk z lidu obecného z poblouzení" (verš 27); "jestliže z nedopatření všeho shromáždění to stalo se" (Nu 15,24); "jestliže by pak člověk jeden zhrešil z poblouzení" (verš 27) - toto jsou výroky souvisící s obětmi za hřich. Tykají se hřichů z omylu, nedorozumění, z ukvapenosti, kterých si hříšník nebyl tehdy úplně vědom, ale které se mu staly zřejmými později.

(131) Oběti za hřich nekryly hřichy spáchané vědomě, schválně, ze vzdoru nebo výtrvale. Jestliže Izrael zhrešil s rozvahou, jako při uctívání telete, a odmítl nabízenou milost Boží, když je Mojžíš vyzýval k pokání, ti byli ihned potrestáni. "A padlo jich v ten den na třitisíce mužů." Ex 32,28. Tak se naložilo s člověkem, který přes výslovný příkaz Boží sbíral chvojí v sobotu. (Nu 15,32-36.) Byl zabit.

Pokud jde o hřichy vědomé nebo smělé, zakon zní: "Člověk pak, který by z pychu svévolně zhrešil, tak doma zrozený jako příchozí, takový potupil velice Hospodina; protož vyhlazen bude z prostředku lidu svého. Nebo slovem Hospodinovým pohrdl a přikázání jeho za nic sobě položil; protož konečně vyhlazen bude člověk ten a nepravost jeho zůstane na něm." verše 30.31. Z tohoto všeobecného pravidla byly některé výjimky, o nichž bude promluveno v kapitole "Oběti za přestoupení". Také by mělo být poznámeno, že ač nebylo žádného opatření v denním rituálu o hříšich vědomých nebo záměrných, hříších "spáchaných násilně", bohoslužba v Den smíření počítala s takovými přestupky. O tom budeme uvažovat později.

11.2 Různé oběti za hřich.

Čtvrtá kapitola třetí knihy Mojžíšovy mluví o obětech za hřich pod čtyřmi záhlavími. Hřich pomazaného kněze (verše 3-12.) všeho lidu (verše 13-21), kněžete (verše 22-26) a člověka z obecného lidu (verše 27-35.) Požadované oběti nebyly stejné ve všech případech, ani krví nebylo nakládáno stejným způsobem. Jestliže zhrešil pomazaný kněz "hřichem lidu" anebo, jak zní americký revizovaný překlad, tak, "že přináší vinu na lid", měl přinést volka mladého bez poskvrny Hospodinu v oběr za hřich. Lv 4,3. Jestliže všecko množství Izraelské zhrešilo z nevědomosti, též měli "obětovati mladého volka za hřich a přinести jej před stánek úmluvy". Verš 14. Zhrešil-li jeden z kněžat, měl přinést kůzle, samce bez poskvrny". Verš 23. Zhrešil-li jeden z obecného lidu z nevědomosti, měl přinesti "kůzle, samici bez poskvrny". Verš 28. Kdyby nemohl přinést kůzle, mohl přinesti jehně, samici (verš 32.)

(132) V každém případě měl kněz oběť opatřiti, položiti ruku na hlavu zvířete a zabít ji. Když celé množství zhřešilo, shromáždění opatrilo obět a starší položili své ruce na hlavu volka.

V nakládání krví byla různost, které si sluší všimnout! Když zhřešil pomazaný kněz a přinesl volka a jej zabil, měl kněz "omočiti svůj prst v té krví a kropiti ji jí sedmkrát před Hospodinem, před oponou svatyně." verš 6. Také měl "pomazati krvé rohy oltáře, na něž se kadí vonnými věcmi před Hospodinem, který jest v stánku úmluvy, a ostatek krve volka toho vyleje k spodku oltáře zápalu, kterýž jest u dveří stánku úmluvy." Verš 7.

(133) Když zhřešilo celé množství, bylo krví naloženo stejně, jako když zhřešil pomazaný kněz. Něco jí bylo vneseno do první místnosti svatyně a kropeno před oponou. Roky oltáře s kadidelnici byly pomazány tou krví a zbývající krev byla vylita ke spodku oltáře zápalů před svatyní. (verš 18.)

Jestliže kníže zhřešil, krev nebyla vnesena do svatyně. Záznam zní: "Vezma kněz z krve oběti za hřich na prst svůj, pomaze rohy oltáře zápalu, ostatek pak kryje jeho vyleje k spodku oltáře zápalu." verš 25. V tomto případě krev ani nebyla přinesena do svatyně, ani jí nebylo kropeno před oponou. Byly jí pomazány oltáře zápalů před svatyní a zbytek krve vylit ke spodku téhož oltáře.

Jestliže zheršil člověk z obecného lidu, bylo krví naloženo týmž způsobem. Byly ní pomazány rohy oltáře zápalů a zbytek byl vylit ke spodku oltáře. (V.30.34.)

Ve všech čtyřech případech byl (tuk) vynat z oběti a spálen na oltáři zápalů. (verše 8-10.19.26.31.35.) Oběti však ve vícenásobcích bylo naloženo různě. Jestliže pomazany kněz zhřešil, "kuži volka toho i všecko maso jeho s hlavou i nohami jeho, střeva jeho i s lejny jeho, a tak celého volka vynese ven za stany na místo čisté tam, kdež se popel vysýpá a spálí jej na dříví ohněm, na místě, kdež se popel vysýpá, spálen bude." verš 11.12. Totéž se stalo s obětí volka obětovaného jako oběť za hřich za celé shromáždění. Oběť byla vynesena z tábora na čisté místo a tam spálena na dříví ohněm. §verš 31.)

(134) Není žádného nařízení ve čtvrté kapitole třetí knihy Mojžíšovy o tom, co má být učiněno s obětí, jestliže zhřešil kníže nebo člověk z obecného lidu. V šesté kapitole třetí knihy Mojžíšovy v "rádu oběti za hřich" nalézáme však další zřízení a nařízení: "Na místě, kdež se zabíjí oběť zápalná, zabita bude oběť za hřich před Hospodinem; svatá svatých jest. Kněz obětujující tu oběť za hřich, budeš jisti ji; na místě svatém jedena bude v síni stánku úmluvy." Lv 6,25.26.

Toto ustanovení věc osvětluje. Kněz, který obětoval oběť za hřich, měl ji jisti. Měl ji jisti na místě svatém v nádvorí stánku úmluvy. Verš 29 ustanovuje - "Všeliký mužského pohlaví mezi kněžimi jisti to bude; svaté svatých jest." Zásada nakládání obětí za hřich je vyslovena ve verši 30: "Ale žádná oběť za hřich, z jejížto krve něco vneseno bylo by do stánku úmluvy k očistění svatyni, nebude jedena; ohněm spálena bude."

11.3 K r e v .

Podle předcházejícího shrnujeme použití krve v oběti za hřich takto: V prvních dvou případech - pomazaného kněze a všechny shromáždění - přisluhování krví bylo podobné: byla vnesena do prve místnosti svatyně a kropena sedmkrát před oponou a také jí pomazány rohy oltáře s kadidelnici. (Lv 4,6.7.) Ke kropení bylo použito jen malé dávky krve; ostatek byl vylit ke spodku oltáře zápalů.

(135) V druhých dvou případech - kníže a člověka z obecného lidu - krev nebyla vnesena do svatyně, ale kněz vzlal krve na prst a pomázel jí rohy oltáře zápalů. (Verš 25.) Rozdíl, kterého si třeba povšimnout, jest, že v prvních dvou případech krev byla vnesena do svatyně; v druhých dvou případech toho nebylo.

11.4 M a s o .

V žádném z těch čtyř případů nebylo masa použito k jakémukoli přisluhování u oltáře. Kdežto tuk všech zvířat upotřebených v oběti byl vynat z těla oběti a spálen "na oltáři u vůni příjemnou Hospodinu" (Lv 4,8.19.26.31.35), maso samo bylo buď spáleno za stany anebo snědeno kněžími. (verše 12.21; 6,29.26.) Účelem spálení těla oběti za táborem bylo prostě, aby byla odklizena a spalení nemělo význam odpykání. Aby vysvětlil jedení masa kněžími, Mojžíš praví, "A hle, ani krev její není vnesena do vnitřku svatyně. Jistí jste měli ji v svatyni, jakož jsem byl přikázal." Lv 10,18. To souhlasí se zásadou prohlášenou v třetí knize Mojžíšově 6,30. Jedna ze dvou věcí musí se stát; buď krev oběti musí být vnesena do vnitřku svatyně anebo masa musí být jedeno knězem.

(136) Nebyla ponechána úsudku knězovu volbu, který z těchto dvou způsobů má být proveden. Bylo mu zvláště přikázáno vnést krev do svatyně v případech pomazaného kněze a všechno shromáždění; v ostatních dvou případech neměl vnést krev do svatyně, ale měl jí pomazati rohy oltáře zápalů a pak maso jísti. Nebylo mu dovoleno, vnést krev do svatyně a také jísti maso, ani nemohl opominouti jísti maso, když krev nebyla dovnitř vnesena. Mohl učiniti pouze jednu ze dvou věcí, ale ta nemohla být opomínuta. Zdá se tím být naznačeno, že jedení masa bylo jaksí považováno za rovnocenné se vnesením krve do svatyně.

11.5 Přenesení hříchu.

"Mojžíš pak hledal pilně kozla k oběti za hřich, a hle, již spálen byl. Tedy rozhněval se na Eleazára a Itamara, syny Aronovi pozůstalé, a řekl: Pročež pak jste nejedli oběti za hřich na místě svatém? Nebo svatá svatých byla poněvadž ji dal vám, abyste nesli nepravost všechno množství k očistění jejich před Hospodinem. A hle, ani krev její není vnesena do vnitřku svatyně. Jistí jste měli ji v svatyni, jakž jsem byl přikázal." Lv 10,16-18.

Aron a jeho synové se dopustili omylu, že nejedli maso oběti za hřich. Jestliže kozel byl obětován, krev jeho byla dána na rohy oltáře zápalů a maso mělo být jedeno. V našem případě opomínuli jísti maso. To Mojžíše rozhněvalo. "Vy určitě jste měli jísti je", pravil. Jako důvod jejení masa bylo udáno: "Bůh dál je vám, abyste nesli nepravosti všechno množství." To je jasné tvrzení, že kněz jedním masa bere na sebe nepravosti lidu.

(137) Toto tvrzení má určitý vztah k otázce možnosti přenesení hříchu sjedné osoby na druhou. Je to základní otázka křesťanství. Jestliže hřich nemůže být přenesen, pak ovšem Kristus nemůže nést naše hřichy a nenesе је. A jestliže on nemůže nést a nenesе hřichy naše, jsme bez naděje. Křesťanství je zbudováno na zásadě, že Kristus je Beránek, který snímá hřichy světa. Odejmi lidskému pokolení tuto naději, a vše je ztraceno.

Tážeme se nyní: Je tu nějaká podobnost mezi tím a službou ve svatyni? Vykonalo se tam nějaké přenesení hříchu? Nese jeden hřich druhého? Odpověď je kladná. Člověk přijde k svatyni obtížen hřichem. Když ji opouští, břemeno odpadlo; bylo mu odpuštěno a odchází volný a šťastný. Co se stalo?

Přinesl oběť za hřich, "beránka nebo kůzle jako oběť za hřich", Lv 5,6. (viz též 4,28.31.) Položil ruku na hlavu oběti a zabil ji. Vyznal, "že zhřešíl v té věci". Lv 5,5. Potom kněz vzal "z krve její na prst svůj a pomazal rohy oltáře zápalů". Lv 4,30.31. Jako poslední část obřadu kněz jedl maso oběti za hřich v síni stánku úmluvy, bera tímto činem hřich na sebe sama, nesa "nepravost všechno množství". (Lv 6,26; 10,17.) Konaje to je kněz Jeho, který nesl hřich mnohých na nějž Hospodin uvalil "nepravost nás všech". Iz 53,12.6. "Jistěže on nemoci naše vzal na se a bolesti naše vlastní on nesl". Jeho duše byla učiněna "obětí za hřich". Protože On takto trpěl, "Můj spravedlivý služebník", ospravedlní mnohé; nebo nepravosti jejich sám ponese." verše 4.10.11.

(138) Kdo by tu nemohl neviděti obdobu? O Kristu je řečeno, že "ponese nepravost naše". O kněžích jest řečeno, že "Bůh ji dal vám, abyste nesli nepravost všeho množství". Jako Kristus vzal naše hříchy na sebe, aby ospravedlil mnohé, tak kněží vzali hřícn na sebe, k očistění jich před Hospodinem". verš 11; Lv 10,17. Nemůže býti pochybnosti, že v těchto případech jde o přenesení hříchu; v jednom případě obrazně, v druhém případě skutečné.

Když kněz přisluhoval krví a jedl maso, nejen vzal hřích na sebe, staly se jeho hříchy a on se stal odpovědným za ně. "Bůh vám to (maso) dal, abyste nesli nepravost všeho množství k očistění jich před Hospodinem". Lv 10,17.

(139) Za své týdenní služby ve svatyni kněz jedl z mnohých obětí za hřích a takto nesl hřích mnohých obětujících. Ježto nemohl odpykat tyto hříchy svým vlastním životem a ježto nesl hříchy svým vlastním životem a ježto nesl hříchy s přiznaným úmyslem očistit od nich, stalo se mu nutným přinést osobní oběť za všechny ty hříchy, které nesl a za které byl odpovědný. Poněvadž hříchy, které nesl byly nyí jeho vlastní a poněvadž, když kněz zhřešil, byla krev vnesena do svatyně, tak on vnesl krev do svatyně, očistění to ode všech hříchů, které nesl.

Že přenesení hříchu je možné, bylo také učeno při bohoslužbě v Den smíření. "A vloží Aron obě ruce své na hlavu kozla živého, vyzrávati bude nad ním všecky nepravosti synů Izraelských a všecka přestoupení jejich se všemi hříchy jejich a vloží je na hlavu kozla a vyžene ho člověk k tomu zřízený na poušt." Lv 16,21.

Tato zpráva jest jasná a přesná. Nynější kněz položí své ruce na hlavu obětního kozla a vyzná nad ním všecky nepravosti synů Izraelských a všechna jejich přestoupení a všechny jejich hříchy a vloží "je na hlavu kozla". Slova nemohou býti jasnější, než jsou tato.

Na základě důkazu zde předloženého domníváme se s důvěrou, že přenesení hříchu jest pravá biblická nauka, že to je zobrazeno službou ve svatyni a že ve skutečnosti bylo provedeno v životě Kristově. Věříme, že je tato nauka životně důležitá ke spasení a jedním ze základních sloupů smíření.

11.6 Poskvrňuje krev?

Že krev očistuje, je zřejmě biblickým učením. "Krev Krista - jeho syna očistila nás ode všech hříchů," je víra a kredo každého křestana. 1J 1,7. Je nauka, že krev také poskvrňuje, tak opravdu biblická? O tom budeme nyní uvažovati.

Kdybychom změnili otázku na "zda hřích poskvrňuje, všichni by souhlasili." "Vsrdeči zajisté", praví Kristus, "vycházejí zlá myšlenky, vraždy, cizoložstva, smířty, krádeže, křivá svědectví, rouhání: (tyt jsou všeč poskvrnující člověka)" Mt 15,19-20. To je zásadní výklad, který je potvrzen všeobecným učením bible. Hřích netožíko poskvrnuje člověka, ale poskvrnuje vše, čehokoli se dotkne. Cizoložstvo poskvrnuje zem a svatyni; (Ez 23,37.38.) Vražda poskvrnuje zem (Nu 35,33.) Nesvěcení soboty poskvrnuje jak sobotu tak i svatyni (Ez 23,38.) Nečistota poskvrnuje stánek úmluvy (Lv 15,31; 16,16.) Uctívání Moloch poskvrnuje svatyni. (Lv 20,3.) Obřadné nečistoty, který se neočistí, poskvrnuje stánek úmluvy a svatyni Hospodinovou. (Nu 19,13.20.) Ve všech těchto případech je to hřích, který poskvrnuje, at jde o osobu, věc nebo den. Země může být poskvrněna a rovněž tak může být sobota, stánek úmluvy, svatyně nebo lidské srdce. Hřích poskvrní, čehokoli se dotkne.

(140) Očistování svatyně.

11.7. Když v den smíření svatyně byla očistěna krví kozla, bylo Aronovi praveno, aby kropil krví" na slitovnici a před slitovnicí" a vykonal očištění svatyně "a stánku úmluvy" a také, aby vyšel k oltáři, který jest před Hospodinem a ... očistil jej a posvětil jej. Lv 16,15-19. Zvláště má dátí krev "na rohy oltáře vůkol" Verš 18. Týmž způsobem oltář s kadielnici měl být očistěn. "Očistění vykoná nad rohy jeho Aron jednou v roce, krví oběti za hřích v Den očistování; jednou v roce očis-

tění vykoná na něm po rodech vašich; svatosvaté jest Hospodinu." Ex 30,10.

(141) Tyto oltáře byly očistovány každý rok rovněž jako svatyně a svatyně svatých. Můžeme se proto právem tázati, co tyto oltáře a tato místa znečistilo? Praví se, že příčina toho znečistění jest "v nečistotě synů Izraelských a v jejich přestoupeních a všech hříších jejich." Lv 16,16. To je potvrzeno zprávou, že krev byla dána "na rohy oltáře svrchu vůkol" a také jí měl být kropen sedmkrát, aby byl očistěn a posvěcen od nečistot synů Izraelských. Verše 18,19.

Máme proto za to, že svatyně byla znečistěna hříchy synů Izraelských a že to byla zvláště pravda o rozích oltáře. O zlatém oltáři je zdůrazněno, že Aron měl vykonati "očistění nad rohy jeho jednou v roce" a že toto očistění mělo vykorati "krví oběti za hřích." Ex 30,10. On měl také čít krev kozla "na rohy oltáře (zápalů) vůkol..." a očistit je a posvětit ho od nečistot synů Izraelských" Lv 16,18. 19.

Je snad na místě, tázati se: Jestliže krov takto čistí a nikdy neposkvruje, proč je nutné očistit rohy v Den smíření, když byla krev dřívána na rohy ty každý den v roce? Jestliže krev, daná každodenně na rohy, očistovala, pak musily být velmi čisté v Den smíření. Ale bylo tomu naopak. Byly poskvurněny, byly nečisté. Krev byla dána na ně, hřích byl zaznamenán krčími, dávajícími na ně krev otiskem prstů. Potřebovaly očistění.

(142) 11.8 Důležité prohlášení.

Důležité prohlášení týkající se krve nalézáme v třetí knize Mojžíšově 17, 11. A stručně jsme o něm mluvili v kapitole o zápalné oběti. Kralický překlad říká: "Nebo duše všelikého těla ve krvi jest, já pak oddal jsem vám ji na oltáři, k očistění duší vašich. Nebo sama krev na duši očistuje". A Americkém revidovaném překladu čteme: "Nebo život těla v krvi jest a já dal Vám ji na oltář k očistění vašich duší: neboť krev očistuje životem".

Oba tyto překlady zdůrazňují skutečnost, že život těla v krvi jest a že "je to krev, která očistuje". Americký revidovaný překlad uvádí, že "krev ... očistuje životem." Krev sama sebou neočistuje. Je to život v krvi, který to činí. Život určuje hodnotu krve a krev má jen tu hodnotu, jakou má život.

Z tohoto důvodu krev hříšné osoby nemá očistující hodnoty. A z tehož důvodu krev Kristova má hodnotu nekonečně očistující. Jeho krev očistuje, avšak toliko "životem". Tento názor jest vlastní hebrejskemu vykladu. Předložka "na" ve větě "Je to krev, která očistuje na duši" vždy označuje způsob, kterým se očistění koná a proto může být vhodně přeloženo v češtině sedmým pádem.

Plán spasení jest založen na očistění krvi. Pro hřích člověk ztratil právo na život a ten musil proto propadnouti Bohu, kterému je dluhován. Jako milostivé opatření Bůh umožnuje cestu k záchrane a přijímá jiný život na místo života přestupníkova. Jako život těla v krvi jest, tak krev zástupcova jest vylita a přeložena Bohu na oltáři místo krve skutečného hříšníka. Ale dříve, než se to stane, musil se hříšník ztotožnit s zástupcem, musil položit své ruce na hlavu oběti a vyznati, že zhřešil v té věci a že je hoden smrti. (Lv 5,5.)

(143) Pravý duch postupu záležející v tom, že zástupce vstupuje na místo hříšníka a umírá místo něho, je v nutnosti, aby hřích a vina byly přeneseny na zástupce, který se podrobuje trestu. Po zabití oběti krev - obraz života - je dána na rohy oltáře, čin to, který je uznáním, že život byl obětován a že je spravedlivý zákon, který to vyžaduje.

Pokud jde o krev, použitou při oběti za hřích, je zaznamenáno toto: "A vezma kněz z krve její na prst svůj, pomaže rohu oltáře zápalné oběti". Lv 4,30. O tomto obřadu praví Jeremiáš: "Hřích Judů napsán jest perem železným, rafíí kamene přetvrdeno vyryt jest na tabuli srdce jejich a na rozích oltářů vašich." Jr 17,1. Když

kněz svým prstem slavnostně poznačil rohy krví, hřich byl zaznamenán. On učiní otisk krví, na rozích, a tento otisk je záznam tak určitý, jako by byl vyrať hřichem diamantovým. Člověk zhrešil, vyznal svůj hřich. Ten hřich jest zaznamenán krví oběti, kterou člověk přinesl. On připustil svou vinu. On uznal, že je spravedlivé, aby zemřel jako trest za hřich a uznavaje to vzal vlastní rukou život oběti. Záznam o tomto postupu je nyní umístěn na rozích oltáře.

(144) Krev, která byla dána na rohy oltáře, je krev zvířete, jemuž byl hřich připočten. Zvíře zemřelo, protože hřich byl vložen na ně. Krev daná na rohy oltáře byla proto krev hřichem obtížená. Zaznamenala hřich na rozích jako perem železným. Zaznamenala také smrt hříšníka v jeho zástupci. Zaznamenala, že život, který byl pro hřich utracen, byl navrácen tomu, který jej dal. Zaznamenala, že je zákonu zapláceno, co je mu dlužno. Zaznamenala, že chybně strávený život, život člověka, který si uvědomil a uznal svůj hřich, byl ochotně vzdán a odložen.

Život, který hříšník takto odložil, nebyl život dokonaly, čistý. Byl to život hříšný zkažený. Takový život byl zobrazován krví, ježto život jest v krvi a život určuje hodnotu krve. Kdyby to nebyl život hříšný, který byl takto předložen Bohu, nebylo by důvodu, aby hřich byl vyznan a život položen na oltář. Porušení zákona požaduje hříšníkův život, jehož symbolem je hřichem naplněná krev a člověk ochotně jej odkládá. Život požadovaný jest život hříšný, nikoli život dokonaly a tohoto hříšného života se člověk nyní vzdava. On již vyznáním položil svůj hřich za nevinné zvíře, které se stalo jeho zastupcem a ted je považováno za hříšníka. Proto musí zemřít a zaplatit pokutu za hřich, zachovávajíc takto vážnost zákona.

(145) Je to tato hřichem obtížená krev, kterou kněz vezme a dá na rohy oltáře zaznamenávaje takto hřich, a rovněž skutečnost, že zaň bylo zapláceno. Takto jsou splněna Jeremiášova slova, že "hřich Judy jest napsán perem železným a rafijí kamene přetvrdeného: jest napsán na desce jejich srdcí a na rozích vašich oltářů". Jr 17,1.

11.9 Dvě nutné věci.

Uvažujíce o očistování mnozí zapomínají na úlohu, kterou má Zákon. Byl to přece zákon Desatera, okolo kterého se otáčely všecky bohoslužby ve svatyni. Odklídí zákon a nebylo by žádné potřeby nějakého očistování, protože bez zákona není ani hřichu. Uvažuje-li se s tohoto hlediska, dvě věci jsou nutny k očistění.

Předně, uznání opravněnosti nároků Zákona, který je jiným vyjádřením spravedlnosti Boží. To je dán hříšníkovým vyznáním a následným vzdáním a vrácením života, kterým propadl. Tento čin uspokojuje Zákon a pokuta je zaplacena ztrátou života. Ale kdežto je takto zákonu zapláceno, je hříšník - obrazně - mrtev. To je první část provezení, a to je důležité.

Za druhé, musí tu být obrazné osvobození hříšníka od smrti, nějaké zřízení, kterým čistý, hřichu prostý život se změní v hříšný, zkažený život hříšníkův. Tento nevinný život oběti nejen musí být prost hřichu sám sebou, ale nesmí hřich ploditi anebo míti hřichy, které byly na něj vloženy, nebo být učiněn hřichem. Musí to být čistý, svatý život, bez vady, na němž není poskvrny a na který ještě nebylo jeho kladeno. (Nu 19,2.) Takový život nalezáme toliko v Kristovi a dokonalý obraz toho života shledáváme v Hospodinovu kozlu, který v den smíření zemřel, aniž byly nějaké hřichy nad ním vyznány a jehož krev uskutečnila očištění svatyně. (Lv 16, kap.)

(146) Tyto dvě fáze služby Kristovy nebuděte směšovány. Jsou odlišné a oddělené; jejich vyjádření nalézáme ještě v dokonalém Vykupiteli, který prost hřichu sám přece nesl "hřich mnohých", který byl učiněn "hřichem za nás, ač neznal hřichu", který učinil "svou duší obětí za hřich" a "vylil svou duši na smrt", ačkoli "se nedopustil žádného násilí a žádná lež nebyla v jeho ústech." 2K 5,21; Iz 53,10.12.9.

11.91 Obřad oběti za hřich.

Jsme nyní připraveni uvažovat dál o významu toho, co mstalo když člověk

přinesl svou oběť za hřich k stánku úmluvy a odešel maje odpuštěno. Stručně jsme o tom již mluvili, ale pověsiměte si, některá další pozorování.

Když člověk z lidu zhřešil a uvědomil si to, měl přinести "kůzle, samici, bez poškrny, za hřich svůj, kterým zhřešil. I položí svou ruku na hlavu oběti té za hřich a zabije tu oběť za hřich na místě objetí zápalných". Lv 4,28.29.

Pokládání ruky bylo starým zvykem v Izraeli, obrazným činem, kterým něco z majetku jednoho přenáší se na druhého. Takto Jakub vědomě položil pravou ruku na Efraima a levou na Manassesa a žehnal jim. (Gn 48,14.15.) Rovněž tak Ježíš vkládal své ruce na malé děti a žehnal jim. (Mk 10,16.) Tymž způsobem Ježíš léčil lidí. (Mk 6,5.) Pavel nabyl zraku (Sk 9, 2.); lidé přijali Ducha svatého (Sk 19,6.) Jozue byl zasvěcen svaté službě Mojžíšem (Nu 27,18); Štěpán byl ustanoven k službě (Sk 6,6.) V každém případě se něco přenášelo s jednoho na druhého zřetelným znamením vložení rukou. V Novém Zákoně vložení rukou jě považováno za jednu ze základních pravidel církve (Žd 6,2.) a nařízení je dáno neukvapovati se v poskytování daru. (1Tm 5,22.)

(147) Jestliže nyní vyšetřujeme, jaký majetek hříšník má a co může propůjčiti jinému, když se objeví před Bohem a vloží ruku na oběť, shledáme, že jeho majetkem je toliko jedna věc, hřich, od kterého doufá být osvobozen a o to prosí. A bývá od něho osvobozen. Vloží ruku na hlavu zvířete a tímto činem přenáší hřich na nevinného beránka, který ted nese jeho hřichy.

Potom táz ruka, která přenesla hřich, na beránka, zabije ho. Nyní začíná kněžská služba a krev je dana na rohy oltáře zápalu. Tato krev představuje hříšníkův propadlý život, který je vylit, aby byl uspokojen požadavek Zákona. Zákon drží krev, duši hříšníka, až do Dne smíření, kdy vykoupení jest dokonáno. Jak bylo dříve poznámenáno, kněz vnosi prst do krve a dle na rohy znamení, otisk prstu. Tímto znamením hřich byl zaznamenán, protože otisk prstu tvoří záznam. Toto znamení pojednává o druzích přestupků, které jsou zvány jak hřichy, tak přestoupení. Vykladači se neshodují o správném jméně, jedni nazývajíce je obětmi za hřich a druzí obětmi za přestoupení. Ježto se podílejí na povaze obou a ježto se Bible v jmenovaném oddílu vztahuje na ně pod obojím označením, budeme je nazývat obětmi za hřich a za přestoupení.

(150) Z pravidla je přestoupením hřich vědomě spáchaný, provinění. Mohl by být spáchan neúmyslně, ale v takových případech se má za to, že člověk ten měl být obeznalejší a že je odpovědný za svou nevědomost. Hebrejské slovo pro oběť za přestoupení, "asham", mohlo by být správně přeloženo "oběť za vinu nebo dluh". Označuje větší stupeň viny než oběť za hřich, ačkoliv hřich o sobě nemůže být nikterak větší.

Jak uvedeno, některé hřichy podílejí se na povaze viny. Na příklad, některá osoba může do jistého stupně být neznala toho, že koná něco špatného a přes to může být toho ne zcela neznala. Není si jista, zda jedná správně a přece v jednání tom pokračuje. Toto jsou druhy přestupků, zmíněných v první části páté kapitoly třetí knihy Mojžíšovy. K těm náleží zadržování zprávy (verš 1) dotknutí se nečisté věci (v.2.3) a ukvapená přísaha (verš 4). V takových případech bylo hříšníku přikázano, aby přinesl "oběť za vinu sbou Hospodinu, za hřich svůj, kterým zhřešil, samici z dobytku drobného, ovci nebo kozu za hřich." V.6. Bud poznamenáno, že se ve verši 7. nazývají obětmi za vinu a ve verši 9. obětmi za hřich. Můžeme je proto pokládati za druh obětí, které jsou uprostřed mezi těma dvěma.

Osoba, která zhřešila v některé věci nahoře zmíněných, měla přinést samici z drobného dobytka, beránka, nebo kůzle jako oběť za hřich. (verš 6) Nebyla-li s to, přinesti beránka, mohla přinesti hráličku nebo holoubátko. Není žádného příkazu, jak mělo být naloženo krví zvířat. Při nedostatku jakéhokoli návodu má se za to, že jí bylo upotřebeno týmž způsobem jako u rádých obětí za hřich. Šlo-li o ptáky, byly krví pokropeny strany oltáře. (verš 9.)

(151) 11.93 Oběť za hřích bez krve.

Jestliže hříšník nebyl s to přinésti hrdličku nebo holoubátko, mohl přinést i jako oběť desetinu míru efi bělné mouky jako oběť za hřich. Nebylo však dovoleno vylít na ni olej, ani položit na ni kadidlo. Důvod: Je to oběť za hřich. Kněz, obětuje to, vzal plnou hrst mouky a spálil ji na oltáři na památku. Zbytek náležel knězi jako při suché oběti. (verše 11-13.)

Jáme zde tváři v tvář pozoruhodné skutečnosti. Z pravidla oběť za hřich měla být obětí krvavou, to jest, život zvítěte musí být vzat a krví pomazány rohy oltáře. Je však obětování desátého dílu miry efi mouky je přijímáno na místo krve! Je určitě prohlášeno, že kněz vezme plnou hrst této mouky a spálí ji na oltáři, a že kněz očistí jej "od hřichu jeho, kterými zhřešil v kterékoli věci z těch, a budet mu odpuštěn". Verš 13. Aby některí nemyslili, že to je řádná oběť suchá. Je prohlášení učiněno dvakrát "To je oběť za hřich". (Verše 11.12.) Zdá se proto byti jasné, že v tomto případě aspoň byla přijímána oběť za hřich, která neobsahovala krev a přece očistila od hřichu.

(152) To nás upozorňuje na prohlášení v Epištole k Židům 9,22: "Téměř všecko podle zákona krví očistováno bývá a bez krve vylítí nebyvá odpustění vin." Ac je pravda v celku, že v typické službě nemohlo být odpustění hřichů bez vylítí krve, nemáme zapomínati na výjimku, zde uvedenou, že všechny věci bývají očistovány krví a že bez vylítí nebyvá odpustění vin". Příslovce "skoro" pravěpodobně určuje blíže obě věty; prohlášení by tedy znělo: "Skoro bych řekl, že všechny věci bývají očistovány krví" a "skoro bych řekl, že bez krve vylítí nebyvá odpustění vin". To jest pravidlo, že nebyvá odpustění vin bez krve vylítí, platí, ale existuje výjimka zde uvedená.

V podobném postavení ocítáme se vzhledem k červené jalovici. O žádném bezprostředním použití krve v očistovacím postupu není tam zmínka, nýbrž jen o vodě a popelu. A přece bylo to očistění od hřichu oběť za hřich. (Nu 19,9.) Netvrďme, že hřichy bývají vždy anebo mohou být vždy odpusťeny bez oběti na Golgotě. Smrt Kristova je nutná k našemu spasení. Avšak je příznačné, že v případech námi shora zmíněných očištění od hřichu a jeho odpusťení byly někdy provedeny bez bezprostředního a přímého použití krve.

Pátrajíce po uplatnění toho v křesťanském zřízení, nesmíme-liž věřiti, že to označuje a vztahuje se na takové osoby, které nemají přímé a určité vědomosti o Spasiteli a přece žijí podle všeho toho osvícení, které mají konajíce vůli Boží, pokud mají rozum? Nemůže-liž to označovati pohany, kteří nikdy neslyšeli Ježíšova jména a přece jsou více nebo méně účastní jeho Ducha? Domníváme se, že jsou tači, kteří nikdy neslyšeli požehnané jméno Mistrovo, kteří nevědí nic o Golgotě nebo o svém vykoupení způsobeném na kříži, kteří jali na jevo Kristova Ducha a budou spáseni v království. Myslíme, že se to na ty vztahuje.

(153) 11.94 Tři případy.

První případ zmíněný v páté kapitole třetí knihy Mojžíšovy ve verši prvním je zamílení zprávy, které se stalo poj přísahou. "Zhřešil-li člověk tak, že slyše hlas zakletí a jsa svědkem toho, což viděl neb slyšel a neoznámil by, poneset pokutu za nepravost svou". "Hlas zakletí" se v americkém revidovaném překladě nazývá "hlasem zapřísahání" a vztahuje se na přísahu vykonanou v židovské soudní síni. Když Kristus byl vyslychan, "nejvyšší kněz odpovídaje řekl Mu: Zaklinám tě skrze Boha živého, abys nám pověděl, jsi-li ty Kristus syn Voží". Mt 26,63. Za těchto okolnosti Kristus nemohl déle mlčeti a o pověděl: "Ty jsi řekl". Cítil se nucen odpověděti, když byl zapřísahán, ačkoli dříve "mlčel".

Příkladem by byla vědomost o spáchaném zločinu. Osoba je obeslána do soudní síně, aby svědčila vzhledem k tomu, co o věci ví, ale odmítne to učiniti. To je hřich opominutí a dojde Božího pokárání. Takový člověk "ponese pokutu za svou nepravost".

(154) Druhý případ je dotknutí se čehokoli nečistého, ať jde o jakoukoli nečistotu (Lv 5,2.3.) Clavěk se může státi nečistým bezděčně; může to být skryto před ním a proto zanedbá se očistit. Tedy "když potom pozná to, bude vinen".

To bylo zdravotní opatření. "Nečistota", jak se zde toho slova užívá, známená více než nečistotu obřadní. Bylo mnoho ohavných nemocí, jak lidí, tak i zvířat, které byly velmi nakažlivé. Nedbalostí snadno mohla povstat epidemi. Bylo proto nařízeno, že osoba, která se kompromitovala, má zachovávat všecky předpisy, upravující takové případy a vyhýbat se styku s jinými po určitou dobu, koupati se a práti své šaty a prováděti jiná ochranná opatření. Opominula-li to učiniti, z nevědomosti nebo z úmyslu, "když to seznala, bude vinna".

Třetí případ je, že člověk, který "se zapřísáhl, vynáše je to rty svými, že učiní něco zlého nebo dobrého a to o jakékoli věci, o níž člověk s přisahou obycej mluvit". Vers 4. Místo "zapřísáhnouti se, by se mohlo též říci "přisahati, žvaniti svými rty", a lehkým roucháním potvrzovati přisahou. Vše takové je v těchto předpisech zakázáno.

Někdy bývá uplatňováno, že Bůh za starých časů nežádal vyznání a nahradu, aby bylo uděleno odpustění, ale že se jen vyžadovalo, aby hříšník přinesl potřebnou oběť. Obřad oběti za hřích a přestoupení by tento dojem opravil. Vyznání jest rozumně požadováno. "Nuž aneb žena, když učiní nějaký hřích lidský, dopouštěje se výstupku proti Hospodinu a byla by vinna dle ta; tedy vyzná hřich svůj, který učinil." Nu 5,6.7.

(155) Povšechné vyznání však nepostačovalo. "Když tedy vinen bude jednou z těch věcí, vyzná hřich svůj". Lv 5,5. Toto ustanovení je určité a rozhodné. Hříšník nejen má vyznati, ale má vyznati, že zhřešil v "té věci". Je to "ta věc", která padá na váhu. Jenom, když takto vyzná, může dostati odpustění.

11.95 Krev očistuje.

Při všech obětech zmíněných v této kapitole bylo očistění vykonáno krví a ne tělem. Tělo sloužilo jako prostředek přenesení hříchu, když kněz jedl maso. A ve všech případech tuk byl spálen na oltáři u vůni příjemnou. Léč krev dokončila očistění. A to učinila "skrze život". Kristův život, symbolizovaný krví, je naše spasení. Ježto "smíření jsme s Bohem skrze smrt Syna jeho; nadto smíření jsouce spaseni budeme skrze život jeho". - R 5,10. Život skrze nějž jsme spaseni, jest jeho život na zemi jako náš vzor. Je také život vzkříšení, zahrnující jeho místo na pravici Boží, kde On "vždycky živ jest k orčování za ně". (Žd 7,25.); = a je to mocí tohoto "neporušitelného života" (vers 16), že on "očistuje svědomí naše od skutků mrtvých k sloužení Bohu živému". Ž 9,14.

11.96 Červená jalovice.

Obřad červené jalovice zasluhuje zvláštní úvahy. Lišil se v mnohých směrech od rádných oběti za hřich; a přece sloužil témuž účelu. Čtvrtá kniha Mojžíšova 19,9 praví: "Je to očistění za hřich". Slovo zde použité, "chattathL je totéž, kterého se užívá jinde pro oběť za hřich, jak bylo v této kapitole Jříve uvedeno. Americký revidovaný překlad zní: "Je to oběť za hřich". My proto správně zahrnujeme červenou jalovici mezi oběti za hřich Bohem příkazané.

(156) Izraeli bylo nařízeno, aby přinesl červenou jalovici bez vady a bez poškvrny a dal ji Eleazarovi knězi. (Verše 2.3.) Kněz měl dopravit jalovici za tábor a opatřiti někoho, aby ji zabil v jeho přítomnosti. Pak měl vzít krve její na prst svůj a kropiti jí naproti stanku úmluvy sedmkrát. (vers 4). Když to bylo vykonáno, měl někdo spáliti jalovici před Eleazarem, "kůži její i maso její i krev její s lejny jejími dá spáliti". Verš 5. Když jalovice byla takto strávená, kněz měl vzít "dřeva cedrového, yzopu a červce dvakrát barveného a uvrci to do ohně, v kterém ta jalovice hoří", verš 6. Po té měl kněz zeprati roucha svá, tělo své obmýti vodou

a vrátit se do stanu a býti nečistý až do večera. (verš 7.) Popel pak té jalovice spálené smete muž čistý a vysype vně za stany na místě čistém. Měla to být "voda odloučení: to jest očištění za hřich." verš 9.

Popela takto uchovaného mělo se použítí při jistých druzích nečistoty jako dotknutí se těla mrtvého člověka. V tomto případě měl být vzat popel "a nalita na něj živá voda do nádoby. Potom vezme člověk čistý yzopu a omočí jej v té vodě a pokropí stanu i všechno nádobí i lidí, kteríž by tu byli, tolikéž toho, který se dotkl kostí, aneb zabitého, aneb mrtvého a nebo hrobu. Pokropí tedy čistý nečistého v den třetí a v den sedmý a když jej očistí dne sedmého, zpěre šaty své, a umyje se vodou a čistý bude u večer". verše 17-19.

(157) Byd poznamenáno, že pokud tento obřad byl "očištěním za hřich", nebylo krve samé vůbec použito při očistování člověka od jeho pošpinění. Jen jedinkrát se děje zmínka o krvi, a to při zabití jalovice, když kněz vzal krve a kropil jí sedmkrát naproti stánku úmluvy. (verš 4.) Avšak když šlo o jednotlivého člověka, nebylo žádného kropení krve.

Též je hodno povšimnutí, že jalovice nebyla zabita uvnitř nádvoří stánku úmluvy, kde jiné oběti byly zabíjeny. Krev nebyla vnesena do svatyně, nebyla kropena krvi před oponou, nebyla dáma na rohy oltáře s kajidlem, ani na rohy oltáře zápalů a také nebyla vylita ke spodku oltáře zápalů; nepřišla do přímého styku ani se svatyní, ani s oltářem zápalů.

V obřadu červené jalovice nebylo požadováno, aby bohoslužbu konal kněz, nýbrž toliko čistý člověk. Při této oběti také opatření k očistování sloužilo nejen synům Izraelským, ale též cizím. "A budou to mítí synové Izraelští i příchozí, který jest pohostinu uprostřed nich, za ustanovení věčné." Verš 10.

(158) Příležitostný obřad červené jalovice má hluboký význam pro uctíváho zpytatele Božího Slova. Očištění od hřichu se zde provádí s použitím vody, do které byl vysypán popel ze zabité jalovice. Použije se jí mimo tábor, bez řádného uctívání Hospodina a není v přímé souvislosti s obvyklým obřadem služby ve svatyni. O tomto obřadu spisovatel epištoly k Židům praví: "Nebo jestližet krev býků a kozlů a popel jalovice, pokropující poskvrněných, posvácuje k očistění těla, čím více krev Kristova, který skrze Ducha věčného samého sebe obětoval neposkvrněného Bohu, očistí svědomí vaše od skutků mrtvých k sloužení Bohu živému". Zd 9,13-14. A David se modlí: "Vykropiš mě yzopem a očistěn budu, umyj mě a nad sníh bělejší budu" Ž 51,7.

11.97 Svatá voda; Hořká voda.

O trochu podobném užití vody k účelům očištění děje se zmínka v paté kapitole čtvrté knihy Mojžíšovy. V případě jistých hřichů "kněz nabere vodu svaté do nádoby hliněné a vezma prachu, kterýž jest na zemi v příbytku, dá jej do té vody". Verš 17. "Svatá voda" takto připravená, je zvána "hořkou vodou" ve verších 18.19.23. Kdežto není nutné zacházetí do po robnosti vzhledem k trapnému obřadu v této kapitole zmíněnému, upozorňujeme na verš dvacátý třetí. Kněz měl všecko zlořečenství: toto napsati do knihy a pak "smýti je tou vodou hořkou".

(159) Zatím co je krev uváděna v Starém Zákoně jako očistění za hřich, voda v některých případech sloužila témuž účelu. Umyadlo umístěné právě před stánkem úmluvy, voda použitá při obřadu červené jalovice, hořká voda používaná k smytí hřichu, jak je zaznamenáno v páté kapitole čtvrté knihy Mojžíšovy, potvrzuje, že se vody užívalo k obřadnému očistování. O Kristovi jest napsáno: "Tot jest ten, který přišel skrze vodu a krev, Ježíš Kristus, ne u vás toliko, ale u vodě a ve krvi." 1J 5,6. Při ukřižování "jeden z žoldněřů bok jeho kopím otevřel a hned vyšla krev a voda. A ten, kterýž viděl, svědectví vydal a pravé jest svědectví jeho. Onť vš, že právě věci praví, abyste by věřili." J 19,34.35. Křticí voda a drahocenná nařízení pokory "dosud nás spaseny činí ne to tělesné špíny smytí, ale dobrého svědomí u Boha dotázání". 1Pt 3,21.

Uzavíráme s politováním tuto kapitolu, pojednávající o obětech za hřích, neboť je tolik jiných fází, o kterých by bylo důležité a užitečné uvažovat, ale které se netýkají naší nynější studie. Končíce tuto krátkou studii, činíme to s modlitbou díkůvzdání Bohu za jeho nevyslovitelný dar.

- o -

Kapitola dvanáctá.

(160)

Oběti za přestoupení.

12,1 Studium oběti za přestoupení, jak jsou uvedeny v posledních šesti verších páté kapitoly třetí knihy Mojžíšovy a prvních sedmi verších šesté kapitoly, odhaluje, že se tyto oběti v jistých směrech podstatně liší od obětí za hřich. Ty zahrnují přestoupení učiněná z neznalosti, jak je uvedeno v páté kapitole, ale také hřichy promyšlené, jak se uvádí v kapitole šeste. Zde se, že to jsou takové hřichy, které připouštějí nápravu, jež je požadována v každém případě.

Oběti za hřich počítaly s odstupňovanou sazbou obětí podle postavení a finanční schopnosti přestupníka počínajíc volkem až k hráličkám a holoubatům, ba i k trošce mouky. Oběti za přestoupení, jak zde zaznamenáno, nebyly odstupňovány. Ty vyžadovaly kozla spolu s vrácením toho, co bylo vzato plus jedné pětiny hodnoty dotčeného majetku.

Další rozdíl mezi obětmi za hřich a obětmi za přestoupení je v přisluhování krví. Při obětech za hřich krev byla dána na rohy oltáře, kdežto při obětech za přestoupení byl krví pokropen oltář svrchu vůkol. (Lv 4,7.18.25.30; 7,1.2.)

Maso oběti za přestoupení jedli kněží a stejně při obětech člověka z obecného lidu. (Lv 7,6; 6,26.29.)

12.2 Přestoupení proti Bohu.

(161) Přestoupení nejdříve zmíněná týkají se "posvěcených věcí". (Lv 5,15.) To se vztahuje na vše, co přináleží k službě Hospodinově zahrnujíc v to věci zasvěcené Bohu, prvotiny plodů, desátky atd. Jestliže by z nedbalosti, z nedostatku věrnosti nebo dozoru nějaká škoda vznikla Boží věci, i kdyby byla učiněna z nevědomosti, hříšník má přinést "oběť za vinu svou Hospodinu skopce bez poškvrny z drobného dobytka, podle ceny tvé, nejníž za dva loty stříbra vedle lotu svatyně, za vinu. A tak, což zhřešil, ujímaje posvěcených věcí, nahradí na pátý díl nad to přidá a dá knězi; kněz pak očistí jej skopce oběti za vinu a bude mu odpuštěno." V. 15.16.

Že přestoupení zde zaznamenaná byla považována za závažnější nežli ona, zmíněná v prvé části kapitoly, je zjevno z výroku, "Ač by toho neznał, přece je vinen a ponesa nepravost svou". Verš 17. O jiných hříších se prohlašuje, "Když by to potom poznal, jest vinen" verš 4. Rozdíl záleží v tom, že v jednom případě člověk není považován za vinného, dokud si neuvědomí, že se dopustil přestupku, kdežto v druhém případě je vinen, ať ví nebo neví o tom, že přestupek spáchal. Že je vinen ať neví o žádném přestoupení, je možné jen proto, že okolnosti naznačují, že by o tom věděti měl. Běží-li "o posvátné věci" Hospodinovy, Bůh si přeje, aby lidé věděli.

Někteří usuzují, že desátek může být i odepřen, jestliže jde o konečné placení pokuty s přídavkem jedné pětiny. To není podporováno texty, které máme před sebou. Pouze tehdy, když věci byly vykonány z neznalosti, Bůh počítá s nápravou. Pro vědomé přestoupení není takového opatření.

12.3 Výstupky proti lidem.

(162) Přestoupení proti bližnímu vyžadovala uvedení v původní stav stejně jako přestoupení proti Bohu, ježto vše spáchané proti člověku bylo pokládáno též za pře-

stoupení proti Bohu. "Kdyby člověk zhřešil a přestoupením přestoupil proti Hospodinu, bud že by oklamal bližního svého v věci sobě svěřene, aneb v spolku nějakém, aneb mocí by vzal něco, aneb lstim podvedl bližního svého, bud že nalezna ztrace-nou věc, zapřel by mu ji, bud že by přisáhl falešně, kteroukoliv věc z těch, kterouž přichází se člověku učiniti a zhřešiti jí, když by tedy zhřešil a vinen byl: navrá-tí zase tu věc, kterouž mocí sobě vzal, anet tu, kteréž lstim s útiskem Josáhi, aneb tū, kteráž mu svěřena byla, aneb ztracenou věc, kterouž nalezl, aneb o kterékoliv věci falešně přisáhl: tedy navrátl to z celá a měl to pátý díl toho přidá tomu, číž by-lo; to navráti v den oběti za hřích svůj." Lv 6,2-5.

Přestoupení zde zaznamenané týkají se poměru člověka k jeho bližnímu, zvláště vzhledem k jeho majetku. Něco bylo někomu svěřeno a on zapře, že to přijal; poruší svou smlouvu, vezme násilím, co mu nepatří, nálezne něco a zapře to - vše to jeví se býti vykonáno vědomě a proto nebylo lze se hájiti nevědomostí jako omluvou. Je vinen.

(163) Pátá kapitola čtvrté knihy Mojžíšovy podává některé dodatní poučení o obětech za viny. Uznává též, že hřich proti člověku je zároveň hřichem proti Hospodinu (verš 6) a že nejen má být vyznán, ale navrácení v původní stav provedeno s případkem jedné pětiny. (v.7). Pak připojuje toto zajímavé opatření: "A neměl-li by muž ten příteli, jemuž by nahradil tu školu, pokuta dána bud Hospodinu a knězi, mimo skopce očištění, jímž očistěn býti měl." verš 8.

Oběti za viny se takto liší od obětí za hřichy, které uznávají toliko hřichy spáchané z nevědomosti. Oběti za viny počítající s hřichy spáchanými vědomě a pro které se tedy nevědomostí nemůže být dovolovaláno. To způsobilo jisté nesnáze způsobené způsobem v tom, že se uznává, že je nebezpečí v každé nauce, která se dívá na oběť jako na prostředek očištění za promyšlené přestoupení. Jestliže člověk zhřeší nevědomky, jeho nevědomost jest důvodem pro odpusťení, ale jestliže se počítá předem s hřichem uváženým a stanoví se jeho cena, zdá se to nemorální. To je to, co církev římsko-katolická kdysi podporovala a co do ní přineslo všecky způsoby zneužití a bylo bezprostřední příčinou reformace. Pohlížejme trochu opatrnejí na biblické oběti, dříve než si učiníme konečný úsudek.

12.4 Oběti za přestoupení.

"Kdyby člověk zhřešil a přestoupením přestoupil proti Hospodinu, bud že by oklamal bližního svého." Lv 6,2. Oklamání je zde přičítáno za přestoupení jak proti Hospodinu, tak i proti bližnímu. Přestupník proto musí dátí nahraju oběma: musí vyznatí hřich a přinést oběť Bohu a dátí člověku nahradu.

(164) Zdá se nemyslitelné, že by někdo mohl oklamati bližního "ve věci sobě svěřené" a učiniti tak nevědomky. Soused se chystá odejítí pryč a svěří něco člověku, aby to opatřoval až do jeho návratu. Ačje možné, že by člověk mohl zapomenouti na ujednání to, zdá se pravdě nepodobno, že by to učinil. I kdyby zapomněl, pravděpodobně se upamatuje, když jej bližní upomene. Ale v našem případě není žádných polehčujících okolností. Člověk ten prostě klame a tu se nemůže brániti nevědomostí. Závěr je nevyvratitelný a člověk jest vinen promyšleným hřichem.

Stejně se věc má v dalším případě, kde oklame v "spolku" nebo "obchodě", to jest v dohodě. Dva lidé sjednají obchod a jeden z nich se pokouší z něho se vyvleci. Je myslitelné, že mu selhala pamět, ale důkaz je proti tomu. Je vinen.

Jestliže by mohla býti jen slabá pochybnost o člověkově vině v prvých dvou případech, jest jí dokonce méně v třetím případě, kde věc "je vzata mocí". Bylo by přílišným zkrucováním skutečnosti míti za to, že se v tomto případě jednalo z nevědomosti; ačkoli se některí o to pokusili uplatňujíce, že člověk myslil, že věc je jeho a proto si ji vzal zpět násilím. I když připustíme, že by se takový stav mohl vyskytnouti, je pravděpodobnost tak malá, že se zdá, že by Bůh neuváděl takový případ jako důvod obětování.

(165) "Aneb lstivě podvedl bližního svého, buď že nalezna ztracenou věc, zapřel by mu ji, buď že by přisáhl falešně". Verše 2.3. Bůh cituje tyto případy, nezamýšli ukázati, že člověk jest v nevědomosti, ale spíše, že s rozmyslem anebo ukvapeně spáchal přestoupení a že je vinen.

Ježto tyto případy vyžadují navrácení do původního stavu, dříve než mohou být konečně a spravedlivě vyřízeny, Bůh je bere na vědomí a ukládá přiměřenou pokutu za ublížení.

První je vyznání. "Muž aneb žena, když učiní nějaký hřích lidský, dopouštěje se přestupku proti Hospodinu, a byla by vinna duše ta: tedy vyzná hřich svůj, který učinil." Nu 5,6.7.

Druhá je nahraada, "Navrátí pak to, čímž vinen byl v cele, a pátý díl přidá nad to a dá tomu, proti komuž zavinil." verš 7.

Třetí je oběť Bohu. "Oběť pak za hřich svůj přiveve Hospodinu z drobného dobytka, skopce bez poškravy, vedle ceny tvé, v oběť za vinu knězi." Lv 6,6.

Čtvrtá je odpuštění. "I očistí jej kněz před Hospodinem, odpuštěno mu bude, jedna každá z těch věcí, kterouž by učinil a jí vinen byl." verš 7.

Někteří se domnívají, že rčení v třetí knize Mojžíšové 6,6 "vedle ceny tvé" se vztahuje na zvláštní pokutu, kterou kněz mohl vymáhat, jestliže to okolnosti ospravedlovaly. Jiní mají za to, že se to týká hodnoty skopce. Každým způsobem se zdá, že v tomto případě má kněz jistou soudní pravomoc a člověk byl povinen jí dvatí.

(166) Uvažujíce s různých hledisek o obětech za přestoupení nenašízame nic sporného aneb nemrvného, ale nacházíme důkaz milosti a milosrdenství Boha, který odpouští, ale který také "nikoli neospravedluje vinného." Ex 34,7.

V těchto případech a předpisech neshledáváme nic, co by povzbuzovalo k přestoupení anebo aspon činilo dojem, že se hřich vyplácí a že se člověk může z něho vykoupiti tím, že dá dar Bohu. Co Rím činil za dob Tetzelových, bylo zvrácením milostivých opatření Božích a zcela nepodobno Božímu plánu vykoupení.

12.5 Dnešní případ.

Jestliže Bůh za starodávna odpouštěl také hřichy z nevědomosti, bylo by bývalo málo naděje na vykoupení kohokoli. A ne jinak je tomu dnes. Odpouští-li Bůh jenom to, co činíme bezděčně, byli bychom bez naděje. Bůh musí také odpouštěti naše hřichy chtěne, jestliže jich litujeme. A není-liž to také evangelium? K mužům Izraelským shromážděným v Antiochii Pavel pravil: "Protož známo vám buď, muži bratří, že skrze toho zvestuje se vám odpuštění hřichů. A to ode všech, od kterýchž jste nemohli skrze zákon Mojžíšův ospravedlnění býti, skrze tohoto, každý kdož věří, bývá ospravedlněn." Sk 13,38.39.

To byla dobrá novina tehdy a je dobrou novinou i nyní. Potřebujeme Vykupitele, který nejenom oupustí nám hřichy naše, ale též "očistí nás od všeliké nepravosti". 1J 1,9.

(167) Nemáme zapomínati, že přestoupení je nejvážnějším ublížením. Kdyby někdo klopýtl v noci přes drát, který přehlédl anebo nemohl viděti, ani Bůh, ani člověk ne-pokládal by ho opravdu za vinna. Ale jestliže příštího dne za plného světla denního člověk ten přijde na totéž místo a vidí na drátě zavěšené znamení "zakázaná cesta" a úmyslně drát překročí, nemůže se hájiti nevědomostí jako polehčující okolnosti. Dopustil se přestoupení a musí se podrobiti následkům.

12.6 Nahraada.

Podstatnou částí plánu vykoupení, pokud se týká člověka jest nahraada. Usvědčení z hřichu nestačí. Zármutek pro hřich nestačí. Vyznání hřichu nestačí.

Ačkoli všecky tyto věci jsou dobré a jsou kroky ke království, nejsou postačitelný. Musí být provázeny lítostí tak hlubokou a úplnou, že člověk neustane, dokud nebyl podniknut každý krok a nevykonáno veškeré úsilí k nápravě minulých chyb. To bude ve většině případů zahrnovati uvedení v původní stav, vrácení toho, co jsme odcizili a vynaložení každého úsilí; aby se jím opravily křivdy. Přestoupení zahrnují pochybná obchodní jednání, podvodné líčení hodnoty, předstírání dojmu ze sábeckých pohnutek, naprosté padoušství. Zahrnuje bezohlednost v obchodě ke škodě chudého, vydírání nuzného pro zisk. Zahrnuje nadmerné poplatky všeho druhu, příležitostné a přílišné úroky ze zapůjčených peněz, nepoctivou práci za přijatou mzdu. Zahrnuje využívání neštěstí druhých a požadování větší odměny, než je spravedlivé, za služby prokázané jen proto, že druhý byl v postavení, kde si nemohl sám pomoci.

(168) Za tyto a mnohé jiné věci náhrada musí být provedena, kdekoli je možno; a kde nemůže být vykonána, bude asi správně řídit se dáným nařízením, že, kde není možno dát náhradu osobě, které náleží, a kde ani přítel nemůže být nalezen, "náhrada dána bud Hospodinu a knězi". Nu 5,8. Použití tohoto nařízení v nynějších dnech by vyžadovalo, aby dotčené peníze byly dány aneb použity pro dílo Hospodinovo.

12.7 [Zacheus.]

Vypravování o Zacheovi, jak je zaznamenáno v devatenácté kapitole evangelia Lukášova, je osvětlením náhrady. Kristus bez pozvání navštívil jako host Zachea, kterážto velká pocta tak ohromila publikána, že zvolal: "Aj, polovici statku svého dávám Pane chudým a oklamal-li jsem v čem koho, nahrazuji to čtyřnásob". Kristova odpověď byla okamžitá a příznačná: "Dnes spasení stalo se domu tomuto, protože i on jest syn Abrahámov. Nebo přišel syn člověka, aby hledal a spasil což bylo zahynulo". Lk 19,8-10.

To představuje případ úplné lítosti. Přítomnost Kristova učinila takový dojem na Zachea, že se jeho první myšlenky týkaly provedení náhrady. On byl publikán a nepochybňuje se měl zodpovídati z velikého počtu zkrácení a nečestných jednání obchodních. Vylákal peníze "oklamáním", které zahrnovalo všecka pochybná jednání. Ale nyní se obrací. Vzdává se všech zlých způsobů a rozhoduje se vrátit čtyřnásobně, co nečestně vyzískal.

(169) Je třeba, aby povinnost k náhradě byli upozorněni všichni, kdož se nazývají křestany. Nové obrácení potřebují poučení o této věci a rovněž mnozí, kteří po léta byli v církvi Boží. Všichni mají zapotřebí živějšího smyslu pro svou odpovědnost a někteří potřebují lekce z prosté čestnosti. Jsou lidé, kteří byli dlužni peníze po léta a pak žádali, aby jim to bylo sníženo na polovici. Je velmi pochybné, že jim to Bůh schyluje. Lidé snad přijmou takový návrh spíše, než aby ztratili všecko, ale tím není vyřízeno zúčtování s nebem.

Kapitola třináctá.

(170)

D_e_n _očištování

13.1 Den očistování byl velký den v Izraeli. Byl zvláště svatý a v něm žádná práce neměla být vykonána. Židé jej nazývali Yoms den. Byl to úhelný kámen obětního systému. Kdokoli v ten den neponičoval svou duši, byl vyhlazen z Izraele. (Lv 23,29.) Den očistování připadal na desátý den sedmého měsíce. Tishri, který odpovídá našemu září-říjnu. Zvláštní příprava na tento den začala prvního dne Tishri. O tom se pod heslem "očistování" v židovské encyclopedii praví:

"Prvních deset dní Tishri stalo se deseti kajícími dny roku, zaměřenými k tomu, aby způsobily úplnou změnu srdce a učinili Izraele podobný novorozený tvorům ... vyvrcholení nastalo v den očistování, když nejvyšší dar náboženství, odpoutájící milosrdenství Boží, mělo být lidem nabídnuto. Také v kruzích židovských vyvinula se představa, že v první den Tishri, v posvátný den novoroční a výroční den stvoření, byli souzeni skutkové lidí a o jejich osudu rozhodováno; a že v desátý den Tishri rozhodnutí nebes bylo zpečetěno". (Díl 2., str.281.)

Židovské pojetí o tom, co se dělo v ten den, je podáno v téže encyclopedii v článku "den očistování" takto:

"Bůh, sedící na svém trůně, aby soušil svět, jsa zároveň soudcem, obhájcem, znalcem a svědkem, otevře knihu záznamů: j. čteno jméno každého člověka. Velká trouba hlaholí; tichy, slabý hlas je slyšet; mléčné se chvějí říkajíce, totot jest den soudu: nebot jeho věrní služebníci nejsou čisti před Bohem. jako pastýř přehlíží své stádo, nutě je ubírat se pod jeho holí, tak Bůh donucuje každou živoucí duši přecházet před ním, aby ustanovil hranici života každého stvoření a předurčil jeho osud. V novoroční den je dekret napsán; v den očistování je zpečetěno kdo bude žít, a kdo má zemřít atd. Ale lítost, modlitba a dobročinnost mohou odvrátit zle rozhodnutí." (Tamtéž str.286.)

(171) Týden před desátým dnem sedmého měsíce nejvyšší kněz se přestěhoval ze svého domu v Jerusalémě do chrámového obvodu. Tam strávil týden v modlitbě a rozjímaní a zkoušel také obřad pro den očistování, aby nebyla v ceremoniích učiněna žádná chyba. Byl tam s ním též, aspon v pozdějších letech, jiný kněz, který mohl pokračovat v denní službě, kdyby se onen roznemohl nebo zemřel anebo nějaká nehoda jej potkala. Byl to obyčejně starší kněz, který nejvyššího kněze poučoval a jemu pomáhal a přesvědčil se, že porozuměl každému postupu obřadu a je dokonale obeznámen se vším, co mělo být vykonáno. V noci přede dnem očistování nejvyšší kněz nesměl spát, aby se nějak neposkvrnil.

13.2. Bohoslužba.

(172) V den očistování všichni vstali časně. Nejvyšší kněz sám konal bohoslužbu při denní ranní oběti, která byla provedena v tento den jako jindy. (Nu 29,11.) Po skončení této bohoslužby začala bohoslužba zvláštní. Záznam o tom, co se dalo, nalezáme v šestnácté kapitole třetí knihy Mojžíšovy. Studium této kapitoly poskytuje nám toto poučení: Aronovi bylo praveno, at nevhází každého času do svatyně za opunu před slitovnicí, kteráž jest na truhle "aby neumřel", protože Bůh "v oblacích ukáže se nad slitovnicí". (v 16,2) Když vejde do svatyně svatých v den očistování, at "v sukni lněnou svatou obléče se a košítku lněnou bude mít na těle hanby své, pasek také lněným opáše se a čepicí lněnou vstaví na hlavu: roucha zajisté svatá jsou tato". Verš 4. Než se oblékl, měl umýt vodou tělo své.

Začínaje bohoslužbu nejvyšší kněz vezme od shromáždění synů Izraelských dva kozly k oběti za hřích a jeunoha berouc k zápalné oběti, které zároveň s vlastní obětí za hřích, volkem, postaví před Hospodinem. (verš 3,5.) Zabije volka svého a "očistí sebe a dům svůj". Verš 11.

Když zabil volka, ale než jakkolí bylo krví přisluhováno, nejvyšší kněz "ve zma plnou kadidelnici uhlí řeřavého s oltáře, kterýž jest před tváří Hospodinovou a plne obě hrstí sve výmých vecí stlacených a vnese za oponu". Tam vloží kadidlo to na ohen před Hospodinem a dým kadení toho přikryje "slitovniči, kteráž jest nad svědectvím a neumře." verše 12.13.

Nejvyšší kněz je nyní připraven přisluhovati krví volka, což učiní tak, že vezma krve té, "pokropí prstem svým na slitovniči k východu, tolikéž před slitovnicí kropiti bude sedmkrát krví tou prstem svým". Vers 14.

(173) Před zabitím volka jiný obřad byl vykonán. Losy byly dány na dva kozly, los jeden Hospodinu a los druhý Azazel. (verš 8.) Kozel ten, na něhož los by padl Hospodinu, má být obětován za hřich. Kozel pak ten, na něhož přišel los Azazelův, má být živý postaven před Hospodinem, "aby skrze něho učinil očistění a vyžene ho na poušt." (verše 9.10.) O obou těchto kozlech je řečeno, že Aron "je postaví před Hospodinem u dveří stánku úmluvy". Verš 7. To znamená, že oba dva byli přivedeni velmi blízko ke dveřím stánku úmluvy a přivázání ke kruhům umístěným na podezdívce chodníku a tam ponechání, zatím co druhá část bohoslužby s volkem pokračovala. Byli takto postaveni "před Hospodinem" až do konce bohoslužby a kadidlem a volkem.

Když nejvyšší kněz vyšel ze svatyně svatých, vykonav obřad s krví volka, zabil v oběť za hřich kozla, kterýž byl lidu. Potom vešel do svatyně svatých a pokropil krví kozla, jako byl pokropil krví volka, na slitovniči a před slitovnicí. (v. 15.) Tímto činem byla očistěna svatyně svatých "od nečistot synů Izraelských a od přestoupení jejich i všech hřichů jejich". Vers 16. Totéž pak učinil stánku úmluvy, to jest, svatyni.

(174) Bylo zvlášť nařízeno, že zatím co nejvyšší kněz koná svou práci, nikdo nesmí být "v stánku úmluvy, když on vchází k očistování do svatyně, dokudž by on zase nevyšel a očistění za sebe, za dům svůj a za všecko množství Izraelské nevykonal". Verš 17. Není nám znám důvod tohoto zákazu, ale zdá se oprávněno mínění, že, poněvadž opona, která oddělovala svatyni od svatyně svatých, byla za zvláštních obřadů v den očistování odhrnuta, odhalujíc takto truhlu a slitovniči se Shekinah, každý, kdo nebyl zvláště ustanoven ke vstupu do svatyně, byl ve vážném nebezpečí vtržení se do Boží přítomnosti nepřipraven, kterážto neopatrnost by ovšem znamenala okamžitou smrt.

13.3 Očistování stánku úmluvy a oltáře.

Očistiv svatyni a stánek úmluvy to jest svatyni a svatyni svatých (verš 16) Aron "vyjde k oltáři, kterýž jest před Hospodinem, a očistí jej; a vezma krve volka toho a ze krve kozla, dá na rohy oltáře vůkol. A pokropí to svrchu krví tou prstem svým sedmkrát a očistí jej i posvětí ho od nečistot synů Izraelských". Verše 18.19.

Aron tedy "dokonal očistění svatyně a stánku úmluvy a oltáře". Verš 20. Je hodno povšimnutí, že je druhá místo nazývána v této kapitole "svatyní", jako je tomu vskutku jinde v Bibli. To však nemusí nikoho máti, protože je jako protějšek uváděn "stánek úmluvy", jak se obvykle nazývá místo první. Výklad tohoto verše, jak bychom mu rozuměli, je proto, že Aron "dokonal očistění svatyně svatých, svatyně a oltáře."

(175) Když Aron obětoval volka, "očistil sebe a svůj dům". Verše 6.11. Naproti tomu kozel oběti za hřich byl lidu. (verše 8.15.) Ale za přisluhování krví kozlovou nebylo řečeno, že Aron ocistil lid, nýbrž "svatyni" a "stánek úmluvy". Verš 16,

Nepopíráme, ma opak potvrzujeme, že to očistění uskutečněno za lid, poněvadž je to určitě prohlášeno jinde. (verše 30.34.) Upozornujeme toliko na skutečnost, že krev volka očistuje Arona a jeho dům, kdežto krev kozlova očistuje svatá místa svatyně. (verše 18.) Je téměř ráhouna, že se děje zmínka o očistění lidu.

Toto zkoumání přivádí nás k úsudku, že očistování dokonale v den očistování

ní mělo dva rozdílné účely: jednak očištění věcí - jako dvou svatyní a oltáře, a jednak očištění kněží a lidu. Nečistota byla odklizena s věcí a nečistota byla odklizena s lidu. Obojí je očistěno. (verše 16.19.30.) Rovněž očištění bylo vykonáno za věci a očištění bylo vykonáno za lid (verše 11.16.18.30.33.34.) Tyto dva účely jsou těsně spojeny; jeden závisí na druhém a přes to musí být v našem myšlení rozlišovány, jako jsou v bibli.

(176) Svatá místa byla očistěna nikoliv od nějakého hříchu nebo zla, vězicího ve svatyni nebo oltáři, ale "od nečistot synů Izraelských a od přestoupení jejich i všech hříchů jejich." Verš 16. To platí i o oltáři. Knez má "ocistit a posvětit ho od nečistot synů Izraelských". vers 1.

To objasňuje, že to byly hříchy Izraele, které znečistily svatyni a oltář. K tomuto znečistění docházelo po celý rok při denní bohoslužbě. Každého rána a večera byl zabit beránek a krví jeho oltář pokropen "vůkol" - Toto oltář znečistilo. Provinilci přinesli své oběti za hříchy, krví bylo kropeno ve svatyni a byla dána na rohy oltáře. Jiné oběti byly přineseny a krví byl pokropen oltář "vůkol". Tímto způsobem svatyně a stejně i oltář byly znečistěny. Bohoslužby v den čistování měly odstraniti všechny tyto hříchy a očistit jak svatyni tak kněžstvo, tak i lid.

13.4 Otázka.

Mohli bychom se správně tázati: Proč potřeboval lid očištění? Zdaž nepřinášeli své oběti čas od času po celý rok, nevyznávali hříchy a neodešli dostavše odpustení? Proč by měli zapotřebí, aby jim byly odpusťeny po druhé? Proč by se připomínání hříchů mělo dít každý rok? Zdaž ty "věřici, byvše jednou očištěni, neměli žádného svědomí z hřichů? žd 10,3.2. Tyto otázky vyžadují odpovědi.

(177) Bude snad vhodné připomenouti, že vykoupení vždy je vázáno podmínkou vytrvalého pokání. Bůh odpouští, ale odpusťení není bezpodmínečně a nezávisle na budoucím životě hříšníkův. Všimněte si, jak to vyjadruje Ezechiel: "Pakli by se odvrátil spravedlivý od spravedlnosti své a činil by nepravost, čině podle všech ohavností, kteréž činí bezbožný, takový-likž by živ byl? Na žádné spravedlnosti jeho, kteréž činil, nebude pamatováno. Pro přestoupení své, jehož se dopouštěl a pro hřich svůj, kterýž páchal, pro ty věci zemře." Ez 18,24.

Tento citát prohlašuje, že když se někdo ovrátí od spravedlnosti, na žádné jeho dobre skutky "nebude pamatováno". Take opak jest správný. Jestliže někdo byl bezbožný a odvrátil se od špatné cesty, "žádná přestoupení jeho, jichž by se dopustil, nebude jemu připomínána." Vers 22.

Povšimněte si také, jak Kristus v podobenství jednal s člověkem, který byl dlužen tisíc hřiven, když prosil aby mu bylo odpuštěno. (Mt 18,27.) Když však týž služebník byl nemilosrdný k svému služebníku, který mu byl dlužebníku, který mu byl dlužen malou částku sto peněz, a dal jej uvrhnouti do vězení, jeho pán mu pravil: "Služebníče zlý, všechn ten dluh odustil jsem tobě, nebo mne jsi prosil. Zdaliž i ty neměl ses smilovati nad spoluслužebníkem svým, jakož i já smiloval jsem se nad tebou? I rozhněval se pán jeho dal jej katům, dokud by nezaplatil všeho, což byl dlužen. Takž Otec můj nebeský učiní vám, jestliže neodpustíte jeuen každý bratru svému z srdcí svých provinění jejich." Mt 18,32-35.

(178) Bůh vede záznam o každém člověku. Kdykoli prosba za odpuštění vystoupí k Bohu z poctivého srdce, Bůh odpustí. Avšak lidé, když jim bylo odpuštěno, změní někdy své smýšlení. Kají se ze své kajícnosti. Ukazují svým životem, že jejich pokání není vytrvale. A tak Bůh místo, aby odustil nadobro a s konečnou platností, poznámená odpuštění u jména těch lidí a čeká s končinou vymazáním hříchů, dokud by si všechno nepromyslili. Jestliže na konec svého života jsou ještě téhož ducha ošklivice si své hříchy v upřímném pokání, Bůh je považuje za věrne, a v den soudu bude jejich záznam s konečnou platností ocisten.

Tak bylo v starém Izraeli. Když se přiblížil den očistování, každý provinilec měl příležitost ukázati, že jest dosud téhož ducha. Bylo-li tomu tak, hřích byl vymazán a on byl zcela očistěn.

13.5. Den soudu.

Den očistování byl Izraeli dnem soudu, jak je dosvědčeno citáty na začátku této kapitoly. Den za dnem v průběhu roku provinilci se objevovali u chrámu a dostávali odpustění. V den očistování tyto hřichy byly přezkoumány před Bohem nebo-li, jak se vyjadřuje Epistles k židům "připomínání hřichů dalo se každého roku." Žd 10,3. Toho dne každý věrný Izraelita ohnul své zasvěcení Bohu a útvrdil své pokání. Výsledek byl, že nejen mu bylo odpustěno, ale že byl očistěn. "Nebo v ten den očistí vás, abyste očistěni byli; odě všech hřichů svých před Hlavním očistění budete." Lv 16,30. Musilo být štěstí v jejich srdečích, když Izrael šel domů večer toho dne, "čist ode všech hřichů". Podivuhodná jistota. Stejný příslib je dán v Novém Zákoně: "Jestliže pak budeme vyznávati hřichy své, věrnyť jest Bůh a spravedlivy, aby nám odpustil hřichy a očistil nás od všeliké nepravosti". 1J 1,9. Nejen dostati odpustění, ale býti očistěn. Očistěn ode "všech nepravostí", od "všech hřichů".

(179) Ó blaženost nádherné myšlenky - Můj hřich, ne z části, ale celý.

O posledním soudu ten, jenž obdržel zjevení, praví: "I viděl jsem mrtve, malé i velké, stojící před obličejem Božím a knihy otevříny jsou. A jiná kniha také jest otevřína, to jest kniha života; i souzeni jsou mrtví podle toho, jakž psáno bylo v knihách, totiž podle skutků svých". Zj 20,12. "Mrtví byli souzeni podle toho, jakž psáno bylo v knihách". Den očistování byl vzorem toho dne. Ačkoli nebyly chovány žádné knihy ve svatyni, nicméně byl tam záznám o hřichu. Každá kapka krve, vykropené na oltář zápalů při ranní a večerní bohoslužbě, představovala záznám o spáchaných hříších. Na rozích téhož oltáře a také na oltáři s kadidelnici záznám o odpuštěných hříších byl učiněn krvi danou na rohy ty knězem konajícím službu, když hříšníci přišli se svými osobními obětmi, aby dosáhli odpuštění. V den očistování hřichy těch, kterým bylo již odpuštěno, byly vymazány. Nekající hříšníci byli zvyhlazeni". Tako svatyně byla očistěna od záznamu hřichu nahromaděných za rok. Hřichy nezůstaly déle jako svědec proti lidu. Očistění bylo provedeno a lid nebyl dále pod odsouzením. Ani záznamu již nebylo.

13.6 Kristus jako člověk zástupce.

(180) V jiné kapitole byla zdůrazněna zpráva, že Aron nejen zastupoval lid, ale že prakticky byl s ním ztotožněn. Co učinil, oni učinili. Co oni učinili, on učinil.

Nejvyšší kněz představoval všechny lid. Bylo přesvědčení, že všichni Izraelité jsou v něm. "V něm" všecko, co patřilo kněžstvu, se shromáždovalo a vrcholovalo. Když on zhrešil, lid zhrešil.

Adam byl člověk zástupce. Skrze něho "hřich na svět vše". R 5,12. Skrze jeho "neposlušnictví učiněno jest mnoho hříšných". verš 19. A tak "pro ten pád jeden smrt kralovala pro toho jednoho" a "poněvadž onoho jednoho pádem mnoho jich zemřelo". Verše 17,15.

Kristus též byl člověk zástupce. On byl druhý člověk a poslední Adam. "První člověk z země zemsky, druhý člověk sám Pán z nebe". 1K 15,47. Tento druhý člověk, "Pán z nebe", odčinil vše, co první člověk způsobil svým přestoupením. Skrze neposlušnictví prvního člověka "mnoho jest učiněno hříšných". Skrze poslušnictví druhého člověka "spravedliví učinění budou mnozí". R 5,19. Skrze ospravedlnění druhého člověka "na všecky lidi přišla vína ku potupení". Skrze ospravedlnění člověka "na všecky lidi přišla milost k ospravedlnění života". Verš 18. A tak "jakož v Adamovi všichni umírají, tak i skrze Krista všichni obživeni budou". 1K 15,22.

(181) Nejvyšší kněz byl symbolem Krista a zástupcem národa. Jako zástupce národa byl ztotožnován s jejich hříchy a hodem smrti. Jako symbol Krista byl jejich prostředníkem a spasitelem. V každém případě jednal s Bohem za lid. V tomto smyslu byl lidem. Jestliže Bůh přijal jeho, on přijal lid do sebe. Lid proto dychtil slyšet hlas zvonečků na jeho rouchu v den očistování. Když konečně očistování vykonáno a smíření bylo úplné, hlas zvonečků, jak nejvyšší kněz znova se chápalo svých velekněžských rouch, byl znamením, že Bůh přijal zastupce. Když pak kráčel venku a zvuk byl jasné slyšen všemi, radost a vděčnost byly hluboké. Bůh ještě jednou přijal je v osobě nejvyššího kněze.

Když nejvyšší kněz vešel do svatyně svatých v den očistování, vešel tam jako zástupce lidu. V něm objevil se Izrael před Hospodinem, aby složil úcty z hřachu toho roku. Záznam o těchto hříších objevil se v krvi na oltáři zápalů a ve svatyni. S dnem očistování přišel den zúčtování, den soudu, kdy veškeré hříchy měly být přehlédnuty před Bohem. Nejvyšší kněz objevil se v Boží přítomnosti zabryt závojem kadidla. Po prvé v tom roce hřich byl přinesen před Boha ve svatyni svatých. Nejvyšší kněz pokropil krví volka "na slitovnici k východu; tolikéž před slitovnicí". Kropil "sedmkrát krví tou prstem svým" a "ocistil sebe i dům svůj". Lv 16,14.11. Byl nyní čist. Jakékoli hříchy, se kterými byl ztotožnován, za které byl odpovědný, byly obrazně přeneseny do svatyně. On byl čist, leč svatyně nikoli.

(182) Potom se událo toto: Nejvyšší kněz ve své vlastnosti jako zástupce objevil se před Bohem a před Zákonem. Uznal své hříchy a kropil krví. Zákon se ve skutečnosti tázal: "Zhřešil jsi?" Nejvyšší kněz odpověděl: "Zhřešil jsem a vyznal jsem své hříchy". Zákon praví: "Odplata za hřich jest smrt. Nemám jiné volby, než požadovat život." Nejvyšší kněz odvětí: "Přinesl jsem krev oběti. Přijmi ji". Krev je kropena na slitovnici. Zástupce byl přijat na místo hříšníka. Na tohoto zástupce byl hřich vložen; byl učiněn hříchem a proto zemřel. Zaplatil pokutu za přestoupení. Zemřel místo hříšníka a za hřich. Zaplatil dluh za hřich.

Když jsme uvažovali o obětech za hřich, zdůraznili jsme vložení ruky na hlavu oběti, přenášející takto hřich na oběť. V každém případě obět umírá s vinou na své hlavě, umírá za hřich. Takto Kristus vzal naše hříchy na sebe a byl učiněn hříchem. Jsa učiněn hříchem, musí zemřít, protože odplatou za hřich jest smrt.

Kristus zemřel nejen jako zástupce hříšníkův, ale též jako člověk bez hřachu. Bera naše hříchy na sebe sama říkáme to uctivě - měl by zemřít; - Zákon to požadoval. Leč Kristus osobně nezhřešil. On byl bez hříchu; a přece zemřel. A smrt člověka bez hříchu je závěrečnou částí Božího plánu. Smrt hříšníkova činí zá dost požadavku Zákona. Smrt člověka bez hříchu opatruje výkupné a osvobozuje hříšníka od smrti.

(183) Když nejvyšší kněz obětoval volka a pokropil krví na slitovnici a před slitovnicí, bylo mu praveno, aby "zabil také v oběť kozla toho, který jest lidu a ~~je~~ ^{je} lít vnesl krev jeho do vnitřku za oponu a učinil se krví jeho, jakož učinil se krví volka, totíž pokropil jí na slitovnici a před slitovnicí. A očistí svatyni od nečistot synů Izraelských a od přestoupení jejich i všech hřichů jejich. Totéž učení i stánu úmluvy, kterýž jest mezi nimi uprostřed nečistit jejich." Lv 16,15.16.

Bylo dříve poznamenáno, že zde by mělo být zdůrazněno, že krev volka a krev kozla dokonaly dvě různé věci. První očistuje Arona a jeho dům. Uruhu očistuje lid a svatyni. (verše 11.15.16.) Nic se nepraví o tom, že krev volkova očistuje svatyni, avšak to je s určitostí prohlášene o krvi kozlové. (verše 15.16.) To může být vysvětleno takto:

Ve všech případech při denní bohoslužbě, kde se dostávalo odpuštění, bylo očistění provedeno krví a naznačovalo přenesení hřichů do svatyně. Hříšník přenesl své hříchy na oběť, ta byla zabita a krev byla dána na rohy oltáře zápalů a na rohy oltáře s kadidelnicí a pokropeno jí ve svatyni. Krev, která - ježto spáchání hřichů bylo vyznáno nad obětí - mohla být zvána krví hříchem obtíženou, symbolick-

ky a obřadně znečistuje místo, kde se jí použije. Takto svatyně byla znečistěna.

(184) Když nejvyšší kněz, pokropiv krví volkovou, vyjde ven a je očistěn. Veškeré hříchy; které nesl, za něž byl odpovědný, byly vyznány a přeneseny do svatyně. Vyznává ze svatyně svatých je očistěn, svobodný, svatý, symbol Krista, člověka bez hříchů. Vyznal své hříchy, ty mu byly odpuštěny a nemusí se dále za sebe zpovídатi.

Hospodinův kozeb, jehož krví se chystá kropiti, předobrazuje člověka bez hřichů. Ve všech obětech, učiněných v tomto moci, smrt Krista jako nositele hřichů byla zobrazena. Ten, který neznal hřichů, byl učiněn hřichem. V kozlu v den očistování je symbolizován jako vyvolený Boží, nevinný, neposkvrněný, beze hřichů.

Bud zdůrazněno: V kozlu, obětovaném v den očistování máme symbolický vztah k smrti Krista prostého hřichů, "který jest svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a kterýž vyšší nad nebesa učiněn byl." Žd 7,26. Protože kozlova krev není obtížena hřichem, má čistící moc a umožnuje očistění svatyně.

Kropení krví ranních a večerních obětí za národ "krylo" všecky hříchy spáchané v celém Izraeli pro ten určitý den. Denní oběť na oltáři představovala Krista, který zemřel za nás, "když jsme byli ještě hříšníci"; který vydal "sebe samého za nás dar a oběť Bohu a vůni rozkošnou", který "jest oběť slitování za hříchy naše a netoliko naše, ale i za všeho světa." R 5,8; Ef 5,2; 1J 2,2. Denní oběť zápalna je symbolem jeho, který vydal sebe samého za hříchy světa, umíráje za všecky, čině takto opatření pro všechny, kteří přijmou k němu, aby byli spaseni. Kropení krví "na oltář svrchu vůkol" naznačuje, že očistění bylo poskytnuto dočasné nebo zatím a také činí záZNAM o hříších, které byly spáchány, ale pro které očistění nebylo dosud jednotlivě provedeno.

(185) Jednotlivé oběti za hřich a přestoupení byly vskutku záZNAMEM o hříších, pro které očistění bylo žádáno. Ty hříchy, byly již zaznamenány v denní ranní i večerní bohoslužbě. Nyní jednotliví provinilci zapisují do seznamu svoje pokání tím, že přináší požadované oběti a krev je správně dána na rohy oltáře zápalů nebo na rohy oltáře s kadidelnici a kropenou před oponou. Krev, již bylo takto přisluhováno, zaznamenala vyznané hříchy. Bylo již uvedeno, že se všecky přiznané hříchy dostaly na konec do svatyně, protože v případech, kde krev do svatyně nebyla přímo vnesena, maso bylo kněžími jedeno a ti hřich nesli; a když kněží obětovali oběti za sebe, tyto hříchy s jejich vlastními byly vneseny do svatyně.

Tato pozemská bohoslužba stánku úmluvy byla obrazem díla konaného ve svatyni nahoru, kde je schovaný úplný záZNAM o hříších spáchaných a hříších vyznanych. Když se v Izraeli dostavil den očistování, bylo o všech předpokládáno, že své hříchy vyznali a že jejich vyznání bylo zaznamenáno krví ve svatyni. K dokončení díla bylo tedy nutno, aby byl záZNAM odklizen, hříchy vymazány, svatyně od svého znečisťení krví očistěna. Dříve než toto zvláštní očistování bylo provedeno, nejvyšší kněz vešel do svatyně svatých s krví volka a očistil sebe a svůj dům. Když to bylo vykonáno, začalo dílo očistování. Svatyně svatých byla očistěna krví kozlovou a potom svatyně. Takto byl záZNAM o hřichu vymazán. Po té byl oltář očistován.

(186) "A pokropí ho svrchu krví, tou prstem svým sedmkrát a očistí jej i posvětí ho od nečistot synů Izraelských." Lv 16,19. "Takto dokoná očistění svatyně a stánku úmluvy a oltáře." Verš 20. Všecko je teď očistěno, smířeno a napraveno.

Až dosud nic nebylo řečeno o očistování lidu. Ti, kteří již vyznali své hříchy. Bylo jim odpuštěno. Jenom záZNAM o jejich hříších zůstával a v tento den byl vymazán. Vymazání záZNAMU bylo konečným úkonem v očistování lidu. Začali nový rok očistění.

Upozornili bychom ještě na jednu věc, totiž na to, že krev volka byla dána na rohy oltáře. (Verš 18.) Nepotřebuje dalšího výkladu, že krev byla dána na oltář, nebot měl být očistěn. Ale proč krev volka?

Nejvyšší kněz zástupoval všechny lid. On za něj vyjednával s Bohem. Jako

Kristův zástupce obrazně provedl očistění, takže když v den očištování jeho dílo bylo vykonáno, všecky hříchy byly spolu vyřízeny a všecky vyznané hříchy vymazány. Proto když on tyto hříchy vyznal učinil tak za Izraele a přijal odpuštění. O nejvyším knězi se tedy pravilo, že koná očistění pro ně, že je očišťuje, aby očistění byli ode všech hříchů svých. (verš 30.)

(187) Není pochyby, že byli v Izraeli tačí, kteří odkládali se svým vyznáním, až bylo příliš pozdě, aby přinesli osobní obět za hřich přede dnem očištování. Byli to kajícníci, ale odkládali přijít do svatyně. Jiní byli nemocni a nemohli se dostavit ani byli na cestě v dalekých zemích. Žádný z nich nepřinesl obět za hřich nebo přestoupení. Měli být vynecháni?

Jejich hříchy byly zaznamenány denní ranní a večerní bohoslužbou i v této bohoslužbě, ale žádné vyznání nebylo zaznamenáno ve svatyni, ježto nepřinesli žádoucí obět. Co se tu mělo učiniti? Nejvyšší kněz v den očištování dal trochu krve na rohy oltáře a zaznamenal takto vyznání a odpustění pro ně. Vykonal to, co by byli sami vykonali, kdyby byli měli čas nebo, kdyby byli bývali mohli; a poněvadž pokání činili, byli pojati do očištování. Z takových byli zloděj na kříži a jiní.

Tím bylo dílo Dne očištování skoro česno, pokud se týče všech vyznaných hřichů. Každý, kdo vyznal své hříchy a litoval i jich, měl jistotu, že jsou vymazány. Slyšel zvonečky, když nejvyšší kněz znova se chápal svých velekněžských rouch oznamující dokončení díla. Nebyl hříšníkem jen omilostněný, ono mu nebylo jen odpuštěno, ale on byl očistěn. "Jestliže pak budeme vyznávat hříchy své, věrný jest Bůh a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy a očistil nás od všeliké nepravosti." 1J 1,9. Odpuštění bylo provedeno v denní bohoslužbě, očistění v den očištování. Ba i záZNAM o hříchu byl vymazán. Izrael byl čist.

- o -

Kapitola čtrnáctá.

(188)

K o z e l - A z a z e l .

14.1 Ve své úvaze o dni očištování opominuli jsme důležitou část bohoslužby, která zasluhuje zvláštní pozornosti, totiž kozla Azazele. O tomto předmětu bylo mnoho napsáno a mnohé odchylné názory byly zastávány. Budeme uvažovat o tom, který je podle našeho přesvědčení názor správný a nejlépe v souladu se všeobecnými účely očištování.

Bud připomenuto, že krev Hospodinova kozla očistila svatyni svatých, svatyni a oltář od "nečistot synů Izraelských" a "přestoupení jejich i všech hřichů jejich". Lv 16,16. (Viz verš 19.) Bylo zdůrazněno, že to nebylo toliko odpuštění, ale též očistění. Odpuštění bylo dosaženo v denní bohoslužbě, když osobní oběti za hřich byly přineseny. Krví bylo pak přisluhováno a hřich odpuštěn. Opětovně bylo zdůrazněno, že "očistí jej kněz od hříchu a odpuštěno bude jemu". (Lv 4,26.31.35.) ZáZNAM o hříchu však trval až do dne očištování, kdy byl konečně vymazán.

(189) Jo je předobrazem toho, co se děje o velikém dni soudu, jehož symbolem byl Den očištování. Pak knihy jsou otevřány a hříčkové spravedlivých shlazeny. (Sk 3, 19; Zj 20,12; Dn 7,10.) Kteří nemají vyrazány své hříchy, těch jména budou vymazána. (Ex 32,33; Zj 3,5; Ž 69,28.)

14.2 K o z e l A z a z e l .

Když byly losy dány na dva kozly vzate od shromázdění synů Izraelských, jeden los byl pro Hospodinova kozla a druhý pro kozla Azazele. (Lv 16,8.) Někteří se domnívají, že oba kozlové jsou symbolem Krista, představujíce dvě údobí jeho

očišťujícího díla. Jiní věří, že představují dvě proti sobě stojící sily a že, ježto jeden je "pro Hospodina" a druhý Azazel, tento poslední znamená satana. Některí učenci, pravděpodobně většina, mají za to, že Azazel jest osobní, zlý nadlidský duch; jiní tvrdí, že to znamená "toho, který odklizuje", zvláště "řadou činů". Zdá se nejrozumější věřiti, že, poněvadž je jeden kozel pro Hospodina, osobní to bytost, je druhý též pro osobní bytost. Ježto ti dva kozlové jsou zřejmě v protikladu, bylo by nejdůslednějším názorem, že Azazel musí být protivníkem Hospodinovým. Tím by pak nemohl být nikdo jiný nežli satan.

Zatím co věříme, že váha důkazu potvrzuje úvahu, že Azazel je osobní, zlý duch, jsou z tohoto hlediska jisté nesnáze, o kterých by se mělo uvažovati. Hlavní z nich je v ustanovení: "Kozla pak toho, na něhož přišel los Azazel, postaví živého před Hospodinem, aby skrze něho učinil očištění a pustí ho na poušt k Azazel". Lv 16,10. Znamená-li Azazel "zlého ducha", satana, jak může být skrze něho "učiněno odpuštění"?

Máme za to, že úvaha o úloze kozla Azazel podává řešení problému.

Kozel Azazel nabyl významu v Den očištování teprve, když dílo očištování bylo dokonáno." A když by dokonal očištění svatyně a stánku úmluvy a oltáře, obětovati bude kozla živého. A vloží Aron obě ruce své na hlavu kozla živého, vyznávatí bude nad ním všecky nepravosti synů Izraelských a všecka přestoupení jejich se všemi hříchy jejich a vloží je na hlavu kozla a vyžene ho člověk k tomu zřízený na poušt. Kozel ten zajisté ponese na sobě všecky nepravosti jejich do země pusté. A pustí kozla toho na poušt" verše 20-22.

Kněz dokonal očištění; svatyně a oltář byly očištěny; očištění bylo učiněno; očištění bylo dokonáno; pak teprve kozel Azazel se objevil ve své zvláštní úloze. Takto kozel Azazel nijak nebyl účasten na očištování, které bylo již provedeno krví kozla Hospodinova. Toto dílo bylo již dokonáno.

Bylo namítáno, že ježto nepravost synů Izraelských byla vložena na hlavu kozla Azazele, náš důvod nemůže být správný. Citát, o který běží, praví, že Aron "vyznávatí bude nad ním všecky nepravosti synů Izraelských a všecka přestoupení jejich se všemi hříchy jejich a vloží je na hlavu kozla, a vyžene ho člověk k tomu zřízený na poušt". verš 21. Uvažujme o tom.

14.3 Sdílená odpovědnost.

(191) Většina hříchů připouští sdílenou odpovědnost. Osoba páchající hřich zasluhuje často z největší části pokárání. Někteří musili více hřichů snést, než kolik jich spáchali. Člověk, který vychovává dítě k tomu, aby kradlo, nemůže se vyhnouti odpovědnosti tvrzením, že sám nekrade. Kdo svádí děvče ke hřichu, ač se ho sám neučastní, je vinen. Rodiče, kteří opomíjejí vštěpovati svým dětem správné zásady, musí za to jednou zodpovídati. Tak by mělo být. Odpovědnost za hřich není sledovatelná jenom na jedné osobě. To platí o všech hříších s výjimkou osobních hřichů satanových. "Když mluví lež, z svého vlastního mluví; nebo lhář jest a otec lží." J 8,44.

Budeme nyní uvažovati o hříších, které satan nese, o hříších, které lidé nesou a o hříších, které Kristus nese. Pamatujme si však, že toliko Kristus nese hříchy v náhradním očištování. Lidé a satan nesou hříchy skrze poušt a trest.

Že satan by měl trpěti za své osobní hříchy, je samozřejme. Je vrahem od začátku a původcem hřichu. Má-li být hřich vůbec trestan, satan nemůže uniknouti. Jeho odpovědnost saha za jeho osobní hříchy ke hřichům jiných, k jejichž spachání dal podnět. Objímá všecky hříchy kýmkoli spáchané. Je odpovědný za hříchy padlých andělů a za hříchy lidí. Není žádného hřichu spáchaného kdekoli, v nebi nebo na zemi, za který by nebyl hlavně odpověden. Ať byl hřich spáchan svatým nebo hříšníkem. Satan jest jeho strůjce. To neznamená, že andělé, kteří zhřešili, nebudou trpěti za to, co učinili; ani to neznamená, že lidé jsou bez odpovědnosti. Je jenom slušné a

spravedlive, aby každý hříšník nesl pokutu za své hříchy v rozsahu své viny. Satan nenesе jejich hřích přímo. Oni musí nést vlastní hříchy. Hřích, za který bude po- hnan k odpovědnosti, je dáBELSKA práce v pokoušení jich ke hříchu, vybÍzení jich a svádění jich k jejich zkaze. To je často horší než hřích sam.

(192) Zásada společné odpovědnosti je znázorněna v hříchu našich prarodičů. Satan je sváděl a oni padli. Pro satanova účastenství na hříchu had byl prklet, pro svůj hřích Adam a Eva byli vyhnáni z ráje. Bůh nepokládal Adama a Evu za jedině odpovědné, ani je neomluoval; Satan byl vinen a člověk také. Nebylo žádnych poleh- čujících okolností. Všichni byli vinni a všichni byli potrestáni, každý podle své zásluhy. Tato zásada společné odpovědnosti, znázorněná Božím postojem k prvnímu hříchu, platí dosud. Je to Boží ustanovení a jeho spravedlnost vyhovuje vlastnímu právnímu citu člověka.

Poněvadž satan je hlavně odpověden za hříchy všech lidí, musí tyto hříchy na konec být vloženy na něho a on musí nést náležitý trest. Tento trest není ka- jícný; ani náhradní; ani očistující, leda v tom smyslu, že zločinec odpyká své hří- chy tím, že je pověšen na šibenici. On prostě trpí za vlastní hříchy a za vliv, kte- rým působil na jiné, aby hřešili. Tato zásada je správně prohlášena sestrou E.G. White: "Trest hříšníků bude měřen podle rozsahu, ve kterém ovlivnil jiné v nekajíc- nosti". (YI 9.5.1901) Ze všech hříchů, které Bůh trestati bude, nejsou v jeho očích trapnější nežli ty, které ponoukají druhé ke zlu". (PP 323) S tím se shoduje pro- hlášení, že satan musí nést "vinu za všechny hříchy spáchané Božím lidem, ke kte- rým dal podnět." (GC 485) Shrnujíce dohromady tato prohlášení, shledáme, že satan bude potrestán za svou účast na hříších nekajících a také za svůj podíl na hří- ších spravedlivých. To jest správné, protože je to on, který je svedl ke hříchu.

14.4 Když hřeší svatí.

(193) Satanova vina je zvláště ohavná v případě, jde-li o osvědčené křesťany. Zádný křesťan si nepřeje hřešit. Oškliví si to. Ale satan se pokouší. Člověk se tisíckrát vzepře a satan tisíckrát odstoupí. Na konci se člověk vzdá; zhreší. Avšak brzo lituje; žádá odpuštění. Hřích byl v nebi zaznamenán. Nyní je naproti němu položeno odpuštění. Člověk je šťasten. Bylo mu odpuštěno. On vložil svůj hřích na velikého Nositele hříchů, ten ochotně jej bere na sebe, platí pokutu a sná- sí trest patřící hříšníkovi.

Pak přijde poslední soud. Hřích je vymazán. Člověkův záznam jest čist. Leč, co je se satanovým podílem na jeho pádu? Byl odpykán? Nebyl. Satan musí za- platiti sám za to svým životem.

Může zaujmíti událost, která se stala před několika lety. V jisté kolejí žák školník pokoušel se zavřítí okna za shromáždění v kapli. Ubíral se pokojně venku podle kostela se vztyčenou tyčí dlouhou, upíraje oči na okna, spolužák jeden z pozoroval znamenitou příležitost a cítil, že by ji neměl nechat nepoužítou. Když mladík s tyčí šel okolo, zabránil svou prací, žák vystrčil nohu a s hlasitým třeskom školník a tyč padli na podlahu. Okamžitá výtka z neohrabnosti byla ihned odvolána, když byly seznány okolnosti. Jeden člověk padl, druhý byl odpovědný.

(194) Tak ideálně, mělo by být s křesťanem. Může klesnouti, ale učiní-li to, mělo by to být jen proto, že mu satan podrazil nohy, a ne z nějakého jeho přání. Pravíme ideálně. V příliš mnoha případech křesťan se vzdá z nějaké slabosti, pro kterou není žádne omluvy. Ačkolik křesťan může klesnouti, nepřipouštíme nezbytnost jeho klesnutí. Bůh jej může zadržeti a jestliže satan s úspěchem mu nohu podráží, jeho život a úmysl by měly byti takové, aby mohl říci s apoštolem Pavlem: "A tak nyní ví- cě ne já to činím, ale ten hřích, který ve mně přebývá". R 7,17.20.

Podali jste toto objasnění nikoli, abychom sváděli k myšlence, že může kles- nouti a vyhnouti se odpovědnosti za svůj poklesek, nýbrž abychom ukázali, že jsou případy, kde je satan skoro úplně odpovědným a že vina může spravedlivě být vložena na něho,

Čtenář, který až dosud sledoval nás důkaz, si všimne, že pokládáme satana za vinu ze dvou důvodů:

Předně jest odpovědný jako podněcovatel všech hřichů. Ať osobně koná své špatné dílo, jako v zahradě Eden, nebo ať používá zástupce – jako je to obyčejné – jest jeho vina jasná. Ba i tu, kde člověk je zcela ochoten hřešit, satan musí nést hlavní odpovědnost. Jako se obchodník s lihovinami stává částečně odpovědným za zločiny člověka, který je pod vlivem lihovin oním prodaným, tak satan musí být pokládán za odpovědnou na každém hřichu.

(195) Za druhé satan je též odpovědný za účast, kterou má sam na hřichu. Objasňeme to na hostinském; ten zpravidla omezuje svou činnost na prodej lihovin a penechava člověku, aby si nalezl obět. Ale ne tak satan. Ten sleduje člověka, vnuka mu možné oběti a pomáhá mu provesti jeho zlé žadosti. Navrhne ženě, aby si také vzala nápoj – v tom není nic špatného a za nedluhu její vůle k odporu je zlomena. Satan se takto stává přímym podílníkem hřichu. Bylo by nespravedlive pokládati jenom ženu za vinu. Satan vytvořil okolnosti, které mohou jej učiniti dokonce více vinným než je žena. Pravda, on nespáchal cizoložství – to učinil muž a žena –, ale on měl nejvnitřnější zájem na hřichu a jakkoli mnoho snad později muž a žena litují, satanova vina zůstáva. V soudě bude obtížen hřichy, které osobně nespáchal, ale ná kterých nicméně měl účast. Tyto hřichy budou na něj vloženy a on musí nésti odpovědnost za ně.

14.5. Kristus jako nositel hřichů.

Někteří chybně usuzovali, že jestliže hřichy Izraele byly na konec vloženy na satana, musil mít účast v očištování. To je velký omyl. Satan nemá žádné jakékoli účastenství v nahradním očištování; svatí mu nejsou nikterak zavázání; to, že nese hřichy, nemá žádný vztah k vykoupení; jeho dílo je špatné a jenom špatné.

Jako beránek Boží Kristus nesl hřichy světa. (J 3,16.) Všechny nahromaděné hřichy lidí byly vloženy na něho. On je "ochránce všech lidí a zvláště věřících." 1Tm 4,10.

(196) Kristova obět nemohla být i nebyla omezena jenom na ty, kteří by jej měli přijali. Ona zahrnovala všecky lidí ve svých opatřeních. On nesl hřichy všech lidí, Kaufáše, Jidáše, těch, kteří ho přibíjeli na kříž. On však nesl je účinně toliko za ty, kteří by ho nakonec přijali. Kteříž pak koli, přijali jej, dal jim moc svyny Božími býti, těm, kteříž věří ve jméno jeho." J 1,12.

Avšak i ti, kteříž konečně zamítli nabízenou záchrannu, měli prospěch z Kristovy smírné oběti. Žádný hříšník nemá vrozené právo na život a jeho stálá jsoucnost a možnost přijmouti záchrannu, je mu opatřena toliko obětí na Golgatě. Je mu povolena zkušební doba, aby v ní učinil své rozhodnutí a tato doba je koupena krvi. Jestliže se posléze konečně a neodvolatelně rozhodne, že nepřijme život za podmínek, za kterých je nabízen, je kostka vržena a on musí nésti následky. Bůh nemůže učiniti nic více pro něho. Záchrana byla mu nabízena a opět a on ji povrhl. Duch svatý jej opustil. On vyřídil svůj případ.

Bohoslužba ve svatyni jasně učila prostým zásadám záchrany. Kající hříšník přinesl svého beránka, vložil svou ruku na jeho hlavu, vyznal svůj hřich a pak beránka zabil. Kněz potom přisluhoval krvi a jedl z masa, zatím co člověk odcházel s odpuštěním. Jedením masa kněz vzlal hřich na sebe sama stávaje se takto symbolem. Toho, který se stal hříchem pro nás. V den očištování nejvyšší kněz, nesa nahromaděné hřichy roku, vykonal smíření za všechny vyznane hřichy krví kozla, vymazávaje je takto, takže ani záznam nezůstal. Kajícímu Izraeli byly v ten den jeho hřichy nejen odpuštěny, ale vymazány a nebylo jich už více. Ti, kteří nevyznali své hřichy a ne-přijali odpouštění, byli vyhlazeni, vyloučeni, symbol to jejich konečného vyhlazení z přízně Boží a ze země živých.

(197) To je prosté ponaučení o záchrani, jak se mu učilo ve svatyni. V denní zá-

palné oběti Izrael viděl Krista jako Spasitele všech lidí, stalou oběť pro všechny odčinující dočasně a zatímco všecky hříchy, vyznané nebo nevyznané. V oběti za hříchy viděli lidi přijímati vírou nabízenou záchrany a dostávali odpustění. O dny očištování viděli nejvyššího kněze, konajícího smíření a opatrujícího úplné očistění tém, kterým jejich hříchy byly již odpuštěny a kteří se stejně káli a pokorně klaněli před Božím stánkem. Tím očištění bylo dovršeno a nebylo třeba ani možno něco dodati. Hříchy byly toho dne vymazány a ani záznamu již nebylo.

14.6. Povaha hřichu.

Hřich není něco, co by existovalo mimo osobnost a nezávisle na ní; je to duševní postoj, sklon, vlastnost, jakost osobnosti, způsob života, zvrhlost dobrá. Dobrotu, lásku, milosrdenství nebo hřich, nenavist, zlo mohou být zosobněny, avšak nejsou to oddělené bytosti. Hřich může ležet u dveří; láska a právo mohou se vzájemně libit; zlo a poctivost mohou spolu bojovat na smrt; ale to vše je zosobněno a trvá jen ve spojitosti s osobností.

(198) Tyto pravdy jsou tak zřejmé, že by se zdálo zbytečně hlásati je. A přece je třeba zdůraznit tuto věc vzhledem ke skutečnosti, že jsou tací, kteří přijímají živé popsání a zosobnění hřichů v bibli za důkaz jejich skutečného bytí. To je veče k tomu, aby věřili, že hřich ještě trvá, když byl smířen, vymazán, konec mu učiněn, zrušen, Bohém odhozen, vržen do hlubokosti mořské, vyhlazen z Boží paměti a že je satan jediná osoba, která jej může zničiti. Ti věří, že vše, co Kristus vykonal, když učinil konec hřichu, když zemřel na kříži, když hřich pohřbil, a co učiní, až jej konečně vyhladí z knih záznamů - že vše to nijak nenapomáhá k jeho zničení a vyhubení z vesmíru. Podle této teorie satan je jediný, který může hřich vyhladiti, a takto má podstatnou úlohu v plánu vykoupení.

Zmatek, který vznikl v této věci, zakládá se na chybém vykladu výroku, že se hřichy vkládají na hlavu kozla Azazele. Výrok ten zní: "A když by dokonal očištění svatyně a stánku úmluvy a oltáře, obětovati bude kozla živého. A vlože Aron obě ruce své na hlavu kozla živého, vyznaváti bude nad ním všecky nepravosti synů Izraelských a všecka přestoupení jejich se všemi hřichy jejich a vloží je na hlavu kozla a vyžene ho člověk k tomu zřízený na poušt. Kozel ten zajisté ponese na sobě všecky nepravosti jejich do země pusté. A pustí kozla toho na poušt." LV 16, 20-22.

14.7 Čtvero výkladů.

(199) Jsou čtyři různé výklady tohoto výroku. Satan nese a je trestán; 1) jen za vyznané hřichy spravedlivých; 2) za hřichy bezbožných; 3) za vyznané a nevyznané hřichy všech lidí; 4) za hřichy vlastní a za ty, k jejichž spáchání jinými dal podnět.

14.71 Křesťanu jest jasné, že satanu nesmí být dovoleno, aby byl Kristu nápomeněn při nesení hřichů pro smíření, ani aby pomáhal při konečném uspořádání hřichů, které spravedliví důvěřivě vložili na Beránka Božího a za které On trpěl a zemřel. Kristus musí dílo úplně vykonati a satan nesmí na tom mít žádný podíl. Toliko když by nejvyšší kněz "dokonal očištění svatyně a stánku úmluvy a oltáře, obětovati bude kozla živého." Lv 16,20.

Jestliže hřichy vložené na satana, jsou toliko hřichy spravedlivých, pak tyto hřichy jsou hřichy prominuté, hřichy vymazané, hřichy zrušené, hřichy škrtnuté, hřichy, které jsou bílé jako sníh a jako vlna, hřichy, z nichž byl ostěn odstraněn, hřichy, které Bůh odpustil uvrhl do moře a odhodil, hřichy, které ve skutečnosti již neexistují. Pro satana by bylo zbytečností néstí hřichy takové - hřichy prominuté, hřichy bílé, hřichy škrtnuté, hřichy neexistující.

Tážeme-li se: Je satan trestán jenom za hřichy spravedlivých? byla by odpověď ještě záporná. Nebylo by správné trestati satana toliko za hřichy spravedli-

vých a ne také za hříchy bezbožných. Jestliže má býti trestán za hříchy kohokoli, musí býti podle spravedlnosti trestán za hříchy kýmkoli spáchané, ježto dáva podnět ke všem hřichům.

(200) Avšak hříchy spáchané spravedlivých, který se z nich kaje, nese Kristus. On je ten, který "nemoci naše vzal a bolesti naše vlastní on nesl". Iz 53,4. On pak je to, který "ranič jest pro přestoupení naše, potřín pro nepravosti naše; kázen po-koje našeho na něj vložena a zsinlostí jho lékařství nám způsobeno". Verš 5. "Hospodin uvalil na něj nepravosti všech nás"; a "zraněn pro přestoupení lidu mého"; "a přestupníky poctěn jest". "Onť sám nesl hřich mnohých". Verš 6.8.12.

Trpí-li satan jen za hříchy spravedlivých, pak Kristus a satan nesou tytéž hříchy a trpí za ně. Vzhledem ke skutečnosti, v bibli stále znovu opakováne, že Kristus nesl naše hříchy a trpěl za ně, jsme jisti u víře, že satan je nenese a že by bylo zcela nepřiměřené, kdyby byl trestán jen za hříchy spravedlivých.

My takto zavrhujieme první tvrzení, že satan trpí jen za vyznané hříchy spravedlivých. Tyto hříchy jsou prominuty, vymazány, rozpuštěny v drahocenné krvi Beránkově. Byly jednou jako šarlat, červené jako červec dvakrát zbarvený, ale Kristus je učinil bílými jako sníh. Néstí takové hříchy bylo by satanovi ne břemeno, ale ctí. Domnívati se, že vše, co Kristus učinil na kříži, vše, co od té doby vykonal pro svaté ve své službě ve svatyni nahore, nenapomáha ke zrušení a vyhlazení jejich hřichů a že budou konečně zničeny v satanovi, takové rozumování činí satana nezbytnou částí očistování spravedlivých, což je stav neudržitelný. Kristus sým musí dokončiti dílo očistění. On jediný musí šlapati vinný lis a satanovi nesmí být dovoleno, aby jakkoli pomáhal. Ti, kteří zastávají názor opačný, kteří žádají, aby satan dokonal svaté dílo, které Kristus započal, činí satana nutným. Bez něho nemohou být uspořádány hříchy spravedlivých, kteréžto uspořádání je nejpodstatnější částí očištění.

14.72 (201)

Druhé tvrzení musí býti také odmítnuto jako nesprávné, poněvadž z týchž důvodů jako první. Satan jistě by nemohl býti pokládán za odpovědná jedině za hříchy bezbožných a ujíti potrestání za hříchy spáchané spravedlivými, ke kterým dál podnět. Máme-li za to, že lidé odpovídají za svůj vliv a za hříchy, které jiní spáchali z jejich podnětu, nemůžeme satanu pokládati za nevinného, když pokouší bezbožného ještě více nežli pokouší spravedlivého. Je vinen v obou případech. Vina ovšem může mít i stupně; ale za žádných okolností nelze satana pokládati za nevinu.

14.73/4 Vzhledem k tomu, že satan jest hlavně odpověden za všechny hříchy, je otázka, zda nese tedy všechny hříchy, zda je trestán za všechny hříchy? To na první pohled, zdá se býti úsudkem odůvodněným; a přece to musí býti opětne řečeno a vyloženo, aby to nebylo špatně chápáno a aby nezůstaly žádné hříchy, jež by Kristus měl néstí. Někteří v tom bezděky chybili a vložili všechny hříchy na satana, ponechavajíce málo místa pro očištění skrze Krista. Každý správný názor o vykoupení musí dát Kristovi nejen první místo v očištění, ale místo jediné a každá úloha, kterou satan může mít, musí býti úplně oddělena od Kristova díla za jeho svaté.

(202) Ježto tvrzení pod 3 je těsně spjato s tvrzením pod 4, bude snad nejlépe uvažovat i o obou zároveň, abychom dostali povšechný, přesný obraz o tom, které hříchy se vkládají na Azazele a proč se na něj vůbec vkládají.

Pozorovali jsme již, že nesení hřichů nemá týž význam v případu satanově jako v případu Kristově. Díváme-li se na symbol, shledáváme, že když byl hřich přenesen na jakoukoli oběť, znamenalo to smrt zvířete. Zvíře neslo hřich, při čemž bylo možná zamýšleno vymazání hřichu a v každém případě následovala smrt. Když Kristus nesl naše hříchy, když naše nepravosti byly na něho vloženy, nesl je na kříž. Zemřel, abychom mohli žít.

Ne tak, nese-li hříchy satan. Ačkoli Azazel na konec zahynul. Písmo se peč-

livé vyhýba zmínce o této skutečnosti, aby některí nemohli činiti nesprávné závěry. Když byly hříchy vloženy na Azazele, nenásledovala žádná smrt, nebylo žádne kropení krví, žádné pálení tuku na oltáři, žádné jedení masa, žádné kněžské přisluhování jakéhokoli druhu. Ba kněz ani neodvedl pryč Azazele, a člověk, který to učinil, nemohl vejít opět do stanů, dokud nezepral roucha svá a neomyl tělo své vodou. (Lv 16,26) Toto všechno bylo zažnamenáno, aby se zdůraznila skutečnost, že kozel Azazel sloužil účelu zcela jinému než kozel Hospodinův. Na to bychom měli pamatovati, když uvažujeme o úloze kozla Azazele v konečném zhlassení hřichů.

14.8 Objasnění

Rozdělení viny možno blíže objasnití příkladem. V každém hřichu jsou zahrnuti aspoň tři jedinci - hříšník, satan a Kristus. Ježto popud k hřichům z pravidla bývá dán satanem skrze jeho zástupce, jde obyčejně o čtyři jedince.

(203) Uvažujme o případu ženy již jednou uvedeném. Ona a muž jsou přestupníky a zasluhují potrestání. Cizoložství se v Starém Zákoně trestalo smrtí a tím jsou vinni. Na jejich vině má podíl satan. Pokoušel muže, pokoušel ženu a je vinen v obou směrech. Všichni tři, jsou hodni smrti. Lidé snad o přestupku nevědí, ale Bůh o něm ví.

Za nedlouho žena lituje, hledá vážně Boha a dostane odpuštění. V den soudu - nebo v jeho symbolu Dni očištování - jest její hřich vymazán a ani záznam již není. Ona stojí před Bohem jakoby nikdy nebyla zhrešila, je oděna čistým, bílým rouchem, je nové stvoření v Jezukristu. Její hřichy, a bylo jich mnoho, jsou smyty v kryi Beránkově; stará, hříšná přirozenost je pochována v křestní vodě; je novým stvořením s novým jménem; všechny staré věci jsou zapomenuty a všechny věci se staly novými.

Co se přihodilo? Trest smrti, který se vznášel nad ní, byl odstraněn. Kristus zemřel za ni, zemřel na místo ní. On vzal sám na sebe trest, který patřil jí. On trpěl k vůli ní a ona byla jeho šlehy uzdravena. Starý život naleží minulosti. Ona je novým stvořením. Kristus vzal její hřichy s sebou do hrobu; tam zaplatil pokutu; tam učinil "zapecetění hřichů"; tam skrze smrt zahladil toho, který má vlastnictví smrti to jest dábla". Dn 9,24; Žd 2,14.

(204) Zdá se skoro nemístným, tázati se, co se stalo s jejím hřichem, s jejím cizoložstvím. Přes to je nutné, aby na tuto otázku dali odpověď ti, kteří věří, že hřich jest nezávislý na osobnosti. Co se tedy stalo s jejím hřichem? Přestal prostě být. Když ona z milosti Boží vzdala se hřichu, když se jí dostalo odpuštění a očištění, když byla dbalá napomenutí "Jdi a nehřeš více", hřich byl zapečetěn, nebylo tu již žádného hřichu, žádné nečistoty, žádného přestupku. Všecko to zmizelo. Kristus vykonal úplné dílo. Z rozhodnutí soudu i záznam je vymazán a o hřichu nemůže již býti řeči.

Co se stalo v tomto případě, stává se v případu každé opravdově obrácené osoby. Kristus zcela přejímá břemeno. On bere na sebe hřich i trest. Od odpouštění a očištění, on tvoří nové srdce a mysl, a hříšník se stává zcela novým tvorem. V tom všem nemá satan žádného účastenství.

Leč co se děje se satanem? Unikne potrestání, protože se žena kaje? Nikterak. Jeho vina není umenšena změnou jejího sruče. On musí trpěti za svůj podíl v tom, že ji pokoušel a sváděl ke hřichu. Za to musí trpěti. Netrpí za mužovo účastenství na hřichu. Muž sám trpí za to. Netrpí za ženino účastenství na hřichu. Za to musí trpěti ona, ledabyl pokání činila a obrátila se k Bohu, v kterémžto případě Kristus převeze břemeno. Satan trpí za své účastenství na hřichu. Jeho hříšnost je hlavní, on dal popud ke hřichu; on způsobil, že jiní zhrešili a proto trpí. Druží trpí za svůj vlastní hřich.

(205) Věc má se tedy takto: Satan trpí za vlastní hřichy, za ty, které spáchal osobně a za ty, k jejichž spáchání jinými dal podnět. Hříšník trpí za vlastní hřichy, které spáchal osobně a za ty, k jejichž spáchání jiným dal podnět.

Hříšník, který činí pokání, svěřuje se milosrdenství Božímu. Kristus přejímá jeho hříchy, nese je, trpí a umírá za ně a hříšník je svoboden. Kristus platí pokutu dlužnou za hříchy a vykoupení je provedeno. Hříšník je plně a zcela navrácen přízni a lásce Boží a stojí před Bohem, jakoby nikdy nebyl zhrešil.

Když toto dílo očistování bylo dokončeno, objeví se kozel Azazel, aby hříchy byly na něj vloženy. Jsou to hříchy, jejichž spáchání jinými způsobil, hříchy, za něž má spoluodpovědnost. Hříšník sám musí nesti své vlastní hříchy a trpěti za ně a nebo může svrhnuti břemeno na Hospodina. avšak satan v žádném případě nemůže uniknouti odpovědnosti. Je vinen všemi hříchy a člověkovo pokání nezměnuje satanovu vinu. Proto: "A vloží Aron obě ruce své na hlavu kozla živého, vyznávat bude nad ním všecky nepravosti synů Izraelských a všecka přestoupení jejich se všemi hříchy jejich a vloží je na hlavu kozla a vyžene ho člověk k tomu zřízený na poušt." Lv 16,21.22.

Vyznane hříchy byly již odstraněny a Aron už "dokonal očištění svatyně a stánku úmluvy i oltáře". Verš 20. On vykonal "očistění ve svatyni" (svatyni svatých), "očistění za sebe, za dům svůj a za všecko množství Izraelské". Verš 17. Pak a teprve pak byl kozel předveden. Hříchy, které jsou vloženy na hlavu kozla Azazele, nejsou hříchy, pro které bylo vykonáno očištění, hříchy bílé, hříchy škrtnuté; ony jsou satanův podíl na týchž všech hříších, pro kterýžto podíl žádné očistění nebylo vykonáno a se kterými nebylo počítáno při Hospodinově kozlu. Satan nese vlastní hříchy a také díl všech hříchů, za které je odpovědný. Ty zahrnují "všecky nepravosti synů Izraelských a všecka přestoupení jejich se všemi hříchy jejich."

Verš 21.

(206) Tímto způsobem je učiněno opatření pro každý hřích. Kristus nese a ruší ve svém vlastním těle všechny vyznané hříchy svého lidu; nekající hříšník, který nepřijímá Krista jako nositele jeho hříchu, nese své vlastní hříchy. Satan nese vlastní hříchy a dodatkem ohromnou tíhu viny za všechny hříchy spáchány jinými, ke kterým dal podnět. Přidáme-li k tomu hříchy padlých anjelů, vypořádali jsme se úplně a spravedlivě se všemi hříchům na světě a ve vesmíru.

14.9 Dva kozlové.

Podle názoru zde předloženého předobrazili jsme v těch dvou kozlech úplné vyhlazení hříchu. První kozel představuje Krista, který je nejenom Spasitelem svata, ale též zastupujícím člověkem, druhým Ajadem. Je symbolem všech, kteří budou spaseni. Druhý kozel představuje satana, který je netolik prvním hříšníkem a návodcem všech hříchů, nýbrž také zastupujícím hříšníkem. Je symbolem všech, kteří budou ztracení. Lidé si mohli vybrat každého z obou jako svého zástupce.

Jestliže si vyvolili Hospodinova kozla, ztotožnili se s Kristem a skrze něho přijali milost a očistění: "Nebo v ten den očistí vás, abyste očištěni byli; ode všech hříchů svých před Hospodinem očištěni budete". Lv 16,30. Po vykonání díla byla svatyně očištěna, kněžstvo bylo očištěno, lid byl očištěn ode všech hříchů.

(207) Jestliže naopak spojili se s Kozlem Azazellem, nebyli účastní očištění. Po celou dobu bohoslužby kozel Azazel stál uvázán přede dveřmi stánku úmluvy očekával svůj rozsudek. Když se očistování skončilo, kozel Azazel byl předveden nejvyšším knězem, který vzal všechny hříchy, o nichž nebylo učiněno opatření v obětní smrti Hospodinova kozla, vyznal je a vložil je na hlavu kozla, který byl potom poslán na poušť. Když viděli kozla odváděného pryč, nikoli v jásavém pochodu s nejvyšším knězem v čele, ale ve smutném průvodu vedeného člověkem k tomu zřízeného, viděli v obraze osud nejen satanův, ale všech, kteří se odvrátili od Boha. Hříchem obtíženy kozel byl odváděn na smrt dál a dále od domu Hospodinova a od shromázdění Izraele, na poušť, kde měl zahynouti sám daleko od tábora Božího.

Jako zločinec je veden na šibenici, tak kozel s provazem na šíji byl veden do záhuby. Jako zločinec pyká za svá přestoupení, tak i kozel pykal - nikoli k očištění ke spáse, ale k trestu smrti.

14.91 Konečné vyhlazení hřichu.

Den posledního soudu zahrnuje netoliko vymazání hřichů spravedlivých, ale též vyhlazení hřichu z vesmíru. Zahrnuje vložení na hlavu satanovu každého hřichu, za který je odpovědný, a "vyhlazení" všech, kdož neponížili své duše. Tak podobně v bohoslužbě ve svatyni hřichy byly vloženy na hlavu kozla Azazele, když očistování svatyně bylo skončeno. Ti, kteří nečinili pokání, byli "vyhlazeni". (Lv 16,20-22; Z 23,29.)

(208) "Když bohoslužba ve svatyni svatých byla skončena a hřichy Izraele odstraněny mocí krve oběti za hřich, byl živý kozel předveden před Hospodinou; a v přítomnosti všeho shromázdění nejvyšší kněz vyznal nad ním všecky nepravosti synů Izraelských a všecka přestoupení jejich se všem hřichy jejich vkládají je na hlavu kozlovu. - Podobně, když bude dílo očištování v nebeské svatyni skončeno, pak v přítomnosti Boha a nebeských andělů a zástupu vykoupených hřichy Božího lidu budou vloženy na satana; ten bude prohlášen za vinna všech hřichů, k jejichž spáchání dal podnět. A jako kozel Azazel byl vyhnán do země neobydlené, tak i satan bude vyvěden do země opuštěné, do neobydlené a smutné pustiny". GC 658).

"Jako kněz, odstraňuje hřichy ze svatyně vyznávaje je nad hlavou kozla Azazele, tak Kristus vloží všecky tyto hřichy na satana, původce a návodce hřichu. Azazel nesoucí hřichy Izraele, byl vyhnán do země neobydlené; tak satan, nesa vinu za všecky hřichy spáchané Božím lidem, k nimž dal popušť, bude po tisíc let uvězněn na zemi opuštěné, neobydlené a bude na konec trpěti plný trest za hřichy v ohni, který zničí všechny bezbožné. Taktak velký plán vykoupení vyvrcholí v konečném vyhlazení hřichu a osvobození všech, kdož byli ochotni vzdátit se zla." GC 485.486).

(209) Den očištování byl důležitý den v Izraeli. V ten den se lidé rozdělili do dvou skupin. Jedna skupina ponížovala své duše. Ti už vyznali své hřichy; ti už dali náhradu a přinesli svou oběť. Nyní očekávali jen výsledek. Když zazněly zvonečky nejvyššího kněze po skončení díla očištování, věděli, že je vše v pořádku, Bůh je přijal a jejich hřichy byly vymazány.

Druhá skupina nebyla očištování nijak účastna. Ti neponížovali své duše, ani nedali náhradu. Nyní se jejich hřichy vrátily na jejich hlavu. Byli "vyhlazeni".

Takto byl den očištování velkým dnem rozdělení. Každá osoba se sama rozhodla a toto rozhodnutí určilo její osud. Když den minul, byl tábor čist. Jedna ze dvou věci se stala; hřícník byl zbaven hřichu, anebo sám byl odstraněn. V každém z obou případů byl tábor čist.

A tak tomu bude i na konci světa: "I stane se, že kdož bude zanechán na Sionu a pozůstaven bude v Jerusalémě, svatý sloutí bude, každý, kdož jest zapsán k životu v Jeruzaleme". Iz 4,3. Bůh bude znova očistovati svůj lid. Ti, kteří zůstanou na Sioně, budou svatí, "každý, kdož jest zapsán k životu v Jerusalémě". Ostatek bude odvržen a vyhlazen.

(210) Odvádění Azazele musilo být slavnostním okamžikem pro Izraele. V něm každý měl živé zobrazení toho, co by se mu stalo, kdyby selhal ve své povinnosti k Bohu. Vyhnán z tábora, ven do pustiny, sám a opuštěn, kořist hladu a žízně, obklopen divokou zvěří a jiným nebezpečím noci, obtížen hřichem a kletbou Boží na něm spočívající to byl osud Azazelův a to byl osud všech těch, kteří se od Boha odvrátili. To to ponaučení musilo být živé a mocné, proto nebylo snadno zapomenuto.

kapitola patnáctá.

15.1

S l a v n o s t i _ a _ s v a t á _ s h r o m á ž d ě n í .

1. (211) Ve dvacáté třetí kapitole třetí knihy Mojžíšovy jsou zaznamenány slavnosti svatá shromáždění, jež zachovávati přikázal Hospodin svému lidu. Je jich celkem sedm. Tři z nich jsou veliké slavnosti výroční - slavnost Fáze, slavnost téhodnů a slavnost stánků. U nich je napsáno: "Třikrát v roce postaví se každý pohlaví mužského před Hospodinem Bohem tvým na místě, které by vyvolil, na slavnost přesníc, na slavnost téhodnů a na slavnost stanů a neukažet se před Hospodinem prázdný". Dt 16,16. (viz též Ex 23,17; 34,23.)

Dvě slova používaná k označení "slavností" a "svatých shromáždění", liší se podstatně svým významem. "Hag", které přísluší zvláště třem jmenovaným slavnostem, znamená "radostnou příležitost, slavnost, hostinu". "Moed" označuje spíše čas, obřady, svatá shromáždění, slavnostní schůze. Příkladem "Moed" by byl den očistování, který nebyl nikak ani hostinou, ani slavností, ale svatým shromážděním. Lv 23,26-32.

(212) Kromě slavnosti Fáze, svaátku téhodnů, slavnosti stánků a dne očištování byly tři další: slavnost troubení, připadající na první den sedmého měsíce, slavnost přesných chlebů a slavnost prvotin. (verše 24,6-9-14; Ex 12,17; Nu 28,17.) Dva posledné jmenované svátky byly slaveny v souvislosti se svátkem Fáze, ale mluví se o nich zřetelně jako odlišných od svátků toho. (Ex 12,12.15.17; Nu 28,16.17; Lv 23,9-14.) Ježto jsou uváděny odděleně a mají zvláštní význam, zařadujeme je mezi sedm svátků Hospodinových.

Svátek Fáze byl zachováván v patnáctý den prvního měsíce, slavnost přesných chlebů začala patnáctého dne téhož měsíce a prvotiny byly obráceny v den sestnáctý. (Lv 23,5.6.11.) První tři svátky spadaly takto do prvního měsíce roku. Poslední tři svátky spadaly do sedmého měsíce: slavnost troubení na první den, den očištování na desátý den a slavnost stánku na patnáctý den. (verše 24,27.39.) Slavnost téhodnů přišla mezi ty dvě skupiny svátků padesáte dní ode "dne po sobě", címž se míní sestnáctý den prvního měsíce Abib. Takto by spadal svátek téhodnů do první nebo střední části třetího měsíce židovského roku, našeho to května nebo června. (verše 15,16.)

15.2 S l a v n o s t F á z e .

Slavnost Fáze byla založena na památku osvobození Izraele z Egyptského otroctví. V desátý den prvního měsíce beránek byl vybrán na každý dům "podle počtu duší" anebo byl-li dům malý, dva nebo více domu mohlo se spojiti na jednu oběť. Beránek byl chován až do čtrnáctého dne, kdy byl zabit k večeru a veřejce krví byly pomazány. (Ex 12,1-7.) Též noci maso bylo jedeno, ne vařeno jako obvykle, nýbrž pečeno. Jenom přesných chlebů se mohlo použít a "s bylinami hořkými je jísti budou". Verš 8. V pozdějších letech se na obřadu leccos změnilo, ale v podstatě zůstal tyž.

(213) Oběť Fáze vyznamenávala se tím, že byla zvána "má oběť". Ex 23,18; 34,25.) Ač vy pravděpodobně nebylo zcela vhodné zdůrazňovat tento výraz, je ašpon hoden povšimnutí. Fáze připomatovala odchod Izraele z Egypta. Nový Zákon činí ji takto také vítaným obřadem. "Beránek nás velikonoční za nás obětován jest, Kristus". 1K 5,7. Náme-li na myslí toto obrazné zastoupení, některé obdobky snadno postrěhneme. Při ukřižování ani jedna kost Kristova těla nebyla zlámaná. (J 19,36.) Žádná kost velikonočního beránka nesměla být zlámaná. (Ex 12,46; Nu 9,12.) Velikonoční beránek byl zabit čtrnáctého dne měsíce Abib a též noci (Ex 12,6-10.) Kristus zemřel o svátku Fáze. (J 19,14.) Pomazání krví znamenalo milosrdné "odpuštění", osvobození od smrti. (Ex 12,13) Tak skrze jeho krev se stalo odpuštění předešlých hříchů. (R 3,23.) Obětí Fáze byl beránek. (Ex 12,3.) Také Kristus byl "beránek Boží". (J 1,29.) Beránek měl být bez poskvrny. (1Pt 1,19) Maso beránka mělo být jedeno. (Ex 12,7.) Též my se podstíme na jeho těla. (J 6,51.)

Se slavností Fáze těsně souvisela ale od ní se lišila (slavnost přesných chlebů). Ty dvě slavnosti byly ve skutečnosti částí téhož obřadu, takže se jejich jmen užívá střídavě. A přece co do svého účelu byly poněkud rozdílné. Příkaz Boží o tom, co by mělo být vykonáné, je určity. "Za sedm dní přesné chleby jísti budete a hned prvního dne vyprázdníte kvas z domů vašich; nebo kdožkoliv jedl by co kvašeného od prvního až do sedmého dne, vyhlazena bude duše ta z Izraele." Ex 12,15. Boží vysvětlení k tomu jest: "A protož hodujmež ne v kvasu starem, ani v kvasu zlosti a nešlechetnosti, ale v přesnicích upřímnosti a pravdy." 1K 5,8.

Slavnost Fáze a slavnost Přesnic učily s úspěchem pravdám evangelia. Zavítím beránka bylo učiněno opatření k zachranění prvorozzených. Avšak smrt beránka nepostačovala, zajistit zachranu. Krví musily být pomazány obě veřeje. Oběti musilo být použito jednotlivě. Pomazání krví bylo tak důležité jako smrt beránka. A přece nebylo ještě na něm dosti. Maso muselo být jedeno a to za zvláštních podmínek. "Takto jej pak jísti budete: Bedra svá přecásana míti budete, obuv svou na nohách svých a hůl svou v ruce své a jísti budete s chvátáním; neb jítí jest Hospodinovo". Ex 12,11. A ani to nebylo ještě dosti. Všechny kvasnice musily být odstraněny. "Nebo kdo by koli jedl něco kvašeného, vyhlazena bude duše ta z shromáždění Izraelského, tak příchozí jako zrozeny v zemi." Verš 19.

Slavnost Fáze jest předobrazením Kristovy smrti. On jest beránek náš velikonoční. (1K 5,7.) Na kříži on zemřel za nás. Tam bylo učiněno opatření, aby byl spasen každý, kdo zachovává podmínky života. Leč kříž sám o sobě nikoho nezachraňuje. On spasení toliko připravuje. V každém případě zvlášť krve musí být použito. Izraeli bylo přikázáno: "Vetmete také svazeček yzopu a omočíte v krvi, kteráž bude v medenici, a pomažete nade dveřmi a na obou veřejích tou krvi, kteráž bude v nádobě". Ex 12,22. Bylo jim přislíbeno, že učiní-li to, Hospodin kde "uzří krev nade dveřmi a na obou veřejích přeskocí ty dvěře, aniž dopustí zhoubci vejít do domu vašich k hubení". Verš 23..

(215) Opatření zde miněné zachránilo prvorozené od ničího anděla. Smrt beránka opatřila prostředky k záchrane; použitím krve stalo se opatření působivým. Oboje bylo nezbytné.

Je rozdíl býtí zachráněn od smrti nebo míti prostředky k udržení života. Ty byly opatřeny jedením masa a zdržením se kvasnic. Kristus praví: "Ját jsem ten chléb živý, kterýž jsem s nebe sestoupil. Budeli kdo jísti ten chléb, živ bude na věky. A chléb, kterýž já dám, tělo mé jest, kteréž já dám za život světa". J 6,51. Izraeli bylo praveno, aby beránka upekl celého. Příkaz byl "peci ohněm s hlavou jeho i s nohami a droby". Ex 12,9. Každá rodina měla shromáždit dostatečný počet lidí tak, aby všecko maso bylo snědeno. (verš 4.) Nic z toho nesmělo být vyneseno z domu ven a nic nemělo zůstat až do jitra. Cokoli, by z něho pozůstalo a nemohlo být snědeno, mělo být ohněm spáleno. (verše 10,46.) To nemohlo předobrazovat nic jiného, než úplné splnutí s ním, představovaným beránkem, těch, za které byla krev vylita. To znamená naprosté ztotožnění Krista a věřícího. To znamená přijetí Boží plnosti.

(216) Kvasnice byly zcela vyloučeny. Nejsme ponecháni v pochybnostech o duchovním významu kvasnic. Představují zlomyslnost a nešlechetnost (1K 5,8.) Představují klamnou nauku, jak je znázorněna v učení farizeů, saduceů a herodiánů. (Mt 16,6; Mk 8,15.) Kvas farizeů je hrabivost a nespravedlnost (Mt 23,14.) zvrhlá nepřejícnost (verš 13.), falešná hořlivost (verše 15.), chyběné ocenování duševních hodnot (verše 16,22.), opomíjení soudu, milosrdenství a věrnosti (verše 23.), nicotné puntičkařství (verše 24.), pokrytectví (verše 25-28.), nesnášenlivost (verše 29,33.), krutost (verše 34-36.). Kvas saduceů je pochybovacnost (Mt 22,23.), nedostatečná znalost Písma a mocí Boží (verš 29.). Kvas herodiánů jest pochlebenství, světactví a pokrytectví (verše 16-21.) a strojení úkladů proti služebníkům Božím. (Mk 3,6.)

Novozákonné protějšek slavnosti Fáze nalézáme ve Večeři Páně, přijímání. Po Kristově příchodu nemělo již smyslu zabíjeti velikonočního beránka, který před-

N 100 10-14. DEN → 15-17. 7. 1981

10. DEN	11. DEN	12. DEN
SLAVNOST PŘESNICE	SLAVNOST	PRVOTINY
VELIKONOČEK	NELAŠENÉ CHIBY	SNOPKY SEM ITAK OBRÁCENÍ

obrazovat jeho príchod. Ale učinné bylo připomínati oběť na Kalvarii a její udržovací moc. Z tohoto důvodu Hospodin ustanovil společné obětní jídlo, aby upozornil na skutečnost našeho spasení a na opatření učiněná na kříži. Jako jeho pravzor ukazuje jak nazpět tak i do předu. Máme vzpomínati na Kalvarii "dokudž nepřijde". (1K 11,26.)

Tyto symboly byly splněny jak co do výsledku, tak i co do času. Čtrnáctého dne židovského prvního měsíce, právě téhož dne a měsíce, kterého po patnácte dlouhých století velikonoční beránek byl zabíjen, Kristus, když se svými učedníky pojedl velikonočního beránka, ustanovil tuto hostinu, jež měla upomínati na jeho vlastní smrt jako beránka Božího, který snímá hříchy světa. Též noci byl uchopen bezbožnýma rukama, aby byl ukřížován a zabit. A jako protisymbol snopku sem i tam obrácení naš Pán byl třetího dne vytržen ze smrti prvotina těch, kteří spali, vzor všech vzkříšených spravedlivých, jejichž hříšné tělo bude změněno a připodobněno jeho slavnému tělu". GC 399.

(217) Předložení prvotin bylo částí slavnosti Přesnic. Předložení se stalo "na zejtří po sobotě" šestnáctého dne Abíbu (Lv 23,11.). Tento den nebyl žádným svátkem shromázděním, ani nebyl sebotou; nicméně však bylo toho dne vykonáno důležité dílo. V čtrnáctý den Abíbu jistý díl ječného pole byl vyznačen, aby byl posečen a připraven ku předložení v den šestnáctý. Tři vybraní lidé posekli ječmen za přítomnosti svědků, svázavše snopky dohromady pred jejich posečením. Když byly poseče ny, snopky byly svázány v jeden snopek a předloženy pred Hospodinou jako "snopek prvotiny žně". "Bude obraceti snopek sem i tam pred Hospodinem aby byl přijemnou oběti za vás; na zejtří po sobotě obraceti jej bude kněz". Lv 23,1. Mimo to "beránek roční bez poskvrny" a suchá oběť zadělaná olejem a mokrá oběť měly být obětovaný Bohu. (Verše 12,13.) Teprve když to bylo vykonáno, mohl Izrael začít užívat plodů pole.

(218) Tato oběť byla oběť přijetí. Byla předložením prvotin žně; to nepochybňě poukazuje k tomu, že nejdříve "Prvotiny Kristus, potom ti, kteří jsou Kristovi, v příští jeho. 1K 15,23.

Shrneme-li naučenf z obřadu Fáze, dostaneme tento obraz: Slavnost Fáze je předobrazem smrti Kristovy. Jako zemřel velikonoční beránek, též i Kristus zemřel. Krev beránka osvobodila Izraele za starodávná od ničícího anděla. Krev Kristova nyní usmířuje.

Slavnost Fáze je předobrazem vzkříšení, jak je symbolisováno sem i tam obrácením snopku. Symbol je hotovy dokonce v pravý cas. Beránek zemřel u večer čtrnáctého dne Abídu. Šestnáctého, "nazejtří po sobotě, prvotiny žně, které byly dříve poseče ny, byly předloženy pred hospodinou. Kristus zemřel v pátek večer. Odpočíval v hrobě přes sobotu. Nazejtří po sobotě "Kristus, prvotina žně" byl zvednut z hrobu a předložil sám sebe Hospodinu k přijetí. "Nazejtří po sobotě" nebyl svatý sbor ani sobota, ani v symbolu ani v protisymbolu, ale důležité dílo bylo vykonáno a potřebuje snad rozhojnění.

Když Kristus vstal v prvý den týdne, bylo mu nezbytno vystoupiti k Otci, aby slyšel Boží slova o přijetí oběti. Na kříži jeho duše byla v temnotách. Otec skryl svou tvář před ním. V zoufalství a úzkosti on zvolal: "Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil"? Mt 27,46.

Nyní nastalo z mrtvých vstání. První, co Kristus musil učinit, bylo, objevit se u Otce a slyšeti od něho požehnaná slova, že jeho smrt nebyla nadarmo, aže že se jeho oběť přijímá jako zcela postačující. Musil tedy vystoupiti k výšinám nebeským a slyšeti od Otce samého slova ujištění; pak se musil opět vrátiti na zem k těm, kteří truchlili pro jeho smrt nevědouce, že vstal a ukázati se veřejně. To učinil.

(219) Slavnost Fáze je symbolem společenství. Jedení velikonočního beránka svědoch dohromady rodiny a sousedy. Bylo to společné jídlo zobrazující osvobození. Byla

provedena vyměna; jejich prvorození byly ušetřeny, protože Beránek zemřel. Takové osvobození vyžadovalo posvěcení. Všechn hřich musil být odložen. Nikde nesměly být kvasnice. Každý roh byl prozkoumán, v každém koutku patrano po jejich stopách. "Svatost Hospodinu". Nic menšího nebylo by přijato.

To všechno, ba více znamenala slavnost Fáze Izraeli za starodavna. Poněvadž je Večeře Páně novozákonné náhradou za "Hospodinovu Fázi", měla by nám znamenati ne méně, než znamenala jím. Je vážné nebezpečí, že zapomínáme nebo opomíjíme oceniti podivuhodné požehnání, které Bůh má v zásobě pro ty, kdož se "důstojně" účastní obřadu Hospodinova domu. Učinili bychom dobré, kdybychom studovali slavnost Fáze, jak byla dána Izraeli, abychom mohli více oceniti Krista, který je náš skutečný velikonoční Beránek a jehož smrt je připomínána ve společné bohoslužbě.

15.3 Slavnost téhodnů.

(220) Slavnost téhodnů přicházela padesáte dnů po předložení snopku sem i tam obrácení v šestnáctý den Abibu. Od toho dne "až do prvního dne po sedmém téhodně sečtěte padesáte dní a tehdy obětovat budete novou oběť suchou Hospodinu. Z přibytků svých přinesete chleby sem i tam obrácení, dva bochníky ze dvou desetin mouky bělné budou; kvašené je upečete, prvotiny jsou Hospodinu". Lv 23,16.17.

Jako snopek sem i tam obracení byl předložen na začátku žní dříve, než cokoliv z nové sklizně mohlo být použito, tak slavnost téhodnů připajala na konec sklizně všeho obilí, netoliko jejméně jako v případě snopku sem i tam obracení a představovala radostné uznání závislosti Izraele na Bohu jako dárci všech dobrých darů. V tuto dobu nebyl předkládan snopek, ale dva bochníky z bělné mouky, upečené kvašené, spolu se "sedmi beránky ročními bez vad" a volkem mladým jedním a dvěma skopci" (verše 17.18.) To bylo doprovázeno kozlem k oběti za hřich a dvěma beránky ročními k oběti pokojné. (verš 19.)

O slavnosti Fáze bylo zvláště přísně nakázáno, že žádné kvasnice nesmějí být jedeny ani nalezeny. O slavnosti téhodnů měly být předloženy dva bochníky "upečené kvašené". Verš 17. Snopek sem i tam obracení je "Kristus prvotina". On byl beze hřachu. Chleb není přímým vytvorem Božím. Je částečně lidské cílo. Je nedokonalý; je zadělán kvasnicemi. Je však přijímán. Je obrácen sem i tam "před Hospodinem s dvěma beránky: a budou svaté věci Hospodinu a dostanou se knězi". verš 20.

Slavnost téhodnů je předobrazem vylití Ducha svatého. Jako bochníky sem i tam obracení byly obětovány padesáte dní po předložení snopku sem i tam obracení, tak bylo právě padesáte dní mezi Kristovým z mrtvýchvstáním a vylitím Ducha o slavnosti Téhodnů. (SK 2,1-4.) Čtyřicet z těchto dní Kristus strávil na zemi poučuje své učedníky a pomáhaje jim. (Mt 1,3.) Potom vystoupil a po deseti dnech, náct učedníků trvalo na modlitbách a prosbách až "den slavnosti Téhodnů se naplnil", se slavností Téhodnů příšla plnost Ducha.

(221) Těchto deset dní bylo důležitý pro církev na zemi. Byly důležité i v nebi. "Vstoupiv na výsost jate vedl vězně a dal dary lidem". Ef 4,8. Ti, kteří byli vzkříšeni při Kristově smrti a vyšli "z hrobů po jeho vzkříšení", vstoupili s ním na nebesa a byli předloženi před Otce jako jakési prvotiny vzkříšení. (Mt 27,52.53)

15.4 Slavnost troubení.

Slavnost troubení připadala na první den sedmého měsíce a byla přípravou ke dni očistování, který připadal na desátý den měsíce. Byl to ~~čistotu~~ ~~vysvěcení~~ výzva ke všemu Izraeli, aby se přichystali na setkání se svým Bohem. Oznamovala jím, že přichází den soudu a že se musí na něj připravit. Připomínala jím mírně potřebu vyznání a posvěcení. Poněvadž jsme o očistování jinde mluvili, není soudnutné zdůrazňovati bud slavnost Troubení aneb den očistování.

15.5 Slavnost stánků.

(1) DEN LEPROZÉRY (2) DEN SLAVNOST TLAČENÍ	(3) DEN OČISTOVÁNÍ - PŘELEŽI JEN OČISTOVÁNÍ RENKY LIDU	(4) - (5) DEN SLAVNOST STANKŮ	(6) DEN ZASVĚCENÍ - I ZASV + SPOLEČENSTVÍ VPROTINUA NA ZASVIT VBOZ
PĚDLAVA NA VÝKROČIŠTĚNI TĚLOVÝDĚLÁNÍ TĚLOVÝDĚLÁNÍ DNE POUŠI <u>To byla poslední slavnost roku a připadala obyčejně na začátek nebo pro</u> středek našeho října, když bylo po žních a plody sklizeny. Byla radostnou příležitostí pro všechny. Den očistování minul; všecka nedorozumění byla vysvětlena, všecky hříchy vyznány a odloženy. Izrael byl státen a jejich štěstí docházelo výrazu ve slavnosti stanků.	ODPŘÍČETNÍ A ODPLAĆENÍ SOKONALÉ OSVĚTLENÍ - ŽIVOT VĚČNÝ To byla poslední slavnost roku a připadala obyčejně na začátek nebo pro	ZDOST NA NOVÝ ŽEHY	

(222) Slavnost začala dnem svatého shromáždění. (Lv 23,35.) Lidé měli nabírouc se sobě "ovoce z stromu krásných a ratolestí palmových a větvoví z stromu hustých a vrbí od potoků, veseliti se před Hospodinem Bohem svým za sedm dní". Verš 40. Z těch větví měli udělati boudy a v nich bydliti po dobu slavnosti. V den očistování měli ponižovati své duše. O slavnosti Stanků měli se "veseliti před Hospodinem Bohem svým za sedm dní". Byla to celkem nejštěstnější příležitost roku, kdy přátelé a sousedi obnovili společenství a bydlili spolu v lásce a souladu. Po této stranice bylo to proroctvím doby, kdy nastane velké sklízení Božího lidu a oni přijdu "od východu i od západu a stoliti budou s Abrahamem, a Izákem a Jakobem v královské nebeském". Mt 8,11.

Slavnost Stanků připomínala dobu, kdy Izrael žil ve stanech na poušti za svého čtyřicetiletého putování. "A tak rozpomínat se budeš, že jsi byl služebníkem v Egyptě, když ostříhati a vykonavati budeš ustanovení tato. Slavnost Stanů světiti budeš za sedm dní, když shromáždíš s pole svého a vinice své. I budeš se veseliti v slavnosti své, ty i syn tvůj, i dcera tvá, služebník tvůj i služebnice tvá, Levita i příchozí, sirotek i v dova, kteříž by byli v branách tvých. Sedm dní svátek světiti budeš Hospodinu Bohu svému na místě, kteréž by vyvolil Hospodin: když požehná tobě Hospodin Bůh tvůj ve všech úrodách tvých a ve všeliké práci rukou tvých a tak budeš vesel". Dt 16,12-15.

(223) Je radno vzpmínati, jak Bůh nás vedl v dobách minulých. Je radno připomínati si jeho prozřetelnost. Jsme někdy něchyní k stížnostem. Nebylo by slušné mysliti na mnohá požehnání, která nám Bůh udělil a na podivuhodnou cestu, kterou On nás vedl? Učinilo by nás to uznalejšími a vděčnějšími. A to je podstatný úkol náboženství.

- o -

Kapitola šestnáctá.

16.1

S_v_a_t_y_n_ě _ v _ n_e_b_i_.

(224) Když Bůh přikázal Mojžíšovi, aby mu vystavěl svatyni, pravil mu, aby udělal "všecko ku podobenství, kteréž jest ukázáno "jemu "na teto hoře". Žd 8,5. To Mojžíš učinil. Když bylo dílo ukončeno, "A viděl Mojžíš všecko to dílo, a aj, udělali je, jakž byl přikázal Hospodin, tak udělali. I požehnal jim Mojžíš". Ex 39,43.

Bůh nejenom dal směrnice pro stavbu svatyně, ale také vybral kněží, aby v ní konali službu a řídil jejich přípravu na svaty úřad, který měli zastávat. Dal směrnice pro pomazání svatyně, očištění krví stánku úmluvy a všeho jeho zařízení a nádob jeho a skrze Mojžíše prováděl vrchní dozor na každou podrobnost zasvěcovacích obřadů. O tom jsme již mluvili.

(225) Pomazání stánku úmluvy a jeho pokropení krví očistilo a vyčistilo svatyni, její zařízení a její nádoby. (Žd 9,22; Ex 30,26-29; Lv 8,15.) V tomto směru zasvěcovací obřady byly jako ty v den očistování, které také způsobily očištění. (Lv 16, 19.) Před zasvěcením svatyně nebylo ovšem bohoslužby, kterou by se stánek umluvy nebo některé jeho nádoby byly znečistily. Nebyla přinesena žadná oběť za hřích nebo nějaká oběť jiného druhu. Nikdo vyjma Mojžíše nevstoupil do posvátných místností. A přece stánek úmluvy byl jak pokropen krví, tak i pomazan olejem, aby byl očistěn. To bylo částí zasvěcovacích obřadů z jimi "stánek umluvy a všecky věci, kteréž byly v něm" byly "posvěceny". Lv 8,10. O oltáři je zvláště zmíněno, že Mojžíš

"oltář očistil ... a posvětil ho k očistování na něm". Verš 15.

16.2 N e b e s k a s v a t y n ě .

Zkoumáme nyní, zda se zasvěcení nebeske svatyně shodovalo se zasvěcovací bohoslužbou svatyně pozemské. Jako Aron byl uveden do svatého úřadu, jako byl opatřen zprostředkovacím zmocněním, aby prováděl očistování, jako veřejné nastolení předcházelo před Aronovým převzetím kněžských povinností, bylo podobné nastolení a uvedení do úřadu našeho velkého Nejvyššího kněze v nebi? Je tu nějaký náznak zasvěcení nebeské svatyně a je tu nějaká narážka na očistování nebeských věcí jako přípravu k jejich užívání v díle skutečného očištění? Víme, že bylo takové zasvěcení a nastolení na zemi. Jaké jsou skutečnosti, pokud jde o nebe?

(226) Nejdříve se mysl bouří při pomyšlení, že by v nebi bylo něco, co by potřebovalo očištění. Všimněme si prohlášení apoštola: "Protož potřebí bylo, aby věci nebeských příkladové těmi věcmi očistování byli, nebeské pak věci lepšími obětmi, nežž ijsou ty". (Zd 9,23). Nebudeme teď hovořiti o důvodech nebeského očistování, ale jen tvrdíme, že podle hořejšího citátu z epištoly k Židům takové očistování bylo "nutné".

V čase zasvěcení svatyně pozemské celý stánek úmluvy zahrnujíc v to truhlu svědeckví, stůl, svícen, oltář, na kterém se kadí, oltář, na kterém se palí oběti, umyvadlo a všecky nádoby byly očistěny a posvěceny, učiněny svatými, zasvěceny Bohu. (Ex 30,26-29.) Byly učiněny nejen svatými, ale "nejsvětějšími" a připraveny k používání. (Verš 29) Avšak když začala bohoslužba ve svatyni - služba to, která neměla nic společného s hříchem a krví - stalo se nutným, aby byla svatyně každoročně očistěna "od nečistot synů Izraelských a od přestoupení jejich se všemi hříchy jejich". LV 16,16. To se dalo v den očistování. Tyto dva očistovací obřady jsou zaznamenány jako oddělené události. Jedna posvětila, očistila a zasvětila svatyni jako nezbytná podmínka ku provádění očistování; druhá obstarala každoroční očistění svatyně, když byla znečistěna hříchy lidu. Obě byly nutny a my věříme, že obě mají svůj protějšek ve svatyni nahoře. Ač odděleny časem stejně jako účelem, obě mají co činiti s očistováním.

16.3 V t ě l e n í .

Jako bylo "nezbytno" věcem v nebi, aby byly očištěny a zasvěceny, tak bylo nezbytno Tomu, který měl konati službu jako Nejvyšší kněz, aby byl na svou službu připraven a jí zasvěcen. O této přípravě a zasvěcení mluví Bible jasnou řečí.

(227) Kristus byl v způsobu Božím; byl rovný Bohu. (F 2,6.) On však nepovažoval to za věc, na které by měl dychtivě lpti, nýbrž dobrovolně způsob služebníka přijav, přišel na tento svět podobný lidem. (verše 6.7.) A v způsobu nalezen jako člověk, ponížil se, poslušný byv až k smrti. (verše 8.) Pro Kristovu ochotnost takto se ponížiti, trpěti a zemřítí, aby člověk mohl být zachráněn, Bůh povýšil ho nad vše a dal jemu jméno nad každé jméno, aby se mu každé koleno klanělo a každý jazyk vyznával, že Ježíš Kristus je Hospodin. (verše 9-11).

"Pročež ve všem připodobněn být měl bratřím". Žd 2,17. Slovo měl má hluboký význam a smysl v této souvislosti. Užíva se ho u Matouše 18,28 když služebník uchopil spoluслužebníka za krk řka: "Zaplat mi, co jsi dlužen". Pavel ho používá v epištole k Římanům 13,7: "Každému tedy, což jste povinni, dávejte". U Lukáše 17,10. Služebníci praví: "Služebníci neužiteční jsme. Což jsme povinni byli učiniti, učiniti jsme". Z toho, jak se tu toho slova užívá, je jasné, že naznačuje převzaty závazek, dluh, který se má zaplatit, povinnost, která má být splacena.

Kristus přišel na svět dobrovolně. On nemusil přijít. Mohl zůstat v nebi. Ale jeho lásku k člověku vedla jej k rozhodnutí zaplatit útraty, vytrpěti vše, cokoli by bylo nutné k zachraně člověka. Rozhodnul se o cestě své činnosti shledal nutným učiniti jiste věci. Nemohl se státi ochráncem lidí anebo milosrdným a věrným nejvyšším knězem, ani nemohl provésti smíření za lid, ledabyl byl ochoten

podrobiti se zákonu; zaujmouti místo člověka ve všech směrech, býti pokoušen, trpěti a nakonec zemřít. Na těchto podmínkách závisela jeho schopnost k dílu, které si předsevzal vykonati.

(228) Jako Aron byl umyt, tak Kristus musel sestoupiti do vody s Janem ke křtu. (Mt 3,13-17.) Jako Mojžíš vlečil na Arona nádherná roucha tak Bůh "mne oblekl v roucho spasení a pláštěm spravedlnosti přiděl mne." Iz 61,10. Jako Aron byl pomazán, tak i pomazal nino Hospodin, abych kázal evangelium tichým. Poslal mne, abych uvázel rány skroušeným srdcem, abych vyhlásil jatym svobodu a vězňům otevřel žaláře". Verš 1. Jako Aron byl korunován "Svatostí Hospodinu" a zároveň nesl "nepravosti svatých vecí, tak i Jezus byl "slaven a čti korunován". zatím co bůh "uvážil na něj nepravosti nás všach". Žd 2,9; Iz 53,6. Kristus postupně byl připravován k svému dílu jako kněz a na konec, když vše bylo hotovo a on skončil své dílo na zemi, obětoval sama sebe a jeho oběť byla Bohu velmi milá.

Protože Kristus byl pokoušen vše straně, jako my jsme pokoušeni, mohl také pokoušení trpět i spomáhati. (Žd 4,15; 2,13.) Protože z toho, co strpěl, naučil se poslušenství, mohl i jistost mít nad neznajícími a bloudícími. (Žd 5,8.2.) Ze zkušenosti zná pokoušení, kterým jsou lidé vydáni a strašný zápas který svádějí s hříchem, a proto může mít soudit s nimi. Ježíš tyto zkušenosti uzpůsobil jej k jeho dílu, Bůh povyšil jej nad vše a nazval jí: "nejvyšším knězem podle rádu Melchise-dechova". Žd 5,10. Získal právo být i otcem světlem. A Bůh schválil vykonané dílo a jmenoval jej nejvyšším knězem.

16.4 Náš nejvyšší kněz v nebi.

(229) "A opět, když uvedl prvorozeneho na okšlek země, díl: A klanějte se jemu všechni andělé nebeští." Žd 1,6. V nebi Kristus byl uctíván. Andělé vzývajíce ho klaněli se jemu. Přičemž je andělům přikázáno uctívat jej? Proč by to mělo být sporné?

Kristus se stal člověkem, vzlal na sebe lidství. Bylo správné, klaněti se mu, když sama sebe takto ponížil? Jako děcko v jeslích byl ještě Bohem? Bůh dodává odpověď. "Klanějte se jemu všechni andělé Boží."

Táž otázka vyskytla se v čase Kristova vzkříšení a vstoupení. Kristus zemřel. Když vstal z mrtvých, byl Bohem a nebo člověkem? Směli se od té doby andělé jemu klaněti? Směl člověk jemu se klaněti? Když se Marie o to pokoušela, bylo jí hned řečeno: "Nedotýkej se mne; nebo jsem ještě nevstoupil k Otci svému". J 20,17.

16.5 Kristova oběť přijata.

Proč Kristus odmítl Mariino uctívání? A jaký význam měla jeho odpověď. Já jsem ještě nevstoupil k Otci svému, proč uctívat mne? Jsme oprávněni domnívat se, že si nepřál uctívání, dokud by se neporadil s Otcem? Bylo třeba ještě něco rozhodnout, dříve než Kristus byl ochoten přijmouti uctívání? V každém případě odmítl uctívání a uvedl jako důvod, že ještě nevstoupil k Otci.

(230) Vzhledem k tomu, že odmítl přijmouti uctívání ráno v den vzkříšení, jak máme vykládati skutečnost, že téhož dne večer "ony přistoupivše, chopily se noh jeho a klanely se jemu?" Mt 28,9. Pakli Kristus nedovolil Marii klaněti se mu z důvodu, že ještě nevstoupil k Otci, proč večer téhož dne dovolil jiným, aby se mu klanely? Jediný možný závěr je, že mezi těmi dvěma událostmi Kristus vstoupil k Otci a přijal nějaký slib nebo ujištění od Boha, že je oprávněn dati se uctívat.

Není obtížné nalézti důvod pro Kristovu touhu vstoupiti k Otci. V zahradě Getsemanske a na kříži Kristus zakusil těžké chvíle. Zaujal místo člověka a zaplatil pokutu za lidská přestoupení. Musil prožít duševní úzkost člověka opuštěného Bohem a opuštěného lidmi. Tuto zkušenosť Kristus zplna okusil. Zatím co temnota přikrývala zem, zoufalství plnilo srdce Božího syna. V úzkosti zvolal: "Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil? a Ježíš opět zvolav hlasem velikým, vypustil duši". Mt 27,46.50.

Za takovychto okolností Kristus zemřel. Je divu, že po vzkříšení přál si především poraditi se s Otcem? Zemřel, když byl Boží hněv namířen proti němu pro lidské hříchy, jež nesl. Byla jeho obět přijatelná? Kristus musil znát jiřotu. Musil mabyti jiřoty nejenom, že bude přijat Bohem, ale též, že jeho obět bude přijatelná. Dokud to nebylo vyřízeno, Kristus nechtěl přijímati uctívání.

(231) Ježíš tedy vstoupil k svému Otci a vratił se tehož dne. Slyšel z vlastních rtů Otcových, že obět byla přijata, že všecko dobré vykonal. Přijal pak zmocnění, vrátil se na zemi a přijal klanění se učedníků. Vše toto souhlasí s biblickým záznamem.

První setkání Otce a Syna po vzkříšení bylo ovšem soukromou schůzkou. Teprve za čtyřicet dní potom konal se kněžský obřad. Kristus pak vstoupil do nebe před očima učedníků bera s sebou množství zajatců vzkříšených v čase, kdy "hroby se otvíraly" při smrti Kristově. Tehdy "mnohá těla zesnulých svatých vstala a vyšedše z hrobů po vzkříšení, přišli do města a ukázali se mnohým". Mt 27,52.53. Byli to ti, nichž se zmiňuje apoštol řka: "Vstoupiv na výšost jaté vedl vězně a dal dary lidem". Ef 4,8.

Tento Kristův příchod do domů do slávy s pravotinami země musil být nádhernou událostí. Kristus se vrátil u vítězoslávě přinášeje s sebou snopky.

"Celé nebe čekalo, aby uvítalo Spasitele do nebeských síní. Když vstoupil razil cestu a množství zajatců císvobozených při jeho vzkříšení šli s ním. Nebeský hostitel za výkřiků a volání chvály a nebeského zpěvu byl přítomen radostnému průvodu.... Všichni tam byli, aby přivítali Vykupitele. Byli dychtivi oslaviti jeho úspěch a velebiti svého Krále."

(232) Ale On kynul jim zpět. Ještě ne: Nemůže teď přijmouti korunu slávy a královské roucho. Vejde před tvář svého Otce. Ukazuje mu svou zraněnou hlavu, probodený bok, zničene nohy, zvedá své ruce nesoucí stopy po hřebech. Ukazuje na důkazy svého úspěchu; předkláda Bohu snopk sem i tam obrácení, ukazuje mu ty, kteří vstali s ním jako predstavitele velikého množství, které vyjde z hrobu při druhém jeho příchodu. Blíží se k Otci, který má radost nad kajícím hříšníkem, který jásá nad ním zpívaje. Dříve než byly položeny základy země, Otec a Syn se dohodli na smlouvě, že vykoupí člověka, zvítězí-li satan. Podali si ruce k slavnostnímu slibu, že Kristus se stane ochráncem lidského pokolení. Tento slib Kristus splnil. Volaje na kříž, dokonáno jest, oslavoval Otce. Smlouva byla úplně provedena. On nyní prohlašuje, Otče, dokonáno jest. Vykonal jsem tvou vůli, o Bože. Dokončil jsem dílo vykoupení. Jestliže jest tvoje spravedlnost uspokojena, chví, aby také ti, které jsi mi dal, byli se mnou, kdo jsem."

"Hlas Boží jest slyšet hlásající, že je spravedlností učiněno zadost. Satan je přemožen. Kristovo namáhání, jeho zápasy na zemi jsou přijaty v milovaném. Před nebeskými anděly a zástupci nepadnucích světů jsou prohlášeny za opravedleny. Kde jest on, tam bude jeho církev. Milosrdenství a pravda se setkaly; spravedlnost a pokoj libají se navzájem. Otcovy ruce objímají jeho syna a slovo je vyřečeno: Klanějte se jemu všichni andělé Boží." DA 833.834.

To bylo formální uvítání, nežli přijal korunu slávy a královské roucho. Kristus měl mít ujištění od Otce, že nejen on, ale lidstvo v něm bylo přijato. Tohoto ujištění dostalo se mu v příkazu: Klanějte se jemu všichni andělé Boží.

(233) Když Kristus vešel do nebeských bran, byl nastolen za vyzvání andělů. Jakmile byl tento obřad skončen, Duch svatý cestoupil na učedníky v bohatých proudech a Kristus ovšem byl oslavěn a to slávou, kterou měl s Otcem od věčnosti. Letnicové vylití bylo oznámením nebes, že Vykupiteľovo uvedení v úřad je skončeno. Podle svého slibu sesal Duha svatého z nebe svým nasledovníkům jako znamení, že On jako kněz a král přijal všecku moc v nebi a na zemi a je Bomazaným nad svým lidem." AA 38.39.

V tuto dobu uvedení Vykupitele v úřad bylo skončeno a on byl formálně na-

stolen jako kněz a král. To je nebeska ozdoba zasvěcení a uvedení v úřad nejvyššího kněze na zemi. Jako na Aronovu hlavu byla vložena "svatá koruna z ryzího zlata", tak i Kristus byl korunován na Krále. (Ex 39,30; Lv 8,9.)

Jako Aron byl uveden a nastolen ve svatý úřad tak i Kristus byl "nazván od Boha nejvyšším knězem podle řádu Melchisechova". Žd 5,10. Jako Aron byl zván hlavou královského kněžstva tak Kristus byl korunován na krále a kněze; jako Aron dostal moc tak i Kristus dostal moc.

16.6 Kristus "usedl".

(234) Při této příležitosti Kristus byl formálně posazen po Boží pravici. Kristus "očištění hříchů našich skrze sebe samého učiniv, posadil se na pravici velebnosti na výsostech". Žd 1,3. Řecké slovo zde užité pro "usedl", neznamená činnost, nýbrž spíše "zaujal místo". Kristus přijal opět sedadlo a slávu, které měl s Otcem od věčnosti. M.R.Vincent pojednává o řeckém slově pro "usedl" ve svých Word studies in the New Testament praví - "Slovo značí slavnostní, formálný úkon, převzetí hodnosti a moci. Poukazuje to na Kristovo vstoupení. Ve svém vyvýšeném postavení ponese ještě všecky věci k jejich dokončení, bude obírat se ještě hřichem jako veliký nejvyšší kněz v nebeské svatyni. Sv.4.str.284.385. Ve svém výkladu téhož cí-tátu Lange praví: "Toto sedení vyvýšeného na pravici Velebnosti, která má trvat bez přerušení až do jeho druhého příchodu, musí být tedy chápáno nikoli jako stav odpočinku nebo pouhého zabezpečení někoh, kdo se zachránil před nepřáteli, ale jako stav mesiášské činnosti k dovršení vystoupení".

Sedění zástupců na schůzi dobře cítí světluje význam toho slova. Zástupce může formálně usednouti, ale to neznamená, že zůstává seděti. Může se procházeti po dvoraně, může státi nebo si lehnouti, ba může se i na chvíli vzdáliti; a přece sedí ve smyslu toho slova. A tak se to má s Kristem.

(235) Ti, kteří se domnívají, že Kristus jen "usedl" a stále sedí, naprosto nerozmějí významu slova. Řecké slovo ekathisen značí formální nastolení v úřad, propůjčení moci. - To znamená, že Bůh přijímá Krista v jeho novém úředním postavení jako krále a kněze a vítá nebo oslavuje ho jako nejvyššího kněze podle řádu Melchisechova. (Žd 5,10.) To jest začátek jeho úředního kněžství, ne konec.

Bud připomenuto, že při nastolení Arona jako nejvyššího kněze "vzal také Mojžíš oleje pomazání a krve, kteráž byla na oltáři a pokropil Arona a roucho jeho, též synů Aronových a roucha jejich s ním. A tak posvětil Arona i roucha jeho, též synů jeho i roucha jejich s ním." Lv 8,10.

V souvislosti s tím, uvažujte o tomto výroku: "Nesa ještě lidskost, vstoupil na nebesa, jásající a vítězny. Vzal krve čištění od nejsvětější svatyně, pokropil jí slitovnicí a svá roucha a žehnal lidu. Brzy se objeví po uruhé, aby prohlásil, že už není žádné oběti za hřich". ST 19.4.1905.

Jako Aronova roucha byla pokropena v čase zasvěcení svatyně tak Kristus pokropil vlastní roucha a sítovnicí. On zasvětil sebe a svatyni dílu vykoupení. Byl formálně nastolen v tento úřad. Byl posazen po pravici Boha a propůjčena mu veškerá moc. Jeho krev byla vylita, avšak nebylo ní ještě přisluhováno. Jeho první úřední čin jako nejvyššího kněze bylo, pokropiti krví vlastní roucha a sítovnicí, zasvěcuje sebe a nebeskou svatyni. Jako Aron po kropení krví začal svou práci v prvé místnosti svatyně, tak učinil i Kristus. (Lv 9,23.)

(236) Z této úvahy vysvítá, že při Kristově vstoupení na nebesa bylo provedeno nastolení. Otec připojil počet svého scívání na Kristovo dílo - uvedl jej v úřad nejvyššího kněze a usadil jej sobě po pravici. Je zřejmé, že "kdyby byl na zemi, aniž by knězem byl", protože nebyl z pokolení Leviho, "aniž by knězem byl", nyní pak tím důstojnějšího došel úřadu" a stal "se knězem podle řádu Melchisechova". Žd 8,4.6; 7,21. Kněží byli ustanoveni Bohem "k obětovaní darů a obětí" a protož "potřebí bylo, aby i tento měl, co by obětoval". Žd 8,3. Ježto možné není, aby krev

byků a kozlů shladila hříchy" a ježto účelem Kristovým jest "shlazení hříchu skrze obětování sebe samého", všel "ani skrze krev býků a telat, ale skrze svou vlastní krev" "do nebes, aby nyní přítomný byl tváří Boží za nás". Zd 10,4; 9,26.12.24. Apoštol shrnuje věc takto: "Takového máme nejvyššího kněze, který se posadil na pravici trůnu velebnosti v nebesích, služebník jsa svatyně a pravýho toho stánku, který Pán vzdělal a ne člověk." Zd 8,1.2.

16.7 Kristův kněžský úřad.

(237) Nebeský chrám není, jak se některí domnívají, stínový, neskutečný anebo toliko duševní přeustava. Nebeský chrám není "stínem". Stánek úmluvy, vystavěný Mojžíšem, ten je "stínem nebeských věcí". Nikdo nebude tvrditi, že původní židovská svatyně anebo pozdější chrám Salamounův nebyly skutečné stavby. A přece se o nich mluví jako o stínech, jejichž skutečnost jest v nebi. Nebeská svatyně jest pravý chrám, tak skutečný, že Mojžíšovi byl dán jako model a praveno: "Hlediž..., abys udělal všecko do podobenství; kteréž jest ukázáno na této hoře". (Zd 8,5.)

Svatyně na zemi nejenom byla stínem svatyně nebeské, ale také její bohoslužba byla stínem. To je pravda dokonce i o čistění svatyně, které bylo stínem čistění nebeské svatyně. Poznamenali jsme dříve, že bylo nutné, aby svatyně na zemi byla "očistěna" nebo "vycistěna krvi" zvířat, ale že "nebeské věci byly čisteny lepšími obětmi, než jsou ty". Zd 9,22.23. To potvrzuje určitě, že bylo nutné, aby nebeské věci byly očistěny lepšími obětmi krví telat a kozlů. Jediná krev, která to může učiniti, jest krev Jezukrista, našeho Hespadina. Z tohoto důvodu Kristus mocí své krve vstoupil v samo nebe, aby přítomný byl tváří Boží za nás. (Zd 9,24.)

Poznamenali jsme nahoře, že dříve než začala bohoslužba v pozemské svatyni, Mojžíš pomazal "stánek úmluvy a truhlu svědectví". Ex 30,26. Stejně jako ostatní zařízení svatyně a že také "vzal oleje pomazání z krve, kteráž byla na oltáři a pokropil Arona a roucha jeho, též synů Aronových a roucha jejich s ním". Lv 8,30. Podobně je řečeno o Kristovi, že "o Bože, Bůh tvůj pomazal tebe olejem vesele nad spoluúčastníky tvé." Zd 1,9. Kristus byl takto nejen pomazán, ale vzal krev očistění do nejsvětější svatyně a pokropil ní slitovnici a svoje roucha. Jako Kristus "obětoval sama sebe", tak i zasvětil sama sebe. (Zd 9,14.) Toto zasvěcení sebe samého službě ve svatyni bylo částí nastolení a předcházelo jeho skutečný výkon úřadu kněžského.

16.8 Očistování nebeské svatyně.

(238) Budeme nyní uvažovati o výroku, že bylo "potřebí, aby věci nebeských příkladové těmi věcmi očistování byli, nebeské pak věci lepšími obětmi, nežli jsou ty". Verš 23. Týká se to jen obřadu při nastolení, než Kristus započal kněžskou službu, jak někteří tvrdí, nebo se to vztahuje též na každoroční očistování svatyně v den očistování nebo na oboje?

Uvedli jsme již, že očistování se všecko se zasvěcením jak pozemské, tak i nebeské svatyně. Otázka se tedy vlastně točí okolo tohoto: shoduje se očistování nebeské svatyně s očistováním svatyně pozemské v den smíření, jak je zaznamenáno v 3.knize Mojžíšově 16? Odpovídáme naprostě přesvědčivě.

Všimněme si úvodem výroku sem se vztahujícího v epíštola k Židům. "Protož potřebí bylo, aby věci nebeských příkladové těmi věcmi očistování byli, nebeské pak věci lepšími obětmi, než jsou ty. Nebot nevešel Kristus do svatyně rukou udělané, kteráž by nešla fířu pravé, ale v samo rebe, aby nyní přítomný byl tváří Boží za nás. Ne aby častokrát obětoval sebe samého, jako nejvyšší kněz vcházel do svatyně každý rok se krví cizí. Sic jinak by museli častokrát trpěti od počátku světa, ale nyní jednou při skonání věků, na shlazení hřícha skrze obětování sebe samého, zieven jest." Zd 9,25-26.

(239) Předmět, o kterém se zde pojednává, jest očistování "nebeských věcí samých".

Ko očistování pozemských věcí bylo "potřebí", tak potřebí jest očistování nebes-
ích. Toto očistování bylo na zemi provedeno, "když nejvyšší kněz vcházel do svatyně každý rok se krví cizí". Verš 25. Naproti tomu Kristus "nevchází do svatyně každý rok..., ale nyní jednou při skončení věků na shlazení hřicha skrze obětování sebe samého, zjeven jest". Verše 25.26.

~~X~~ Rozdíl jest mezi nejvyšším knězem, který vchází "každý rok" a Kristem který vejde jen jednou. Pouze služba, která byla vykonána "každý rok" k očistění, byla službou v den smíření. O té tedy mluví epistles k Židům. "Do prvního stánku vždycky vcházejí kněží služby vykonávající, do druhého pak jedinou v rok sám nejvyšší kněz, ne bez krví". Verše 6.7.

Kdežto bylo potřebí, aby nebeské věci byly očistěny, nebylo potřebí, aby to bylo vykonáno každý rok jako na zemi. Kristus potřeboval to učiniti toliko jednou při skončení svého díla v prvé místnosti svatyně nahore. Po službě ve svatyni v souladu se vzorem na zemi vcházíval do svatyně svatých a vykonával tam dílo shodující se s tím, které konal nejvyšší kněz na zemi. K tomu poukazuje anděl, když právě Danielovi: "Až do dvou tisíc a tří set večerů a jiter, a přijdou k obnovení svému svaté služby". Dn 8,14.

(240) Uvahy objasnují, že nejen je svatyně v nebi, ale také, že se tam podniká dílo, jemuž byla předobrazem bohoslužba na zemi. Zatím co tyto služby v mnohých směrech podobné, v jiných se od sebe lišily. Pozemská svatyně byla očistěna každý rok; nebeská svatyně toliko jednou. V pozemské svatyni bylo používáno krve býků, kozlů a telat; v nebeské svatyni hříšník, který potřeboval očistění, obětoval sám za sebe. V nebi náš nejvyšší kněz nemá potřebí, aby nejdříve obětoval za sebe a potom za lid. Na zemi nejvyšší kněz všel dovnitř s krví mrtvého zvířete. Na nebesích Kristus vešel mocí své krve, tou cestou novou a živou, kterou nám způsobil na shlazení hříchu skrze obětování sebe samého." (Žd 10,19.20; 9.26.)

- o -

Kapitola sedmnáctá.

17,1

M o d l i t b a .

(241) Každá obětovana oběť je ve skutečnosti modlitbou k Bohu o pomoc. Mohla by i jako v případě oběti za hřich a přestoupení, modlitbou za odpustění. Nebo mohla by být moulithou díkůvzdání a chvály, jako v oběti pokojne. Dále by mohla být modlitbou posvěcení a zasvěcení jako v oběti zápalné, nebo společenství jako v oběti suché. Mohla by být modlitbou díkůvzdání za zvláštní osvobození nebo modlitbou za věc vělmí touženou jako v oběti ze slibu a dobrovolné. Nebo mohlo být, že i když uzdravil z nemoci že žena ve zdraví porodila dítě nebo že nějaké velké osvobození bylo provedeno. Všechny takové příležitosti volaly po zvláštním díkůvzdání a chvale a po přiměřene oběti.

Ve svém nejvyšším použití modlitba je společenství. To je třeba zdůraznit, protože mnohým křestanům jest modlitba jenom prostředkem, jak získati něco od Boha. Ti cítí, že se jim něčeho nedostává. Co snažšího, než žádati Boha o to, co potřebují? Neslíbil-li Bůh, že odpomůže našemu nedostatku? Následkem tohoto způsobu myšlení mnohé modlitby se skládají většinou ze žádostí o věci - jednak dobré, jednak nedobré, jednak určité škodlivé, jednak nemožné ke splnění. Takovým lidem je Bůh pramenem dodávek, velkým dárcem, nevyčerpatelem zříčlem dobrých věcí. Vše co potřebují učiniti, jest žádati a Bůh vykoná ostatek. Ti měří své křesťanství příznivými odpočídkami, které dostanou a nejsou spokojeni, bylo-li odepřeno, oč žádali. Žádají stále o něco a domnívají se že by Bůh vždy měl vyhověti jejich žádosti, někteří dokonce pokládají za nedostatek důvěry připojiti k své prosbě: "Je-li to tva vůle". Prosí jako marnotratný syn: "Otče, dej mi". Lk 15,12.

17.2 Děj se vůle tvá.

(242) Nelze popírat, že prosebné modlitby jsou právou způsobou modlitby. Vždy nám bude třeba, žádati Boha o věci, po kterých toužíme. Avšak musí byti zdůrazněno, že prosebné modlitby nemají být převládající způsobou modlitby. Modlitby chvály, díkůvzdání a vzývání vždy musí mít přednost. Podrobování se vůli Boží, úplné zasvěcení se mu a dokonale posvěcení měly by zdávat formu, kterou by modlitby měly mít. Jestliže se naše modlitby od úsilí, aby Bůh činil, co si přejeme, změní v úsilovnou touhu, nalézti, co Bůh si přeje, může modlitby obvykle nebudou mít formu pouhé žádosti o věci a požadavku, aby Bůh na naše modlitby okamžitě odpověděl tím zvláštním způsobem, jak toužíme.

Pro většina z nás bylo by arci lépe ustatí na chvíli se žádostmi o věci a zcela se soustřediti na to, co Bůh chce, abychom měli anebo byli. Jestliže to nalezeme, jsme na bezpečném základě. Pak můžeme žádati od Boha ~~jsouče si~~ jisti, že jeho vůle má se statí. Tento veliký úkol ukládá nám vypátrati vůli Boží a potom zkoumati svá srdce, abychom nabyl jistoty, že si opravdu přejeme, aby Boží vůle byla vůle naší.

(243) Někdo vyslovil, že prosebník usiluje modlitbami o to, aby Bůh změnil jeho mysl. ~~Množí některak nesíli vypátrati, co Bůh si přeje, ač jest jim velmi jasno, co oni si přejí. Přou se s Bohem. Mučí se v modlitbě. Zádají na Bohu, o čem myslí, že by se mělo stát. Nenapadné je že je neipřednějším vypátrati, zda si Bůh skutečně přeje, abych měl věc, po které tolik toužím? Zda mi to prospěje? Zda je to vůle Boží? Zda přišla doba, aby se to stalo? Zda musím nejdřív něco vykonati? Zda jsem v skutku ochoten podrobiti se v něčem Bohu tak, že pakli mi nedá, po čem toužím, budu spokojen a děkovati za to, co přece dá; anebo jde mi ve skutečnosti více o to, abych dostal, co chci, než abych se ujistil vůli Boží?~~

Může být na místě vypočítat některé věci, kde nejde o modlitbu. Modlitba není náhražkou za práci. Křestan postavený před obtížným ~~úkolem~~ ~~má práva prositi~~ Boha o pomoc a očekávat, že On mu odpoví. Ale to neosvobojuje ho od tvrde, přetěžující práce. Bůh posílí rozum, osvěží mysl, ale nepřijme modlitbu jako náhradu za duševní úsilí anebo nedá těm, kdož jsou jen líní. Takoví, kteří jsou schopni naučit se násobilce a mají k tomu příležitost, nesmějí zanedbati úsilí potřebné k tomu, aby se zdokonalili v početech, spolehlajících na to, že Bůh skrze modlitbu vykoná za ně to, co učiní ~~nepřetěžujícím~~ každé duševní úsilí. Ve většině případů práce a modlitba jsou ~~prospěch~~. Zádná z obou o sobě nepostačuje.

(244) Buď zdůrazněno, že účelem modlitby není dostati od Boha, co si přejeme. Některí používají světských metod a mají světskou filosofii ve své modlitbě. Seznámil, že pokud se týká světa, musí se, malí se něčeho dosáhnouti, "jít za tím", a tak předpokládají, že mají-li od Boha něco získati, musí "jít za ním." Jednají, jakoby Bůh nebyl ochoten vyhověti jejich žádosti bez značného lichocení a věří, jak se zdá, že vytrvalým pochlebováním mohou na Bohu dosáhnouti, co by jim jinak nedal. Berou si za příklad dotérnou vduvu neuvědomující se patrně, že se podobenstvím tímto má ukázati, jakým Bůh není. Nikdo nemůže od Boha dostati, co žádá, pouhým vytrvalým obtěžováním jeho; Bůh není jako nespravedlivý soudce. Je otčem, ochotnějším dátí dobré dary svým dětem, než ony mají dostati. Pochebování, lichocení, nadcházení si, obtěžování - roubá vytrvalost - u Boha neplatí.

17.3 Modlitba vítězící.

Nesmí však nabýti vrchu dojem, že není vroucnosti v modlitbě, aneto, že potřebujeme toliko zmíniti se Bohu jednou pro vždy o tom, co si přejeme, a že se to objeví. Modlitba není tak docela jednoduchá. Je potřebí úzkostné, překonávající modlitby, které jde k srdci předmětu a není uspokojena, dokud životy a věci nejsou změněny. Ježíš se modlil celou noc; ~~Jakub~~ zápasil s andělem; Daniel hledal Hospodina modlitbou a postem; Pavel úpěnlivě prosil Hospodina opět a opět. Nepotřebujeme modliteb méně, nýbrž více. A potřebujeme modlit se s důvěrou. Na tom podstatně záleží.

(245) Modlitba není monolog. Může být slyšitelná anebo může být i nevyslovenou touhou duše. V obou případech ideální modlitba je společenství. Zda se, že některí lidi pokládají modlitbu za pouhý způsob informování Boha o jistých věcech, které vyžadují nápravy a které mu zřejmě nejsou zjevný. Ti myslí, že by Bůh mohl zapomenout na jisté věci a jejich modlitby upomínají Boha na to, co by měl činiti. Upozornivše Boha na potřebu, jak oni ji vidí, mají pocit, že vykonali svou povinnost. "Pronesli" své modlitby a s "amen" jejich rozmluva skončila. Byl to jenom monolog. Doufají, že Bůh rozvažně použije informace jimi s ním sdělené a zařídí něco o věcech, strany kterých se modlili.

(246) Tací považují modlitbu za jaksi způsob sdělení, lidskou řeč k Bohu. A přece není to nejvyšší způsob modlitby. V pravé modlitbě Bůh mluví s duší a duše mluví s Bohem. Věrné přátelství nepotrvalo dlouho, kde mluví takto jeden. To ve svých modlitebních chvílích a ve svých modlitbách často činíme a očekáváme, že Bůh bude naslouchati. A přece, nebylo by možné, že by Bůh byl rád ve styku s námi jako my s ním? On to často činí, přiváděje nám na pamět jistá písma. Šlo by příliš daleko, kdybychom věřili, že po přednesení naší opravdové modlitby, kterou jak se domníváme - Bůh v nebi vyslechl. On by si přál říci nám nějaké slovo? Je možná, že by se Bůh, když jsme řekli "Amen", právě chystal vejít s námi ve styk, my však se zvedneme ze svého pokleku a nedáme Bohu možnost, aby s námi mluvil? My jaks i zavěsíme sluchátko. Odzvoníme. Zda pravý křestan provždy mluví k Bohu a Bůh nemá žádné zprávy pro něho? Bohu to musí být trapné, je-li vyloučen v okamžiku, kdy je připraven vejít s námi ve styk. Zdálo by se, že když se to přihodilo několikrát, Bůh nemůže v souditi jinak, nežli že netoužíme po styku s ním. My pouze "odříkáme" své modlitby a když jsme to učinili, odejdeme. Ekové modlitby jistě nemohou být všechno to, co Bůh myslí "společenským".

Zopakujeme si, modlitba je společenství. Je více než rozmluva; je důvěrné přátelství. Je to výměna názorů a všenek. Předpokládá porozumění a důvěru, plné pochopení. Nemá potřebí, aby byla vždy doprovázena slovy. Mlučení může být výmluvným nežli řečnický příval. Je spíše jakýmsi přátelstvím založeným na klidné důvěře a jistotě, nedoprovázeném okázaným projevy a výlevy.

17.4 Rozjímaní.

Rozjímaní je podstatná část modlitby. Možno říci, že je její lepší částí. A přece je většinou zanedbáváno. My se ujímáme před Bohem, předložíme mu svou žádost a odejdeme. Příště učiníme totéž. Udělájeme Boha ve znalosti našeho postavení, říkáme mu o věcech vyžadujících pozornosti a oprostivše takto svou duši, končíme rozmluvu. To opakujeme den za dnem. Není tu nic lepšího?

Žalmy zejména Davidovy zvučí hloubkou křesťanského cítení. David prožil zkušenosti drásající duši. Jednou prchal před Saulem do pouště. Tam sepsal šedesátní třetí žalm; výkřik to duše toužící o Bohu, po hlubším poznání a obeznámenosti s ním. Davidovi zřejmě nestačila modlitba k životu. Bůh se zdál velice vzdálen. Neodnovídal. David zakoušel zdánlivý pocit, že oslovouje nikoho v prázdnné místnosti - A přece vychtil po Bohu. Jeho duše žíznila po živém Bohu. Nebylo cesty, po které by se mohl dostati do skutečné společnosti s ním?

(247) Pak David nalezl cestu. Nalezl uspokojení. Seznal skutečný význam a způsob modlitby. Mluví o tom v žalmu 63,5.6. "Jako tukem a sádlem sytila by se duše má, a s radostným rtů prozpěvováním chválila by tě ústa má. Jistě že na tebe pamětliv jsem i na ložci svém, každého bdění nočního přemýšlím o tobě". Povšimněte si výroku "má duše sytila by se ... když jsem na té pamětliv na ložci svém a o tobě přemýšlím", David se dříve modlil. Nyní k modlitbě přidává rozjímaní a praví, že když to činí, duše jeho jest nasycena. Jemu je to jako "tuk a sádlo" a chválí Boha "radostnými rty".

Tento záznam má velikou hodnotu. Mnohé duše jako David volají po živém Bohu. Nejsou nasyceny. Věří, že musí být něco lepšího, než co zakoušejí. Modlí se a

modlí a modlí, a přece se Bůh zdá být daleko. Neprovuje se jednu chvíli jej jemno zahlednou a pak je pryč. Je něco lepšího připraveno nebo je to všecky co křesťan tví a modlitba pro ně chová? Musí tu být něco lepšího. David to nalezl.

(248) "Má duše jest nasycena". Jak podivuhodné jest dosáhnouti ukovení duševního hladu. A tato možnost se stáva skutečností. David ukazuje na cestu, když praví, že lze toho dosíci vzpomínáním na Boha a rozjímaním. Většina křesťanů je pamětliva Boha. Modlí se. Ve skutečnosti možno říci a to právem, že nikdo nemůže být dítkem Božím a nemodlit se. Leč mnozí nejsou vycvičeni v umění rozjímati. Ti se modlí, ale nerozjímají. A přece jest jedno tak důležité jako druhé. Stalo se, že když David přidal k modlitbě rozjímání, mohl konečně říci, že jeho duše jest nasycena.

Málo křesťanů rozjímá. Jsou příliš zaměstnáni. Jejich práce požaduje od nich příliš mnoho. Ženou se od jedné věci ke druhé a mají malo času raditi se s vlastní duší nebo s Bohem. Tolk toho mají na práci. Tímto ještě, že bude duše ztracena, řeďa by namáhal každý nerv a v každém okamžiku byli zaměstnáni. Nemají kdy, aby si sedli k nohám Mistrovým, zatím co svět hyne. Musí být vzhůru a pracovati. Činnost jest jejich heslo. Nad to jsou čestní a svědomití.

17.5 Mlčenlivost duše.

A přece jak mnoho ztrácejí oni a svět nedostatkem rozjímání. Žadná duše se nemůže hnati do přítomnosti Boha a opět ven a očekávat, že bude mít i potěšení ze společnosti s ním. Pokoj, který opomíjí dorozumění, nemůže sídiliti v lidském srdci. "Dopřej času sobě, abys byl svatý", je více než pouhý nazor. Dopřáva času obcovati s Bohem, být svatý. "Ulekňtež se a nehrešte, přemyšljujte o tom v srdci svém a umlkňte." Z 4,4. Poslední výrok musí být zvlášt' zdůrazněn. "Ulekňtež. Jsme příliš neklidni. Máme potřebí učiti se pokoji s Bohem. Máme umlknuti.

(249) "Vždy přece měj se k Bohu mlčenlivě duše má." Z 62,5. Nechť tato slova budou zapálitou do každého srdce. "Dopřej času sobě, abys byl svatý." To je adresováno každému křesťanu. "Vždy přece měj se k Bohu mlčenlivě." To je příkaz a také slib. Měj se mlčenlivě k Bohu. Měj se přece mlčenlivě k Bohu. Vždy přece měj se mlčenlivě k Bohu. A ten, kdo vždycky se má mlčenlivě k Bohu na jeho vyzvání, nebude zklamán, bude uspokojen.

Jak podivuhodné pozvání je tento výrok. Modlili jste se, vylili jste svou duši jemu, který samojediný rozumí. Neříkejte "Amen" a neodcházejte. Dejte Bohu příležitost. Čekajte na něho. A v klidu duše Bůh může mluvit. On vás vyzval, aby ste čekali. On vás vyzval, abyste čekali. Nechte celou svoji duši dychtit po něm. Čekajte pouze na něho. Může být, že Bůh tichým, slabým hlasem dá se poznati. Mějte se mlčenlivě k Bohu.

Některým křesťanům je to nová nauka. Vědí, co to je obcovati s Bohem. Měli drahocenné doby s ním samotným. Naučili se čekati mlčenlivě. A drahocenná byla zjevení, kterých se jim dostalo.

Jiným však je to asi nová zkušenost. Naučili se modlit se, ale neranučili se mít se k Bohu mlčenlivě. Rozjímání jako část modlitby nebylo pro ně důležité. Chápali modlitbu jako slova uctivě pronašená k Otci v nebi. S jejich "Amen" je styk u konce. A tak to vskutku může být, ač to Bůh tak nezamýšlí. Amen může znamenati kouzlo, živěčka mluvení, ale nemělo by být koncem rozmluvy. Bůh nás zve, aby chom čekali v mlčenlivosti. Snad si přeje mluviti anebo nikoli. V každém případě mame čekati.

(250) Mnozí mají sklon mluviti příliš mnoho. Všichni jsme měli zkušenost s osobami, které přišly okázale hledati poradu, ktere však ve skutečnosti přicházejí totíko, aby přednesly své vlastní názory. Zdají se dychtit po rozmluvě; a přece sotva se jim poskytne ku poradě příležitost, zaberou samy čas a zdají se uspokojeny, když přednesly své vyrravování. Vyjádří-li se trochu souhlasu s jejich nazorem, jsou spokojeny. Je zřejmé, že nepřišly na poradu, ale aby sdělily poučení.

Tak je tomu příliš často s modlitbou. Ale nejdůležitější částí není, co mluvíme k Bohu, ale co Bůh mluví k nám. Pravda, Bůh má rád, že se modlíme. Naše modlitby jsou mu hudbou. Nemůžeme ho unaviti. A přece, zda by nebylo dobré dátě Bohu příležitost, aby se s námi stýkal? Nebylo by nám dobré konati přesně to, co je nám poraděno konati - vždy jen čekati v mlčenlivosti na Boha? Bůh jistě nechce nas nechat čekati nadarmo. Kdo nepocítí ohromnou moc těchto malo okamžiků mlčení po dobrořečení? Kdo nepocítí přítomnost Boží v tichosti svatyně? Byla by nám dobré zkoumati moc kralovství mlčení. Bůh sídlí tam.

17.6 Výstřednosti.

Je vždy nebezpečí, že zajdeme do výstřednosti. Jsou takoví, kteří zavrhuji nařízení daná v Bibli anebo je berou na lehkou váhu a spolehají skoro úplně na dojmy. Tací jsou ve velkem nebezpečí. Věříme, že Bůh povede ty, kteří chtejí být vedeni, ale věříme též, že takové vedení bude vždy v souladu se zevnou vůlí Boží a nijak nebude odprovádat psanému Slovu. ~~zakázali~~ jest podivuhodná vysada obcování s Bohem a jakkoli podivuhodna jest vysada rozjímání, ~~je to nebezpečí i jich zneužití~~ Zvláště mladší křesťané by měli být na stráži. Joliko dlouhá zkušenost ve věcech Božích podporovaná životem poslušenství k Boží vůli uzpůsobí člověka, aby posuzoval duševní pochody. Satan je vždy připraven vnuknouti své myšlenky, a je potřebí duševní bystrosti, abychom poznali mluviti své myšlenky, a je potřebí duševní bystrosti, abychom poznali mluvici hlas. To však by nemělo ani mladým křestanům zdavati příčinu, aby opomijeli rozjímání. Zdaleka ne. Bůh vždy je blízko, aby pomohl a vedl a my můžeme věřiti, že pokojná hodina strávena s Bohem poskytne štedré výsledky pro nás. Daváme jen výstrahu těm, kteří by se dali svésti hlasem mluvícím k duši. ~~zanechávali~~ hlas mluvící skrze hlas.

(251) Ve svatyni za starodávna oběť a modlitba byly sloučeny. Oběť představovala lítost, pokání, náhradu, zasvěcení se. Když byl beránek položen na oltář, kající hříšník obrazně položil sama sebe a všecko své na oltář. To znamenalo, že se přijímá spravedlnost zákona, která vyžadovala život, to znamenalo posvěcení Bohu. Bez tohoto poměru oběť beránka byla pouhou fraškou. Také naše modlitby mohou být pouhou fraškou, leda bychom z upřímného srdce zdržovali se hříchu a zasvětili se úplně Bohu. Modlitba musí mít upřímnost za základ a pozadí. Musí být založena na lítosti a božském zármutku ze hříchu. Musí být doložena vyznaním a náhradou. Modlitba takto vybavená nezůstane bez odpovědi. Bůh je věřen svému slovu.

- 0 -

Kapitola osmnáctá.

18.1

Zákon.

(252) Veškerá bohoslužba ve svatyni se prováděla se zřetelem k zákonu Božímu, ~~zvanému~~ v truhle v nejsvětější místo stánku úmluvy. ~~Byl-li tento zákon pře-~~ ~~duševní~~ měly být přineseny. "Když by kdo zhřešil z poblouzení proti některému ze všech přikázání Hospodinových cíni, cehož být nemá, a přestoupil by jedno z nich; jestliže by kněz pomazaný zhřešil hříchem jiných lidí: tedy obětovati bude za hřích svůj, kterýž zhřešil, volka mláděho bez poskvrny Hospodinu v oběť za hřich." Lv 4,2,3.

Přestoupení přikázání Hospodinových "uvedlo do pohybu celý rituál chrámový. Hřích byl příčinou ranní a večerní oběti, bohoslužby dne očišťování, obětování kadidla a jednotlivých obětí za osobní hříchy. A hřích jest přestoupení zákona.

Jan miláček měl zjevení stánku úmluvy v nebi. V něm špatřil zákon Boží, "truhlu smlouvy jeho". Zj 11,19. Jako zákon byl středem ve svatyni na zemi, tak byl středem i v nebi. Svatyně v nebi je proto zvána "chrámem stánku úmluvy - svě-

dectví", nikoli chrámem kadidla nebo krve anebo dokonce slitovnice, nýbrž "stánku svědectví", chrámem Božího zákona. (Zj 15,5.)

(253) Nejposvátnějším městem v dobách starého Zákona bylo město, které Bůh vytvořil, aby je učinil bydlištěm svým. Nejposvátnějším místem v tom městě byl chrám. Nejposvátnější místo v chrámu byla svatyně svatých. Nejposvátnější předmět ve svatyni svatých byla truhla, v níž byly uschovány kamenné desky, na kterých Bůh napsal Desatero přikázání, zákon života. Tento zákon byl středem, okolo něhož se točila celá bohoslužba, základ a důvod každého obřadu. Bez toho zákona byly chrámové bohoslužby bez významu.

Zákon jest vyjádřením povahy, odhalením mysli. Proto je zákon Boží důležitý. Je jaksi částí Boha a odhaluje jej. Je opisem povahy, konečným vyjádřením Nekonečného. V něm je nám poskytnut záblesk mysli Boží; pohledem na to, co vytváří základ jeho vlády. Jako Bůh jest dokonalý. Jako Bůh jest věčný, tak i zásady Desatera jsou věčné. Jako Bůh jest nezměnitelný, tak i zákon jest nezměnitelný. Tak to nutně musí být. Zákon jsa opisem povahy Boží, nemůže být změněn, ledabyl shodná změna nastala v Bohu. Leč Bůh se nemění. "Já Hospodin neměním se". Mal 3,6. U Boha "není proměnění, ani pro obrácení se jinam zastínění". Jk 1,17. On "včera i dnes, tentýž jest i na věky". Žd 13,8.

18.2. Desatero.

(254) Boží zákon obsaženy v Desateru byl vždy úrodným polem studia pro syny Boha. Četné jsou poukazy v Bibli na rozkoš, kterou malézaří svatí uvažujíce o dokonalém zákonu svobody. Jsouce dalecí toho, považovati to za úkol, pokládali za potěšení rozjímati o hlubokých věcech Božích. Postyšte žalmistu: "miluji přikázání tvá více než zlato, i to kteréž jest nejlepší". "Předivnát jsou svědectví tvá". "Nad nepřátely me moudrejšího mne činíš přikázání svými; nebo mám je ustavičně před sebou. Nade všecky své učitele rozumnější jsem učiněn; nebo svědectví tvá jsou mé přemyšlování". "Každé věci dokonalé vidím skončení; rozkaz tvůj přesiroký jest náramně". Ž 119,127.129.98.99.96.

Deset přikázání bylo nejdříve vyhlášeno Bohem na hoře Sinai, když je byl napsal na dvou deskách kamenných. (Ex 20,24.12; 31,18. Tyto desky byly uloženy v truhle svědectví na nejsvětějším místě svatyně, přímo pod slitovnicí a byly jí zakryty. (Ex 25,16.21.) Podle Bible Kralické mají toto znění:

Já jsem Hospodin Bůh tvůj, kterýž jsem tě vyvedl z země Egyptské, z domu služby.

- (1) Nebudeš mítí Bohů jiných přede mnou.
- (2) Neučiníš sobě rytiny, ani jakého podobenství těch věcí, kteréž jsou na nebi svrchu, ani těch, kteréž na zemi dole, ani těch, kteréž u vodách pod zemí. Nebudeš se jim klaněti, ani jich ctiti. Nebo já jsem Hospodin Bůh tvůj, Bůh silný, prchlivý, navštěvující nepravost otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteríž nenávidí mně a činíci milosrdenství nad tisíci těmi, kteríž mne milují a ostříhají přikázání mých.
- (3) Nevezmeš jména Hospodina Boha svého nadarmo; nebo nenecha bez pomsty Hospodin toho, kdo bral jméno jeho nadarmo.
- (4) Pomni na den sobotní, abys jej světil. Šest dní pracovati budeš a dělati všeliké dílo své. Ale dne sedmého odpočinutí jest Hospodina Boha tvého. Nebudeš dělati žádného díla, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj i dívka tvá, hovadlo tvé i příchozí, kterýž jest v branách tvých. Nebo v šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všecko, což v nich jest a odpočinul dne sedmého; protož požehnal Hospodin dne sobotního a posvětil ho.
- (5) Cti otce svého i matku svou, ať se proulejí dnové tvoji na zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě.
- (6) Nezabiješ.
- (7) Nesesmilníš.

- (8) Nepokradeš.
- (9) Nepromluvíš proti bližnímu svému křivého svědectví.
- (10) Nepožádáš domu bližního svého, aniž požádáš manželky bližního svého, ani služebníka jeho, ani děvky jeho, ani vola jeho, ani osla jeho, ani cožkoli bližního jest tvého. Ex 20,2-17.

(255) Toto Desatero nebyla libovolná nařízení uložená všemohoucím Bohem neochotným poddaným. Jsou zákonem života, bez něhož narodní bytí, osobní bezpečnost, lidská svoboda nebo dokonce civilisace nejsou možné. To se stane jasným z dalšího.

(256) Přikázání jsou rozdělena na dvě skupiny, první skupina - první čtyři přikázání - určující povinnost člověka k Bohu, a druhá skupina - šest posledních přikázání - určujících povinnosti člověka k jeho bližním.

Kristus uznával toto rozdělení na dvě části, když prohlásil, že dvě velké zásady zákona jsou láska k Bohu a láska k člověku. "Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a ze vší duše své a ze vší mysli své. To jest přední a veliké přikázání. Uruhé pak jest podobné tomu: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Na těchto dvou přikázáních všecken zákon záleží i proroct." Mt 22, 37-40.

Bůh vyhlásil svůj zákon na Sinaj, když vstupoval do smluvního poměru s Izraelem. Bůh vypovolil si Izraele za svůj lid. Vyvedl je z Egypta a chystal se uvésti je do zaslíbené země. Slíbil požehnati jim a učiniti je svatým národem a královským kněžstvem. Tyto sliby byly však podmíněny jejich přijetím a součinností. Bůh slíbil učiniti mnoho pro ně. Chtěli oni se své strany milovati a poslouchati Boha? Chtěli věrně zachovávat podmínky smlouvy? Oni byli - povšechně vzato - obeznámeni se zákonem Božím. Leč nyní Bůh prohlásil to k nim s nebe, takže nemohlo být pochybnosti o tom, co od nich očekává. Svatost neměla být ponechána jejich soukromému výkladu. Bůh jim dal měřítka spravedlnosti, přesně měřítko. "A tak zákon zajistě jest svatý a přikázání svaté i spravedlivé a dobré." R 7,12. Je to vyjádření Boží vůle týkající se člověka. Je to Boží přesné pravidlo, obsahující cenu povinnost člověka v každém postavení. (Kaz 12,13.)

18.3 Jeden základní zákon.

(257) Mate nás, shledáváme-li, že někteří křesťané odporují zákonu Božímu. Jaké možné námítky mohou mítí proti zákonu, který uklada za povinnost lásku k Bohu a k člověku, který zavrhuje zlá a povzbuzuje dobré? Jaké možné námítky mohou mítí proti zákonu, jehož tvůrcem je Hospodin, jehož cílem jest svatost? Mohlo by se očekávat, že hríšníci mu budou odporovati; neboť staví na odiv a odsuzuje hřích. Avšak křesťané jsou na vyšší úrovni. S žalmistou volají: "O jak miluji zákon tvůj, tak že každého dne on jest mé přemyšlování". Ž 119,97.

Jako zákon povšechně vzato, je základem vlády, tak Zákon Boží je základem Boží vlády. Deset krátkých, jasných výroků prohlašuje úplnou povinnost člověka. Jako základní zákon Boží, určující povinnosti člověka k Bohu a bližním, je úplný, stručný, dokonalý. Nic mu nemůže být přidáno a nic jemu ubráno.

Zákon jest znakem bezpečnosti, stálosti, věrnosti, jednoty, rovnosti. Není-li zákon, znamená to zmatek se svými zly. Svět je zbudován na zákoně; vesmír je ho poslušen. Porušení všeobecného zákona znamenalo by zničení Božího stvoření. Každá část stvoření je příbuzná s každou druhou částí a co se stane na jednom místě, odráží se ozvěnou na konci vesmíru. To činí všeobecný zákon nezbytným. Jeden zákon musí všude ovládati, stvoření. Dva odporující si zákony by přinesly neštěstí.

Zákon Boží je základním mravním zákonem všeomíra, vtěleným od věčnosti do dvou velkých zásad lásky k Bohu a lásky k člověku. Tyto zásady byly rozhojeny a přizpůsobeny lidským poměrům a Desatero přikázání bylo Bohem samým prohlášeno na hoře Sinaj. Ona jsou základním zákonem života a bytí. Jako uvedeno nahoře, nejsou libovolnými požadavky, uloženými v zájmu moci. Jsou taková, jak je Bůh ve své moudré

prozírávosti, pokládal za nutná, jestliže by lidé měli žít v souladu a lidské společenství se stalo možným. A lidské zkušenosti potvrdily Boží moudrost. svět dokázal, že poslušenství k Božímu zákonu je nutné k bytí, k bezpečnosti, k životu. Nedávné světové války jsou důkazem této skutečnosti. Lidé se učí, že není s žádným prospěchem (258) zabíjeti a ničiti se navzájem. Nabývají přesvědčení, že nejen národní bezpečnost, ale zdar světa závisí na těsné příchylnosti k zlatému zákonu. Začínají věřiti, že není možné, aby Desatero bylo odevzdano očistci a lidé a národy zůstaly na živu. Shledávají, že Boží zákon nejenom je podstatou součastkou k náboženství, ale že je nezbytný k samému bytí.

(259) Toto naučení vtiskuje se víc a víc do svědomí lidí, když se dnes pokouší překlenouti sociální poměry. Zločin je nezkrotný, útočný, zpupný. Ačkoli hřích a špatnost byly tu od doby pádu, nikdy předtím nebyly také jako nyní. Zločin a nezákonnost se organizují, provádějíce to, co se rovná válce proti společnosti. Často jsou zločinci lépe vyzbrojeni a organizováni než síly zákona a pořádku. Teprve nedávno vlády si uvědomily skutečnost, že jsou tváří v tvář proti rozkladným činnostem, které směřují k svržení jak vlády, tak i civilisace. Usiluje se nyní všechno udupati zlo, leč shledáva se, že je to úkol nikoli lehký. Je nákladný, vyčerpávající a časem skličující; ale musí být prováděn až k úspěšnému výsledku anebo vyvstanění neštěstí. Snaha vlád omezit úplatnost, vykořenit neřest, zamezit vyděračství, udržet posvátnost rodinných vztahů, vynutit čestnost ve veřejných stycích, chránit vlastnictví je přiznáním s jejich strany, že Bůh je právo, že lidé by neměli lhát, krásti nebo páchat cizoložství. Přestoupení těchto přikázání vede k neštěstí a vláda je oprávněna použít oříšných opatření k zlepšení poměrů a k záchrane společnosti.

Hnutí na potlačení zločinu podává mocné svědectví o neporušitelnosti a trvalé hodnotě Božích přikázání. Lidé a vlády seznávají, že zločin se nevyplácí, ale že je nákladný a boří a ničí. To je ponaučení, které si Bůh přeje, aby lidé vypožorovali. A shledávají svým způsobem hodnotu poslušenství k zákonu. Nikdy dříve neměl svět takové praktické cvičení v tom, co stojí zločinu. Přestoupení. Je zajímavé, že společnost nejen opatruje materiál k důkazu, ale i plati utraty. To by mělo učit i další použení těsnějším.

18.4 Povaha zákona.

(260) Zákon jest vyjádřením vůle, přirozenosti a povahy vládnoucí moci. Každý zákon, který není takovým vyjádřením, přestává brzy působit a stává se zastaralým. Lidský zákon jest všeobecně výsledkem zkušeností, ale podnět k němu může být dán také touhou vnutit vůli nadřízeného podřízeným. V každém z obou případů je vůle základním činitelem zákona a zákon je vyjádřením vůle, přirozenosti a povahy zákonodárce. Zákon tedy pochází od osobnosti a určuje a odhaluje osobnost.

Výraz "přírodní zákon", jak se ho z pravidla užívá, svádí k omylům a mělo by se ho užívat tolíko v přizpůsobeném smyslu. Přesně řečeno není přírodního zákona; neboť příroda nemá ani vlastní vůle ani myšlenky. Co se všeobecně myslí přírodním zákonem, je spořádaný postup pozorovatele v přírodě, určitý způsob posloupnosti, který je obyčejně předpovídán. Křesťan věří, že tak zvané přírodní zákony jsou zákony Boží, vyjádření osobní vůle a nepřipisují přírodě vlastnosti, přináležející pouze osobnosti, Bohu.

A.H.STRONG používá příkladu, který poskytuje důležité poučení. Křesťan vidí hřídel pohánějící velký a spletily stroj, a ve své snaze, nalezti, co způsobuje otáčení hřídele, přijde ke zdí, ze které hřídel vyčnívá a za kterou on nemůže ani viděti, ani jít, nedochází k úsudku, že se hřídel otáčí sám od sebe. Nemůže viděti, nemůže dokázati, že za zdí je stroj, který dává hřídeli jeho sílu. Ale ví, že tam je. Zdravý rozum mu to říká. Pouhý rationalista vidí hřídel a diví se sile, která v něm je. Křesťan též vidí hřídel. Ale on vidí za něj. Vidí neviditelné a ví, že je za hřídelem skrytá síla. Jemu je to přestá, jasné, nic tajemného. Podivuje se jen, že všichni nemohou viděti, co se mu zdá tak samozřejmé. Tak podobně skrze přírodu

vidí Boha přírody, a zákony přírodní jsou mu toliko zákony Božími.

(261) Zákon Boží vyplývá z božské přírody a je tedy "udělán ne jako jsou dělány zákony lidské, stejně jako Bůh není "dělán". O zákonu ani o Bohu nelze říci, že měl i začátek. Zákon jest stejného stáří jako Bůh. Nemůže být změněn, leda že i Bůh se změní. dočasný; ani Bůh není dočasný. Není vyjádřením libovůle, ale zjevením býtí. Není místní nebo omezen na zvláštní případy, stejně jako Bůh není místní. Je nepřistupný změně a představuje nezměnitelnou přirozenost Boží. Je nepřeměnlivý, svatý a dobrý, protože Bůh jest neproměnlivý, svatý a dobrý. Jest duchovní, jest spravedlivý, je všeobecný. To všecko zákon je a býti musí, jako obraz přirozenosti Boží.

18.5 živelný zákon.

(262) Při svém stvoření Adam a Eva znali přímo Boha a jeho vůli. Jako při obrácení na víru nový člověk "podle Boha jest stvořen v spravedlnosti a svatosti pravdy" (Ef 4,24), tak na začátku Bůh vybavil svá stvoření spravedlností a pravou svatostí. Jsouce stvoření podle obrazu Božího měli příznačné rysy, které působily velkým vlivem na jejich chování a přizpůsobovaly jejich život Božímu ideálu. To je zřejmě Pavlovo mínění v citovaném textu a on to potvrzuje dále výrokem, že ten nový člověk "je obnoven k známosti, podle образu toho, který jej stvořil". Kt 3,10. Spojíme-li tyto dva výroky dohromady, usoudíme bezpečně, že člověk na začátku měl přímou známost Boha a měl spravedlnost a pravou svatost a že tyto příznačné rysy jsou obsaženy v představě "obrazu Božího".

O přesném rozsahu Adamovy vědomosti při stvoření nejsme zpraveni, ale skutečnost, že byl sctopán v první den svého života správně oceniti zvířata, která kráčela před ním, a pojmenovati je v souladu s jejich zvláštními sklony, dává tušit hlubší rozum, než který má člověk dnes. Slušelo by poznámenati, že zatím co Adam "podle Boha byl stvořen v spravedlnosti a pravé svatosti", toto byly dary poskytnuté jemu, aby byl posílen dříve, než se staly jeho výhradním majetkem, a že proto v daném čase mohl být zkoušen.

Jako vůl jest láska a Adam byl stvořen k образu Božímu, tak vůdčí zásadou v jeho stvoření byla též láska. Když Adam a Eva po prvé se setkali, nebylo třeba říkati Adamovi, že nesmí Evě ublížovati, ani nebylo potřebí Evě připomínati, aby se Adama nebála. Láska, kterou Bůh zasadil do jejich srdcí, rozrešila takové problémy. Láska nepůsobí zlo bližnímu a dokonalá láska vyhání strach. Adam a Eva neměli potřebí, nutit se k tomu, aby se navzájem milovali. Byl to přirozený následek toho, že bylo stvoření k образu Božímu.

(263). Láska, kterou takto měli ve svých srdcích, způsobovala, že milovali Boha stejně jako milovali jeden druhého. Ježto není strachu v lásce, blížívali se s důvěrou k Bohu a jako jejich vědomost o něm rostla, tam i jejich láska rostla. Člověk nepotřeboval, aby byl učen této lásce. Nabyl jí skrze stvoření k образu Božímu a byla bezpečným základem, na němž Bůh mohl budovati lidské štěstí a na němž mohl založiti všechn zákon a proroky.

Příchod hříchu zatemnil člověkův pojem Boha a změnil jeho poměr k spolučlověku. Leč vědomost o Bohu a člověkově odpovědnosti k lidským spolutvorům nikdy nebyly zcela vyhlazeny z jeho vědomí, jak je dokázáno tápáním po Bohu, shledaným mezi nejnižšími z necivilisovaných kmenů a jejich úsilím, zřídit jakýsi druh hrubé vlivy založené na osobních nebo společných právech. Jasněji to vysvitá u národu civilisovaných, kde zákony na ochranu života a vlastnictví jsou nepochyběně podobny Božím zákonům pro lidi. Všeobecnost tohoto pojetí upevnuje tvrzení, že hluboko ve vědomí člověka je vštípena povědomost o tom, co je správné a co špatné, a ač tato povědomost je v mnoha případech velmi omezená a nedokonalá, jistý zbytek nicméně zůstava a postačuje k zařazení mrvní odpovědnosti takže lidé mohou být pokládáni za odpovědné.

To dokazuje Pavel v prvých kapitolách epištoly k Římanům, kde praví, že "po-

5

hané zákona nemajíce od přirození činí to, což přikazuje zákon". Ř 2,11. Pavlův důkaz se opírá o skutečnost, že je něco v člověku, jakkoli malého, co se shoduje s Božím zákonem a jej schvaluje a že, ačkoliv tato povědomost je neúplná a sporá, přece z ní dostí zbývá, takže "svědomí jejich i myšlení se vespolek obvinují anebo také vymlouvají". To ukazuje, dokládá dále, "dílo napsané na srdečích svých, když jim to osvědčuje svědomí jejich". Verš 15. Pavel ovšem neříká, že pohané mají zákon napsaný na srdečích, nýbrž dílo zákona. To dokonce nesmí být chápáno, jakoby znamenalo, že všichni mají celý zákon tam napsaný, ale že je ho dosti v srdeci člověka každohu, aby jej činilo mravně odpovědným; a k tomu musí být dodána další skutečnost - svědomí -, podávající rovněž důkaz.

(264) V tomto sporu Pavel naprostě zavrhuje domněnku vývojové theorie, že člověk pocházel od zvířecích předků. Naopak dovozuje, že všichni lidé mají "od přirození" povědomost o díle zákona : napsaného na jejich srdečích", že jakysi sbor soudců vysudí: uzpůsobuje, že se navzájem obvinují nebo vymlouvají; že v tomto postupu sebesouzení také svedomí podává svědectví a že "oni zákona nemajíce, sami sobě zákonem jsou". Verš 14. Takové vnitřní svědectví, jako Pavel zde předkládá, může mít původ jen v Bohu. Bahno a kal a špína nejsou dostatečným základem pro vysvětlení, že lidé "od přirození" majíce "dílo zákona napsáno na svých srdečích" nebo že "myšlení lidská navzájem se obvinují aneb také vymlouvají". Takové postupy dokazují božský původ, a když Pavel tvrdí že lidé "od přirození činí to, což přikazuje zákon, zamítá všecky získané vlastnosti a jde zpět k přirozenosti, kterou měl člověk: zákon je roha stvořený.

Povědomost, kterou takto všichni lidé mají o dobrém a špatném, zakládá jejich mravní odpovědnost a je měřítkem používaným při soudu. Proto "kteřížkoli zařízti bez zákona hřesili, bez zákona i zahynou; a kteřížkoli pod zákonem hřesili, skrze zákon odsouzeni budou". Verš 12.

(265) To praví, že je možné, aby lidé hřesili bez zákona - to jest bez znalosti napsaného zákona Božího. V čem potom záleží jejich hřích? "Takoví zákona nemajíce, sami sobě zákonem jsou". Verš 14. Taková znalost, třebaže nedokonalá, je měřítkem, které určuje jejich vinu "v ten den, když souditi bude Bůh tajné věci lidské, podle evangelia mého skrze Ježukrista". Verš 16. Kdyby bylo dokazováno, že Písmo nepraví, že takoví budou souzeni bez zákona, odpovídáme, že zahynou proto, že zhřesili; a vykonati rozsudek na nich, aniž byli dříve souzeni, bylo by Bohu nepodobné. Skutečnost, že bylo shledano, že zhřesili, předpokládá vyšetřování a soud. Takoví "sami sobě zákonem jsou" a podle tchоho jsou souzeni.

Kdyby se připustilo, že lidé jsou tak uzpůsobeni, že "od přirození" mají sám mravního, závazku nezávisle na nějakém vnějším zjevení, mohli bychom se právem ptát, zda se tento smysl pro závazky týká jen druhé desky zákona - poměr člověka k člověku - anбо zda se rozšiřuje též na první desku - poměr člověka k Bohu? Jsou lidé tak uzpůsobeni od přirození, že mají nebo mohou nabýti vědomosti o Bohu bez napsaného zjevení?

(266) O této otázce Pavel hovoří v první kapitole epištoly k Římanům. Tam prohlašuje bez okolků, že Bůh tak zjevil sebe sama v přírodě, že může být poznán "po věcech učiněných" a že "neviditelné věci jeho", určene k tomu, aby obsahovaly - "jeho věčnou moc a božství", po věcech učiněných rozumem pochopeny bývají". Ř 1,20. Tyto výroky jsou zřejmě vnuknutým výkladem na slova žalmistova: "Nebesa vypravují slávu Boha silného a dílo rukou jeho obloha zvěstuje". Ž 19,1. Avšak Pavel jde o krok dále, když tvrdí, že "Bůh zajisté zjevil se jím" a že což poznáno může být o Bohu, známé jist jím". Ř 1,19. Tato stylisace naznačuje že Bůh nejenom zjevil sebe sama ve věcech, jež učinil, aby lidé mohli jej zkoumati, když by byli k tomu náchylni, ale že nějakým způsobem Bůh zasáhl do života jednotlivců "zjevil se jím" tak, aby oni byli bez výmluvy". Verš 20.

Zatím co tento důvod zbaňuje lidí výmluvy, nesmí jítí tak daleko, že by se napsaná zjevení stala zbytečnými. Pouze dokazuje, že lidé smějí a mohou naléztí Bo-

ha přemýšlením o věcech,které učinil,ale musí být také připuštěno,že není dokonalého a úplného zjevení. Pokud se tyče Desatera, je tam jedna pozoruhodná výjimka, na kterou bychom upozornili. Je ve čtvrtém přikázání.

Příroda nikde nenaznačuje konečný sedmý den jakožto den odpočinku pro Boha anebo pro člověka. Žádne pátrání v něbi nebo na zemi, žádné studium velebných nebo mikroskopického života na zemi neodhaluje nějaký zvláštní den odpočinku. To záleží jenom na zjevení.

(267) Nedovolili bychom si popínati, že jsou v přírodě náznaky na odpočinek nebo že lidské ústrojí má zapotřebí občasného odpočinku kromě toho, kterého se mu dostává ve spánku, anebo konečně změny zaměstnání. Naopak máme za to, že zkoumání tělesných funkcí odhaluje potřebu takového odpočinku a změny a želidé od přírody mají sklon k hledání takového odpočinku. Pochybujeme však, že by lidé nutně, z pouhého rozumu nebo studia, došli úsudku, že každý sedmý den na místo každého pátého nebo desátého dne měl být vyhrazen odpočinku. Leč i kdybychom připustili takovou možnost, jsme si naprosto jisti, že žádné sebevětší rozumování nebo pátrání nemohlo by kdy odhaliti totožnost pravého sedmého dne. To je věcí pouhého zjevení.

My proto řadíme přikázání o sobotě jakž jasné mrvní přikázání k ostatním devítì, z nichž každé má odezvu v lidském vědomí. Domníváme se s Pavlem, že lidé od přírody mají jistou znalost nařízení skládajících druhou desku zákona, a také s ním souhlasíme, že Bůh zjevil sebe sama v přírodě tak, aby, když lidé zkoumají věci učinění, mohli srozuměti, co může být známo o Bohu, takže i vzhledem k první desce zákona je bez výmluvy.

- o -

Kapitola devatenácta.

: 19

S o b o t a .

(268) "Pomni na den sobotní, abys jej světil. Šest dní pracovatí budeš a dělati všecké dílo své, ale dne sedmého odpočinutí jest Hospodina Boha tvého. Nebudeš dělati žádného díla, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj i dívka tvá, hovado tvé i příchozí, který jest v branách tvých. Nebo v šesti dnech učinil Hospodin nebe a zemi, moře a všecko co v nich jest, a odpočinul dne sedmého; pročež požehnal Hospodin dne sobotního a posvětil ho." Ex 20,8-11.

Jestliže by člověk, který dříve nic nevěděl o Desateru, náhle se ocitl jím tváří v tvář, ihned by byl překvapen jejich odůvodněnosti a zdravým smyslem. Když by četl přikázání "Nepokrať", souhlasil by, že je to dobré přikázání. Podobně u přikázání "Nezabíješ" a "Nesesmilníš". Pozoroval by nepochybň, že většina národů má podobné zákony a shledali je nútými a dobrými. Nebyl by s to, aby nalezl nějakou chybu na Božím zákoně.

(269) Jedna věc však by mu mohla být záhadná. Proč by sedmý den měl být povážován za posvátný? Mohl by najít důvod pro každé z ostatních přikázání; dokonce by byl nakloněn viděti potřebnost občasného odpočinku; ale určitý sedmý den zdál by se mu libovolný. S hlediska pouze zdravotního každý pátý nebo šestý nebo osmy nebo desátý den vykonal by stejnou službu. A bud jak bud, proč vybrati sedmý den týdne spíše než právě jednu sedminu času? Ostatní přikázání vyhovují jeho rozumu, ale sedmy den sobotní jeví se nařízením libovolným. Dokazoval by, že duchu přikázání učinilo by se za dost, zachováváním příležitostného dne, jak by vhodnost kázala. Zádati, aby zvláštní den byl zachováván, nesrovnává se se všeobecným postupem Božím vzhledem k lidské svobodě.

Pisatel měl jednou rozmluvu s jednou osobou, ve které důvody zde uvedené dále byly rozváděny. Byla to osoba vzdělaná. Rozmluva se točila okolo Božího záko-

ná zvláště okolo přikázání o sobotě. Její vývody byly přibližně: -

"Uznávám, že se vaším názorem příspívá k zákonu a pořádku. V době, jako je nynější, ve které zločin a nezákonné převládají, musíme spoléhat na církve, že se zastanou spravedlnosti. Pozorují s lítostí, že některé církve to nečinní. Berou na lehkou váhu zákon Boží, a to se musí odrážet v občanských záležitostech. Může-li Boží zákon beztrestně být přehlížen, možno očekávat podobný postoj k civilnímu zákonu. Jsem proti rád, že kážete zákon stejně jako evangelium. Obojího je třeba."

(270) "Je však jedna věc a v té se, jak mám za to, mylím. Zachováváte sedmý den a věříte, že Bůh požaduje, abyste to činili. Ač ctíme vaši víru a vím, že jste čestní, domnívám se přece, že jste na omylu. Obíral jsem se poněkud otázkou a domnívám se, že Boží vůli a úmyslu bylo vyhověno právě tak dobré zachováváním prvního dne týdne, jako když zachováváte poslední; a bylo by to pro vás o hodně pohodlnější a váš vliv by vzrostl. Zatím co osobně věřím, že je nedůležité, zda zachovávám jeden den nebo jiný nebo žádný den vůbec, vážím si těch, kteří to činí. A myslím, že jste na omylu věříce, že musíte zachovávat sedmý. Bůh to na vás nežádá. Nanejvíce by mohl očekávat, že budete zachovávat jeden den ze sedmi."

"Přikázání o sobotě se svou povahou odlišuje se od druhých přikázání. Jestliže by skupina lidí, kteří nikdy neslyšeli o Desateru, musila žít pohromadě, brzy by vytvořili řadu zákonů. Pohanské národy a divošské kmeny mají předpisy proti kradení, zabíjení a cizoložství. Domnívám se, že by takoví primitivní národové zanedlouho sestrojili sborník zákonů souhlasných s Desaterem, ale nahlížím, jak by mohli vytvořiti zákon o samém dni sobotním. V případě není nic, aby je mohlo k tomu přiměti. Považuji ostatní přikázání za závazná, avšak nikoli sedmý den sobotní."

K tomu bylo odpověděno:

"Aniž bychom uznávali správnost všech vašich tvrzení, připusťme, že přikázání o sobotě je v některých směrech odlišné od ostatních přikázání a že člověk bez pomoci zjevení nikdy by nemohl dospěti k víře v sedmý den sobotní."

(271) "Že přikázání o sobotě zaujímá jedinečné místo v zákoně Božím, jest, myslím, uznáváno většinou. Je to přikázání, které se obírá časem a vyznačuje se tím, že prohlašuje jisté věci za hřích, byly-li vykonány v uvedeném čase. V tom se odchyluje od druhých přikázání.

"My, to přikázání, které Bůh vyvolil za starodávna, aby bylo zkušebním při-
uzaním. Před tím, než zákon veřejně byl vyhlášen na Sinai, reptalo všecko množství synů Izraelských proti Mojžíšovi a Aronovi na poušti. A mluvili jim synové Izraeleští: O bychom byli zemřeli od ruky Hospodinovy v zemi Egyptské, když jsme sedávali nad hrnci masa, když jsme se najídal chleba do sytosti. A ted vyvedli jste nás na poušť, abyste zmořili všecko shromáždění toto hladem. Ex 16,2.3. Stav byl kriticky. Něco muselo být učiněno. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Aj, já dám vám chleba s nebe jako déšť, a vycházeti bude lid a sbírat, což by stačilo na každý den, abych ho zkoušel, bude-li choditi v zákoně mé, či nebude. verš 4.

Sbíráni a příprava chleba Hospodinem s nebe seslaného bylo pokusem vyzkoušeti je, zda budou choditi v zákoně mé, či nebudou. Každého dne měli nasbírat, co by stačilo na denní potřebu, ale v šestý den měli nasbírat dvakrát tolik, aby s tím vystačili přes sobotu. Kdežto manna zpravidla nezůstala čerstvá více než jeden den, v šestý den Bůh zázračně uchoval manu před zkázou. Tak v den šestý nasbírali toho chleba dvojnásobně. Verš 22. A on jim pravil: "Tož jest, co mluvil Hospodin: Odpočinutí soboty svaté Hospodinu bude zítra. Což byste měli péci, pečte, a což byste vařiti měli, věřte dnes; což pak koli zbude, nechte sobě a schovajte k jitru. Protož schovali to do rána, jakž přikázał Mojžíš; a nezesmradiло se, ani červů v něm nebylo. I řekl Mojžíš: Jeztež to dnes, poněvadž sobota jest dnes Hospodinu; dnes totiž nenašlete na poli. Po šest dní budete to sbírat, den pak sedmý sobota jest; nebude bývat many v ní". Ex 16,23-26.

(272) "Někteří z lidu nebyli však spokojeni. Ti vyšli dne sedmého sbírat, a nenašli. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: "I dokudž zpečovati se budete přikázání mých ostříhati a zákonů mých? Viztež, žeť Hospodin vám dal sobotu, a proto on vám dává v den šestý chleba na dva dny. Zůstaňte každý v svém, aniž kdo vycházej z místa svého v den sedmy". Verše 27-30.

"Ze všech přikázání Bůh vyvolil čtvrté jako zkušební přikázání. Když chtěl zkoušeti je, zda budou choditi v mé zákonu, či nebudou", pravil jím, aby sbírali manu každý den dostačující pro jejich potřebu, dne šestého užkrát tolik a žádnou dne sedmého. To la zkouška. Když neposlechli, nebyla porušena jen sobota, ale celý zákon. Bůh neřekl: I dokudž zpečovati se budete zachovávat i mou sobotu?, ale: I dokudž zpečovati se budete přikázání mých ostříhati a zákonů mých? Bylo to více než otázka dne. Když se zpečovali zachovávat i sobotu, porušili celý zákon. Sobota byla zkouškou, znamením poslušnosti. Jestliže zachovávali sobotu, byli pokládani za poslušné. Jestliže ji porušili, provinili se proti celému Zákonu.

(273) "Na tuto a pozdější zkušenosti vztahuje se Ezechiel, když cituje Boha říkoucího v pustině: Nadto i soboty své vydal jsem jím, aby byly na znamení mezi mnou a mezi nimi, aby znali, že já Hospodin jsem posvětitel jejich. Ez 20,12. Zde jest prohlášeno, že Boží soboty jsou znamením posvěcení. Ve verši 20. jsou Hospodinovy soboty nazývány "znamením mezi mnou a vámi, aby známo bylo, že já jsem Hospodin Bůh váš". V prvním citovaném verši jsou soboty zvány znamením posvěcení, v druhém pak "znamením, že já jsem Hospodin Bůh váš". V obou jsou nazývány znameními.

Je zajímavé všimnouti si poměru, za kterých prohlášení byla učiněna. Starší Izraelští přišli vyslýchávat Hospodina, ale Hospodin prohlásil důrazně, že nechce být i jimi vyslýchán. (verš 3) Mluvil k nim vícekráte, ale oni mu nevěnovali pozornost. Proč by měl být dál s nimi ve styku, když odmítli konati to, co jim přikázal? Byli i jako jejich otcové. Otcové byli neposlušní a nejvili žádný sklon naslouchati. Když Ezechiel chtěl se jich zastávati, Hospodin mu přikázal, aby jim sdělil otevřeně, že se nechali. Oznam jím ohavnosti otců jejich, praví Hospodin, verš 4. To Ezechiel učinil, vyprávěje jím obštně o nesnázech, které měl Hospodin při vyvádění Izraele z Egypta do Zaslíbené země a při usilování, aby zachovávali jeho přikázání, zejména čtvrté.

(274) Zatím co byli ještě v Egyptě, Bůh přikázal jím, aby odvrhly všecky modly. Něucinili to. Nicméně Bůh vvedl je z Egypta do pouště a vyhlásil jim Zákon. V Zákoně tom poukazuje na sobotu řky, že jest to jeho znamení posvěcení a že si přeje, aby ji světili." Ale dům Izraelsky zpurně se postavovali ... soboty mé poškvrnili náramně. Pročež jsem řekl: že vyleji prchlivost svou na ně na poušti, abych je docela vyhladil. verš 13. Bůh se však rozhodne, že je nevyhledá. Na druhé straně cítí, že je nemůže uvést do země, kterouž jsem byl jím dal, poněvadž soboty mé poškvrnili. (verše 15.16.)

Bůh je zapříšahá: "V ustanovení otců svých nechoďte, a soudů jejich neostříhejte, a ukydanými bohy jejich se neposkvrnujte. Já jsem Hospodin Bůh váš, v ustanoveních mých chodte a soudů mých ostříhejte, a činěte je. Též soboty mé světete, i budou na znamení mezi mnou a vámi, aby známé bylo, že já jsem Hospodin Bůh váš". Verše 18-20. Ale "zpurně se měli ke mně ti synové a soboty mé poškvrnili. I řekl jsem: že vyleji prchlivost svou na ně, abych vyplnil hněv svůj na nich na té poušti". Verš 21. Bůh se rozhodne, že je rozptylý mezi pohany a že je rozžene po krajinách, "protože soudů mých nečinili a v ustanoveních mých nechodili - jimi pohrdli a soboty mé poškvrnili a že k ukydaným bohům otců svých zření měli." Verše 23.24.

"Dvakrát jest prohlašeno, že "synové Izraelští zpurně se chovali ... mé soboty poškvrnili." Bůh se nakonec rozhodl: "Vy, jenž se mi protivili a zpronevěřili, vymísim z vás; z země v níž pohostinu jsou, vvedu je, do země však Izraelské však nevejdou". verš 38.

(275) Nikdo nemůže s úctou přečísti tuto kapitolu a nedojít k úsudku, že si Bůh

soboty váží, že to je zkouška, znamení, že je vyvolena nad druhými přikázáními za důkaz poslušnosti. Budu je zkoušet, Bůh praví, "zda budou chodit v Zákoně mém, či nebudou". Zachovávání soboty je důkaz poslušenství. Je znaméním posvěcení, Je znaméním, že "já jsem Hospodin Bůh tvůj."

"Proč Bůh vyvolil pravé přikázání o sobotě jako zkoušku spíše než některé z druhých přikázání? Připustíme-li tvrzení, že se sedmý den sobotní zakládá takto na "takto pravil Hospodin", pouhá tato skutečnost propůjčuje jí zvláštní významnost a důležitost. Jedno přikázání je vybráno z ostatních, aby bylo zkouškou, znaméním, že, jestliže člověk je ho poslušen, je v souladu s celým Zákonem.

"Je tomu, jakoby Bůh takto uvažoval o ostatních devíti přikázáních:

(276) "Já dal jím svůj Zákon. Napsal jsem jej na jejich srdečích; je narysován v každé žilce jejich bytosti. Vědí od přirození, co jest správné a co není. Jejich vlastní vědomí dosvědčuje pravdivost mého Zákona. Zákon jest tak prostý, všem je tak jasné, že tato základní přikázání jsou nezbytna k životu, že by lidé mohli opominout uznati jejich božský původ. Někteří budou tvrditi, že přikázání jsou tak důležitá pro život a bytí, tak zřejmě nezbytná, že nepodporování božským řízením lidé by byli schopni učiniti z nich zákon podobný mému. Budou se vychloubati, že přůběhem věků lidé zkušenosti došli úsudku, že není dobré krásti nebo lháti nebo zabíjeti a že vytvořili vhodné zákony týkající se takových věcí a že tyto zákony nemají božský původ, ale že jsou výsledkem lidského zkoušení a rozhodně zakoreněny v pokolení. Budou se sebedůvrou poukazovati na kmeny a plemena, která po staletí nebyla dotčena civilisací a přece mají předpisy kryjící se s mnohými body Zákona. Budou se dovolávati toho jako důkazu, že Zákon není božského původu, že se lidé prostě řídí zákonem, o kterém jejich vlastní zkušenosti je učí, že prospívá lidstvu.

"Bůh pokračuje: Učiním ve svém Zákoně opatření, které nemá obdobu v přirodě; bude to určitý příkaz a pro něj nebudou moci nalézti žádný důvod kromě mého slova. Pro druhá přikázání člověk dívou může vlivěti. Ucvolávají se jeho zúratého rozumu. Ale pro toto přikázání nebude žádného jiného důvodu nežli můj rozkaz. Budou-li ho poslušni, budou poslušni mne. Zavrhnou-li je, zavrhnou mne. Učiním přikázání zkouškou, zda budou zachovávat můj zákon či nebudou. Učiním je znaméním, že já jsem Hospodin.

"Učiním sedmý den sobotou a budu vyžadovat, aby ji zachovávali. V přírodě není ničeho, co by naznačovalo, že tímto dnem je sobota. Budou-li ji zachovávat, bude to proto že to rozkazují. Učiním to zkouškou a řeknu jim to. Takto mohu vyzkoumati, zda budou chodit v mé Zákoně, či nebudou. Sobota bude mé znaméní, má zkouška poslušnosti. Sedmý den, nikoli jeden den ze sedmi. Každý, kdo jej zachovává, je mne poslušen. Kdokoli jej zavrhuje, zavrhuje nejen sobotu, ale celý Zákon. Více než to, když zavrhuje sedmý den, zavrhuje mne. Zachovávání sedmého dne sobotního je znaméním, že mne přijímají jako svého Boha.

(277) "V průběhu času povstanou lidé, kteří budou si činiti nárok na to, že jsou nábožní, ale kteří ve skutečnosti spoléhají na vlastní rozum. Mnozí z nich zavrhnou stvoření a Stvořitele nahrazujíce je vlastními názory o tom, jak věci vznikly. Ač nebyli při tom, když jsem slovem věci učinil, budou prohlašovati učeně, jak se to stalo, zavrhujíce mé svědectví o té události. Někteří z nich zavrhnou rozhodně mne. Jiní budou tvrditi, že věří ve mně a přece, dojde-li k rozporu mezi mým slovem a jejich objevy, zavrhnou mě a přijmou své vlastní názory. Zavrhujíce stvoření, budou ovšem zavrhnout památku na stvoření, sobotu. Nepřijmou co nebudou moci pochopiti vlastním rozumem. Jejich mysl je jim konečnou autoritou. Uložím jim zkoušku, která ukáže, zda skutečně budou choditi v mé Zákoně, či nebudou. Přijmou-li mé znaméní, moji zkoušku, mou sobotu, uznají tím přijetím mysl vyšší, než jest jejich vlastní. Zavrhnou-li sobotu, zavrhnou mě. mý Zákon. Učiním sobotu zkouškou.

Lidé mohou rozuměti výzvě. Nebudou moci vyhnouti se rozhodnutí. Uvidí jasné, že přijímajíce sobotu, musí přijmouti a přijímají, mý slovo z víry spíše než z

vlastních úvah. Zachovávání soboty se zakládá jenom na víře. Lidé to nemohou pochopení rozumem na základě lidské zkušenosti nebo zkoumání. Uznávají-li sobotu vůbec, uznávají to pro svou víru ve mne.

(278) Ďábel bude všechno usilovat, aby zničil víru mého lidu. Pokusí se padělati mé dílo. Bude obhajovat nepravý den odpočinku a učiniti jej pohodlnějším a populárnějším nežli den, který jsem vyvolil při stvoření. Bude mít úspěch u velkého počtu lidí, kteří mu dají přednost přede mnou. Vyzve na souboj můj den odpočinku a bude znova shromažďovat lidi pod svůj prapor. Lidé budou mít jasné rozhodnutí před sebou. Bude to otázka mé soboty na jedné straně a nepravá sobota mého protivníka na druhé straně. Mám své znamení. On má své. Bude na každém, aby si vybral pod který prapor chce se postavit.

Znaje konec od začátku s rozvahou jsem vyvolil sobotu jako zkoušku, abych provedl důkaz, zda lidé budou chodit v mému Zákoně, či nebudou. Proto jsem to vložil do nitra Zakona. Je to naprosto osamocené a zakládá se úplně na mému slově. Učinil jsem to zkušebním přikázáním. Je to mé znamení.

Netvrďme ovšem, že Bůh uvažoval tak, jak je zde naznačeno. Zná konec od začátku a jedná podle toho. Z dobrých a dostatečných důvodů dal sobotu jako znamení, zkoušku. Myslíme, že můžeme viděti některé důvody pro to. Je na nás, abychom se s celým srdcem postavili na stranu Boha v této důležité otázce.

Přikázání o sobotě má živý vztah k očistování. Vzhledem k přestoupením Zákona bylo krví přisluhováno v bohoslužbě ve svatyni. Bylo tu, když někdo učinil "něco proti některému z přikázání Hospodinových", že potřeboval očištění. Lv 4,27. Zakládá přestoupení přikázání o sobotě "něco" proti jednomu z přikázání? Čtvrtá kniha Mojžíšova má o tom ponaučení:

(279) Hospodin mluví k Izraelským praví: "A když byste pozbloudili a neučinili všech přikázání těch, kteráž mluvil Hospodin k Mojžíšovi.... I bude odpustěno všemu shromáždění synů Izraelských i příchozímu, kterýž jest pohostinu uprostřed nich; nebo všeho lidu poblouzení jest". Nu 15,22-26.

Každý hřích, který by Izrael nebo cizí spáchal z nevědomosti, mohl být odpuštěn. "Domácímu mezi syny Izraelskými i příchozímu, kterýž pohostinu mezi nimi jest, zákon tento jedno stejný bude vám, když by kdo zhrešil z poblouzení". Verš 29.

Avšak zhrešil-li někdo záměrně, bylo ním založeno jinak. "Člověk pak, když by z pychy svévolně zhrešil, tak doma zrozený jako příchozí, takovy potupil velice Hospodina; protož vyhlazen bude z prostředku lidu svého, nebo slovem Hospodinovým pohrdl a přikázání za nic sobě položil; protož konečně vyhlazen bude člověk ten a nepravost jeho zůstane na něm." Verše 30.31.

Potom se vysvětluje, co je míněno svévolným hřešením z pychu. Člověk byl nalezen sbírající dříví v den sobotní. Vůdcové si nebyli jisti, co by mělo být učiněno, i dali jej do vězení; nebo ještě nebylo jim oznameno, co by s ním mělo činěno být. Verš 34. Hospodin je nenechal dlouho čekati v napětí. "I řekl Hospodin Mojžíšovi: Smrtí až umře člověk ten; nechť ho bez milosti ukamenuje všecko množství vně za stany a uházel ho kamením, až umřel, jakž rozkázel Hospodin Mojžíšovi." Verše 35.36.

(280) Bůh vyhlásil Izraeli svá přikázání. Řekl jim, aby pamatovali na sobotní den. Oznámil jim, že je to jeho zkouška, zdali budou chodit v jeho Zákonu, či nebudou. Nebylo žádné výmluvy. Když člověk vyšel ven sbíráje dříví v den sobotní, nebyl v nevědomosti. Byl zpurný. On "pohrdl slovem Hospodinovým". On porušil přikázání. Pro něj byl toliko jeden zákon. Zhrešil z pychu svévolně.

Lidé mna zemi je lehko myslit na to, aby změnili den sobotní. Něco jiného je, dotýkají-li se věčného Zákona Božího, který je základem jeho trůnu v nebi nahore. Přikázání jest důvodem a základem očistování. Opis tohoto Zákona byl chován v posvátné truhle na nejsvětějším místě v pozemské svatyni, místě to, na které nikdo kromě nejvyššího kněze nemohl vstoupiti. Její posvátnost byla taková, že když se

jisté příležitosti člověk dotekl truhly, byl ihned zabit. (1Pa 13,9.10.) Co by se bylo stalo, kdyby byl strčil ruku do truhly a pokusil se změnit Boží písmo na deskač. A přece bezbožní lide pokládali něco takového za možné. Zapomínají na svatost a posvátnost Zákona, nemluvě ani o nemožnosti změnit to, co je vyryto v kamenném vlastním prstem Božím.

(281) Byl změněn zákon, který je základem očištování a který měl potřebí smrti Hospodinovy? Bylo-li změněno přikázání o sobotě, byla změněna též ostatní? Jestliže byl změněn Zákon, byl také změněn základ pro očištování a stalo-li se to, zemřel Kristus pro jinou věc v Starém Zákoně anebo pro jinou v Novém? Požadoval Bůh trest smrti za úmyslné přestoupení přikázání o sobotě den před tím, než Kristus zemřel na kříži a nikoli den po tom? Nebo byly nějaké případy, na které se trest smrti nevztahoval? Mezi křesťany mohou být neshody o mnohých věcech. Může být nějaká různost mínění co do potřeby a základu očištování? Je Kristus dosud nás nejvyšší kněz? Je Zákon ještě pod slitovnicí v truhle úmluvy? Odklíž Zákon a není už potřebí nějakého očištování. Naopak: je-li dosud očištování, jest dosud Zákon.

Bez Zákona stává se očištování freškou, Kristovo vtělení zbožnou bájí, jeho smrt omylem spravedlnosti, Getsemanske tragedií. Jestliže Zákon, nebo kterékoli z přikázání – může být přestoupen beztrestně; jestliže Zákon byl zrušen nebo jeho předpisy změněny; jestliže Zákon daný Bohem samým přestává být měřítkem při soudu, pak se Kristova smrt stává zbytečnou. Otec sám přestává být ztělesněním spravedlnosti a laskavosti a Kristus nemůže ujít obvinění, že byl účastníkem podvodu. Necht všichni křesťané pozdvihnu svého hlasu proti takovému učení. Je-li Zákon zrušen, není očištování třeba a Krista též ne. Aí skutečnosti vždy zůstanou jasné ve všech myslích: Kristus žil, trpěl, zemřel, a vstal za nás. My jsme zhrešili, přestoupili Zákon a byli určeni k smrti. Kristus nás spasil nikoli odstraněním Zákona – neboť pak by nebyl potřeboval zemřít – ale umíráním za nás, upevnuje tím provždy nároky Zákona. On nyní přislhuje za nás drahocennou svou krví ve svatyni nahore. Je nás obhájce, nás ručitel, nás nejvyšší kněz. Je týž včera, dnes a vždycky. Milostí jsme spaseni.

- o -

Kapitola dvacátá.

20

P_o_s_l_e_d_n_i _ s_p_o_r ..

20,1 (282) V Danielovi 8,14 vyskytuje se výrok, který nyní zasluzuje naši pozornost. Říká: "Až do dvou tisíc a tří set večerů a jiter, a přijdou k obnovení svému svaté služby". Každé prohlášení, týkající se svatyně je závažné. Text shora citovaný je zvláště závazný. Prohlašuje, že v určitý čas svatyně bude očistěna. To je značně neobvyčejné, protože pozemská svatyně byla očistována rok každý v den smíření. Pročpak měla uplynouti určitá doba – třiadvacetí set dní – než by nastalo to zvláštní očištování?

Osmá kapitola Daniele obsahuje důležitá proroctví. Popisuje vidění, které Daniel měl o skopci a kozlu.

"Léta třetího kralování Balsazara krále ukázalo mi se vidění, mně Danielovi po onom, kteréž se mi ukázalo na počátku. I viděl jsem u vidění, (tehdáž pak, když jsem viděl, byl jsem v Susan, na hradě, kterýž jest v krajině Elam), viděl jsem pravím, byv u potoka Ulai. A pozdív oči svých viděl jsem, a aj, u toho potoka stál skopek jeden, kterýž měl dva rohy. A ti dva byli vysocí, avšak jeden vyšší než druhý, (283) ale ten vyšší zrostl posléze. Viděl jsem skopce toho, an trkal k západu, půlnoci a poledni, jemuž žádná šelma odolati nemohla, aniž kdo co mohl vytrhnouti z moci jeho; pročež činil podle vůle své, a to věci veliké. A když jsem to rozvažoval, aj, kozel přicházel od západu na svrcek vší země, a žádný se ho nedotýkal na

zemí a ten kozel měl roh znamenitý mezi očima svýma. A přišel až k tomu skopci majícímu dva rohy, kteréhož jsem byl viděl stojícího u potoka a přiběhl k němu v prchlivosti síly své. Viděl jsem také, an držel toho skopce a rozlític se proti němu, udeřil jej, tak že zlámal oba rohy jeho, a nebylo síly v skopci k odpírání jemu. A poraziv ho na zemi pošlapal jej, aniž byl kdo by vytrhl skopce z moci jeho. Kozel pak velkým učiněn jest velmi. A když ssílil, zlámal se roh ten veliký, i zrostli znamenité čtyři místo něho, na čtyři strany světa". Dn 8,1-8.

Výklad jest dán ve verších 20-21. "Skopec ten, kterého jsi viděl, an měl dva rohy, jsou králové Nédský a Perský. Kozel pak ten chlupatý, jest král řecký, a roh ten veliký, který jest mezi očima jeho, jest král první". Komentátoři jsou jednotni v tom, že "roh veliký" jest Alexandr Veliký. A když "ssílil, zlámal se roh ten veliký". Verš 8. Místo něho zrostli čtyři jiní naznačujíce čtvero dělení řeké říše při smrti Alexandrově. (Verš 22.)

20.2 Malý roh.

Část proroctví, o kterou se zvlášt zajímáme, počíná veršem devátým." Z těch pak jednoho vyšel roh malíčký; a vzrostl velmi ku poledni a východu, a k zemi Judské. A vzpjal se až k vojsku nebeskému a svrhl na zemi některé z vojska toho i z hvězd a pošlapal je. Anoří až k vojsku toho knížeti vzpjal se, nebo od něho zastavena byla ustavičná oběť a zavržen příbytek svatyně Boží, tak že vojsko to vydáno v převrácenost proti ustavičné oběti a povrhlo pravdu na zemi a což činili, štastně se mu dařilo. Tedy slyšel jsem jednoho svatého mluvícího, a řekl ten svatý tomu, který tajné věci v počtu maje, mluví: Dokudž toto vidění a oběti ustavičné a převrácenost na zpuštění přivodící trvati bude, a svaté služby vydávána budou i vojsko v pošlápnání? I řekl mi: Až do dvou tisíc a tří set večerů a jiter, a přijdou k obnovení svému svaté služby". Verše 9-14. (284).

(285). Je zřejmé, že se proroctví točí okolo "malého rohu", který zrostl "velmi". Alexandr je "velký roh": (Dn 8,21). Moc symbolisovaná malým rohem začala nenápadně, ale stala se "neobvyčejné velkou". Je hodno povšimnutí, co tento činí. Bude "hubiti ku podivení" lid Boží. (Verš 24.) To se stane ne tolik velkou jako "v pokoji". (verš 25) Je chytry a prohnáný a má jasný úmysl. (Verš 25) Je silný, "Ale ne vlastní silou" a dobré se mu bude dařiti. (Verše 24.12.) Je to pyšná moc, neboť "zvelebí sebe v srdci svém", "anoří až k vojsku toho knížeti zpjal se". Verše 25. 11. Je to moc pronásledující, neboť hubí "silne i lid svatý", a celé "vojsko" jest jí dán "k pošlápnání". Verše 24.10.13. Učí nepravým naukám a "povrhl pravdu na zem". Verše 12. Valčí proti pravdě; svatyně je "svržena" a "pošlápána" a to "přestoupením". Verše 11-13. Vrhočlu jest dosaženo, když se postaví "proti knížeti knížat". Pak je "potřín bez rukou". Verš 25. Když Daniel spatřil celé toto vidění, působilo na něj tak, že "zchuravěl a byl nemocen několik dní". Byl "ohromen viděním" a ani on, ani žádný jiný nerozuměl mu.

Máme zájem zéjmena o čas zmíněný ve verši štrnáctém. Rozmluva mezi dvěma anděly byla zřejmě k Danielovu prospěchu. Zdá se, že vidění o kozlu a skopci bylo vyprávěno jako úvodem k příběhu malého rohu, který se stal "neobvyčejně velikým". Když Daniel viděl pronásledování prováděná touto mocí a jak se jí daří prohnánými metodami a zvelebuje se a "hubí ku podivení", byl ovšem zvědav, jak dlouho to bude trvati. V rozmluvě s anděly bylo mu řečeno, že to má být údobí 2300 dní, v kterémžto čase jak svatyně, tak i vojsko má "být šlapano" a tato dábelská moc bude prospívat a dokonce se vzepře i proti "knížeti vojska".

(286) Jak mohla tato moc "být silna, ale ne vlastní sítou? To si zdánlivě odpovídá. Jak modla "svrhnouti na zem některé z vojska i z hvězd" a pošlapati je? Jak mohla "povrhnouti pravdu na zemi" a míti prospěch z takového počinání? A přece vše to mělo být vykonáno. (verše 24.10-12.25) Daniel byl ohromen a nerozuměl vidění.

Avšak byl více než ohromen. Když viděl, co tato moc učiní svatyni, nábožens-

tví, Božímu lidu, pravdě, "byl nemocen několik dní". Vers 27. Zde byla rouhavá moc, která bude pronásledovati Boží lid a pokusí se zničiti pravdu, a dobré se jí povede v takovém počinání. I svatyně bude svržena a po ní šlapáno. Paprsek naděje v celém vidění se tykal časů. Svatyně a pravda nebudou vždycky šlapány. Pravda přijde opět na své. Bude obhájena. Na konci dvacíti tří set dní svatyně bude očistěna. Na tu dobu Boží lid měl čekati.

20.3 Daniel se modlí.

To samo o sobě nemohlo však být velkou útěchou Danielovi. Co znamenalo těch tří a dvacet set dní? Kdy začaly? Kdy skončily? Nechápal. Začal bádati vážněji nežli kdy před tím. Toto bádání přivedlo jej k tomu, že porozuměl "z knih počtu let, v nichž se stalo slovo Hospodinovo k Jeremiášovi proroku, že se vyplní způstění Jerusaléma sedmdesáteho léta". Dn 9,2. Leč ještě neměl jasno o těch tří a dvacíti stech dnech. Souvisí nějak s koncem sedmdesáti let? Snad začaly, když se toto údobí skončilo. Nevěděl. A tak sahl k modlitbě. Musil mít jasno v této otázce.

(287) Některí vykláдаči mají za to, že malý roh, který se stal neobyčejně velkým, představuje království Seleukovců, zvláště pod králi jako Antiochus Epiphanes a Antiochus Velký. Tento názor se setkává se závažnými námitkami. Králové ti pronásleďovali. Byli prohnaní, bezbožní, pyšní. Avšak stěží může být řečeno, že by byli horší nežli mnozí jiní před nimi a po nich. Nedá se tvrditi, že byli větší než Alexander Velký. A přece vidění to žádá. Antiochus Epiphanes, o kterém se mnozí domnívají, že se ho to zejména týká, byl pronásledovatel; zrušil svatynovou bohoslužbu; ale nebyl tak vynikající, aby zasluhoval pozornosti, jaká jest u vidění věnována malému rohu. Konal svou malou úlohu v dramatu po několik let a zánikl nezanechávaje žádné takové stopy jako Alexander, a byl by se dávno zařadil mezi drobné krále toho údobí, kdyby nebylo stálého úsilí vykladačů propůjčovati mu nepatřičnou význačnost.

(288) Vidění v deváté kapitole Daniele není vidění osamocené. O Medo-Persii a Řecku nemluví se tady po prvé. Sedmá kapitola jedná o příbuzném předmětu a zmiňuje se o šelmách představujících Medo-Persii a Řecko a vztahuje se též na "malý roh". Prorok říká: "Pilně jsem šetřil těch rohů, a hle, roh poslední malý vyrůstal mezi nimi a tři z těch rohů prvních jsou před ním; a aj, oči podobné očím lidským v rohu tom, a ústa mluvící pyšně." Dn 7,8. Tento malý roh budil Danielovu zvědavost. Přál si věděti více "o tom rohu, který má oči a ústa mluvící pyšně, a byl na pohledění větší než jiní". Verš 20. Viděl "an roh ten válku vedl a svatými a přemáhal je". Verš 21. Viděl mimo to, že "slova proti nejvyššímu mluviti bude, a svaté výsosti potře; nadto pomýšleti bude, aby proměnil časy i práva, když vydání budou v ruku jeho, až do časů a časů, i do částky časů." Verš 25. Avšak "v tom bude soud osazen a panství jeho odejmou, vyplení a vyhladí je docela." Verš 26. Kapitola končí: "Až potud konec té řeči. Mne pak Daniele myšlení má velice zkormoutila a krása má proměnila se při mně, slovo však toto v srdci zacheval jsem". Verš 28. Je na sradě, že toto proroctví pojednává povšechně o týchž událostech jako osmá kapitola.

Daniel byl znepokojen tím, co viděl. Byl v sedmé kapitolé postaven tváří v tvář pronásledovatelské moci, která bude trápit svaté Nejvyššího, která bude mluvit pyšná slova proti Bohu, která bude zamýšleti, aby změnila časy a práva a která je rozdílná od jiných králů (verš 24) a která na konec má být zničena. Tato moc byl "malý roh", který měl oči podobné očím lidským a ústa mluvící pyšně. Jaká moc to asi je? Daniel úsilně přemýšlel a byl zmaten. "Mne pak myšlení má velice zkormoutila", přiznává se. Verš 28. Leč zachoval věc v srdci svém. Byl si jist, že Bůh měl více světka. "Až potud konec té řeči", pravil. Slova "až potud" jsou přiznačná. Daniel neříká: "To je konec řeči", nýbrž "až potud je konec". To jest zatím konec. má přijít další. Přestane nyní. Další přijde". To známená "až potud". A další přišlo. Osmá kapitola opět se obírá tou mocí a devátá kapitola má další vysvětlení.

20.4 Papežství.

(289) Je nemožné představiti si malý roh Daniele 7 jako Antiocha. Skoro všichni staří protestantští vykladači shodují se v tom, že se to vztahuje na papežství, ve kterém to jasné došlo dokonalého naplnění. Jak by kdy mohlo být pravda o nějakém Antiochovi, že "válku vedl se svatými a přemáhal je; až přišel Starý dnů a oddán jest soud svatým výsosti; a čas přišel, aby to království svatí obdrželi?" Verše 21.22. Antiochus je od té doby dávno mrtev. Panoval jen krátký čas. O které jiné moci než papežství je pravda, že trapila svaté Nejvyššího anebo že se pokoušela proměnit časy a práva? Není-liž bystrost, moudrost, dalekosáhlost politiky papežské výrazně naznačena rohem, který měl "oči podobné očím lidským a ústa pyšně mluvíci?" Verš 8. Věříme, že se nemýlíme, když se domníváme, že malý roh Daniele 8, je Řím, nejdříve pohanský, později papežský a malý roh z Daniele 7 papežství.

Tyto úvahy pomohou nám v našem pokusu určiti význam 2300 dní Daniele 8,14. Ty se vyskytují uprostřed proroctví obírajícího se mocí, která existovala déle než kterákoli jiná moc na zemi. Poněvadž je to částí proroctví, je zde nepochyběně zmíněn čas prorocký. Je-li tomu tak, představuje tříadvacet set dní tříadvacet set let podle nepopíratelného prorockého výkladu. "Den za rok, den za rok dávám tobě". Ez 4,6.

(290) Přijímáme-li názor, že malý roh Daniele 8, vztahuje se na císařský Řím a na církev římskokatolickou, stává se naší povinností odhaliti všechny možné souvislosti mezi tím a svatými zmíněnou v Danielovi 8,14. Tomuto zkoumání budeme se nyní věnovati.

Římskokatolická církev je pokusem o znovunastolení kněžské vlády Izraele doprovázené bohoslužbou ve svatyni. Římskokatolická církev převzala podstatný rituál od Židovstva s jistými obřady od pohanství. Má pevně ustanovenou bohoslužbu ve svatyni s kněžími, nejvyšším knězem, Levity, zpěváky a učiteli. Má obětní bohoslužbu vrcholící mší s doprovodním rituálem a kadidlovou obětí. Má své slavnostní dny upravené podle Izraelského zvyku. Má svíce, oltář s kadišlem, stůl s chleby a nejsvětější oltář. Umyvatlo se svatou vodou je viditelné, denní mše se zachovává. Podoba mezi náboženstvím Izraelským a náboženstvím římskokatolickým je téměř úplná.

(291) Všechno to by nebylo velmi důležité, kdyby nešlo o pokus zastínit skutečné dílo Kristovo ve svatyni nahoře. Když skončilo starozákonné údobí, když Kristus začal svoje dílo v nebeské svatyni, býlo úmyslem Božím, aby bohoslužby v pozemské svatyni přestaly. Opona chrámová roztrhla se ve dví a později chrám byl úplně zničen, což nasvědčovalo a naznačovalo zánik bohoslužby na zemi a zahájení bohoslužby v nebi. Kristus vstoupil do chramu nevystavěného rukou. Vstoupil do samého nebe, aby tam konal kněžský úřad v nás propsech. Lidé jsou zváni, aby přišli k němu se svými hříchy a přijali odpustění. Bohoslužba v pozemském stánku úmluvy připravovala lidi, aby očekávali skutečnou svatyni v nebi. Čas té změny přišel.

20.5 Soupeřící zřízení.

Katolická církev úplně přehlíží dílo našeho Nejvyššího kněze v nebi nahoře a snaží se nahraditi je bohoslužbou na zemi. Zavedla znova staré obřady a vyznání víry a pokouší se přivésti lidi zpět k odloženému rituálu. A značnou měrou měla úspěch v tomto počinání. "Tedy divivši se celá země, šla za tou šelmou". Zj 13,3.

To, jak bylo nahoře podotknuto, směruje k tomu, zastínit dílo Kristovo. Lidé pozbyli vědomosti o svatyni v nebi a Kristovu dílu tam. Jejich pozornost byla obrácena k dílu jeho předstíraného zástupce na zemi. Zatím co Kristus v nebi odpouští hříchy, činí si kněz na zemi nároky konati totéž. Zatím co Kristus oroduje za hříšníka, činí totéž i kněz. A kněz ovšem podmínky pro odpustění jsou snáze dosažitelné nežli podmínky Kristovy. Lidé zapomněli, že je v nebi svatyně. Pravda byla povržena na zemi. Po staletí církev udržovala lidi v úplné neznalosti předůležitého díla konaného v nebi nahoře, zatím co vychvalovala vlastní své zboží a dělala obchod se vším nejposvátnějším.

(292) Papežství takto v pravém smyslu stalo se spoluuchazečem, soupeřem Kristovým.

Pokoušelo se sesaditi jej v myslích lidí a mělo v tom pozoruhodný úspěch. Bohem dané dílo církve jest upozornovati na Krista a na pravdu. Je to jeden ze způsobů, které Bůh má, aby poučoval lidí. Když Kristus vystoupil, bylo povinností a výsadou církve rozhlásiti to po všech končinách světa. Levitské kněžství zaniklo. Opona byla roztržena a nová a živá cesta otevřela se člověku. Lidé měli volný přístup k Bohu a mohli se odvážiti před trůn milosti bez lidského přímluvčího. Boží lid se stal královským kněžstvem a odtud nikdo neměl vkročiti neži duší a jejího tvůrce. Cesta k přístupu byla otevřena všem.

20.6 Pravá svatyně.

Že se papežství stalo soupeřem, konkurentem Kristovým, není pouhá obrazná řeč. Uvažte stav. Kristus jest náš nejvyšší kněz. Na Golgatě zemřel jako Beránek Boží. Vylil svou krev v náš prospěch. Mojžíšovy oběti mluvily o tom po staletí. Nyní nastala skutečnost, ježíž byly předobrazem. Jako v Starém Zákoně smrt beránka naznačovala nedostatečnou oběť - nepostačovala, nýbrž musila být doplnována přísluhováním kněze, když kropil krví na oltář a ve svatyni, tak je tomu i se smrtí a krví Kristovou. Opatřiv krev Kristus se stal "služebníkem svatyně, a pravého těho stánku, kterýž Pán vzdělal, a ne člověk." Žd 8,2. "Ale Kristus příšed, nejvyšší kněz budoucího dobrého, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukou udělany, to jest ne tohoto stavení, ani skrze krev kozlů a telat, ale skrze svou vlastní krev, všed jednou do svatyně, věčné vykoupení nalezl". Žd 9,11.12.

(293) Svatyně zde zmíněná nevztahuje se na stánek úmluvy na zemi. "Neboť nevšel Kristus do svatyně rukou udělané, kteráž by nesla figuru pravé, ale v samo nebe, aby nyní přítomný byl tváří Boží za nás." Verš 24. Před tváří Boží Kristus přimlouval se a přisluhuje svou krví, která nejenom posvěcuje "k očištění těla", jako činila krev volků a kozlů za starodávna, ale je schopna "očistit svědomí vaše od skutků mrtvých k sloužení Bohu živému." Verš 14. Každý, kdo si přeje míti své svědomí očistěno, má proto "plnou svobodu k vjítí do svatyně skrze krev Ježíšovu, tou cestou novou a živou, kterouž nám způsobil skrze oponu, to jest tělo své a kněze velikého nad domem Božím, přistupmež s pravým srdcem, v plné jistotě víry, očistěná majice srdce od svědomí zlého a umyté tělo vodou čistou." Žd 10,19-22. V Starém Zákoně nikdo kromě kněze nemohl vstoupiti do svatyně. Nyní smí přijíti. To je "nová a živá cesta, kterou On posvětil pro nás."

Byla povinností a výsadou církve hlásati tuto požehnanou a živou cestu. Každý smí přijíti ke Kristovi přímo. Nemá zapotřebí kněžského zastoupení jako ve svatyni na zemi. To je odstraněno. Každý se smí postaviti před Tvůrce přímo bez lidského prostředkování. Může směle vstoupiti skrze oponu.

(294) Avšak papežství myslilo a učinilo jinak. Ono se pokoušelo znovunastoliti starozákonné rituál a víru, že člověk může se přiblížiti k svému Stvořiteli jenom skrze zvláštní zástupce, jako jsou kněží. Lidé byli odvráceni od Boha dále než kdy před tím. Církev uzavřela novou a živou cestu Kristem otevřenou a nutila lidí přicházeti k Bohu skrze kněžstvo, které se musílo odvolati na některého svatého patrona, který měl vliv na Marii, která měla vliv na Krista, který měl vliv na Boha. Celý systém byl pokusem o převtělení židovského rituálu, který byl konečně zrušen a který se nedal přirovnati k nové a živé cestě Nového Zákona.

20.7 Klamný prostředkovateelský systém.

Jaký byl výsledek? Lidé se hrnuli do římské církve a zapomínali na svatyni a služebníka svatyně v nebi. Římská církev výdatně zatemnila kněžskou službu Kristovu, tou měrou, že dokonce málo křesťanů ví, že je chrám v nebi, a mnohem méně, že se tam stále koná bohoslužba. Den za dnem Kristus stojí čekaje, aby přisluhoval svou krví doufaje, že lidé naleznou novou cestu. Ale málo jich přichází. Na druhé straně miliony proudí do římské církve, kde se jim dostává slovívavosti a odpusťení hříchů za přijatelných podmínek. Papežství se téměř podařilo přivést v niveč

Kristovu službu kněžskou. Ono zavedlo jiné bohoslužebnictví, založené nikoli na sli-bech evangelia, nikoli na základě novozákonné, nikoli na Kristu jako nejvyšším kněží. ale na planých slibech pozemského kněžstva, které samo potřebuje odpusťení a moci očistující krve Kristovy.

(295) Pravice, že se papežství pokusilo nahradit pravé prostřejkovatelské dílo Kristovo klamnou soustavou prostředkovateleškou, jsme si dobře vědomi skutečnosti, že římsko-katolická církev věří v Kristovu oběť na kříži, že On jest obhájcem a orodovníkem člověka a že jsme skrze něho spasení. K tomu bud poukázáno na tyto výroky.

"Není ničeho, z čeho by věřící měl větší radost než z úvahy, že Ježíš Kristus je ustanoven naším obhájcem a orodovníkem u Otce, u kterého má vliv a vážnost nejvyšší". "Pravda, jest toliko jeden prostředník, Kristus Hospodin, který sám smířil nás skrze svou krev (1Tm 2,5.) a který dokonav naše vykoupení a vstoupiv do svatyně svatých neprestává orodovati za nás" Žd 9,12; 7,25. Katechismus tridentského koncilu (překlad rev. J. Donovan, vyd. 1829) str. 59. 247.

"Můžeme jít k Bohu s plnou důvěrou, praví svatý Arnold, protože Syn je náš prostředník u věčného Otce a matka je naše prostřednice u svého Syna". Glories of Mary (Alfonso Liguori, doktor církve, rev. vyd.) str. 224.

V přisluhování krví, v příbuzenství, které je mezi člověkem a Kristem, pokoušelo se papežství zřídit klamnou soustavu. Zde svatí a zvláště Marie byli vloženi mezi člověka a Boha. Věříme, že je to nejvážnějším převrácením pravdy, vkládají-li se takto zvláštní prostředkující osoby jako nutné k přiblížení se Bohu, když Písma učí, že jest "jeden prostředník Boží a lidský, člověk Kristus Ježíš". 1Tm 2,5. Bible neuznává za prostředníka nikoho jiného, a církev učí něčemu jinému proto, aby zbavila účinnosti pravdu Boží.

(296) Tato dvě bohoslužby slibují lidem odpusťení a vymazání hříchů. Kristova v nebi a papežská na zemi. Každá má kněžstvo a příslušnou bohoslužbu. Každá si činí nárok na plnou promíjející moc. Papežství se chlubí, že má klíče od nebe. Může otevřít nebo zavřít. Má poklad zásluh, bez nichž málokterí mohou být spasení. Má v mocí "hostie", svaté tajemství Boží. Má neomylnou hlavu. Má moc nad očistcem. Může prominout trest. Osobuje si moc nad pozemskými králi. Neuznává žádného nadřízeného. Ono je nejvyšší.

Všechny tyto nároky by se zhroutily, kdyby si lidé uvědomili pravý kněžský úřad Kristův. Znalost pravdy o svatyni jest jediným prostředkem proti klamným nárokům zímské hierarchie. Bůh proto učinil svůj lid opatrovníkem své pravdy týkající se svatyně.

20.8 Potom má být i svatyně očistěna.

Nepotřebujeme zacházet do podrobnosti týkajících se záhady 2300 dní. Čtenář se odkazuje na Velký spor od Ellen G. Whiteové a jiná hlavní adventistitská díla. Nechť postačí říci, že tyto dny - nebo spíše roky začaly 457 př. Kr. a skončily 1. P. 1844. Tohoto pozdějšího data svatyně měla být očistěna.

Je zřejmé, že toto očistování nemůže se tykat svatyně na zemi. Ta byla dávno před tím zničena a její bohoslužba zastavena. Musí se proto vztahovat na svatyni v nebi, o které se o všem mluví, že je očistována "lepsími oběťmi", nežli, jsou ony starozákonné. (Žd 9,23.)

(297) My již podrobně hovořili o očistování svatyně na zemi. Toto očistování bylo symbolem očistování svatyně v nebi. Jako kněží konali bohoslužbu v prvé místnosti svatyně každého dne v roce až do velkého smíření, tak Kristus vykonával svůj kněžský úřad v prvé místnosti nebeské svatyně až do doby jejího očistování. Ta doba byl rok 1844. Pak Kristus nastoupil konečné údobí svého kněžského úřadu. Pak vstoupil do svatyně svatých. Potom začala hodina soudu, zvaného jinak vyšetřovací soud, a když dílo bude vykonáno, zkušební doba přestává a Kristus přijde.

Chtěli bychom zároveň upozorniti na slovo očistěna, použité v Danielovi 8, 14. V hebrejštině je to tsadag a překládá se "ospravedlněna". Jiní: "Potom bude svatyně obhájena". Ještě jiní: "Pak svatyně přijde opět na své". Slovo obsahuje pojem obnovy stejně jako očistování.

Tyto významy slova "očistována" jsou případné vzhledem ke skutečnosti, že vlastní svatyně byla zašlapána a pravda povržena na zemi. Přijde někdy čas, kdy vlastní svatyni bude opět dán její pravé místo, kdy Bůh obhájí svou pravdu a klam a tajné pletichy budou odhaleny? Ano, Odpovídá proroctví, ten čas přijde. Povstane dábelská moc, která bude pronásledovati Boží lid, zatemnovati otázku svatyně, povrhne pravdu na zemi a bude prospívat v tomto počínání; zřídí svou vlastní soustavu v soutěži s Božím, bude se pokoušet změnit práva a její prohnaná politika oklame mnohé, ale bude odmaskována. Na konci 2300 dní povstane lid, který bude mít jasno v otázce svatyně, který s důvěrou bude následovati Krista do svatyně svatých, který zlomí moc tajemství nepravosti a který bude pokračovat v boji za Boží pravdu. Takový lid je nepřemožitelný. Bude bez strachu hlasat pravdu. Přispěje nejvyšší měrou náboženství v jeho hájení pravdy o svatyni." A zdělají od tebe zplození puttiny starodávní; základy od národa do pronároda vyzdvihneš. I slouti budeš vzdělavatel zbořeniny, napravovatel stezek k bydlení". Iz 58,12.

(298) Konečný spor bude jasně rozrešen. Všichni porozumějí výnosům a následkům. Hlavní otázka bude uctívání šelmy anebo uctívání Boha. V tomto sporu chrám Boží bude otevřen a "vidína jest truhla smlouvy jeho v chrámu jeho". Zj 11,19. Boží lid na zemi bude ukazovat lidem otevřený chrám. Naproti tomu odpadlík otevře ústa svá "k rouhaní se Bohu, aby se jménem jeho rouhal, i szánku jeho, i těm, kteříž přebývají na zemi." Zj 13,6.

Je zvláštní výsadou mítí dovolení účastnit se takového díla, jako je toto. Ale máme-li dobývat, musíme věděti, kde stojíme a proč. Kéž nám Bůh dá milost, aby chom byli věrní.

- o -

Kapitola dvacátá první.

21.1

P_o_s_l_e_d_ní _p_o_ko_l_e_ní_

(299) Konečný důkaz toho, co evangelium může učiniti v lidstvu a pro lidstvo, je dosud v budoucnosti. Kristus ukázal cestu. Přijal lidské tělo a v tom těle znázornil Boží moc. Lidé mají následovati jeho příkladu a dokázati, že to, co Bůh vykonal v Kristovi, může vykonati v každé lidské bytosti, která se mu podřídí. Svět čeká na tento důkaz. (Ř 8,19) Když to bude provedeno, přijde konec. Bůh bude mít svůj plán splněn. Ukáže, že sám je pravdivý a satan lhář. Jeho vláda zůstane obhájena.

(300) Na světě se dnes učí mnohé nesprávné nauče, co se týče svatosti. Jenak jsou ti, kteří popírají, že Bůh má moc zachránit před hříchem. Jinak jsou to oni, kteří se honosí svou zbožností před lidmi a chtěli by, aby se věřili, že jsou bez hříchu. V první třídě jsou nejenom nevěřící a pochybovači, ale též členové církve, jejichž vidění nezahrnuje vítězsví nad hříchem, kteří však přijímají jakousi dohodu s hříchem. V druhé třídě jsou tací, kteří nemají s rávným pojmem ani o hříchu, ani o Boží svatosti, jejichž duševní vidění je tak oslabeno, že nemohou poznati vlastní nedostatky a proto věří, že jsou dokonali a jejichž pojmem o náboženství je takový, že jejich chapání pravdy a spravedlnosti je povzneseno nad ono odhalene v Božím Slově. Je nesnadne rozhodnouti, který omyl je větší.

Není sporu o tom, že Bible svatost vštěpuje. "Sám pak Bůh pokoje posvětiž vás ve všem, a celý duch i duše i tělo bez úhony ku příští Pána našeho Jezukrista zachováno budíž". 1Te 5,23. "Pokoje následujte se všechněmi a svatosti, bez níž

žádný neuzří Pána." Žd 12,14. "Tať jest zajisté vůle Boží, totiž posvěcení vaše." 1Te 4,3. Řecké slovo hagios se překládá "očistit od hříchů", "svatý", "svatost" posvěcený. Jest to totéž slovo, kterého se užívá pro dvě místnosti ve svatyni a znamená to, co jest odděleno pro Boha. Posvěcená osoba je ta, která je vyvolena pro Boha, jejíž celý život je zasvěcen Jemu.

21.2 Odpustění a očistění.

Plán spasení musí nezbytně zahrnovati nejen odpustění hříchu, ale též úplné obnovení. Osvobození od hříchu je více než odpustění hříchu. Odpustění hříchu předpokládá hřich a je vázáno podmínkou rozejítí se s ním, posvěcení je odloučení se od hříchu a naznačuje osvobození od jeho moci a vítězství nad ním. První je prostředkem, aby se zneškodnil účinek hříchu; druhé jest obnova moci pro úplné vítězství.

(301) Hřich jako některé nemoci zanechává člověka v žalostném stavu - slabého, malomyslného, sklíčeného. Neovládá dostatečně svou mysl, schází mu vůle a přes nejlepší úmysly je nezpůsobilý učiniti to, o čem ví, že je správné. Má pocit, že není naděje. Ví, že musí sám sebe kárat a lítost naplnuje jeho duši. K jeho tělesné churavosti přistupuje trýzeň svědomí. Ví, že zhrešil a že má být pokárána. Neslituje se nikdo nad ním?

Pak přijde evangelium. Dobrá zpráva je mu zvěstována. Ač jsou hřichy jeho jako červec, budou bíle jako sníh; ač jsou rudé jako šarlat, budou jako vlna. Vše je prominuto. Jest "zachráněn". Jak podivuhodně osvobození je to. Vše je prominuto. Jeho mysl jest klidna. Jeho svědomí nemučí ho déle. Bylo mu odpuštěno. Jeho hřichy jsou svrženy do hlubokosti mořské. Jeho srdce přetéká chválou Boha za jeho milosrdenství a dobrotu k němu.

Jako poškozena loď dovlečená do přístavu, jest zchráněna, ale nikoliv v bezvadném stavu, tak člověk jest zchráněn, ale nikoliv zdrav. Opravy je třeba provést na lodi, než je prohlášena za způsobilou k plavbě, a člověk potřebuje obnovy, než je zcela uzdraven. Toto ozdravovací dění je zváno posvěcením a zahrnuje ve svém konečném výsledku tělo, duši i ducha. Když je dílo skončeno, člověk je "svatý", zcela posvěcen a obnoven podle obrazu Božího. Svět očekává důkaz o tom, co evangelium může učiniti pro člověka.

(302) V Bibli se jak o postupu, tak i o skončeném díle mluví jako o posvěcení. Proto se o "bratřích" hovoří jako o svatých a posvěcených, ač nedosájli dokonalosti. (1K 1,2; 2K 1,1; Žd 3,1.) Zběžné prohlédnutí epištol ke Korinstkým přesvědčí brzy, že svatí tam zmínění měli své chyby. Přes to se o nich mluví že jsou "posvěcení" a "povolaní svatí". Důvodem je, že dokonalé posvěcení není nikdy dílem dne anebo roku, ale doby života. Začíná se v okamžiku, když člověk se obrátí a trvá po celý život. Každé vítězství urychluje postup. Jsou nemnoží křestané, kteří nezískali vládu nad některým hříchem, jenž je dříve velmi obtěžoval a přemohl je. Mnohý, který byl otrokem tabákového návyku, dosáhl vítězství nad tím návykem a radoval se ze svého vítězství. Tabák přestal být pokušením. Nevábí ho už. Zvítězil. V tomto směru jest posvěcen. Když zvítězil nad jením návykem, mě se státi vítězem nad každým hříchem. Když se dílo ukončí, když dobude vítězství nad pýchou, ctižádostí, lásku k světu - nad špatným - je připraven ku přeměně. Byl vyzkoušen ve všech směrech. ďábel přišel k němu a nic nenalezl. Satan nemá pro něj žádná pokušení více. Přemohl je všechna. Stojí bez chyby před trůnem Božím. Kristus dává svou pečeť na něj. Je bezpečný, je zdravý. Bůh ukončil své dílo v něm. Důkaz, co Bůh může učiniti s lidstvem, je úplný.

Tak tomu bude s posledním pokolením lidí žijících na zemi. Skrze ně bude konečně ukázáno, co On může učiniti s lidstvem. Vezme nejslabší ze slabých; ty, kteří nesou hřichy předků a v nich ukáže moc Boží. Ti budou podrobeni všem pokušením, ale neustoupí. Dokáží, že jest možno žít bez hříchu - pravý důkaz, na který svět čekal a který Bůh připravoval. Stane se zřejným všem, že evangelium skutečně může

zachrániti nejvyšší měrou. Shledává se, že Bůh je pravdivý ve svých výrocích.

(303) Poslední rok sporu přinese konečnou zkoušku; ale ta jen dokáže andělům a světu, že nic, co dábel může učiniti, neotřese Božími věrnými. Pohromy nastanou, zničení je na všech stranách, smrt po nich sahá, ale oni jako Job pevně udržují svou neporušenost. Nic je nemůže pohnouti, aby zhrešili. Oni "ostříhají přikázání Božích a víry Ježíšovy". Zj 14,12. Po celé dějině světa Bůh měl své věrné. Ti snášeli něštěstí a velký zármutek. Avšak uprostřed satanových ran, jak praví apoštol Pavel, "skrz víru dopraovali se spravedlností". "Kamenování jsou sekání, pokoušení, měchem zmordování; chodili v kožích ovčích a kozelčích, opuštěni, souženi a zle s nimi nakládáno, jichžto nebyl svět hoden, po pustinách bloudíce, i po horách a v jeskyňách, i v doupatech země". Žd 11,37-38.

Dodatkem k této skvělé družině věrných svědků, z nichž mnozí byli mučedníci pro víru, Bůh bude mít v posledních dnech zbytek, "malé stádce", ve kterém a skrze které da vesmíru důkaz své lásky, své spravedlnosti, který nehledíme-li ke Kristovu zbožnému životu na zemi a k jeho krajní oběti na Golgatě bude nejuchvatnějším konečným důkazem všech věků toho, co Bůh může učiniti v lidech.

(304) Bude to v posledních pokolení lidí žijících na zemi, že se Boží moc ku posvěcení objeví z plna odhalena. Důkaz této moci je odhájením Boha. Očistuje jej ode všech jakýchkoli obvinění, která satan vnesl proti němu. V posledním pokolení Bůh bude obhajen a satan přemožen. To snad potřebuje dalšího důkladného vylíčení.

21.3 Vzpoura v nebi.

Vzpoura, která se udala v nebi a uvedla hřich do vesmíru, musila být strašným zážitkem jak pro Boha, tak i anděly. Až do této doby všude byl pokoj a soulad. Neshoda byla neznámá; jen láska vládla. Pak bezbožná ctižádost pobouřila srdce Luciferovo. Rozhodl se, že chce být roven Nejvyššímu. Chtěl vyvýšiti svůj trůn nad hvězdy Boží; chtěl posaditi se "na hoře shromáždění k straně půlnocní". (Iz 14,12-14.) Toto prohlášení úmyslu rovnalo se pokusu sesaditi Boha a uchvátiti jeho místo. Bylo to vypovědění války. Kde Bůh seděl, satan chtěl seděti. Bůh přijal výzvu.

Nemáme přímé biblické zprávy o prostředcích, kterých užil satan, aby na svou stranu získal množství andělů. Ze třetího, je jasné, že byl vražedníkem od začátku, je nesporné. (J 8,44.) Jako vražda má svůj počátek v nenávisti a jako tato nenávist nalézá svou radost v zabití Syna Božího na Golgatě, smíme věřiti, že satanova nenávist směřovala nejen proti Bohu Otci, ale též - a snad zvláště - proti Božímu Synu. Ve vzpouře šel satan dále než k pouhé hrozbě, on skutečně postavil svůj trůn, řeká vychloubavě: "Bůh silný jsem, na stolici Boží sedím". Ez 28,2.

(305) Když takto satan ustavil svou vládu v nebi, závěr byl jasný. Andělé rozuměli o co běží. Všichni se musí postavitи buď za satana nebo proti němu.

Při vzpouře je dávána za příčinu nějaká křivda, skutečná nebo vymyšlená. Někteří se stanou nespokojenými a když nedosáhnou nápravy, uchýlí se ke vzpouře. Ti, kteří sympatisují se vzpourou, připojí se k ní. Druzí zůstanou věrní vládě a musí ovšem vsaditi na její vítězství.

Něco takového se přihodilo v nebi. Následek byla válka. "I stal se boj na nebi: Michal a andělé jeho bojovali s drakem, a drak bojoval i andělé jeho". Zj 12,7. Výsledek mohl být předvídán. Satan a jeho andělé: ale nic neobdrželi, aniž jest nalezeno více místo jejich v nebi. I svržen je drak ten veliký, had starý, který slove dábel a satanéš, svodící celý okršlek země; svržen jest na zem, i andělé jeho sním svrženi jsou." Verše 8,9.

Ač byl satan přemožen, nebyl zničen. Vyvoláním vzpoury prohlásil, že Boží vláda jest v nesnázích a tím, že se posadil na vlastní trůn, uplatnil nárok na větší moudrost a spravedlnost než Bůh. Tyto nároky jsou obsaženy ve vzpouře a ustavení jiné vlády. Bůh sotva si mohl dovoliti nedati satanovi příležitost, aby dokázal své teorie. Aby odklidil všechny pochybnosti v myslích andělů - a později lidí - Bůh musil satana nechat, aby pokračoval ve svém díle. A tak bylo satanovi dovoleno žít a zřídit svou vládu. Po dobu posledních šesti tisíc let podával vesmíru důkaz, co dokáže, má-li příležitost.

21.4 Satanův důkaz.

(306) Bylo dovoleno, aby toto dokazování trvalo až do dneška. A jaké bylo to do-

kazování? Od doby, kdy Kain zabil Abele, byly na světě nenávist, krveproléní, kru-tost a utlačování. Ctnost, dobrota a spravedlnost trpěly, neřest, podlost a úplat-nost jasaly. Spravedlivý člověk byl učiněn kořistí; Boží poslové byli mučeni a za-bíjeni; Boží zákon byl šlapán do prachu. Když Bůh poslal svého Syna, zlí lidé mís-to, aby mu vzdávali čest, z podněcování satanova jej pověsili na dřevo.

Ani potom Bůh nezničil satana. Důkaz musí být úplný. Teprve, když nasta-nou poslední události a lidé se budou chystat vyhubit se navzájem, Bůh zasáhne, aby zachránil své vlastnictví. Pak nezbude žádná pochybnost v mysli nikoho, že, kdy-by měl moc, satan by zničil každou stopu dobroty, svrhl Boha s trůnu, zavraždil Božího Syna a zřídil království násilí, založené na podnikavosti a kruté ctižádostivos-ti.

Satan skutečně dokazoval svou povahu, až kam povede jeho ctižádost. Na za-čátku chtěl být podobný Bohu. Nebyl spokojen se svým postavením jako nejvyšší ze stvořených bytostí. Chtěl být Bohem. A důkaz ukázal, že když upne mysl na tento cíl, neustane v ničem, aby ho dosáhl. Kdokoli překáží, musí být z cesty odklizen. I kdyby to byl sám Bůh. Musí být odstraněn.

(307) Důkaz (Bůh) ukazuje že vysoké postavení neuspokojuje ctižádostivého jedno-tlivce. Musí mít i to nejvyšší a ani pak není spokojen. Často osoba v nízkém posta-vení je vydána pokušení věřiti, že by byla uspokojena, kdyby se její postavení zlep-šilo. Při nejmenším je jista, že by byla spokojena, kdyby měla nejvyšší možné posta-vení. Ale byla by? Lucifer nebyl. Měl nejvyšší možné postavení. Leč nebyl spokojen. Chtěl ještě vyšší. Chtěl být Bohem samým.

V tomto směru jest vyjádřen rozdíl mezi satanem a Kristem. Satan si přál být Bohem. Přál si to tak velmi, že byl ochoten učiniti cokoli, aby dosáhl svého cíle. Kristus naproti tomu nepovažoval za nejlepší snažiti se horlivě, aby byl po-dobný Bohu. On se dobrovolně ponížil a stál se poslušným až k smrti, dokonce k smr-ti kříže. Byl Bohem a stal se člověkem. A že to nebylo dočasné uspořádání, jen aby ukázal svou ochotu, je dokázáno skutečností, že chce vždy zůstat člověkem. Satan sebe vyvýšil, Kristus sebe ponížil. Satan se chtěl státi Bohem; Kristus se stal člověkem. Satan chtěl seděti na trůně jako Bůh; Kristus jako služebník poklekl a umyl učedníkům nohy. Rozdíl je dokonalý.

21.5 Lucifer.

V nebi Lucifer byl jedním ze zastiňujících cherubů. (Ez 28,14.) Týká se to dvou andělů, kteří ve svatyni svatých stáli na truhle svědecí zakryvajíce sli-tovnici. Byl to nepochybně nejvyšší úřad, který anděl mohl zastávat, protože truh-la svědecí a slitovnice byly v bezprostřední blízkosti Boha. Tito andělé byli zvláštními strážci zákona. Oni jej takřka hlídali. Lucifer byl jeden z nich.

(308) Ezechiel 28,12 má zajímavý výrok vztahující se na Lucifera. "Ty jenž zape-četuješ sumy, plný moudrosti a nejkrásnější". Význam rčení: "Ty jenž zapečetuješ su-my", není úplně jasný. Výrok může být různě vykládán. Zdá se však jasným, že úmys-lem bylo ukázati vysoké postavení a vznešenou výsadu, kterou měl satan, než klesl. Byl jakýmsi ministerským předsedou, držitelem pečeti.

Jako v pozemské vládě na doklad nebo zákon musila být připojena pečeť, aby byl platný, tak i Boží vládě se užívá pečeť. Bůh, jak se zde, rozdělil andělům jejich práci stejně, jako dal práci člověku. Jeden anděl měl moc nad ohněm (Zj.14, 18). Jiný dohled na vody (Zj 16,5). Jiný měl úřad "pečeť Boha živého" (Zj 7,2.) Ač, jak uvedeno na hoře, výrok v Ezechielu 28,12 není zcela jasný, někteří jej překlá-dají: "Ty, který připojuješ pečeť na nařízení". Je-li toto stanovisko udržitelné, jestliže by Lucifer byl ministerským předsedou a držitelem pečeti, poskytuje to do-statečný důvod, proč si asi přál nahraditi pečeť Boží vlastním znakem, když opustil první své bydliště.

Je zřejmé, že satan byl velmi činný proti Zákonu. Jestliže Boží Zákon je

opisem jeho povahy a tato povaha je přímou protivou satanovy, jeví se satan pro ni odsouzen. Kristus a Zákon jsou jedno, Kristus je Zákon prožitý. Zákon se stal tělem. Proto jeho život způsobuje odsouzení. Když satan bojoval proti Kristovi, bojoval též proti Zákonu. Když nenáviděl Zákon, nenáviděl také Krista. Kristus a Zákon nedají se od sebe oddělit.

(309) Zajímavé prohlášení nalézáme ve čtyřicátém žalmu. Kristus mluvě říká: "Abych činil vůli tvou, Bože můj, libost mám; nebo zákon tvůj jest u prostřed vnitřnosti mých." Verš 8. Ač je to nepochybně básnické vyjádření a neměla by se na ně klásti přílišná váha, je nicméně zajímavé jako náznak vyvýšeného postavení zákona. "Zákon tvůj jest uprostřed vnitřnosti mých". Zákeřná rána do zákona je bodnutím do srdce Kristova. Bodnutí do srdce Kristova je zákeřnou ranou do zákona. To satan zamýšlel na kříži. Ale Bůh mnil, aby byl výsledek jiný. Smrt Kristova byla poplatkem zákona. Ona nesmírně posílila zákon a učinila jej cti hodným. Dala lidem novou představu o jeho posvátnosti a hodnotě. Jestliže Bůh chtěl nechat svého syna zemřít; jestliže Kristus chtěl ochotně dát sebe sama spíše než zrušiti zákon; jestliže jest snažší nebi i zemi pominouti, nežli tečku nebo písmeno zákona zahedbat, jak velmi posvátný a ctihodný zákon musí být.

Když Kristus zemřel na kříži, dokázal svým životem možnost zachování zákona. Satan neměl úspěch se sváděním Krista k hříchu. Možná, že nečekal, že je k tomu způsobilý. Ale kdyby byl mohl Krista navést aby užil své božské moci k své záchraně, byl by mnoho dokázal. Kdyby to byl Kristus učinil, satan by mohl uplatnit, že to zmařilo důkaz Bohem zamýšlený, že totiž je lidem možno zákon zachovávat. Satan byl přemožen. Leč až do samého posledka pokračoval ve své taktice. Jidáš doufal, že Kristus sebe zachrání. Na kříži se Kristovi posmívají: "Jiné zachraňoval; sebe samého zachránit nedovede". Ale Kristus neklouzal. (310) Mohl se zachránit, leč neučinil to. Satan byl zkáman. Nejovedl pochopiti. Avšak věděl, že když Kristus zemřel, aniž on byl s to pohnouti jej k hříchu, jeho zkáza byla zpečetěna. Svou smrti Kristus byl vítězem. Leč satan neustoupil. Měl neúspěch ve sporu s Kristem, ale mohlo se mu to podařiti ještě s lidmi. A tak "šel bojovati s jinými z semene jejího, kteří ostříhají přikázání Božích a mají svědecktví Ježíše Krista." Zj 12, 17. Kdyby je mohl přemoci, nebyl by zničen.

21.6 Boží důkaz.

Důkaz, který Bůh zamýslí učiniti s posledním pokolením na zemi, znamená mnoho jak pro Boha, tak i pro lidi. Může Zákon Boží být skutečně zachováván? To je důležitá otázka. Mnozí popírají, že je to možné, jiní tvrdí hbitě opak. Uvažuje-li o této otázce celé, mají-li se přikázání zachovávat, nabývá problém velkého rozsahu. Boží zákon jest neobyčejně rozsáhlý a obsáhlý; vysetřuje myšlenky a úmysly srdce. Posuzuje pohnutky stejně jako činy, myšlenky stejně jako slova. Zachovávat přikázání znamená úplné posvěcení, svatý život, neúchylou věrnost právu, úplné odloučení se od hříchu a vítězství nad ním. Kdo stačí na tyto věci.

(311) A přece vytvořiti lid, který bude zachovávat zákon, je úkol, jež Bůh sobě vytkl a jež hodlá provésti. Když bylo satanem vydáno prohlášení a výzva: "Nikdo nemůže zachovávat zákon. Je to nemožné. Jestliže to některí dokáží nebo dokázali, ukažte mi je. Kde jsou ti, kteří zachovávají přikázání?" Bůh klidně odpoví: Zde jsou. "Tu jsou ti, kteří ostříhají přikázání Božích a víří Ježíšovy." Zj 14, 12.

Řekněme to s uctivostí: Bůh musí vyhověti satanovi výzvě. Není to Božím plánem nebo částí jeho úmyslu, podrobiti lidem zkouškám, které jen málo vyvolených může přečkat. V zahradě Euen Bůh podrobil Adama a Evu zkoušce myslitelně nejlehčí. Nikdo nemůže říci, že naši prarodiče zhrešili proto, že zkouška byla jim příliš těžká nebo proto, že nebyli dostatečně opatřeni silou k odporu. Nebyli stále pokoušeni. Satanovi nebylo dovoleno všude je obtěžovati. Měl k nim přístup také na jednom místě totiž u stromu vědění. Znali to místo. Mohli se zdržovat opodál něho, jestliže chtěli. Satan nemohl je sledovat kdekoli. Jestliže šli kde byl satan,

bylo to proto,že si to přáli. Ale i když tam šli, aby si prohledli strom, nemusili tam zůstávati. Mohli odejít. Ba i kdyby byl satan nabízel jim plod, nebylo třeba, aby jej vzali. Avšak oni jej vzali a jedli. A jedli jej, poněvadž chtěli a nikoli, že musili. Dopustili se přestupku s rozmyslem. Nébylo žádné omluvy. Bůh nemohl jim uložiti zkoušku lehčí.

(312) Jestliže Bůh přikazuje lidem, aby zachovávali jeho zákon, neslouží účelu jím zamýšlenému mítí jen několik lidí, aby jej zachovávali, právě dosti, aby mohl ukázati, že se to může vykonati. Není v souladu s Boží povahou vyvoliti vynikající lidí pevné povahy a skvělého vycviku a dokazovati jimi, co On může vykonati. Daleko více souhlasí s jeho plánem, že ani nejslabší nemusí chybít, tak aby nikdo nemohl říci, že Bůh požaduje to, co může vykonati jen několik lidí. Proto si Bůh uchoval svůj největší důkaz pro poslední pokolení. Toto pokolení nese výsledky nahromaděných hříchů. Jsou-li někteří slabí, jsou. Trpí-li někteří zděděnými sklony, trpí. Mají-li někteří omluvu pro slabost jakéhokoli druhu, mají. Jestliže proto tito mohou zachovávat přikázání, není omluvy pro nikoho v jiném pokolení, aby to též nekonalo.

Ale to nestačí. Bůh chce dokázatí nejen, že obyčejní lidé posledního pokolení mohou obstát ve zkoušce jako byla ta, kterou dal Adamovi a Evě, ale že mohou snést zkoušku daleko těžší, než jakou musí podstoupiti obyčejní lide. Bude to zkouška přirovnatelná té, kterou prošel Job a přiblížující se té, kterou podstoupil Mistr. Budou zkoušení do nejvyšší míry.

"O trpělivosti Jobově slýchali jste; nebo velmi jest milosrdný Pán a lítostivý". Jk 5,11. Job zažil některé zkušenosti, které se budou opakovati v životě vyvolených z prvního pokolení. Bude snad správné uvažovati o nich.

21.7 Jobova zkouška.

Job byl dobrý muž. Bůh mu díval se na něho. Den za dnem obětoval oběti za své syny. "Snad zhřešili synové moji", říkal. Jb 1,5. Vedlo se mu dobře a radoval se z požehnání Božího.

(313) Jednoho pak dne, když přišli synové Boží, aby se postavili před Hospodinem, přišel také i satan mezi ně." Verš 6. Je zaznamenaná rozmluva mezi Hospodinem a satanem, tykající se Joba. Hospodin praví, že Job je pobožný muž, což satan nepopírá, ale tvrdí, že je bohabojný jenom proto, že se mu to vyplácí. Prohlašuje, že odejme-li Bůh svou milost, Job bude se Bohu rouhat. Prohlašení to je ve způsobu výzvy a Bůh je přijímá. Satanovi jest povoleno, aby odnal Jobův majetek a i jinak mu působil starosti, ale aby se Joba samého nedotýkal. Satan hned se ujal prováděti, co mu bylo povoleno. Jobův majetek všechnen je smeten a jeho dítky zabity.

Když se to stalo, "tedy Job vstav, roztrhl roucho své a oholil hlavu svou, a padna na zem, poklonu učinil. A řekl: Nahý jsem vyšel z života matky své, nahý se zase tam navrátím. Hospodin dal, Hospodin též odjal. Bud požehnáno jméno Hospodinovo. V tom ve všem nezhřešil Job, a nepřivlastnil Bohu nic nemoudrého." Jb 1,20-22.

Satan je poražen, ale činí jiný pokus. Při nejbližší schůzce s Hospodinem nepřiznává svou porážku, ale tvrdí že mu nebylo povoleno dotknouti se Joba samého. Kdyby byl měl, co požaduje, Job by byl zhřešil. Prohlášení je výzvou a Bůh je přijímá. Satan dostává povolení mučiti Joba, ale nevezíti jeho život. A ihned se vydává za svým posláním.

Vše, co ďábel může činiti, satan činí Jobovi. Ale Job odolává, Jeho žena mu rádi, aby se vzdal, ale on nekolísá. Pod úpornou tělesnou mukou a duševní úzkostí zůstává pevný. Opět jest zaznamenáno, že Job ve zkoušce obstál. "V tom ve všem nezhřešil Job rty svými." Jb 2,10. Satan jest přemožen a neobjevuje se už v knize.

(314) V následujících kapitolách knihy Jobovy je nám dán malý pohled do zápasů, které probíhaly v Jobově mysli. Je velmi zmaten. Proč všecka ta pohromy přišla na něho? Není si vědom žádného hřachu. Proč pak by jej Bůh těžce postihoval? On ovšem

neví o satanově vyzvání. Ani neví, že Bůh na něj spolehlá v tísni, kterou právě prochází. Vše, co ví, je, že z čista jasna přišlo na něj neštěstí, až zůstal bez rodiny nebo majetku a s ohavnou nemocí, která jej skoro zmáhá. Nechápe, ale podržuje svou neporušenost a víru v Boha. Bůh věděl, že se to stane. Satan pravil, že se to nestane. Ve vyzvání Bůh zvítězil.

Podle lidského úsudku Job nezaslouhoval trestu, který jej postihl. Bůh říká jemu samemu, že to bylo bez příčiny. "Ačkož ty jsi mne popudil proti němu, abych jej hubil bez příčiny." Jb 2,5. Celý pokus může proto být ospravedlněn takto úvahou, že je zvláštní zkouška určenou pro zvláštní účel. Bůh chtěl umlčetí satanova obvinění, že Job sloužil Bohu jen pro zisk. Chtěl dokázati, že je aspoň jeden člověk, kterého satan nemůže ovládati. Job proto trpěl, ale zdálo se, že není jiné cesty. Odměna byla mu dána potom.

(315) Jobův případ jest zaznamenán úmyslně. Zatím co připouštíme jeho historičnost, věříme, že má také širší význam. Boží lid v posledních dnech projde zkouškou podobnou Jobově. Bude zkoušen, jako on byl; každá pozemská opora bude odklizena; satanovi bude dáno povolení trápit je. Dodatkem k tomu Duch Boží vzdálí se od země a ochrana pozemských vlád bude odstraněna. Boží lid bude ponechán sám, aby bojoval s mocí temnoty. Budou zmateni, jako byl Job. Leč oni, jako on učinil, udrží svou neporušenost.

V posledním pokolení Bůh bude obhájen. V ostatcích satan bude poražen. Obžalobě, že Boží Zákon nemůže být zachováván, bude čeleno a bude zplna vyvráceno. Bůh předvede netolik jednoho nebo dva, kteří zachovávají jeho přikázání, ale celou skupinu uvedenou jako 144 000. Ti budou zplna odrážeti obraz Boží. Vyvrátí satanova obvinění proti nebeské vládě.

21.8 Boží vláda na zkoušku.

Vážný stav nastal v nebi, když satan vznesl svoje obžaloby proti Bohu. Obvinění ta byla ve skutečnosti urážkou. Mnozí z andělů věřili žalobám. Seřadili se po straně žalobce. Třetina andělů - a těch musily být miliony - postavili se Bohu tváří v tvář se svým vůdcem, nejvyšším mezi anděly, Luciférem. Nebyla to malá krise. Ohrozila celou existenci Boží vlády. Co měl Bůh učiniti? Jediný způsob, jak by věc mohla být uspokojivě vyřízena, tak, aby žádný spor nemohl opět vzniknouti, byl Bohu, podrobiti svůj případ rádným pravidlům důkazu. Byla Boží vláda v právu, či nebyla? Bůh pravil, že je; satan řekl že není. Bůh mohl satana zničiti. To by neprokázalo spravedlivost sporu, ale padalo by na váhu proti němu. Nebylo jiné cesty, než aby každá strana předložila důkaz, předvedla své svědky a spolehla na váhu uvedených důkazů.

(316) Potomní obraz je jako soudní scéna. Boží je v sázce. Satan je žalobce. Bůh sám je obžalovaný a je vyslýchán. Je žalován neprávem z toho, že požaduje, aby jeho tvorové konali, co konati nemohou, a že je ještě trestá za to nekonání. Zákon jest příznačný bodem útoku, ale poněvadž je zákon také opisem Boží povahy, je to Bůh a jeho povaha, které jsou spornými body.

Aby Bůh podepřel svůj bod, je nutné, aby ukázal, že nejednal svémocně, že Zákon není drsný a krutý ve svých požadavcích, ale naopak, že je svatý, spravedlivý a dobrý a lidé mohou jej zachovávat. Je nutné, aby Bůh předvedl aspon jednoho člověka, který Zákon zachoval. Není-li tu takového člověka, Bůh prohraje a satan vyhraje. Výsledek závisí tedy na tom, vykázati se jedním něbo několika, kteří zachovávají přikázání Boží. Na to Bůh dal do sazky svou vládu.

Zatím co je pravda, že mnozí časem zasvětili svůj život Bohu a žili po nějakou dobu bez hříchu, satan tvrdí, že to jsou zvláštní případy, jako byl Jobův případ a že nespadají pod obvyklá pravidla. Požaduje případ naprostě jasný, kde nemůže být žádne pochybnosti a kde Bůh nezasáhl. Lze se vykázati takovým případem?

21.9 - Poslední pokolení.

(317) Bůh je na vyzvání připraven. Nabídł svůj čas. Nejhļavnější zkouška byla ponechána v záloze až do konečného boje. Z posledního pokolení Bůh vybere své vyvolené. Nikoli silné nebo mocné, nikoli vážené nebo bohaté, nikoli moudré nebo vzdělané, ale prosté obyčejné lidí Bůh vezme a skrze ně a jimi provede svůj důkaz. Satan tvrdil, že ti, kteří naposledy sloužili Bohu, činili to ze zíštných pohnutek, že se Bůh s nimi mazlil a že on, satan neměl k nim volný přístup. Kdyby mu bylo dáno plné dovolení popoháněti svůj případ, také by je získal. Ale on obviňuje, že Bůh se bojí dovoliti mu to, "Dej mi sloušnou příležitost", praví satan, "a vyhraji".

A tak, aby umlčel satanovy obžaloby, aby učinil jasným, že jeho lid slouží mu z pohnutek věrnosti a práva bez zřetele na odměnu; aby očistil své jméno a povahu od obvinění z nespravedlivosti a svémoci; a aby ukazal andělům a lidem, že jeho zákon může být zachováván nejslabšími z lidí za odstrašujících a nejnepříjemnějších okolností, Bůh dovoluje satanovi v posledním pokolení, aby pokoušel jeho lid do krajnosti. Bude jim vyhrožováno, budou nuceni, pronásledováni. Budou vystaveni tváři v tvář smrti vydáním dekretu, aby se klaněli šelmě a jejímu obrazu. (Zj 13,15.) Ale oni se nepodrobí. Jsou ochotní zemřít raději nežli hřešiti.

Bůh odejme svého Ducha se země. Satan bude mít rozsahlejší prostor a dozor, nežli měl kdy před tím. Pravda, on nesmí zabíjeti Boží lid, ale to je patrně jedine omezení. A on používá každého dovolení, které má. Ví, co je v sazce. Je to teď anebo nikdy.

(318) Bůh, aby učinil důkaz úplným, koná ještě jednu věc. On se ukryje. Svatyně v nebi je uzavřena. Svatí volají k Bohu dnem i nocí o vysvobození, ale on patrně neslyší. Boží vyvolení jdou skrze Getsemáne, okusivše málo z Kristovy zkušenosti těch tří hodin na kříži. Zdánlivě musí bojovati svůj zápas samotni. Musí žít před očima svatého Boha bez Přímluvce.

Leč, ač Kristus ukončil své orodování, svatí jsou předmětem Boží lásky a péče. Svatí andělé je střehou. Bůh poskytuje jím útočiště před jejich nepřáteli; on opatruje je potravinami, chrání je před zkázou a dodává jím milost a sílu pro svaty život. (Viz Ž 91) A přece jsou ještě na světě, ještě zkoušeni, skličováni, trápeni.

Obstojí ve zkoušce? Lidským očím zdá se to nemožné. Jen kdyby Bůh přišel k jejich záchrane, bylo by vše dobré. Jsou určeni odpíratí čáblu. Kdyby bylo třeba, umřou, ale hřešiti nebudou. Satan nemá žádné moc i nikdy ji neměl, donutit je k hříchu. Může pokoušeti, může sváděti, může hroziti; ale nemůže přinutit. A nyní Bůh dokazuje nejslabší ze slabých, že není omluvy a nikdy žádné nebylo, prohřešení. Jestliže lidé v posledním pokolení mohou s úspěchem odraziti satanův útok; jestliže to mohou učiniti se vší převahou proti nim a při zavřené svatyni, jaká omluva může být pro stalé hřešení lidí?

21.91 144 000 .

(319) V posledním pokolení provádí Bůh konečný důkaz, že lidé mohou zachovávat zákon Boží a že mohou žít bez hřešení. Bůh neopomíjí nic vykonati, aby byl důkaz úplným. Jediné omezení uložené satanovi je, že nesmí zabíjeti svaté Boží. Smí je pokoušeti, smí je trápit a ohrožovati je; a on činí co může. Leč nemá úspěch. Nemůže je přinutit, aby hřešili. Vydří zkoušku, Bůh klade svou pečeť na ně.

Skrze poslední pokolení svatých je Bůh konečně obhájen. Skrze ně zničí satana a vyhraje při. Oni jsou podstatnou částí Božího plánu. Procházejí strašlivými zápaseny; svádějí bitvu s neviděnými mocnotmi na vysokých místech. Ale oni se svěřili Nejvyššímu a nebudou zahanbeni. Trpěli hladem a žízní, ale "nebudou lačnit více, ani žízniti více a nebude na ně bítí slunce, ani žádné horko. Nebo Beránek, kterýž jest uprostřed trůnu, pásti je bude a dovedet je k živým studnicím vod a setře Bůh všelikou slzu s oči jejich". Zj 7,16.17.

(320) "Tiť jsou, kteříž následují Beránka, kamž koli šel": Zj 14,4. Když vposled dvěře chrámové se otevrou, bude slyšeti hlas: "Jenom 144.000 vstoupí do tohoto místa". (EW 19). Věrou následovali Beránka sem. Přišli s ním do svatyně; následovali jej do svatyně svatých. Budou králi a knězími. Budou jej následovati do svatyně svatých, kam může vstoupiti vždy jen nejvyšší kněz. Budou státi před nezacloněnou tváří Boží. Budou jej následovati, "kamž by koli šel". Nejenom budou "před trůnem Božím" "sloužiti jemu dnem o noci v chrámě jeho", ale budou seděti s ním na jeho trůně, stejně jako On zvítězil a sedí se svým Otcem na jeho trůně. (Zj 7,13; 3,21.)

Nejdůležitější věcí ve vesmíru není spasení lidí, třebas by se to zdalo důležitým. Nejdůležitější věcí je očištění Božího jména od lživých obvinění vznesených satanem. Spor se chýlí ke konci. Bůh připravuje svůj lid na poslední velikou srážku. Satan se též chystá. Výsledek je před námi a rozhodne o životě Božího lidu. Bůh spoléhá na nás, jako spoléhal na Joba. Je Jeho důvěra oprávněna?

Je podivuhodnou výsadou, blahosklonně poskytnouti to tomuto lidu, aby pomáhal očistovati Boží jméno naším svědectvím. Je podivuhodné, že je nám dovoleno svědčiti v jeho prospěch. Nesmí však nikdy být zapomenuto, že toto svědectví je svědectvím života, ne pouze slov." V něm život byl, a život byl světlo lidí." J 1,4. Život byl světlo. Tak to bylo s Kristem, tak to musí být také s námi. Náš život měl by být světlem, jako jeho život byl. Dáti lidu světlo, je více, než předati mu traktát. Náš život jest světlo. Jak žijeme, dáváme světlo jiným. Bez života, bez našeho prožívání světla, naše slova zůstanou osamocena. Avšak když náš život stane se světlem, naše slova stanou se účinnými. Je to náš život, který musí svědčiti v prospěch Boha.

Kéž by církev ocenila vzněšenou výsadu jí udělenou. "Vy svědkové moji jste, praví Hospodin". Iz 43,10. Nesmí být "žádný cizí bůžek mezi vámi; proto jste moji svědkové, praví Hospodin, že já jsem Bůh". Verš 12. Kéž jsme svědky opravdu, dosvědčující, co Bůh učinil pro nás.

(321) Vše toto je těsně spjato s dílem v den očistování. V ten den lidé Izraelští, vyznavaři své hríchy, byli zcela očištěni. Bylo jim už odpuštěno; nyní hrích byl oddělen od nich. Byli svatí a bez vady. Tábor Izraelský byl čistý.

Žijeme nyní ve velkém dni očistování svatyně. Každý hrích musí být vyznán a věrou zaslán předem soudu. Jako nejvyšší kněz vstoupí do svatyně svatých, tak Boží lid musí ted státi tváří v tvář Bohu. Musí věděti, že každý hrích jest vyznán, že žádná skryna zlého nezbývá. Očištění svatyně v nebi zavisí na očištění Božího lidu na zemi. Jak důležité je pak, aby Boží lid byl svatý a bez vady. V nich každý hrích musí být vypálen tak, aby byli způsobilí, státi před tváří svatého Boha a žít ti se sžírajícím ohněm." Slyšte dalec, co jsem učinil a poznejte blízcí sílu mou. zděsili se na Sionu hríšníci, poújala hrůza pokrytce, řkoucí: Kdož by z nás mohl ostáti před plamenem věčným? Ten, kterýž chodí v spravedlnosti a mluví pravé věci, kterýž pohrdá ziskem z útisku, kterýž otřásá ruce své, aby darů nepřijímal, kterýž zacpává uši své, aby neslyšel rady o vraždě a zavírá oči své, aby se na zlé nedíval; ten na vysokých místech přebývati bude, hradové na skalách útočiště jemu, tomu chléb dán bude, vody jeho stálé budou". Iz 33,13-16.

Kapitola dvacátá druhá.

22.1

Soud.

(322) Vzrůstá snaha něvěřiti ve skutečné vzkříšení.. Vyšší kritikové již dávno před tím opustili tu myšlenku a dokonce i křestané konservativnějšího rázu ubírají se touž cestou. Nevidí potřebu vzkříšiti tělo, jestliže je existence v budoucnosti zcela duchovní.

Z téhož důvodu považují budoucí soud za zbytečný. Jestliže duše těší se již z nadzemské existence nebo jestliže již zakouší trápení zatracených, shledavájí nevhodným vkládati soud. Ten se měl konati dříve, než bylo rozhodnuto o budoucím stavu a nikoli potom. Víra v bezprostřední blaženost nebo zatracení po smrti činí budoucí soud při skonání světa nejen nepotřebný, ale nesmyslný.

(323) Bible je jasná ve svých vyrocích týkajících se těchto předmětů. Je tělesné vzkříšení. Je soud. Bible učí obojímu. Ježto máme zde zájem hlavně o soud, omezíme své zkoumání jenom na něj podotýkajíce toliko mimochojem, že se zdá uspokojivější věřiti, že budoucí existence spasených bude jaksi přizpůsobena původnímu plánu zahrady Eden, kde Adam a Eva spokojeně užívali života na úrovni ne nepodobne naší nynější a přece bez hříchu. Zda se odůvodněno věřiti, že Bůh nevzdal se svého původního plánu. Nevzdal-li se, musí být vzkříšení těla.

Myšlenka soudu při konci světa předpokládá, že lidé nenastupují svůj trest nebo odplatu při smrti. To zdá se odůvodněno, i když nehledíme k tomu, že je podepřeno biblí. Uvažujme o tom trochu podrobněji.

Předpokládajíce víru v trest a odplatu, poznamenali bychom nejdříve, že záznam o nikom nemůže být úplně vyhotoven při smrti. Jeho život je uzavřen, ale vliv jeho trvá - jeho "skutky následují" jej. Jsme-li odpovědní za svůj vliv - a to musí být připuštěno - záZNAM nemůže být úplný až do skonání času.

Ríkajíce to nemíníme usuzovati, že člověku není zpečetěn osud, když zemře. Věříme, že je. Vše, co chceme tvrditi, je, že jestliže soud nepředpokládá totožný trest a odplatu pro všechny, nemůže záZNAM být vyhotoven při smrti. Může být ovšem dokazováno, že se ví, zda je někdo spasen nebo ztracen a že proto může být zatímně připuštěn na jedno nebo druhé místo. To možno připustit, ale otázka to neřeší. Dokonce i v pozemském soudu vyškává se výsledek spáchaného zločinu, dříve než se prohlásí rozsudek. Jestliže při přestřelce někdo byl poraněn, zakládá se rozsudek nikoli na bezprostředním účinku, nýbrž na konečném výsledku střelby. Poraněný člověk může zmírat týden nebo dva nebo dokonce měsíc. Zločinec nemůže žádati za bezprostřední přelíčení a rozsudek, založený jak by to chtěl, na skutečnosti, že poraněný ještě nezemřel a že proto zločinec není viněn vraždou.

(324) Člověk jest odpovědný za více než za bezprostřední účinek svých skutků. Zdá se celkem rozumnějším, aby byl soud odložen, až dojdou všechny skutečnosti, v kterémžto čase je možno dospěti ku spravedlivému ocenění. Připustíme-li, že některí budou potrestáni mnoha a některí málo šlehy (Lk 12,48.) soud nemůže a nesmí se konati, dokud všechny okolnosti nemohou být uváženy. To se může státi jenom v čase, který Bůh určuje - skonání světa. V souladu s tím je výrok "Umít Pán ... nepravýčípak ke dní soudu potrestaných dochovati." (2Pt 2,9.)

22.2 Svatí jsou soudcí.

Bezbožní mají být souzeni spravedlivými. "Nevíteliž, že svatí svět soudit budou?" "I poněvadž od vás souzen být má svět ..." 1K 6,2. Jako andělé musí konati svou práci v nebi, tak i vykoupení budou mít svou. Bůh dá jim své plány na vědomí a uloží jim, aby nesli odpovědnost. Svatým je dána jak výsada, tak i odpovědnost soudu. Podle lidského úsudku Bůh se nechce vydávat v nebezpečí nespokojenosti nebo pochybování. Je myslitelné, že nekteří budou ztraceni, o kterých jiní

myslí, že by měli být spaseni. Kdyby někdo v nebi byl pohřešen, mohli by se druzí, pokud jde o něho, v duchu tázati, proč to. Může to být osoba, která nám byla drahá, kterou jsme milovali a za niž jsme se modlili. Ted je ztracena. Neznáme okolnosti; nevíme proč.

(325) Jestliže jsme byli účastní soudu; jestliže jsme sami nahledali do případu a zkoumali důkaz; jestliže jsme po zvážení všech okolností konečně usoudili, že člověk nechtěl být spasen a nebyl by v nebi štasten, nevznikne nikdy v mysli naší pochybnost co do spravedlnosti za to, co bylo učiněno. Jsme zúčastněni na rozsudku; víme. Byli jsme tam. Jsme uspokojeni, Kromě toho zaručuje toto uspořádání jak spravedlivý, tak i milosrdný rozsudek. Některé z těch, kteří budou ztraceni, jsme milovali. Modlili jsme se za ně. Budeme k nim laskaví až do posledka. Nikdo nebude potrestán více, než zasluhuje, Boží plán to zajišťuje.

Slušelo by poznamenati, že svatí mají být účastní při souzení těch, které znali. Chceli Bůh tím, že nám dovoluje účastnit se soudu, zajistit, aby žádná pochybnost nevznikla nikdy v našich myslích, svatí musí souditi své vlastní pokolení a své vlastní známé. To jest jak strašlivé, tak i dobré. Bůh se nesmí vydávat v nebezpečí, že by někdo řekl anebo myslil: Některí z mých přátel jsou ztraceni a já neměl nikdy příležitost správně vypátrati, co se stalo. Myslil jsem, že jsou spaseni. Rozuměl jsem jim lépe než kdokoli jiný. Chtěl bych věděti více o jejich případu" Něco takového se ovšem nikdy nepřihodí. Bůh se o to postará. Každý bude uspokojen, pokud jde o Boží spravedlnost a milosrdenství. Boží plán jest poctivě upraven. Dovíme se, proč jistí lidé jsou ztraceni. Budeme účastní, až budou souzeni.

22.3 Žádný rozsudek při smrti.

(326) Je-li správné, co jsme řekli, nemůže být žádného rozsudku při smrti. Skupina křesťanů se modlí za svéhlavého mladíka, ale bez výsledku. Pak náhle mladík zemře. Jak to je se soudem? Ti, kdož ho znají, kdož se modlili za něho, jsou ještě na živu. Má-li být mladík souzen svatými bezprostředně, všichni by musili zemřít bezprostředně, jestliže mají být účastní rozsudku. Jinak by musil být souzen druhy, kteří ho neznali. To platí o všech bezbožných, kteří kdy žili, Ti by z pravidla nemohli být souzeni až do pokolení po jejich smrti, jestliže by měli být souzeni svatými. Avšak nebýt souzen svatými, anebo být souzen jinými, jim neznámými, zmařilo by Boží plán a dávalo by jej v sázku. Tvrdíme proto, že jestliže bezbožní mají být souzeni svatými, nemohou být souzeni při smrti. Bůh praví, že bezbožní jsou uchováni pro soud při skonání světa.

Zatím co je pravda, že každé pokolení nejlépe rozumí samému sobě a mělo by být souzeno ve světle vlastních vědomostí, takže starozákonní hříšník by nebyl souzen podle měřítek novozákonních, je také pravda, že dříve, nežli může být vydán pevný rozsudek, musí tu být jistá znalost všeobecných vůdčích předpisů a zásad. To předpokládá návod a výchovu, a tento návod se musí opírat o všechny příslušné činitele. S Kristovou smrtí musí být počítáno, rovněž s jeho očistováním a vyučováním. Jak vlastně vzhledem k tomu byli by mohli svatí prvních pokolení na zemi souditi bezbožné svého pokolení? Je zřejmé, že se musíme vzdáti představy, že svatí mají účast na soudě, jestliže soud se koná při smrti. Je to plán hodný obdivu, jak Bůh jej chápal. Tím, že svatí se účastní soudu, učiní nebe bezpečným místem a zřídí účinnou přehradu proti dalšímu dotazování a pochybnostem.

22.4 Vyšetřování soud.

(327) Jak má se to se soudem nad spravedlivými? Je jasné, že musí být provedeno jakési vyšetřování, nežli se jim dovolí, aby vstoupili do věčného blaženství. Musí být rozhodnuto, zda jejich život a chování ospravedlnují svěřiti je věčnému životu; a k tomuto rozhodnutí musí dojít dříve, nežli přijde Hospodin, aby je vzal domů. Není o nic rozumější spasiti spravedlivé a potom konati soud, než zatravit bezbožné a pak je pohnati před soud. Není tu žádného rozdílu. Bezbožní nejsou zniče-

čení až do konce tisíce let. (Jz 20,4.5.) To poskytuje hojně času, aby byli souzeni, až přijde Hospodin. Leč ne tak se spravedlivymi. Jestliže mají být vůbec souzeni, jestliže nějaká odplata má jím být udělena, jejich případy musí být rozhodnutý dříve, než přijde Hospodin. Až přijde, jeho odměna je s ním. (Jz 22,12.) Proto o jejich postavení musí být rozhodnuto předem.

Někteří měli námítky proti tomuto učení. Nevěří, že bude soud nad spravedlivými před příchodem Hospodinovým. A přece zdá se to jediné důsledným. Případy spravedlivých musí být vyřízeny, než přijde Hospodin – jak jinak může být známo, kdo má být spasen? Jestliže by námítka směrovala proti názvu vyšetřovací soud, bud našen jiný lepší. Jsme ochotní. Bible jej nazývá "hodinu soudu jeho" na rozdíl ode dne soudu. (Jz 14,7; Sk 17,31.) Myslíme, že vyšetřovací soud lépe se hodí na případ soudu nad spravedlivými.

(328) Zdá se neobvyčejně vhodno, aby, když vznikne otázka, kteří mají být spaseni, anděle byli přítomni, jak aby vydali své svědectví, tak i, aby sledovali jednání. (Dn 7,9.10.) Měli živý zájem o naše blaho; byli přisluhujícími duchy. Po celé věky my se máme s nimi sdružovati a být s nimi, a oni mají pravo věděti, kdo má být připuštěn do nebeských sídel. To je tež Boží plán. Andělé zkoušeli některé z výsledku hříchu. Viděli Lucifera odpadnuti. Viděli miliony andělů jít s ním. Viděli Spasitele trpěti a zemříti a znají bídu, kterou hřích způsobil. Zajímají se živě o to, aby věděli, kdo má mít věčný život. Netouží po tom, aby opakovali zkušenosť s hříchem, kterým prošli. Je proto moudrým Boží plán, že mají účast v jednání.

Den očistování je přijlákový symbol dne soudu. Prospělo by čtenáři znovu si prohlédnouti kapitolu o očistování ve světle nynější rozpravy. V ten den nastalo rozdělení mezi spravedlivými a bezbožnými. Rozhodnutí záviselo zcela na tom, kdo vyznali své hříchy a kdo to neučinili. Těm, kdo přinesli svou oběť a vyhověli rituálu, byly jejich hříchy vymazány. Ti druzí byli vyhlašeni.

(329) Nevíme, zda nějaký záznam byl chován vesvatyni na zemi o těch, kteří se průběhem roku dostavili s obětí. Ač je to možné, je to sotva pravděpodobné, že záznam byl chován. Víme však, že krev daná na rohy oltáře (Jr 17,1) sama sebou způsobila záznam. Bůh přikázal, aby oběti byly přimášeny. Věříme, že byl dbalý svého vlastního příkazu a bral na vědomí ty, kdo sloužili jemu v pravdě a spravedlnosti. V jeho knize byli zapsáni jako věrní.

O soudu v poslední den je toto napsáno: "I ten, kdož není nalezen v knize života zapsán, uvržen jest do jezera ohnivého". Jz 20,15. Tento citát mluví určitě o knize života a praví ve skutečnosti, že pouze ti, jejichž jména jsou v ní nalezena, jsou spaseni. Povšimněte si stylisace: "Kdož není nalezen v knize života zapsán". To raznacuje, že kniha byla zkoumána, aby bylo vyšetřeno, která jména jsou v ní zařazena. "Kdož není nalezen". Nebylo to jen vyšetřování? Je to, jako by byl dán příkaz: "Pohleď, zda se toto jméno nalézá v knize". Zpět přijde zpráva: "Nalezl jsem je" nebo "Nenalezl jsem je". Každá z obou zpráv nasvědčuje vyšetřování. Rčení: "kdož není nalezen", ospravedluje názor, že se záznam zkoumá a že se podle něho provádí rozdělení ke spasení a k zavržení.

22.5. Andělé se účastní soudu.

(330) Zdá se tak jasné, že by měl být a musí být vyšetřován záznam v nebi chovaný dříve, než Hospodin přijde, že je s podivem, že někteří mohou o tom vážně a čestně pochybovat. Je pravda, že Bůh by mohl v okamžiku, kdyby si to přál, vyřídit všechny otázky týkající se budoucího soudu kohokoli. S neomylnou přesností mohl seznámenati část lidstva, aby byli spaseni, a jiné, aby byli odsouzeni. Leč Bůh nemohl to učiniti a zároveň dovoliti andělům a lidem, aby se zúčastnili soudu. A to je podstatné. Bůh musí poskytnouti záruku pro budoucí život. Lidé musí z vlastního vyšetřování mít jistotu o spravedlivosti vyměřeného trestu. Andělé, kteří jim sloužili, musí být přítomni, když svatí jsou souzeni. Proto se knihy vedou. Proto miliony andělů jsou přítomny soudu. (Dn 7,10) Bůh podnikne každý krok, aby budouc-

nost zaručil. Nebe a země musí být chráněny. Bůh nechce náhle připustit miliony lidských bytostí k nebeskému blaženství a k výsadě věčného života, aniž se svěřil andělům a snimi poradil.

Říkáme to s uctivostí. Andělé zakoušeli některé smutné zkušenosti pro hřich. Viděli, že byli ztraceny miliony jejich druhů andělů. Viděli Krista umíratí na kříži. Věděli o Otcově zármutku pro hřich. A neměli by mít zájem o otázku připuštění milionů vykoupených k věčnému životu? Neměli by mít záruku, že připustit lidí do nebe neznamená připustit hřich? Mluvime po způsobu lidí. Věříme, že by takovou záruku mít měli. A věříme, že Bůh jim ji dává. Jsou přítomni, když se rozhozuje o případech spravedlivých stejně, jako se svatí účastní soudu nad bezbožnými. To poskytuje záruku pro budoucnost. Žadná pochybnost nikdy nevznikne a nemůže vzniknouti v mysli ničí. Bůh k tomu přihlédí.

22.6 Tisíc let.

(331) Tisíc let jest čas soudu. "I viděl jsem stolice", praví se ve Zjevení, "i posadili se na nich, i dán jest jim soud". Zj 20,4. V tomto čase andělé budou mít příležitost blíže se seznámiti s těmi, kteří mají být dědici spasení. Budeme s nimi pracovati v soudě, který se bude týkat jak lidí tak i andělů. Jako krátký čas před příchodem Hospodinovým byl soud vyšetřovací týkající se spravedlivých, tak těch tisíc let je vyšetřovacím soudem, který se vztahuje na bezbožné. O jejich osudu bylo již rozhodnuto, ale jiné úvahy činí nutným soud vyšetřovací. Lidé i andělé mají spolutvory, kteří budou ztraceni a o něž mají zájem. Bůh chrání všechny zájmy, takže hřich nemůže po druhé vzniknouti. Andělé vedli záznam. Nemají se nijak účastnití při zkoumání záznamu, když jsou činěna konečná rozhodnutí? Budou účastní při výkonu rozsudku. (Zj 20,1-3; 18,21; Ez 9,1-11.) Závěrem podají své svědectví o spravedlnosti učiněných rozhodnutí. (Zj 16,5.7.) To mohou jen proto, že znají příslušné okolnosti.

(332) "Otec miluje Syna, a všecko dal v ruku jeho". J 3,35.) Možná, že nejsme si jisti, proč Otec dal všecko do rukou svého Syna, ale výrok se vyskytá tak mnohokrát, že je jasné, že Bůh si přeje, aby chom to věděli. Dodatkem k výroku shora citovanému povšimněme si těchto: "Všecko jsi podmanil pod nohy jeho". Žd 2,8. "Všecky věci dány jsou mi od Otce mého". Mt 11,27. (Lk 10,22.) "Jakož jsi dal jemu moc nad každým člověkem". J 17,2. Tato moc zahrnuje souzení. "Aniž zajisté Otec soudí koho, ale všechn soud dal Synu". J 5,22. Kristus jest "ten ustanovený od Boha soudce živých i mrtvých". Sk 10,42. Bůh "souditi bude všecken svět v spravedlnosti skrze toho muže, kteréhož k němu postavil". Sk 17,31. To zahrnuje výkon rozsudku, protože Otec "dal jemu moc i soud činiti, nebo Syn člověka jest". J 5,27. Toto udělení moci synovi možno celkově shrnouti pod vyčerpávající prohlášení Kristovo: "Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi", Mt 28,18. To neponechává pochybnosti o rozsahu moci dané jemu. Je to všecka moc na nebi i na zemi.

Tyto výroky se stávají zajímavými pro svou stylisaci. Otec byl držitelem všech těchto mocí, ale z nějakého důvodu odkázal je Synovi. Všimněte si výrazů: "podmanil", "dal" ... moc", "ustanovený", jeho Syn. Všecko, co Bůh měl, dal Synovi. Když v minulosti Bůh podrobil všecky věci Kristovi, řekl mu, aby vládl, vykonával rozsudky a svěřil mu všecko moc na nebi i na zemi.

Celý spor odkrýva nanejvýš povzbuzující rys v povaze Boží. Bůh mohl vzbouřenci různě naloziti. Nebyl by potřeboval dbát obvinění satanem proti němu vzenesených. Ale svolil, aby jeho pře byla rozhodnuta na základě předložených důkazů. Mohl si dovoliti čekati a nechat stvořené bytosti, aby rozhodly samy. Věděl, že jeho pře jest spravedlivá a může snést vyšetřování. Byl nadmíru slušný a spravedlivý ve všech směrech.

(333) To odůvodňuje naší víru, že soud, který má přijít, bude proveden podle směnic vyhovujícím nejvyšším pojmem spravedlnosti a práva, nežku-li milosrdenství. Bůh není mstivý. Nečeká na příležitost, aby "splatil". Chci, aby všichni lidé byli spa-

seni a nemá potěšení ze smrti bezbožných.

Jsou však některé věci, že to Bůh nemůže učiniti. Byl by šťasten, kdyby všechny spasil, ale nebylo by nejlepším, učiniti to. A to z více důvodů. Mnozí si nepřejí, aby byli spaseni za podmínek, které jediné mohou zajistit život. Předpisy, které Bůh ustanovil, aby chom se jimi řídili, jsou pravidla života a ne libovolná nařízení. Společnost nemůže existovati, ani zde, ani v nebi, jestliže lidé neustanou zabíjeti jeden druhého. To zdá se tak jasné, že se nikdo nebude pokoušet o tom pochybovat.

Zabíjení má svůj kořen v nenávisti. Nebylo by správné dovoliti, aby člověk, který nenávidí svého bratra - anebo který nenávidí kohokoli - žil v nebi s druhými. Očekávati pokoj a soulad bylo by za takových poměrů bláhové. Lidé dokázali hojně, že nenávist vede ke vraždě. To nepotřebuje dalšího dokazování. Přejeli si Bůh, aby byl v nebi pokoj, musí vyloučit vrahů, to znamená, že musí vyloučiti všechny, kteří nenávidí.

Avšak to znamená více. Láska jest jediný účinný protijed pro nenávist. Jenom ten, kdo miluje, jest bezpečen. Nedostatek lásky znamená nenávist dříve nebo později. Proto se láska stavá jedním se zákonu života. Jenom ten, kdo miluje, vyhovuje zákonu; proto jeho má právo na život. To právo by nemělo být ohrožováno tím, že by se povolily úzdy nenávisti. Ti, kdož pěstují nenávist ve svém životě, porušují zákon života. Nebylo by bezpečné, zachranovati takové, i kdyby si přáli být záchráněni. Nesmí být vrahů v nebi, žádných přestupníků přikázání, které praví: "Nezabiješ". Týž důvod platí i vzhledem ke všem ostatním přikázáním.

(334) Jestliže Bůh proto dovoluje, aby lidé a andělé zasejali v soudu, činí více, než je pouhé přijeti do společnosti. To je důležité. Je to nutné pro budoucnost. Potřebujeme zajištění, které nám dá osobní účast v soudu. Avšak více je v tom obsaženo. Když Bůh dovoluje svatým a andělům, aby se účastnili soudu, oni ve skutečnosti posuzují Boží dílo. Předpisy, zásady, zákony řídící lidí a anděly podrobují se pečlivému zkoumaní. V jistém smyslu Bůh je souzen. (Ř 3,4.)

Ve světle těchto výroků skutečnost, že lidé a andělé na konci sporu vyjadřují svou víru ve spravedlnost Boží, nabývá zvýšeného vyznamu. Velkou otázkou bylo vždy. Je Bůh spravedlivý anebo jsou satanova obvinění správná? Na konci sporu anděl vody praví: Spravedlivy jsi, Pane". Zj 16,5. Jiný anděl praví: "Jistě, Pane Bože všemohoucí, praví jsou a spravedliví soudové tvoji". Verš 7. Mnoho lidí v nebi říká: "Hallelujah. Spasení a sláva, a čest, i moc Pánu Bohu našemu. Neboť jsou praví a spravedliví soudové jeho." Zj 19,1,2. Ti, kteří zvítězili nad šelmou a obrazem, praví: "Spravedlive a pravé jsou cesty tvé, o králi i svatých". Zj 15,3. A když se Bůh opět ujmé trůnu, "zástup veliký" "jako zvuk hromů silných" volá: Hallelujah. Královalt Pán Bůh nás všemohoucí". Zj 19,6. Avšak Bůh nekraluje sám. Když "učiněnať jsou království světa Pána našeho a Krista jeho." (Zj 11,13.) Když žalobník jest konečně svržen, pak trůn Boží a Beránkův opět bude vztyčen. Slavné dovršení naší naděje. (Zj 12,10; 22,5.)

D O P L N Ě K .

23.

O l t á ř _ p ř e d _ H o s p o d i n e m .

(337) Rčení "před Hospodinem" se užívá v souvislosti s bohoslužbou svatyně stejně jako s místy a zařízením.

Tak kadidlo bylo obětováno před Hospodinem (Ex 30,8) a děti byly zabíjeny před Hospodinem. (Lv 1,3.5; 4,4.15.24.) Dva kozlové v den očištování byli postavení před Hospodinem (Lv 16,7.10.)

Svícen byl postaven před Hospodinem (Lv 24,4.) rovněž také stůl s chleby předložení (verš 6.) a oltář s kadidlem (Lv 4,18.) a svatyně (Ex 28,35.) a opona (Lv 4,17.) a oltář zápalů (Lv 6,14; 16,12.)

V třetí knize Mojžíšově 16,18 vyskytuje se rčení opět ve spojení s oltářem. Stylisace je: "A očistí svatyni od nečistot synů Izraelských od přestoupení jejich a všech hříchů jejich. Totéž učiní stánku úmluvy, který jest mezi nimi a uprostřed nečistot jejich ... Vyjde pak k oltáři, který jest před Hospodinem a očistí jej, a vezma krve volka toho, a ze krve kozla, dá na rohy oltáře vůkol."

Verš 17. jsme vyneschali, protože je to vsunutá poznámka nemající nic spojeného s bohoslužbou.

Stylisace je tedy, že nejvyšší kněz očistí "svatyni" a "stánek úmluvy"; potom "vyjde k oltáři, který jest před Hospodinem, a očistí jej".

(338) Skutečnost, že se o oltáři mluví jako o jsoucím "před Hospodinem", o sobě neurčuje, který oltář jest míněn. Stylisace by naznačovala oltář zápalů, ježto Aron "vyjde" k oltáři. On již očistil svatyni a stánek úmluvy (verš 15.) to jest svatyni a svatyni svatých. Nyní vychází k oltáři zápalů a očistí jej.

Stejný pořad je naznačen ve verši 20., ve kterém se praví: "a když byl dokončen očištění svatyně a stánku úmluvy a oltáře". Zde opět se děje zmínka o třech věcech, o svatyni svatých, svatyni a oltáři.

Oltář s kadidlem stál ve svatyni a byl jediným předmětem ve svatyni, na který krev byla dávana. Podle toho, když se uvádí, že byl očistěn stánek úmluvy, může se to týkat jenom oltáře s kadidlem, který měl být očistěn jednou v roce. (Ex 30,10.)

Ve svatyni svatých slitovnice měla být očištována, protože krev byla na ni dávána. Ve svatyni oltář s kadidlem měl být očistěn ze stejného důvodu. Jediným dalším předmětem používaným při očistování krví, byl oltář zápalů. Není-li oltář zápalů míněn v Lv 16,18 pak musíme souditi, že nebyl vůbec očistován. Avšak to bylo místo, kde všechny oběti byly zabíjeny a zcela bezpečně nemohl být vynechán.

V Lv 16,12 nejvyšší kněz vezme uhlí s oltáře, který jest před tváří Hospodinovou. Oltář, na němž bylo uhlí, byl oltář zápalů. Na oltáři s kadidlem nebylo žádného uhlí. Proto Keil a Delitzsch praví, že nejvyšší kněz vzal "tolik řeřavého uhlí, kolik se vešlo do kadidelnice, s oltáře zápalů". (Commentary on Pontateuch, sv.2 str.399.) S tím ve skutečnosti souhlasí všechny komentáře.

V Lv 1,11 mluví se o místě, kde oběti měly být zabíjeny, že je "při straně půlnoční před tváří Hospodinovou."

Vzhledem k těm výrokům zdá se jasné, že oltář v 3. knize Mojžíšově 16,18 je oltář zápalů. Není-li tomu tak, je ztracen celý vyznám očistování a to, co potřebuje očištění nejvíce ze všeho, zůstává nečisté.

(339) Proto praví komentář právě citovaný: "To plyne ještě dále z toho, že oltář ve verši 18. a též ve verších 20. a 33., zmíněný tam jako třetí část celé svatyně, máme rozuměti oltář zápalů v nadvoří a nikoli oltář s kadidlem, jak za to ma-

jí rabínové a většina komentátorů. Výraz "vyjde" ve verši 18. vztahuje se nikoli na jeho chůzi ze svatyně svatých do svatyně, ale na chůzi u ohel moř (neboli svatyně) do nádvoří". (Tamtéž str.400.401.)

- o -

24. Oběti ve svatynové bohoslužbě.

(Tento nástin vyhotobil původně br. Merwin R.Thurber jako přehlednou tabulkou.)

(330)

Zápalné oběti.

Povaha: Dobrovolné, pokud jde o jednotlivce, ale přesně stanovené za zvláštních příležitostí pro celé shromáždění, a v jistých případech pro jednotlivce. Lv 1,3.

Výsledek: Očištění bylo provedeno – bylo to přijato pro něj. Lv 1,4.

Kdy se obětovalo:

1. Libovolně – povšechně Lv 1,3.
2. Denně. Ex 29,38-42; Nu 28,3-8.
3. Při posvěcování. Ex 29,15-18; Lv 8,18-21; Nu 7,8.
4. O zvláštních dnech a slavnostech:
 - a. Sobota. Nu 28,9.10
 - b. Novměsíce Nu 28,11-14.
 - c. Slavnost přesných chlebů. Nu 28,17-25.
 - d. Den snopku sem i tam obrácení. Lv 23,10-14.
 - e. Den téhodnů. Lv 23,17-21; Nu 28,26-31.
 - f. První den sedmého měsíce. Nu 29,1-6.
 - g. Den očištování. Lv 16; Nu 29,7-11
- h. Slavnost stánků. Nu 29,12-34.

(341)

Předepsaná zvířata:

1. Jakékoli čisté zvíře mužského pohlaví obvykle užívané k oběti. Lv 1.
 2. Dva roční beránci mužského pohlaví.
 3. volkové, skopci, beránci.
 4. O zvláštních dnech a slavnostech:
 - a. Dva beránci
 - b. Dva volci, jeden skopec, sedm beránků
 - c. Denně – dva volci, jeden skopec, sedm beránků.
 - d. Jeden roční beránek mužského pohlaví.
 - e. Pro den-dva volci, jeden skopec sedm beránku. S chlebem jeden volek, 2 skopci, 7 beránků.
 - f. 1 volek, 1 skopec, 7 beránků kromě měsíční oběti.
 - g. Pro kněze 1 skopec, Lv 16,3. – Pro 1 id 1 skopec, Lv 16,5. Pro den – 1 volek, 1 skopec, 7 beránků. Nu 29,7-11.
 - h. 13 volků, 2 skopci, 14 beránků v první den, potom denně o jednoho volka méně až do sedmi volků, dvou skopců, čtrnácti beránků sedmého dne.
 - i. Jeden volek, 1 skopec, 7 beránků.
5. Pro očištování:
- a. Beránek nebo holub nebo hrdlička.
 - b. Beránek nebo holub nebo hrdlička
 - c. Holub nebo hrdlička
6. Slib nazarejský:
- a. Náhodné porušení slibu – Holub nebo hrdlička.
 - b. Splnění – beránek.
7. S obětí za hřich chudého. Lv 5,7-10.
8. S obětí za hřich, zhřešilo-li celé množství z nevědomosti. Nu 15,22-26.
7. Holub nebo hrdlička
8. Volek.

- o -

Přílohy.Všeobecně:

Sůl - Lv 2,13

Suché oběti. Nu 15,2-12.

Na beránka nebo kozla: 1/10 efi mouky, 1/4 míry hin oleje, 1/4 hin vína.

Na skopce: 2/10 efi mouky, 1/3 hin oleje, 1/3 hin vína.

Na volka: 3/10 efi mouky, 1/2 hin oleje, 1/2 hin vína.

Kadidlo - Lv 2,1.2.

Soboty:

Na každého beránka: 2/10 efi mouky s přiměřenou obětí oleje a nápoje (dvojnásobné obvyklé množství na každého beránka.)

Den snopku sem i tam obrácení:

Na beránka: 2/10 efi mouky (dvojnásob), olej (pravděpodobně poměrně, 1/4 hin vína (z pravidla) Lv 23,13.

(342)

Očistování po porodu:

Neurčeno.

Očistování po vyléčeném malomocenství:

3/10 efi mouky s olejem nebo 1/10 efi mouky s olejem.

Očistování po krvotoku:

Žádné.

Postup.

Volek, ovce nebo kozel. Lv 1,3-13.

1. Obětující položí ruku na hlavu oběti a zabije ji.
2. Kněz pokropí krví oltář.
3. Obětující stáhne kůži a rozřeže zvíře, umyje nohy a vnitřnosti ve vodě.
4. Kněz založí oheň, uspořádá dříví a klade kusy zvířete po pořádku na oheň.
5. Oběť je úplně strávená na oltáři.

Hrdlička nebo holub. Lv 1,14-17.

1. Kněz ukroutí hlavu a spálí ji na oltáři.
2. Vymačka krev na stranu oltáře.
3. Vyřízne vole a oškube peří.
4. Rozřízne ptáka, ale ne nadobro.
5. Oběť jest úplně strávena na oltáři.

Nařízení.

Krev.

Pokropí se oltář svrchu vůkol. Lv 1,5.11.15.

Tuk atd.

Neodděluje se. Lv 1,8.12.

Oběť sem i tam obrácení.

Není žádné.

Celá mrtvola.

Spálí se na oltáři. Lv 1,9.13.17.

Kůže.

Dá se knězi. Lv 7,8.

Vole a peří.

Hodí se hromadu popela. Lv 1,16.

(343)

Pokojné oběti.Povaha: Z pravidla dobrovolně. Zahrnutý jsou sliby, oběti díkuvzdání a oběti dobrovolné. Lv 19,5; 7,15.16. Společná hostina, na které se podílejí Hospodin,

kněz a lid. Lv 3,11; 7,14.31-33; 7,15-18; 19,5-8; Dt 27,7; 12,17.18.

Kdy se obětovalo:

1. Libovolně nebo ke splnění slibu. Lv 19,5; 7,16.
2. Při posvěcení. Ex 29,19-28; LV 8,22; 9,4; Nu 7.
3. O slavnosti téhodnů s chlebem. Lv 23,17-20.
4. Při splnění nazarejského slibu. Nu 6,14.17.18.

Předepsaná zvířata:

1. Každé čisté zvíře, obvykle užívané k oběti, mužského nebo ženského pohlaví. LV 3.
2. Skopee (Lv 8,22), volek a skopec (Lv 9,4) voli, skopci, kozli, berínci (Nu 7.)
3. Dva beránci. Lv 23,20.
4. Skopec. Nu 6,14. Pravidlo: oběť musí být dokonalá aby byla přijata, ale dobrovolná oběť mohla mít části nadbytečné nebo jí některé mohly scházet.

Přílohy:

Oběť díkovzdání. Lv 7,12-14.

Přesne chleby vzdělané olejem.

Nekvašené oplatky pomazané olejem.

Pečené kolače.

Kvašený chléb, jehož část se sem i tam obrací a dá knězi, konajícímu bohoslužbu.

Oběti ze slibu a dobrovolné oběti. Nu 15,3-12.

Na beránka: 1/10 efi mouky, 1/4 hin oleje, 1/4 hin vína.

Na skopce: 2/10 efi mouky, 1/3 ľin oleje, 1/3 hin vína.

Na volka: 3/10 efi mouky, 1/2 hin oleje, 1/2 hin vína.

Pro všechny oběti.

Sůl. Lv 2,13.

(344)

Postup: (viz Lv 3.)

1. Ruka na hlavu oběti.
2. Obětující zabije zvíře.
3. Kněz pokropí oltář svrchu vůkol.
4. Obětující obrací sem i tam hruď, pravou plec, tuk atd. před Hospodinem. Lv 7,29-32.
5. Kněz spálí tuk atd. na oltáři.
6. Zbytek se snědl (viz nařízení.)

Nařízení:

Krev:

Pokropí se jí na oltář svrchu vůkol. Lv 3,2 atd.

Tuk atd.

Spálí se na oltáři. Lv 3,3-5; 7,31.

Oběť sem i tam obrácení:

Hruď a pravou plec dostane kněz. Lv 7,27-36.

Zbytek mrtvoly:

Sní obětující. Dt 27,7; 12,17.18.

Pravidlo: oběť díkovzdání má být jedena týž den. Oběti dobrovolné a oběti ze slibu smějí se jísti také druhého dne, ale ne později. Lv 7,16-18.

24.3.

Oběti za hřích.

Povaha: Jsou vyžadovány, když někdo zhrešíl z nevědomosti a při určitých příležitostech, aby byly kryty hříchy za celé množství. Lv 4,2; Nu 15,22-29.

Výsledek: Očistění od hříchu. Lv 4,35; Nu 15,24.

Kdy se obětovalo:

Povšechně - když člověk zhrešíl z nevě-

Předepsaná zvířata:

domostí Lv 4,2; Nu 15,27.28.

- a. Kněz. Lv 4,3-12.
- b. Celé shromáždění. Lv 4,13-21.
- c. Kníže. Lv 4,22-26.
- d. Obecný lid. Lv 4,27-35.

(345)

- a. Volek. Lv 4,3-12.
- b. Volek Lv 4,3-21. Kozel Nu 15,24.
- c. Kozel-samec. Lv 4,22-26.
- d. Kůzle nebo beránek - samice. Lv 4,27-37; nebo je-li příliš chudý, dvě hrdličky nebo holoubata (Lv 5,7), jedno k oběti za hřich, druhé k oběti zápalné. Je-li chudší 1/10 efi bělné mouky, což je oběť za hřich a ne suchá oběť. Lv 5,11.12.

Zvláštní případy, při kterých je oběť za hřich obvyklá:

- a. Křivá přísaha pod zakletím. Lv 5,1.
- b. Znečistění mrtvolou Lv 5,2.
- c. Znečistění člověkem Lv 5,3.
- d. Ukvapená přísaha. Lv 5,4.

2. Posvěcení:

- a. Aron a jeho synové. Ex 29,10-14. 36.37; Lv 8,2.3.atd.
- b. Knížata Nu 7.
- c. Levitové. Nu 8.

2. Posvěcení:

- a. Volek
- b. Beránek
- c. Volek

3. Zvláštní dny:

- a. Novoměsíce. Nu 28,15.
- b. Slavnost přesných chlebů Nu 28, 17-24.
- c. Slavnost téhodnů Lv 23,19; Nu 28,30
- d. První den sedmého měsíce. Nu 29,5
- e. Den očistování Lv 16; Nu 29,11.
- f. Slavnost stánek Nu 29,16-34.
- g. Oktáč slavnosti stánek Nu 29,38

3. Zvláštní dny:

- a. Kozel Nu 28,15
- b. Kozel denně Nu 28,22.24
- c. Na den kozel. Nu 28,30. S chlebem kozel Lv 23,18.19.
- d. Kozel Nu 29,5
- e. Jeden kozel kromě oběti očistování. Nu 29,11.
- f. Kozel denně Nu 29,16-34.
- g. Kozel. Nu 29,38.

4. Očistování:

- a. Porod. Lv 12,6.8.
- b. Malomenství Lv 14,10.19.22.
- c. Krvotok. Lv 15,14.15.29.30.

4. Očistování:

- a. Holub. Lv 12,6.8.
- b. Beránek nebo holoubě Lv 14,10.19.22.
- c. Holoubě. Lv 15,14.15.29.30.

5. Slib nazarejský:

- a. Náhodná porušení. Nu 6,10.11.
- b. Splnění. Nu 6,14-16.

5. Slib nazarejský:

- a. Holoubě Nu 6,10.11.
- b. Beránek. Nu 6,14-16.

(346)

Přílohy.

Sůl. Lv 2,13.

Postup.

Kněz a celé shromáždění Lv 4.

1. Ruka na hlavu oběti.
2. Zvíře zabito.
3. Krev kropena před oponou ve svatyni a dána na rohy zlatého oltáře.
4. Zbytek krve vylit ke spodku oltáře zápalů.
5. Tuk, ledvinky atd. spáleny na oltáři.
6. Celé zvíře - skůži, střevy, lejny atd. spáleno za stany.

Kníže a obecný lid. Lv 4.

1. Ruka na hlavu oběti.
2. Zvíře zabito.
3. Krev dána na rohy oltáře zápalů.
4. Zbytek krve vylit ke spodku oltáře.

5. Tuk atd. spálen na oltáři.

6. Kněz jí maso zvířete. Lv 6,25-29; 10,16-20. Příležitostné oběti řídí se partrně všeobecným předpisem. § Oběti za hřich pro den očistování viz zvláštní obřady.)

Nařízení.

Krev

1. Kněz a celé shromáždění kropena před oponou a dána na rohy zlatého oltáře zbytek vylit. Lv 4,6,7,16-18.

2. Kníže a lid. Dána na rohy oltáře zápalů. Zbytek vylit. Lv 4,25.30.34.

Tuk atd.

Spálen na oltáři. Lv 4,8-10.19.26.35.

Oběť sem i tam obracení.

Žádne,

Maso:

1. Kněz a shromáždění + spálena s celým zvířetem. Lv 4,12-21.

2. Kníže a lid - neurčeno, ale patrně dostal kněz

Pravidlo: "Žádná oběť za hřich, z jejího krve něco vneseno bylo do stánku úmluvy k očistění ve svatyni, nebude jedena: ohněm spálena bude". Lv 6, 30.

(347) 24.4

Oběti za přestoupení.

Povaha: Předepsány v případech vědomého hřichu.

Výsledek: Očistění provedeno. Lv 5,16; 6,7.

Kdy obětováno:

Předepsaná zvířata:

1. V případě vědomého hřichu. Lv 6,2.3. 1. Skopec. Lv 6,6.

2. Svatokrádež z nevědomosti. Lv 5,15 2. Skopec. Lv 5,15.
(Zvláštní případ - je oběť za hřich neobvyklá)

3. Zneuctění zasnoubené otrokyně. 3. Skopec Lv 19,20-22.
Lv 19,20-22.

4. Očistění od malomocenství. Lv 14, 4. Beránek. Lv 14,10.13.atd.

5. Náhodné porušení nazarejského slibu 5. Beránek. Nu 6,12
Nu 6,9-12.

Přílohy.

Stejný - Súl. Lv 2,13

Postup.

Stejný jako při obětech za hřich vyjma krev. Lv 7,1-7.

Nařízení.

Stejné jako při oběti za hřich. (Lv 7,1-7) vyjma krev. Ta byla kropena na oltář svrchu vůkol, místo aby byla dána na rohy oltáře. Lv 7,2.

(348) 24.5

Suché oběti.

Povaha: Nekrvavé. Doprovázejí krvavé oběti. Nu 15,3.4.

Kdy obětovány:

1. Se všemi zápalnými obětmi, pravidelnými i zvláštními a osobními. Nu 15,2-12.28; 29.

2. Se všemi obětmi pokojnými. Nu 15,3; Lv 7,11-14.

3. Zvláštní případy:

a. Suchá oběť nejvyššího kněze. Lv 6,20-23.

b. Chleby předložení. Lv 24,5-9.

c. Snopek sem i tam obrácení. Lv 23,10-14.

d. Bochník prvotin. Lv 23,16.17.

e. Zkouška veliké horlivosti. Nu 5,15.

f. Nazarita. Nu 6,15.

Předepsané věci.

Bělná mouka. Lv 2,1.2.

Přesné chleby nebo koláče. Lv 2,4.

Přesné oplatky. Lv 2,4.

Pečené koláče. Lv 2,7.

Vymnute zrní. Lv 2,14-16.

Ječná mouka. Nu 5,15

Pravidlo: Žádná oběť suchá nebude kvašena; nebo nižádný kvas, ani med nemá přijít na oltář. Lv 2,11.

Výjimka: Bochník prvotin o slavnosti těhotnů a bochník s obětí díkůvzdání budou kvašeny, ale nebudou spáleny na oltáři. Lv 2,12; 7,12.13; 23,17-20.

Přílohy.

Sůl. Lv 2,13.

Olej. Lv 2,2-7; Nu 15,4-11.

Víno. Nu 15,4-11.

Kadidlo. Lv 2,2 atd. 24,7.

Postup.

Všeobecně (Lv 2.):

1. Přinést oběť knězi.

2. Kněz spálí trochu mouky s olejem a všechno kadidlo nebo část přichystaného chléba s olejem.

3. Zbytek přijde knězi.

(349)

Suchá oběť nejvyššího kněze. Vše se spálí. Lv 6,23.

Chleby předloženy-

Dany na stůl ve svatyni na týden, s kadičelem na nich. Lv 24,5-8.

Snopek sem i tam obrácení a chleby prvotin.

Obracený před Hospodinem. Lv 23,11.

Nařízení.

Mouka.

Hrst na oltář. Lv 2,2. Zbytek kněžstvu. Lv 7,10

Pečené chleby.

Část na oltář. Lv 2,9. Zbytek knězi konajícímu bohoslužbu. Lv 7,9.

Chleby předložení knězi. Lv 24,5-9.

Část kvašeného chléba, která byla sem i tam obracena.

V oběti díkůvzdání knězi konajícímu bohoslužbu; zbytek obětujícímu. Lv 7,13.14;

Dt 27,7.

Bochníky prvotin.

Knězi. Lv 23,20.

24.6.

Fáze.

Povaha: Předepsané. Znamení a pamatka. Ex 13,9.10.

Výsledek: Anděl minul. Ex 12,12.13.

Kdy obětovano:

Čtrnáctý den Abibu, prvního měsíce.

Předepsané zvíře:

Beránek nebo kůzle. Ex 12,5.

Přílohy.

Hořke bylinky. Ex 12,8.

Přesny chleb. Ex 12,8.

Víno (židovská tradice) DA 653.

Postup.

1. Zvíře vybráno desátého Abibu.
2. Zabito čtrnáctého u večer.
3. Krví pomazány veřeje dveří a práh.
4. Celé zvíře se upeklo.
5. Jedeno s hořkými bylinami.
6. Co zbývá, se psálí.

(350) Nařízení.

Krev

Na veřeje dveří a práh
Maso.

Jedeno obětujícím a přáteli.

Zbytky.

Spáleny.

24.7 Kadidlo.

Povaha: Předepsáno.

Výsledek: Přinese modlitby před Hospodina. Ž 141,2; Zj 8,3.

Kdy obětováno:

1. Ráno a večer Ex 30,7.8.
2. Den očistování Lv 16,12.13.
3. Zvláštní příležitosti. Nu 16,46.47.

Předepsaná látka:

Směs vonných věcí. Ex 30,34-48.

Přílohy:

Žádné

Postup:

Spáleno před Hospodinem.

24.8 Zvláštní obřady.

Texty: Ex 16; 23,27-32; Nu 29,7-11; Ex 30,10.

Den očistování.

Oběti: Denně zápalná oběť; volek k oběti za hřich a skopec k zápalné oběti pro kněze; dva kozlové k oběti za hřich a skopec k zápalné oběti za lid; a pro den jeden volek, jeden skopec, sedm beránků k zapálné oběti a jeden kozel k oběti za hřich.

(351) Obřady očistování:

1. Nejvyšší kněz se vykoupe a oblékne do bílých rouch, když byl vykonal ranní obřady v rouchu velekněžském.
2. Postaví volka kněžské oběti za hřich před Hospodinem; ruce na hlavu.
3. Postaví kozly a vrhne losy, aby určil, který bude Hospodinův a který Azazel.
4. Zabije volka a chytne krev.
5. Vezme kadidelnici a kadidlo do svatyně svatých a vloží kadidlo na uhlí.
6. Vrátí se do nádvoří pro krev volka, vezme ji do svatyně svatých a kropí jí na slitovnici a před slitovnicí sedmkrát.
7. Vrátí se do nádvoří, zabije Hospodinova kozla a vstoupí do svatyně svatých kropě jakou dříve.
8. Vrátí se do svatyně a očistí svaté věci.
9. Vrátí se do nádvoří a očistí oltář kropě krví volka a kozla sedmkrát a dávaje krev na rohy oltáře.
10. Vyznává hřichy Izraele nad krvavou kozlou živou a cestí i ej na poušt vhodným člověkem.
11. Vezme na sebe opět velekněžská rouha a obětuje tuk oběti za hřich; zápalné oběti za sebe a za lid, zápalné oběti pro den a kozla oběti za hřich pro den.

Nazarejský slib.

Text: Nu 6,1-21.

Náhodné porušení. Oběti: Dva holubi - jeden k zápalné oběti a jeden k oběti za hřich - a beránek k oběti za přestoupení.

Postup:

1. Oholí hlavu v prvy a sedmý den očistování.
2. Osmého dne přinese dva holuby knězi, jednoho k oběti za hřich a jednoho k zápalné oběti.
3. Přinese beránka k oběti za přestoupení.
4. Ztratí dny, které byly před znečistěním.

(352) Splnění:

Oběti: Beránek k zápalné oběti, beránek k oběti za hřich, skopec k oběti pokojné, koš přesných chlebů, koláče z bělné mouky a suché a mokré oběti vhodných zvířat.

Postup:

1. Obětuje se oběť za hřich.
2. Obětuje se oběť zápalná.
3. Obětuje se oběť pokojná s přílohami.
4. Nazarita si oholí hlavu a spálí vlasy.
5. Oběť obrácení a pozdvížení.

Očištění od malomocenství.

Text: Lv 14,1-32.

Přípravný obřad.

Oběti: Dva vrabci, cedrové dřevo, červec, yzop a živá voda.

Postup:

1. Jeden pták zabít nad hliněnou nádobou naplněnou živou vodou.
2. Do vody s krví se ponoří živý pták, cedrové dřevo, červec a yzop a malomocný se sedmkrát pokropí.
3. Živý pták se pustí na svobodu.
4. Malomocný se oholí a vykoupe sedmého dne.
5. Malomocný se vrátí osmého dne k závěrečným obřadům a obětem. (Téhež obřadu se užívá k očistění domu zamoreňeho morem. Lv 14,48-53.)

Hlavní obřad.

Oběti: Jeden beránek samec k oběti za přestoupení; jeden beránek samec k oběti zápalné; jeden beránek k oběti za hřich; 3/10 efi mouky zadělané olejem k suché oběti; a jedná míška oleje.

Postup:

1. Zabije se oběť za přestoupení a obrací se to i mírka oleje před Hospodinem.
2. Dá se trochu krve na pravé ucho, na pravý palec u ruky a pravý palec u nohy obětujícího.
3. Kropí se olejem sedmkrát před Hospodinem.
4. Dá se olej na ucho a na palce, na které byla krev dána.
5. Olej se vyleje na hlavu obětujícího.
6. Obětuje se oběť za hřich.
7. Obětuje se zápalná a suchá oběť.
(Jde-li o chudého, postačí jeden beránek k oběti za přestoupení a dva holubi, jeden k oběti za hřich a jeden k oběti zápalné.)

Voda oddělení.

(obřad červené jalovice)

Text: Nu 19.

Užívá se: K očistění od poskvrnění mrtvolou, kostí, hrobem atd.

Příprava: (Může prováděti každá osoba, ale kněz má dohlížeti.)

1. Vyvede se červená jalovice mimo tábor.
2. Zvíře se zabije.
3. Kněz kropí krví sedmkrát směrem k svatyni.
4. Celé zvíře se spálí.
5. Kněz vhodí cedrové dřevo, červec a yzop do ohně.
6. Čistý člověk sebere popel a cysype jej na čistém místě za stany.

Postup: (Může provaděti každá čistá osoba.)

1. Popel se smíchá s živou vodou.
2. Pokropí se místo smrti nejdříve, jde-li o dům nebo stan.
3. Pokropí se nečistá osoba.
4. Pokropí se nečistá osoba v třetí a sedmý den.
5. Nečista osoba se omyje v sedmý den a bude čista u večer.

Očistění po porodu.

Text: Lv 12.

Oddělení: Při synovi sedm dní a třicet tři dní

Při dceři čtrnáct dní a šedesát šest dní.

(354)

Oběti: Beránek k oběti zápalné a holub k oběti za hřich. Jde-li o chudého, postačí dvě holoubata - jedno k oběti zápalné a jedno k oběti za hřich.

Očistění od nečistoty výtoku.

Text: Lv 13.

Obět: Dva holubi - jeden k oběti zápalné a jeden k oběti za hřich.

Postup: 1. Počítá se sedm dní od doby, kdy výtok přestane.

2. Vykoupe se v sedmý den.
3. Přinesou se dva holubi v osmý den.
4. Obětuje se jeden k oběti za hřich a jeden k oběti zápalné.

Zkouška velké horlivosti.

Text: Nu 5,11-31.

Obět: Jedna desetina efi ječné mouky.

Příležitost: Je-li muž žárliv na svou ženu.

Postup: 1. Přijdou před kněze s obětí.

2. Kněz připraví hořkou vodu smíšením prachu s podlahy se svatou vodou v hliněné nádobě.
3. Kněz pronáší kletby pro nevěru, zapíše je do knihy a smyje je hořkou vodou.
4. Kněz obrací sem i tam suchou oběť před Hospodinem a spálí hrst na oltáři.
5. Žena se napije vody.
6. Je-li nevinna, nic se nestane; je-li vinna, kletby účinkují.

Usmíření nejisté vraždy.

Text: Dt 21,1-9.

Obět: Jalovice, se kterou nebylo pracováno a která nebyla pod jhem.

Postup: 1. Ježíšek od mrtvoly k nejbližšímu městu.

2. Starší města přivedou jalovici do pustého, neosetého údolí.

3. Jalovici se usekně hlava.

4. Kněží se přiblíží.

5. Starší se myjí ruce nad jalovicí.

6. Starší prohlašují svou nevinu.

(355)

Slavnosti a svatá shromáždění.

Sobota.

Texty: Ex 20,8-11; Nu 28,9.10.

Cas: Každý sedmý den je svaty.

Obět: Dva beránki k zápalné oběti. Kromě toho ustavičná oběť zápalná.

Novéměsíce.

Text: Nu 23,11-15.

Cas: První den každého měsíce.

Obět: Dva volci, jeden skopec, sedm beránků k zápalné oběti s přiměřenou suchou a mokrou obětí, kozel k oběti za hřich.

Fáze.

Texty: Ex 12; Lv 23,5; Nu 9,1-14; 28,16; Dt 16,1-7.

Cas: Čtrnáctý den měsíce Abib.

Obět: Velikonoční beránek.

Slavnost přesných chlebů.

Texty: Ex 12,15-20; 13,5-9; Lv 23,6-8; Nu 28,17-25; Dt 16,8. **Čas:** Od patnáctého do dvacátého prvního měsíce Abib. **Oběti:** K zápalné oběti, denně, dva volci, jeden skopec sedm beránků s přiměřenými suchými obětmi; jeden k oběti za hřich. **Obřadní sobota:** V první den a v sedmém den bude svaté shromáždění. Žádné robotné dílo nesmí se konati.

Obřad snopku sem i tam obrácení.

Text: Lv 23,10-14. **Čas:** Šestnáctý Abib, druhý den slavnosti přesných chlebů. **Oběti:** Snopek nebo gomer ječmena, obrací se sem i tam před Hospodinem, roční beránek a přiměřená suchá obět. "Chleby pak, ani pražmy, ani zrní vymutého nebude te jísti, až právě do toho dne, když obětovati budete Bohu svému." Lv 23,14

(356)

Slavnost téhodnů.

Texty: Lv 23,13-21; Nu 28,26-31; Dt 16,9-11. **Čas:** Padesát dní od snopku obrácení. **Oběti:** Dva bochníky k obrácení sem i tam; a

1. Pro den, dva volci, jeden skopec, sedm beránků k zápalné oběti s přiměřenými suchými obětmi; jeden k oběti za hřich. Nu 28,26-30.
2. Pro chléb, 1 volek, 2 skopci, 7 beránků k zápalné oběti s vhodnou suchou obětí; 1 kozel k oběti za hřich; 2 beránci ku pokojné oběti. Lv 23,15-21.

Obřadní sobota: V tento den bude svaté shromáždění. Žádné robotné dílo nesmí být dělán

Slavnost troubení.

Texty: Lv 23,24-25; Nu 29,1-6.

Čas: První den sedmého měsíce.

Oběti: Jeden volek, jeden skopec, sedm beránků, k zápalné oběti, se vhodnou suchou

obětí; jeden kozel k oběti za hřich.

Obřadní sobota: V tento den bude svaté shromáždění. Žádné robotné dílo nesmí být konáno.

Den očisťování.

Také, Lv 16; 23,27-32; Nu 29,7-11.

Čas: Desátý den sedmého měsíce.

Oběti: (Viz zvláštní obřady, den očisťování.)

Obřadní sobota: V tento den bude svaté shromáždění. "Budete ponižovati duši svých."

Žádná jakákoli práce nesmí se konati.

Slavnost stánků.

Texty: Lv 23,34-43; Nu 29,12-34; Dt 16,13-15.

Čas: Od patnáctého do dvacátého prvního sedmého měsíce.

Oběti: První den, třináct volků, dva skopci, čtrnáct beránků, k zápalné oběti a jeden kozel k oběti za hřich. Každým dnem dalším počet volků se snižuje o jednoho, až v poslední den je obět sedm volků, dva skopci, čtrnáct beránků k zápalné oběti a jeden kozel k oběti za hřich.

Obřadní sobota: V tento den bude svaté shromáždění. Žádné robotné dílo nesmí být konáno.

Oktáv slavnosti stánků.

Texty: Lv 23,30-39; Nu 29,36-38.

Čas: Dvacátý druhý den sedmého měsíce.

Oběti: Jeden volek, jeden skopec, sedm beránků k zápalné oběti a jeden kozel k oběti za hřich.

Obřadní sobota: V tento den bude svaté shromáždění. Žádné robotné dílo nesmí být konáno.

(358) 25

Citáty z úvah Ellen G. White.

(Tomu,kdo studuje starozákonné bohoslužbu ve svatyni,budou velkou pomocí spisy E.G.White. Citáty,které uvádíme,představují jen zlomek látky o tomto předmětu.)

25.1

Studium služby ve svatyni.Týká se každé živoucí duše.

"Svatyně v nebi jest pravým střediskem Kristova díla v prospěch lidí. Týká se každé živoucí duše na zemi. Otevírá pohled na plán vykoupení strhujíc nás ke skutečnému skonání času a odhalujíc jásavý výsledek sporu mezi spravedlností a hříchem. Je nejvýš důležité,aby všichni dokonale zkoumali tyto věci a mohli každému tázajícímu se uvést důvod pro naději,která je v nich!" RH 9.11.1905.

Měl by důkladně zkoumán.

(359) Velký plán vykoupení,odhalený v závěrečném díle pro tyto poslední dny,měl by býti důkladně zkoumán. Scény,spojené se svatyní na hoře,měly by působiti takovým dojmem na mysl a srdce všech,že by byli schopni působiti na druhé. Všichni mají potřebí státi se zběhlejšími v díle očistovacím,které ve svatyni nahore. se koná. Vidí-li se tato velkolepá pravda a porozumí-li se jí,ti,kdož ji třímají,budou pracovati v souladu s Kristem a jeho významným dílem očistování svatyně nahore od hříchů lidí. Jejich víra půjde s ním do svatyně a ctitelé na zemi budou pečlivě přehlížeti svůj život a porovnávati svou povahu s velikým vzorem spravedlnosti. Uvidí své nedostatky; uvidí také,že musí mít podporu Ducha Božího,mají-li nabýt způsobilosti k velkému a slavnostnímu dílu pro tuto dobu,uloženému Božím výslancům." 5T 575

Pravda ohromná a hluboká.

Význam židovského zřízení není ještě zplná pochopen. Pravdy ohromné a hluboké jsou utajeny v jeho obřadech a symbolech. Evangelium je klíč,který otevírá jejich tajemství. Znalost plánu vykoupení umožňuje jejich pochopení. Daleko více než činíme,je naší výsadou porozuměti této podivuhodným námětům. Máme pochopiti hluboké věci Boží. Andělé touží nahlédnouti do pravd odhalených lidem,kteří se zkroušeným srdcem hlejají slovo Boží a modlí se za větší délku a šířku a hloubku a výšku znalosti,kterou On jediný může poskytnouti." COL 133.

Ani špendlík nemá býti odklizen.

"V budoucnosti klam všeho druhu má povstat a my potřebujeme bezpečnou půdu pro své nohy. Potřebujeme pevné sloupy pro naši stavbu. Ani špendlík nemá býti odklizen z toho,co Hospodín založil. Nepřítel bude přinášeti lživé názory jako nauku,že není žádné svatyně. To je jejen z budou,kde nastane odchýlení se od víry. Kde najdeme bezpečnost,ledaže v pravdách,které Hospodín dává nám již posledních padesát let?" RH 25.5.1905.

Jedna z hlavních věcí.

"Takové věci,jako svatyně v souvislosti s 2300 dny,přikázání Boží a víra v Ježíše,jsou dokonale vypočteny,aby vysvětlily minulé adventní hnutí a ukázaly, jaké je naše nynější postavení,aby upevnily víru pochybujícího a daly jistotu slavné budoucnosti. Já často viděla,že tyto byly hlavními věcmi,na kterých by poslové měli stavěti." EW 63.

(360)

Mělo by býti všem pochopeno.

Věc svatyně a vyšetřovacího soudu měla by být jasně pochopena lidem Božím. Všichni potřebují znati postavení a dílo našeho velkého nejvyššího kněze. Jinak jím bude nemožné cvičiti se ve víře,která je podstatná v této době,anebo začítavati místo,které Bůh určil,aby vyplňovali... .

Svatyně v nebi je pravé středisko Kristova díla k dobru lidí. Vztahuje se na každou živoucí duši na zemi. Otevírá pohled na plán vykoupení, přenášejíc nás až do konce času a odhalujíc jásavý výsledek sporu mezi spravedlností a hříchem. Je nejvýš důležité, aby všichni dokonale zkoumali tyto věci a byli způsobili věděti všem, kdož by se jich tázali na důvod naděje, kterou mají GC 488.

Otázka svatyně zakládá se na pravdě.

Vím, že se otázka svatyně zakládá na pravosti a pravdě právě, jako jsme to zastávali po mnoho let. Je to nepřítel, kdo svádí na scestí. Těší ho, když ti, kteří snají pravdu, jsou strženi k tomu, aby sbírali písma a aby hromadili okolo mylné rázory, které nemají žádného podkladu v pravdě. Písem takto upotřebených bylo použito nesprávně, nebyla dána, aby opodstatnila omyl, ale aby posílila pravdu. GW 303

Musí odpověděti nejpřísnější kritice.

Nezda se nám možno nyní, že by někteří mohli být osamoceni; avšak jestliže kdy Bůh mluvil skrze mě, přijde doba, kdy budeme postaveni před koncil a před tisíce v zájmu svého jména a každý bude musit uvést důvody své víry. Pak bude co nejpřísněji souzeno a posuzováno každé stanovisko, které se zastávalo pravdy. Potřebujeme mít to zkoumati Boží slovo, abychom mohli poznati, proč věříme naukám, které hýjíme. RH XII 1883

(361) Bůh povolí bludařství, aby hnul svým lidem.

Bůh vzbudí svůj lid; selhávají-li jiné prostředky, bludařství vznikne mezi ně a bude je prosívati, oddělujíc plevy od pšenice. Hospodin se zastaví u všech, kteří věří jeho slovu, aby je vzbudil ze spánku. Přišlo skvostné světlo přizpůsobené této době. Je to biblická pravda ukazující nebezpečí, která jsou přímo v nás. Toto světlo mělo by nás vésti k bedlivému studiu Písma a k nejkritičtějšímu zkoumání stanoviska, která zaujímáme. Bůh by měl všecky vztahy a stanoviska pravdy dokonale a neochvějně shledána, s modlitbou a postěním. Věřící nemají spoléhati na domněnky a špatně definované pojmy o tom, co je pravda. Jejich víra musí být pevně založena na slově Božím tak, aby až přijde zkusební čas a oni budou postaveni před koncil, aby odpovídali za víru, mohli uvést důvod naděje, která je v nich s pokorou a bázní.

Zkoumejte, zkoumejte, zkoumejte. Věci, které předkládáme světu, musí nám být živoj skutečnosti. Je důležité, abychom při obraně nauk, které považujeme za základní číánky víry, nikdy si nedovolovali užívat důvodů, jež nejsou zcela pravé. Ty snad napomáhají k umlčení protivníka, ale nectí pravdu. Měli bychom předkládati důvody správné, které mjenom umlčí odpůrce, ale snasou nejdůlladnější a nejpátravější zkoumání. ST 707-708.

25.2

Plán vykoupení symbolisovaný svatyní.

Plán vykoupení.

Pád člověka naplnil celé nebe zármutkem. Svět Bohem stvořeny byl zamořen kletbou hříchu a obydlen bytostmi odsouzenými k bídě a smrti. Zdálo se, že není vyváznutí pro ty, kteří přestoupili zákon Boží. Syn Boží nebes slavný volitel, byl dolčen lítostí nad padlým pokolením. Jeho srdce bylo jato nekonečným soucitem, když hoře ztraceného světa stoupilo před něho. Avšak božská láska vymyslila plán, kterým by člověk mohl být vykoupen. Porušený Boží zákon požadoval hříšníkovu smrt. V celém vesmíru byl pouze jeden, který mohl v zájmu člověka uspokojiti jeho nároky. Ježto božský zákon je tak posvátný jako Bůh sám, mohl usmířiti jeho přestoupení jenom někdo rovný Bohu. Zádný než Kristus nemohl vykoupiti padlého člověka z kletby hříchu a přivésti jej opět v soulad s nebem. Kristus chtěl vzít na se vinu a hanbu za hřích - nříč tak urážející svatého Boha, - že to musilo oddělití Otce a jeho Syna. Kristus chtěl sestoupiti do hlubin býdy, aby zachránil zničené pokolení.

(362) Před Otcem se přimlouval za hříšníka, zatím co nebeský zástup očekával výsledek s napjatým zájmem, slovy nevylíčitelným. Dlouho trvala tajemná rozmluva "pravda o pokoji". Pro padle syny lidské. Plán vykoupení byl připraven před stvořením světa"; a přec byl to zápas se samým králem vesmíru, aby povolil svému synu zemřít za vinné pokolení, protože Kristus je "ten Beránek zabitý od založení světa: Leč "Bůh tak miloval svět, že syna svého jednorozenceho dál, aby každý, kdož věří

v něho, nezahynul, ale živ byl na věky."

Kristus ujistil anděly, že svou smrtí vykoupí mnohé a zničí toho, jenž má moc smrti. On chtěl obnoviti království ztracené přestoupením, a vykoupení měli je zděiti s ním a provždy tam přebývati. Hřich a hříšnici měli být vymazáni, aby už nikdy nebyl rušen pokoj nebes nebo země. PP 63-65

Oběti ukazovaly na Krista.

(363) V patriarchálních dobách oběti spojené s uctíváním Boha byly stalou připomínkou příchodu Spasitele; a takto bylo tomu s celým obřadem svatynových bohoslužeb po celou Izraelskou historii. V bohoslužbě stánku úmluvy a chrámu, který jej později nahradil, lidé byli učeni každý den pomocí znaků a stínů pravdám vztahujícím se na příchod Krista jako Vyкупitele, kněze a krále; a jednou v každém roce byly jejich myšle přeneseny k závěrečným událostem velkého sporu mezi Kristem a satanem a ke konečnému očistění vesmíru od hříchu a hříšníků. Oběti židovského obřadu vždy ukazovaly ku předu na lepší bohoslužbu, ba i na nebeskou. Pozemská svatyně byla "podoba pro přítomnou dobu", a byly v ní obětovány jak dary, tak i oběti; její dvě svatá místa byla "vzorem věcí v nebi; neboť Kristus, nás nejvyšší kněz, je "služebníkem svatyně a pravého stánku, který zbudoval Hospodin a ne člověk."

Ode dne, kdy Hospodin prohlásil nadu v zahrádě Eden: "Položím nepřátelství mezi tebou a mezi ženou a mezi semenem tvým a semenem jejím", satan věděl, že nikdy nemůže mít naprostou moc nad obyvateli světa. Když Adam a jeho synové začali chytati obřadní oběti nařízené Bohem jako symbol přicházejícího Vykupitele, satan poznal v nich známku společenství mezi zemí a nebem. Po dlouhá století potomní usiloval stále, aby společenství to zmařil. Neúnavně se snažil lítici nesprávně Boha zkreslovati obřady ukazující na Spasitele; a u velké většiny členů lidské rodiny měl uspěch.

Zatím co Bůh si přál učiti lidí, že z jeho lásky pochází dar, který je s ním smíruje, arcinepřítel lidstva se namáhal lítici Boha jako toho, který se těší z jejich zkázy. Takto oběti a obřady určené nebem, aby odhalily božskou lásku, byly převráceny, aby sloužili jako prostředek, kterým marně doufali skrze dary a dobré skutky usmířiti hněv uraženého Boha. Zároveň satan usiloval vzbuditi a posilovati špatné vášně, aby opětovanými přestupky množství bylo stále odváděno daleko od Boha a beznadějně svázáno poutem hříchu.... Skrze potomstvo věrného Abrahama z pokolení Sem měla být znost Jehovova úmyslu zachována k dobru budoucích generací. Čas od času měli božsky ustancovení posicové pravdy být zburcováni, aby upozornování na vyznání církevních obřadů a zvláště na Jehovovy sliby týkající se příchodu toho, na kterého všechny obřady obětní soustavy poukazovaly. Takto byl svět uchráněn od všeobecného odpadlosti. PK 684-687.

(364) Opatření pro spasení.

Celá bohoslužba starodávného Izraele byla příslibem Krista, v obrazech a symbolech; a bylo to nejenom příslibení, ale skutečné opatření určené Bohem, aby byly podporovány milony lidí při povznášení svých myšlenek k Němu, který samého sebe zjeveil našemu světu. TM 123.

Evangelium v obraze.

Soustava židovského hospodaření bylo evangelium v obraze představující křesťanství, které se mělo vyvíjeti tak rychle, jak by lidé mohli pochopiti duchovní světlo. Satan vždy hleda, aby zatemnil pravdu, které jsou jasné a Kristus vždy hledá, aby otevřel mysl ku pochopení každé podstatné pravdy týkající se spaserí padlého člověka. Až do dneška jsou ještě vztahy pravdy, které jsou nejasně viděny, spojení, kterým nebylo porozuměno a dalekosáhlé hloubky v Božím zákoně, které jsou nepochopeny. Je nezměřitelný dech, vážnost a sláva v Božím zákoně; a přece náboženský svět odložil tento zákon, jako učinili Židé, aby vyvýšil pověsti a přikázání lidí. FE 238.

Pohanské soustavy zvrácením pravé.

Pohanské soustavy obětní byly zvrácením soustavy Bohem ustanovené; a mnohý, který upřímně zachovával pohanské obřady, naučil se od Židů významu bohoslužby božské předepsané a s důvěrou se uchopil zaslíbení Vykupitele. DA 28

25.3

Stavba svatyně.Zobrazení v miniatuře.

(365) Příkaz byl oznámen Mojžíšovi, když meškal na hoře s Bohem. "Ať mi vystaví svatyni, abych mohl bydliti mezi nimi"; a úplné směrnice byly dány pro stavbu stábu stánku. Svým odpadlictvím Izraelité zmařili požehnání božské přítomnosti a na čas znemožnili zřízení svatyně Bohu v jejich středu. Ale když opět nabyla přízně nebes, velký vůdce jal se prováděti božský příkaz.

Vybraní lidé byli od Boha zvlášť vybaveni zkušeností a moudrostí pro stavbu posvátné budovy. Bůh sám dal Mojžíšovi plán stavby s určitými směrnicemi co do její velikosti a podoby, hmot, kterých se mělo použít, a o každém článku zařízení, které měla obsahovati. Svatyně učiněná rukama měla být "obrazem pravé", napodobením věcí v nebi, zdrobnělým zobrazením nebeského chrámu, kde Kristus, nás velký Nejvyšší kněz, obětoval svůj život jako oběť, měl konati službu v prospěch hříšníků. Bůh ukázal Mojžíšovi na hoře nebeskou svatyni a nařídil mu, aby udělal všecko podle vzoru jemu ukázaného. Všecky tyto příkazy byly Mojžíšem pečlivě zaznamenány a jím vůdcům lidu oznámeny. PP 343.

Podle Božího rozkazu.

Stánek byl zhotoven podle Božího rozkazu. Hopsodin vybral lidi a opatřil je schopnostmi více než přirozenými, aby provedli nejznámější dílo. Ani řemeslníkům, ani Mojžíšovi, nebylo ponecháno, aby plnovali povodu a vypracování budovy. Bůh sám vymyslil plán a dal jej Mojžíšovi se zvláštními směrnicemi co do velikosti a formy a hmot, kterých se mělo použít a určil každý kus zařízení, které mělo v ní být. Předložil Mojžíšovi miniaturní model nebeské svatyně a přikázal mu, aby všeck udělal podle vzoru na hoře mu ukázaného. Mojžíš všecky přílazy zapsal do knihy a přečetl je nejvlivnějším z lidu. 4SG 5

Chrám mohl státi věčně.

Kdyby Izrael zachovával věrnost Bohu, slavná budova (Šalamounův chrám) byla by stála věčně, trvalé znamení Boží zvláštní přízně ku vyvolenému národu. PK 46

25.4

Obrazně použití svatyně.Svatyně v nebi velkým originálem.

Svatyně pozemská byla vystavěna Mojžíšem podle vzoru ukázaného mu na hoře. Byla "vzorem pro tehdejší dobu a obětovaly se v ní jak dary, tak i oběti"; její dvě svatyně byly "kopií věcí v nebi"; Kristus, nás velký Nejvyšší kněz je "služebníkem svatyně a pravého stánku úmluvy, který Hopsodin stavěl a ne člověk". Když ve zjevení apoštolu Janovi bylo dovoleno pohlednouti na Boží chrám v nebi, spatřil tam "sedm lamp s planoucím ohněm před trůnem". Viděl anděla "majícího zlatou kadidelnici a do té bylo dáno mnoho kadidla, aby bylo obětováno s modlitbami všech svatých na zlatém oltáři stojícím před trůnem". Tu bylo prorokovi dovoleno viděti první místo svatyně v nebi a uviděl tam "sedm lamp s ohněm" a "zlatý oltář", představovaný ve svatyni na zemi zlatým svícenem s oltářem s kadidlem. Dále "chrám Boží byl otevřen" a on hleděl za vnitřní oponu nad svatyní svatých. Tam spatřil "archu úmluvy", představovanou posvátnou truhlu zhotovenou Mojžíšem, aby chovala Boží Zákon.

Mojžíš udělal pozemskou svatyni "podle osoby, kterou viděl". Pavel prohlašuje, že "stánek úmluvy a všechny bohoslužebné nádoby" po dokončení byly "věrnou napodobeninou věcí v nebi". A Jan říká, že viděl svatyni v nebi. Svatyně, v níž

Kristus koná kněžský úřad v náš prospěch, je velký originál, jehož je svatyně vystavěná Mojžíšem pohou kopií.

(367) Nebeský chrám, bydliště krále králů, kde "tisíc tisíců slouží jemu a deset tisíckrát deset tisíc stojí před ním", který naplnoval chrám slávou věčného trůnu, kde serafínové, jeho zářící strážcové, zakrývají své tváře klanějíce se - žádná pozemská stavba nemohla představovati její ohromnost a slávu. A přece, důležitým pravdám týkajícím se nebeské svatyně a velikého díla konaného pro vykoupení člověka mělo by být učeno pomocí pozemské svatyně a její bohoslužby. PP 356.357.

Tolik nejasný obraz nebeské slávy.

Žádná řeč nemůže popsati slávu výjevu naskytajícího se ve svatyni, - zlatem obkládané stěny odrázející světlo ze zlatého svícnu, skvělé barvy bohatě vyšíváných opon s jejich žářícími anděly, stůl, oltář s kadidlem třptykící se zlatem; za druhou oponou posvátná archa s bájnými cherubíny a nehoře svatá shekinah, viditelný projev Jehovovy přítomnosti; vše jen mdly odraz slávy Božího chrámu v nebi, velkého střediska díla pro lidské vykoupení. PP 349.

Symbol křesťanské církve.

Židovský stánek úmluvy byl symbolem křesťanské církve. Byla to podivuhodná stavba zhotovená ze dvou částí, vnější a vnitřní, jedna otevřená bohoslužbě všech kněží, druhá jenom nejvyššímu knězi samému, který představoval Krista.

Církev na zemi, skládající se z těch, kdož jsou věrní a oddáni Bohu, je "pravý stánek úmluvy", kde Vykupitel je knězem. Bůh a nikoli člověk vystavěl tento stánek úmluvy na vysoké vyvýšené plošině. Tento stánek úmluvy je Kristovo tělo a od severu, jihu, východu, a západu On shromažďuje ty, kteří budou pomáhati vytvořiti jej. ST 14.2.1900.

Vhodný znak církve.

Neobvyčejná byla krása a nesrovnatelná nádhera palácové budovy, kterou Šalamoun a jeho společníci zřídili Bohu a k jeho uctívání. Ozdobena drahými kameny, obkladena prostornými nádvořími s velkolepým příchodem a lemována vyřezávaným cedrem a lesknoucím se zlatem, chrámová stavba s vyšívanými čalouny a bohatým zařízením byla vhodným znakem živé církve Boží na zemi, která po celé věky byla stavěna v souhlase s božským modelem ze hmot, které byly připodobněny "zlatu, stříbru a drahým kamenům", "uhlazeným podobně jako v paláci". Tohoto duchovního chrámu Kristus je hlavním uhelným kamenem; o který opřena celá budova vznrůstá do svatého chrámu Hospodinova. PK 36.

Církev má být chrámem.

Jeho církev má být chrámem vystavěným podle Boží podoby, a andělský stavitel přinesl svůj zlatý měřící prut z nebe, aby každý kámen mohl být štípán a dělen na čtvrtce božským měřidlem a vyleštěn, aby svítil jako znak nebes, vyzařující všemi směry jasné, čisté paprsky slunce spravedlnosti. TM 17.

Každá stvořená bytost má být chrámem.

Při očistování chrámu Ježíš ohlašoval svoje poslaní jako Mesiáš a zahajoval svoje dílo. Chrám, zřízený jako obydli božské přítomnosti, byl určen, aby byl praktickým cvičením pro Izraele a pro svět. Od věčných věků bylo Božím úmyslem, aby každa stvořená bytost od jasného, svatého serafina až k člověku byla chrámem pro obývajícího v ní Stvořitele. Pro hřích lidstva přestalo být chrámem Božím. Zatemněno a zlem poskvrněno srdce lidské nezjevovalo více slávu Boží. Ale vtělením Syna Božího úmysl nebes byl splněn. Bůh přebývá v lidstvu a zachraňující mistří stává se srdce člověka opět chrámem Jeho. Bůh určil, aby chrám v Jerusalémě byl trvalým svědeckým vznešeného osudu otevřeného každé duši. Leč Židé neporozuměli významu budovy, na kterou pohlíželi s velkou pýchou. Nepřizpůsobili sebe za svatý chrám pro božského Ducha. Nádvorí chrámu v Jerusalémě naplněná hlukem bez-

božného ruchu představovala velmi pravdivé chrám srdce, poskvrněný přítomností smyslných vášní a mrzkých myšlenek. Při očistování chrámu od světských kupců a prodavačů Kristus ohlásil své poslání očistit srdce od poskvrnění hřichem – od pozemských žádostí, sobeckých chlíčů, špatných návyků, které porušují dusi. DA 161.

(369) Boží úmysl s lidskou duší.

Zjevení na Sinai dalo jim jen pocítit jejich nouzi a bezmocnost. Obětní bohoslužbou stánek úmluvy měl učiti jiné úloze o odpuštění hřichu a o moci skrze Spasitele pro poslušenství v životě.

Skrze Krista měl býti splněn účel, jehož symbolem byl stánek úmluvy – ta slavná budova, její stěny z lesknoucího se zlata odrázející v duchových barvách opačný s vyšitými cherubíny, sladká vůně vždy hořícího kadidla vše pronikající, kněží odění v bezvadnou běl a v hlubokém tajemství vnitřního místa nad slitovnicí mezi postavami skloněných, klanějícího se andělů, sláva Nejsvětějšího. Celkem, Bůh si přál, aby lid četl jeho úmysl s lidskou duší. Bylo to týž úmysl dlouho potom provedený apoštolem Pavlem, mluvícím Duchem Božím:

"Nevíte-liž, že jste chrám Boží a že Duch Boží přebývá ve vás? Jestliže někdo poskvrní chrám Boží, Bůh jej zničí, neboť chrám Boží jest svatý a ten chrám jste vy." Ed 36.

Když Kristus očistuje svatyni v nebi.

Kristus je v nebeské svatyni a je tam, aby provedl očistění pro lid. Je tam, aby předložil svému Otci svůj zraňený bok a probodené ruce. Je tam, aby se přimluoval za církev, která je na zemi. Očistuje svatyni od hřichů lidu. Co je naše dílo? Naše dílo je, abychom byli v souladu s dílem Kristovým. Vírou máme pracovati s Ním, abychom byli s Ním v jednotě. RH 28.1.1890.

(370) Očistěte duševní chrám.

Později dešt má padati na lid Boží, Mocný anděl má přijít dolů z nebe a celá země má být ozářena jeho slávou. Jsme připraveni účastnit se slavného díla třetího anděla? Jсou naše nádoby přichystány, aby přijaly nebeskou rosu? Máme v srdci nečistotu a hřich? Jestliže ano, očistme duševní chrám a připravme na pršky pozdního deště. Osvězení z Hospodinovy přítomnosti nikdy se nedostane srdečím naplněným nečistotou. Kéž Bůh nám pomůže, abychom odumřeli sobě a aby Kristus, ba děje slávy, mohl být vytvořen v nás. Musíme mít Ducha Božího ve svém srdci. Nemohu nikdy jít vpřed, abych konal velké dílo Boží, dokud svatý Duch nespočíne na mé duši." Jako jelen touží po potoku vody, tak touží duše má po tobě, o Boží". Den soudu je nad námi. Kéž můžeme umyti roucha naši povahy a učiniti je bílými v krvi Beránkové. RH 21.4.1891.

Pečlivě prohlehněte život.

Ti se nesnaží přivésti se do souladu s Kristovým dílem v nebeské svatyni, kde On očistuje svůj lid. Zatím co Kristus očistuje svatyni, věřící na zemi měli by bedlivě přehlížeti svůj život a porovnávat svou povahu se vzorem spravedlnosti. Když seznají své nedostatky, měli by hledati přispění Ducha Božího, aby jim dal mravní sílu, aby odpírali pokušením satana a dosáhli dokonalosti vzoru. Mohou zvítěziti nad pokušeními zdanlivě příliš silnými, aby je lidstvo sneslo; neboť božská moc bude spojena s jejich lidským úsilím a satan je nemůže přemoci. RH 8.4.1890.

Zvláštní dílo očistování.

Ti, kdož žijí na zemi, když ustane Kristova přímluva ve svatyni na nebi, budou musit státi před tváří svatého Boha bez prostředníka. Jejich roucha musí být keze skrvny, jejich povaha musí být očistěna od hřichu kropením krve. Skrze milost Boží a jejich vlastní pilné úsilí, musí zvítěziti v bitvě se zlem. Zatím co se koná vyšetrovací soud na nebi, zatím co hřichy věřících jsou odklizovány ze svatyně, musí se provésti zvláštní dílo očistění, odstranění hřichu, mezi Božím lidem na zemi. RH 17.11.1907, str.8.

(371) Kristus postavil svůj stanek v našem středu.

Bůh přikázal Izraeli skrze Mojžíše: "Ať mi postaví svatyni, abych mohl bydlati mezi nimi", a On přebýval ve svatyni uprostřed svého lidu. Po celé krušné putování v poušti symbol jeho přítomnosti byl s nimi. Také Kristus postavil stánek ve středu lidského tábora. Rozbil svůj stan vědle stánků lidských, aby mohl přebývat mezi nimi a seznámil nás se svou božskou povahou a životem. "A Slovo to télem učiněno jest a přebývalo mezi námi, (a viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozence od Otce) plné milosti a pravdy". DA 23.

25.5

Kněžstvo.Nejvyšší kněz předobrazem Krista.

O Aronovi, nejvyšším knězi Izraelském, je napsáno: "Bude nositi jména synů Izraelských v náprsníku soudu na srdci svém, když vcházeti bude do svatyně pro památku před Hospodinem ustavičně". Jak krásny a výrazný je to obraz neproměnné lásky Kristovy k církvi jeho. Naš veliký nejvyšší kněz, jehož Aron byl symbolem, nosí svůj lid na svém srdci. A neměli by jeho pozemští služebníci podíleti se na jeho lásce, soucitu s starostí? GW 34.

(372) Svatá roucha.

Mojžíšovi dal On zvláštní nařízení týkající se všeho co souviselo s bohoslužbou v stánku úmluvy a určil podobně oděv, který měli nositi ti, kdož měli konati úřad kněžský před ním." A uděláš roucha svatá Aronovi bratu svému k slávě a k ozdobě" (Ex 28,2.) byl příkaz daný Mojžíšovi. Všecko spojene s oděvem a chováním kněží mělo být takove, aby to divákům vstěpovalo pocit svatosti Boží, posvátnosti jeho služby a čistoty, požadované na těch, kteří přicházel do jeho přítomnosti. GW 173.

Symbol Kristovy spravedlnosti.

Vše nošené knězem mělo být úplně bez vady. Těmi krásnými obřadními rouchy byla představována povaha velkého vzoru, Ježíše Krista. Nic než dokonalost v oděvu a chování, v slově a duchu mohlo byti přijatelné Bohu. On je svatý a jeho sláva a dokonalost musí být představována pozemskou bohoslužbou. Nic než dokonalost mohlo správně představovati posvátnost jeho nebeské služby. Člověku mohlo ukatí srdce, když viděl kajícného a pokorného ducha. To Bůh chtěl poznati. Ale žádná trhlina nesměla být učiněna v kněžských rouchách, protože by to zmařilo představu o nebeských věcech. Na nejvyššího kněze, který by se odvážil objeviti se ve svatyni a vykonávat bohoslužbu s roztrženým rouchem, pohlíželo se jako na oddělivšího se od Boha. Roztržením roucha zbavil se representativní povahy. Nebyl dále přijíman Bohem za kněze bohoslužbu konajícího. Tento způsob jednání, ukázaný Kaifášem, dokázoval lidskou vášně, lidskou nedokonalost.

(373) Když Kaifáš roztrhl své roucho, byl to čin příznačný pro místo, které židovský národ bude zaujmouti k Bohu. Lid Boží, těšivší se kdysi přízni jeho, odděloval se od něho a rychle se stával lidem, Jehovou neuznávaným. Když Kristus zvolal na kříži: "Dokonáno jest" a opona chrámová roztrhla se ve dví, svatý strážce prohlásil, že židovský lid zavrhl jej, který protějškem všech jejich symbolů, podstata všech jejich předobrazů. Izrael se rozvedl s Bohem. Právem mohl pak Kaifaš roztrhnouti obřadní roucho naznačující, že si činí nárok byti představitelem velkého nejvyššího kněze; neboť nemělo už význam pro něho a pro lid. Právem mohl nejvyšší kněz v hrůze o sebe a o národ roztrhnouti své roucho. DA 709.

Roucha v den očistování.

Tím, že se snížil, berá na sebe lidskost, Kristus zjevil povahu odporující povaze satanově. Ale On sestoupil ještě níže na stezce ponížení: "A v způsobu nalezen jako člověk, ponížil se, poslušný byv až do smrti, a to smrti kříže". (Fil 2,8.) Jako nejvyšší kněz odložil své skvostné velekněžské roucho a vykonával bohoslužbu

v bílém,lněném oděvu obyčejného kněze,tak Kristus vzal na sebe podobu služebníka a obětoval oběť,sám kněz,sám oběť. "On pak raněn jest pro přestoupení naše,potřín pro nepravosti naše; kázen pokoje našeho na něj vložena". (Iz 53,5.) DA 25.

Kristus oděn lidskostí.

Jako v symbolické bohoslužbě nejvyšší kněz odložil své velekněžské roucho a konał bohoslužbu v bílém,lněném oděvu obyčejného kněze,tak i Kristus odložil královské roucho a oděl se lidskostí a obětoval oběť,sám kněz,sam oběť. Jako nejvyšší kněz vykonav bohoslužbu ve svatyni svatých,vyšel ven k čekajícímu množství ve svém rouchu velekněžském,tak Kristus přijde po druhé oděn rouchem nade vše bílým, "jak by žádný valchář na zemi nemohl je zběliti". Přijde ve vlastní slávě a ve slávě Otce a andělské vojsko bude jej provázeti na jeho cestě. AA 33

§374) Kristus má na sobě pestré roucho v den očistování.

Když Kristus skončil svou bohoslužbu ve svatyni a zavřel dvěře místnosti, velká tma padla na ty,kdož slyšeli a zavrhl poselství o jeho příchodu,a oni jej ztratili z dohledu. Ježíš se potom oblékl do skvostných rouch. Náprsník jemného díla splýval s jeho ramen. Když se pohnul,třpytil se jako diamanty zveličuje písmena vypadající jako jména napsaná na vyrytá na náprsníku. Na jeho hlavě bylo něco jako koruna. Když se zcela přiděl,byl obklopen ahuely a v ohnivém voze přešel za druhou oponu. EW 251

Kristus se převlékne do královského roucha.

Když Ježíš vyšel ze svatyně svatých,slyšel jsem cinkot zvonečků na jeho rouchu,a když odešel,mrak temnoty přikryl obyvatele země. Pak nebylo prostředníka mezi protinilým člověkem a uraženým Bohem. Pokud stál mezi Bohem a vinným člověkem,lidé byli drženi na úzdě; ale když Ježíš přestal býti mezi Bohem a člověkem, úzda byla odstraněna a satan řídil člověka. Dokud Ježíš konał bohoslužbu ve svatyni,nebylo možné,aby rány byly vylity,ale když tam jeho dílo skončilo,jeho orodování skončilo,jeho orodování ustalo,nebylo nic,aby brzdilo hněv Boží; a ten padá plnou silou na nechráněnou hlavu provinilého člověka-hříšníka,který nedbal o záchrannu a domluvy nenáviděl. V tomto strašlivém čase,když bylo ukončeno Ježíšovo prostředkování,zíli před tváří svatého Boha bez přímluvčího. O každém případu bylo rozhodnuto,každý klenot očíslován.... Pak jsem viděla Ježíše odívati se kněžským rouchem a šatit se do nejkrásnějšího hávu,na hlavě bylo více korun,koruna v koruně - a obklopen andělským vojskem On opustil nebe. ISG 198.199.

Špinava roucha symbolisují lidské hříchy.

U vidění prorok spatří "Jozua,nejvyššího kněze", "oděného špinavým rouchem",prosícího o milost pro jeho sklíčeny lid. Když se přimlouvá za splnění Božích slibů,satan povstane směle a odporuje mu. Poukazuje na přestoupení Izraele, jako na důvod,proč by neměli býti vráceni do přízně Boží. Činí si na ně nárok jako na svou kořist a žádá,aby mu byli vydání...

(375) Nejvyšší kněz nemůže hájiti sebe ani li proti satanovým obžalobám. Netvrdí,že je Izrael prost chyby. Ve špinavém rouchu,symbolisujícím hříchu lidu,které on nese jako jejich zástupce,stojí před andělem,vyznáva jejich hřchy a poukazuje na jejich pokání a pokoru spoleha na milost Vykupitele,hřichy odpouštějícího. V důvěře dožaduje se Božích slibů.

Potom anděl,který je sám Kristus,Spasitel hříšníků,umlčí obžalobce jeho lidu a prohlašuje:"Hospodin pokárej tebe,c satane; sám Hospodin,který vyvolil Jeruzalém,pokárej tebe; není-liž to vypálené znamení vytržené z ohně?" Dlouho Izrael zůstal v tavné peci sklíčení. Pro své hřichy byli skoro úplně stráveni plamenem,rozpáleným satanem a jeho zástupci k jejich zničení; ale Bůh teď vztáhl svoji ruku,aby je odklidil. PK 583.584.

25.6

Bohoslužby ve svatyni.Denní a výroční bohoslužba.

Nejenom svatyně sama sebou, ale i bohoslužba kněží měla "sloužiti jako příklad a vidina nebeských věcí". Byla proto velmi důležitá a Hospodin skrze Mojžíše dal co nejurčitější a nejjasnější předpisy o každém bodu této typické bohoslužby.

Bohoslužba ve svatyni se skládala ze dvou dílů, z bohoslužby denní a z bohoslužby výroční. Denní bohoslužba se konala u oltáře zápalů v návštěvě stánku úmluvy a ve svatyni, kdežto výroční bohoslužba ve svatyni svatých. PP 351.352.

Dvě oddělení v Kristově díle.

Po svém vystoupení naš Spasitel měl začít své dílo jako náš nejvyšší kněz. Apoštol Pavel praví: "Kristus nevstoupil do svatyně udělané rukama, která je podobou trávy, ale v samo nebe, aby se nyní objevil v přítomnosti Boží za nás". Jak se měla Kristova bohoslužba skládati ze dvou velkých dílů, z nichž každý zabíral časové údobí a měl odlišné místo v nebeské svatyni, tak i předobrazná bohoslužba zdaleka ze dvou dílů, denní a výroční bohoslužby a každé z nich jedna místnost stánku úmluvy byla určena. PP 357

(376)

Denní zápalná oběť.

Denní bohoslužba záležela v ranní a večerní zápalné oběti, v oběti kadidla sladké vůně na zlatém oltáři a ve zvláštních obětech za osobní hříchy. A byly též oběti pro soboty, novéměsíce a zvláštní slavnosti.

Každého rána a večera roční beránek byl spálen na oltáři a přiměřenou suchou obětí, symbolisuje takto denní posvěcení národa Bohu a jejich ustavění závislost na očistující krvi Kristově. Bůh výslově nařídil, že každá oběť předložená k bohoslužbě ve svatyni má být "bez poskvrny". Kněží měli zkoušet všecka zvířata přinesená jako oběť a měli odmítout každé, na kterém by odkryli nějakou vadu. Jen oběť "bez poskvrny" mohla být symbolem dokonalé čistoty toho, který měl obětovati sám sebe jako "beránek bez poskvrny a bez vady". PP 352

Poukazovaly na Beránka Božího.

V chrámu ranní a večerní oběti denně poukazovaly na Beránka Božího. DA 44.

Oběť díkůvzdání.

Oběť díkůvzdání byla udržována neustále hořící na oltáři a poukazovala takto na nekonečný závazek člověka k Bohu. 4T 477

Kadidlo s modlitbami.

(377) Při oběti kadidla byl kněz do přítomnosti Boží uveden bezprostředněji než-li při kterémkoli jiném ukonu denní bohoslužby. Ježto vnitřní opora svatyně nedosahovala ke stropu budovy, Boží sláva, která se zjevovala nad slitovnicí, byla částečně viditelná z prve místo. Když kněz obětoval kadidlo před Hospodinem, hleděl směrem k arše; a když se mrak kadidla vznesl, božská sláva sestupovala nad slitovnicí a naplnovala nad slitovnicí a celou svatyni svatých a často tež obě místo, takže kněz musil ustoupiti ke dveřím stánku úmluvy. Jako v bohoslužbě kněz hleděl s důvěrou k slitovnici, kterou nemohl viděti, tak nyní Boží lid má řídit své modlitby ke Kristovi, našemu velikému nejvyššímu knězi, který neviděn lidským zrakem přimlouvá se za ně ve svatyni nahoru.

Kadidlo stoupající vzhůru s modlitbami Izraele představovalo zásluhu a orodování Krista. Jeho dokonalá spravedlnost, která je skrze víru přičítána jeho lidu a která jedině může uctívání hříšnými bytostmi učiniti Bohu přijatelným. Před oponou svatyně svatých byl oltář ustavičně přímluvy; před svatyní oltář stálého očistování. S krví a kadidlem měli přicházeti k Bohu - symboly to poukazující na velikého prostředníka, skrze kterého se hříšníci mohou přiblížiti k Bohu a

skrze kterého jen mohou být milost a spasení uděleny kající se, věřící duši.

Když kněží ráno a večer vstoupili do svatyně v čase kadění, denní oběť byla připravena, aby byla obětována na oltáři v nádvoří. To byla doba úsilného zájmu věřících, kteří byli shromážděni u stánku úmluvy. Než vstoupili v přítomnost Boží skrze bohoslužbu kněze, měli se věnovati nejvážnějšímu zpytování srdce a zpytování hřichů. Byli spojeni v mlčenlivé modlitbě s obličejem obráceným k svatyni. Takto jejich žádosti vystupovaly s mrakem kadidla, zatím co jejich víra spočívala na zásluhách zaslíbeného Spasitele, předobrazovaného očistující obětí. PP 353.

Symbol Kristovy dokonalosti a zásluh

Každá upřímná modlitba je v nebi slyšena. Nebyla snad plynne vyjadřena; ale je-li srdečna, vystoupí do svatyně, kde Kristus koná kněžský úřad, a On ji předloží Otci zbavenou nejapnosti, koktavých slov, krásnou a vonící kadidlem jeho vlastní dokonalosti. DA 667.

Přenesení hřichu

(378) Hřichy lidu byly přeneseny obrazně na kněze bohoslužbu konajícího, který byl prostřeuníkem lidu. Kněz nemohl sám státi se obětí za hřich a provésti očistení svým životem, ježto byl také hříšný. Proto místo, aby sám utrpěl smrt, zabil beránka bez poskrvny, pokuta za hřich byla přenesena na nevinné zvíře, které se takto stalo přímým zástupcem a předobrazovalo dokonalou oběť Ježíše Krista. Skrze krev této oběti člověk se těšil vírou v krev Kristovu, která očistí od hřichů světa. – ST 14.3. str.81

Denní oběť za hřich a den očistování

Důležitost pravdám týkajícím se očistování lid byl učen touto výroční bohoslužbou. V obětech za hřich předložených průběhem roku zástupce byl přijímán na místo hříšníka, ale krev oběti neočistila zplna od hřichu. Ona jen opatřila prostředek, kterým hřich byl přenesen do svatyně. Krvavou oběti hříšník uznal vážnost zákona, přiznal vinu svého přestoupení a vyjádřil svou víru v toho, který měl odklidit hřich světa, ale nebyl zcela sproštěn odsouzení zákonem.

(379) V den očistování nejvyšší kněz, vykonav oběť za shromáždění, vešel do svatyně svatých s krví a pokropil jí slitovnicí nad deskami zákona. Takto byly uspokojeny požadavky zákona, který žádal smrt hříšníkovu. Potom kněz v povaze prostředníka vzal hřichy na sebe a opouštěje svatyni nesl s sebou břímě kozla Azazele a vyznal nad ním "všecky nepravosti synů Izraelských a všecka přestoupení jejich se všemi hřichy jejich a vložil je na hlavu kozla". A když Kozel nesoucí tyto hřichy byl vyhnán pryč, bylo za to pokládáno, že byly odděleny od lidu. Takto byla bohoslužba vykonána", jako na příklad a stín nebeských věcí". PP 355.356.

Vyšetřovací soud a vymazání hřichů

Zatím co krev Kristova měla osvoboditi kajícího hříšníka od odsouzení zákona, nemalé hřich zrušiti; zůstával záznam ve svatyni až do konečného očistění; tak v symbolu krev oběti za hřich odstranila hřich s kajícníka, ale hřich zůstal ve svatyni až do dne očistování.

O velkém dni konečného rozhodnutí mrtví mají být "souzeni z těch věcí, které jsou zapsány v knihách podle skutků jejich". Potom mocí očistující krve Kristovy hřichy všech opravdových kajícníků budou z nebeských knih vymazány. Takto svatyně bude osvobozena nebo očistěna od záznamu hřichu. V symbolu toto veliké dílo očistění nebo vymazání hřichů bylo představováno bohoslužbami v den očistování - čistění pozemské svatyně, které bylo dokončeno tím, že mocí krve oběti za hřich byly odklizeny hřichy, jimž byla znečistěna.

Jako při konečném očistování hřichy opravdových kajícníků byly vymazány z nebeských záznamů, aby nebyly již připomínány nebo nepřipadaly na mysl, tak v symbolu byly odneseny na poušt, byvše pro vždy odloučeny od shromáždění. PP 357.358.

Hříchy vložené na satana, symbolizovaného kozlem Azazele.

Protože satan je původcem hříchu, podněcovatelem všech hřichů, které způsobily smrt Syna Božího, žádá spravedlnost, aby satan vytrpěl konečný trest. Kristovo dílo pro vykoupení lidí a očistění vesmíru od hřichů bude uzavřeno odklizením hříchu z nebeské svatyně a vložením těchto hřichů na satana, který ponese konečný trest. Tako v předěbrazne službě celoroční přisluhování bylo ukončeno očistěním svatyně a vyznáním hřichů nad hlavou kózla Azazele. PP 358.

(380) Nyní nastala událost nastíněná v poslední slavnostní bohoslužbě dne očistování. Když kněžská služba ve svatyni svatých byla skončena a hříchy Izraele byla odklizeny ze svatyně mocí krve oběti za hřich, pak kozel Azazel živý byl postaven před Hospodinem a v přítomnosti shromázdění vyznával nad ním "všecky nepravosti synů Izraelských a všecka přestoupení jejich se všemi hříchy jejich vkládají je na hlavu kózla". Podobně, když dílo očistovací v nebeské svatyni bylo dokonáno, potom v přítomnosti Boha a nebeských andělů a zástupu vykoupených hřichů Božího lidu budou vloženy na satana; on bude prohlášen za vinna všech nepravostí spáchánych zjeho podnětu. A jako kozel Azazel je vyhnán do země neobydlené, tak i satan bude vypovězen do země opuštěné, neobydlené a smutné pustiny. GC 658

Hříchy těch, kteří jsou vykoupeni krví Kristovou, budou na konec svaleny na původce hřichu a on musí nést svůj trest, kdežto ti, kteří nepřijímají spasení skrze Krista, vytrpí trest za své vlastní hříchy. EW 178.

Ježíš čekal okamžik ve vnější místnosti nebeské svatyně a hříchy, které byly vyznány, zatím co on byl ve svatyni svatých, byly vloženy na satana, původce hřichu, který musí vytrpěti trest za ně. EW 280.281.

Satan nese trest za hříchy.

Satan a jeho andělé trpěli dlouho. Satan nejen nesl tíhu a trest vlastních hřichů, ale hříchy vykoupeného zástupu byly vloženy na něho a on musí též trpěti za zkázu duší jím způsobenou. Potom jsem viděla, že satan a všechnen bezbožný zástup byli zničeni a spravedlnosti Boží učiněno zadost; a celý sbor andělů a všichni vykoupení svatí hlasitě pravili: "Amen". EW 294.295.

(381)

Symbolika svatyně.Archa.

Archa pozemské svatyně byla kopíí archy v nebi. 4SG 8.

Čtyři andělé vždy doprovázeli.

Čtyři nebeští andělé vždy doprovázeli archu Boží na všech jejich cestách, aby ji chránili před nebezpečím a aby splnili každé poslání jí se týkající. - 4SG 102

Předobraz Boží.

Posvátná archa, zakryta slitovnicí a chovající svatý zákon Boží, byla předobrazem Boha samého. Její mocí Izraelité vítězili v bitvě. Před ní modly byly kakeny a při náhledu na ni tisíce zahynuly. Nikdy v našem světě Hospodin tak zjevně neprojevit svoji nadvládu, jako když římané byli uznaným králem Izraele. Present Truht, 1.dubna 1886.

Archa ukryta.

Mezi spravedlivými ještě v Jerusalémě, kterým byl zjeven božský úmysl, byli někteří, kdo se rozhodli uložiti z dosahu bezbožných rukou posvátnou archu s kamenými deskami, na kterých bylo napsáno Desatero, Se zarmutkem a sklíčeností ukryli archu v jeskyni, kde měla být schována před lidem Izraelským a Judským pro jejich hřichy a neměla jim už být vrácena. Posvátná archa je dosud ukryta. Její klid nebyl nikdy porušen od doby, kdy byla ukryta. PK 453

Cherubinové na arše.

Postavení cherubínů s jejich obličeji proti sobě obrácenými, zírajících uctivě směrem k arše, představovalo účtu, se kterou nebeský zástup pohlížel na zákon Boží a jejich zájem o vykoupení. PP 348.349.

Zákon uvnitř archy.

(382) Zákon Boží uloženy uvnitř archy byl velký předpis spravedlnosti a soudu. Ten zákon hlásal smrt přestupníkovi, ale nad zákonem byla slitovnice, na které přítomnost Boží se zjevovala a se které mocí očistění bylo uděleno odpuštění kajícím hříšníkům. A tak v díle Kristově po našem vykoupení, předobrazem službou ve svatyni, "milosrdenství a pravda se setkaly; spravedlnost a pokoj se políbily návzájem." PP 349.

Opona obnovená každoročně.

Temnota se opět zvedla s Kalvarie a visela nad Jerusalemem jako (zkáza). V okamžiku, kdy Kristus zemřel, byli kněži konající bohoslužbu v chrámu, před oponou, jež oddělovala svatyni od svatyně svatých. Náhle cítili, že se pod nimi země třese a chrámová opona, silná, bohatá draperie, každoročně obnovovaná, byla roztržena od shora až dolů touž bezkrevnou rukou, která psala slova odsouzení na zed Balsazara -va paláce. Svatyně svatých, do které posvátně vstupovaly lidské nohy jen jednou v roce, byla odhalena každému oku. Bůh vždy před tím chránil svůj chrám podivuhodně, ale nyní jeho posvátná tajemství byla odkryta zvědavým zrakům. Přítomnost Boží už nezastinovala pozemskou slitovnicí. Světlo jeho slávy už nezářilo na ni, ani mrak jeho nesouhlasu nezastinoval drahocenné kameny v náprsníku nejvyššího kněze. – Spirit od Prophecy, 3.sv. str.166.167.

Oběti bez poskvrny.

(383) Oběti předkládané Hospodinu měly být bez poskvrny. Tyto oběti představovaly Krista a z toho je zřejmé, že Ježíš sám byl bez tělesného znetvoření. On byl "beránek bez poskvrny a bez vady." Jeho tělesna soustava nebyla porušena žádnou chybou; jeho tělo bylo silné a zdravé. A po celý svůj život žil v souladu s přirodními zákony. Tělesně jako duševně byl příkladem toho, jaké poule Božího určení mělo být všechno lidstvo, skrze poslušenství jeho zákonů. DA 50.

Zasvěcení prvorrozených.

Zasvěcení prvorrozených mělo svůj původ v nejranějších dobách. Bůh slíbil dátí nebeského prvorrozeného, aby zachránil hříšníka. Tento dar měl být uznáván v každé domácnosti posvěcením prvorrozeného syna. Měl být zasvěcen kněžství jako zástupce Kristův mezi lidem.

Při osvobození Izraele od Egypta zasvěcení prvorrozených bylo opět nařízeno. Zatím co synové Izraelští byli v otroctví Egypťanů, Hospodin přikázal Mojžíšovi, aby šel k faraonovi, králi egyptskému a řekl: "Takto praví Hospodin, Izrael je můj syn, můj prvorrozený...." Když byla zavedena bohoslužba stárku úmluvy, Hospodin vyvolil pokolení Lévi na místě prvorrozených všeho Izraele, aby kunali bohoslužbu ve svatyni. Leč prvorrození měli ještě být považováni za Hospodinovy a měli být vykoupeni zpět za výkupné.

(384) Takto zákon o předkladání prvorrozených stal se zvláště významným. Zatím co byl upomínkou na Hospodinovo podivuhodné vysvobození synů Izraelských, předobrazoval větší vysvobození, které mělo být vykonáno prvorrozeným Synem Božím. Jako krev kropena na veřeje dveří zachránila Izraelské prvorrozené, tak i krev Kristova má moc zachrániti svět.... Kněz provedl obřad svého kněžského díla. Vzal dítě do rukou a pozvedl je před oltářem. Pak je dal zpět jeho matce a zapsal jeho jméno Ježíš do seznamu prvorrozených. Nepomyslil si, když dítě leželo v jeho rukách, že je to majestát nebes, král slávy. Kněz nepomyslil, že to dítě je ten, o němž Mojžíš napsal: "Proroka postaví Bůh vám z vašich bratří, podobného mně; jej budete slyšetí

ve všech věcech, o kterých On mluviti bude vám". Nepomyslil, že to dítě jest ten, jehož slávu si Mojžíš žádal viděti. Ale jejen větší nežli Mojžíš leží v rukou knězových a když kněz zapsal do seznamu jméno dítěte, zapsal jméno toho, který byl zakladatelem celého židovského zřízení. To jméno mělo být oritem Jeho smrti; nebot obětní soustava stávala se zastaralou, symbol skoro dosáhl svého protisymbolu, stín své hmoty. DA 51.52.

Sůl předobrazovala Kristovu spravedlnost.

V obětní bohoslužbě sůl byla přidavkem ke každé oběti. To a podobně oběť kadidla naznačovalo, že toliko spravedlnost Kristova mohla učiniti službu Bohu přijatelnou. Poukazuje na tento zvyk Kristus pravil: "Každá oběť solí má být osolená". "Mějte sůl v sobě a mějte pokoj jeden s druhým". Všichni, kdož chtějí předložiti sebe samy jako "živou oběť, svatou, příjemnou Bohu", musí přjmouti uchovávající sůl, spravedlnost našeho Spasitele. DA 439.

Chléb předložení uznáním lidské zavílosti.

Chléb předložení vždy byl chován před Hospodinem jako ustavičná oběť. Takto byl částí denní oběti. Byl nazýván též "chlebem přítomnosti", protože byl vždy před tváří Hospodinovou. Byl uznáním zavílosti člověka na Bohu jak co do tělesné, tak i duševní potravy a že ji přijímáme jen prostřednictvím. Bůh živil Izraele na poušti chlebem z nebe a oni stále byli závislí na jeho štědrosti jak s potravou dočasnou, tak i s duševním požehnáním. Jak manu, tak i chléb předložení poukazovaly na Krista, živý chléb, který je vždy v přítomnosti Boží za nás. On sám řekl: "Já jsem ten chléb živý, který přišel z nebe", Kadiclo bylo dáváno na bochníky. Když chléb byl odklízen každé soboty, byl nahrazen čerstvými bochníky a kadiclo bylo spáleno na oltáři na památku před Bohem. PP 354

Mana.

"Pak řekl jim Kristus: "Amen, pravím vám, Mojžíš nedal vám ten chleb z nebe". Dárce manu stál mezi nimi. Byl to Kristus sám, který vedl Židy po poušti a denně je živil chlebem z nebe. Ta potrava byla symbolem skutečného chleba z nebe. Životodárný duch, plynoucí z nekonečné hojnosti Boží, je ta pravá mana. Ježíš pravil: "Chléb Boží je to, který přichází z nebe a dává život světu". DA 386.

(385) Pravý chléb z nebe.

Mana, padající z nebe jako výživa pro Izraele, byla předobrazem toho, který přišel od Boha, aby dal svůj život světu. Ježíš pravil: "Já jsem ten chléb života. Vaši otcové jedli manu na poušti a zemřeli. Tatoč jest chléb, který z nebe přichází.... Kdožkoli pak jísti bude chléb ten, živ bude na věky; a chléb, který já dávám vám, je mé tělo, a já je dám za život světa". A mezi přísliby požehnání Božímu lidu v budoucnosti je napsáno: "Jemu, který zvítězí, dá mě jísti skrytu manu". PP 297.

Kristus prvotina.

Kristus vstal z mrtvých jako prvotina těch, kteří spali. Byl předobrazem snopkem obrácení. Jeho vzkříšení nastalo právě v den, kdy snopek obrácení byl předložen Hospodinu. Děle než tisíc let tento symbolicky obřad byl vykonáván. Z úrody polí první části zralého obilí byly shromážděny a když lidé přišli do Jerusaléma na slavnost Fáze, byl snopek prvotinu obrácen jako oběť díkůvzdání před Hospodinem. Dokud nebyl předložen, nemohl být hozen do obilí a to sbíráno do snopů. Snopek zasvěcen Bohu představoval žen. Také Kristus prvotina představoval velkou duševní žen, která má být sklizena pro království Boží. Jeho vzkříšení je symbolem a zárukou vzkříšení všech spravedlivých mrtvých. "Nebot věříme-li, že Ježíš zemřel a opět vstal, pak i ty, kteří spí v Ježíši, Bůh přivede s ním."

(386) Když Kristus vstal, přivedl s sebou z hrobu množství zajatých. Zemětřesení při jeho smrti rozevřelo jejich hroby a když On vstal, vyšli oni s Ním....

Za svého kněžství Ježíš kříšil mrtvé k životu. Tak vzkřísil syna vdovy z

Naim a knížecí dceru a Lazara. Ale ti nebyli přioděni nesmrtebností. Po svém vzkříšení byli stále ještě podrobeni smrti. Leč ti, kteří vyšli z hrobu při Kristově z mrtvých vstání, byli vzkříšeni k věčnému životu. Vystoupili s ním jako trofej jeho vítězství nad smrtí a hrobem. Tito, pravil Kristus, nejsou již zajatci satanovými. Já je vykoupil. Já je vynesl z hrobu jako prvotiny své moci, aby byli se mnou, kde jsem a nikdy už neviděli smrt anebo nezakusili zármutek. DA 785.786.

25.8

P o s k v r n ē n í .Mytí vodou.

Mojžíšovi u hořícího keře bylo nařízeno, aby odložil obuv, protože půda, na níž stál, byla svatá. Také kněží neměli vstupovat do svatyně s obuví na nohou. Častice prachu lící na nich, byly by svatyni znesvětily. Měli zanechat své střevíce v nádvoří před vstupem do svatyně a rovněž umýt ruce dříve, než začali konat kněžskou službu v stánku úmluvy nebo u oltáře zápalů. Takto bylo stále vyučováno úloze, že každé poskvrnění musí být odstraněno z těch, kdož by se přiblížovali do Boží přítomnosti. PP 350.

Voda oddělení (červena jalovice).

(387) Synům Izraelským bylo za starodávna přikázáno učiniti oběť za cele shromáždění, aby je očistili od obřadního poskvrnění. Tato oběť byla červená jalovice a představovala dokonalejší oběť, která měla vykoupiti ze znečistění hříchem. Byla to příležitostná oběť k očistění těch, kteří z nutnosti nebo náhodou dotkli se mrtvého. Všichni, kdož přišli do styku se smrtí jakýmkoli způsobem, byli považováni za obřadně nečisté. To mělo mocně působiti na myslé Židů skutečností, že smrt přišla jako následek hříchu a že je proto představitelkou hříchu. Jedna jalovice, jedna archa, jeden měděný had výrazně poukazovaly na jednu velikou oběť, na oběť Kristovu.

Tato jalovice měla být červená, což je symbolem krve. Musila být bez vady a poskvrny a taková, která dosud nenosila jho. Zde opět Kristus je předobrazován. Syn Boží přišel dobrávolně, aby provedl dílo očistné. To nebylo žádným povinným jhem na něm, neboť byl nezávislý a nade vším zákonem. Andělé, bystří Boží posluvé, byli pode jhem závazku; bádná osobní oběť jejich nemohla očistit od viny padlého člověka. Jenom Kristus byl osvobozen od požadavku zákona, aby podnikl vykoupení hříšného pokolení. Měl moc složiti svůj život a opět si jej vzít. "Kdo, jsa v podobě Boha, nepokládal to za loupež, rovnati se Bohu."

A přece tato slavná bytost milovala ubohého hříšníka a vzala na sebe podobu služebníka, aby mohla trpěti a zemřít za člověka. Kristus mohl zůstat na právici svého otce, maje na sobě korunu a královské roucho. Ale vyvolil si zaměnití všecko to bohatství, čest a slávu nebes za lidskou chudobu a své postavení nejvyššího kněze za hrůzy Getsemáne a za ponížení a smrtelný zápas na Kalvarii. Stal se člověkem starostí a obeznámil se s žalem, aby svým křtem utrpení a krve mohl očistit a vykoupiti provinily svět. "Ejhle, přichazím", byl radostná souhlas, "vykonati tvou vůli, o Bože."

(388) Obětní jalovice byla vyvedena za stany a zabita velmi okázaným způsobem. Tak Kristus trpěl za branami Jerusaléma, ježto Kalvarie byla vně městských zdí. To mělo ukázati, že Kristus zemřel netoliko za Židy samy, ale za celé lidstvo. Prohlašuje padlému světu, že přišel, aby byl jejich Vykupitelem a naléhá na ně, aby přijali spasení, které jim nabízí. Červená jalovice byla zabita způsobem velmi slavnostním, kněz oděn jsa v čisté, bílé roucho, vzał krev do svých rukou, jak vycházela z těla oběti a vrhl ji směrem k chrámu sedmkrát. "A majíce nejvyššího kněze nad domem Božím, přiblížme se s věrným srdcem v plné jistotě víry se srdci kropením zbavenými zlého svědomí a s těly omytými čistou vodou."

Tělo jalovice bylo spáleno na popel, který naznačoval úplnou a rozsáhlou oběť. Popel pak byl smeten osobou neposkvrněnou dotykem mrtvého a dana do nádoby s vodou z tekoucího proudu. Tato čistá a neposkvrněná osoba vzala pak cedrovou

hůlku s nachovou latkou a svazečkem yzopu a kropila obsah nádoby na stan a lidi shromážděné. Tento obřad byl opakován vícekrát, aby byl dokonalý a byl vykonán jako očistění od hříchu.

Tak Kristus ve své naprosté spravedlnosti po vylití své drahocenné krve vstoupí do svatého místa, aby očistil svatyni. A šarlatový proud je přiveden, aby sloužil ke smíření Boha s člověkem. Někteří snaží pohlížejí na toto zabiti červené jalovice jako na obřad bezvýznamný; ale ten byl vykónán z příkazu Božího a má hlušký smysl, který nepoznal významu v nynější době.

Kněz použil cedru a yzopu tak, že je omočil v očistující vodě a pokropil nečisté. To předobrazovalo krev Kristovu, vylitou, aby nás očistil od mravních nečistot. Opakování kropení znázorňuje důkladnost díla, které musí být provedeno pro kajícího hříšníka. Všecko, co má, musí být posvěceno. Nejenom měla být jeho duše umyta a očistěna, ale on se měl snažit, aby jeho rodina, jeho domácí zařízení, jeho vlastnictví a úplný majetek byly Bohu posvěceny.

Po pokropení stanu yzopem bylo nadé dveřmi očistěných napsáno: Já nenáležím sobě, Hospodine, jsem tvůj. Tak by to mělo být s těmi, kteří přiznávají, že byli očistěni krví Kristovou. Bůh je neméně přesný nyní, jako byl za starodávna. Žalmista ve své modlitbě dotýká se tohoto symbolického obřadu, když praví: "Pokropíš mne yzopem a očistěn budu; omyješ mne a nad sníh bězejší budu". "Stvoř ve mně čisté srdce, o Bože; a obnov ducha spravedlnosti ve mně". Navrát mi radost z Tvého spasení a povznes mne svým svobodným duchem".

(389) Kristova krev je účinná, ale je třeba, aby jí bylo stále užíváno. Bůh nejenom chce, aby jeho služebníci užívali prostředků svěřených jím k jeho slávě, ale žádá je, aby sebe samy posvětili jeho věci. Jestliže, bratří, stali jste se sobeckými a zadržujete Hospodinu to, co byste radostně měli dát k jeho službě, pak je třeba, abyste kropení krve důkladně užívali posvěcující Bohu sebe a celý svůj majetek.... Za starodávna bylo Izraeli slavnostně prohlášeno, že člověk, který zůstavá nečistý a odpírá sebe očistit, má být vyhlazen ze shromáždění. To má určitý význam pro nás. Jestliže za starodávna bylo pro nečisté nezbytném, aby byli očistěni kropením krve, jak důležité je pro ty, kdo žijí v nebezpečích posledních dnů a jsou vydáni pokušením satana, aby Kristovy krve pro svá srdce denně užívali. 4T 120-123.

Jedna oběť.

Jedna jalovice, jedna archa, jeden měděný had výrazně poukazují na jednu velikou oběť, oběť Kristovu.

Jalovice měla být červená bez vady, což je symbolem krve. Musí být bez poskvrny a taková, která nikdy nenesla jho. Zde opět Kristus je předobrazem. Syn Boží přišel dobrovolně, aby provedl dílo očistění. Nebylo na něm žádné jho povinnosti, neboť byl nezávislý a nad všecky zákony. Andělé, Boží bystří poslové, byli pode jhem povinnosti; žádná osobní oběť jejich nemohla očistit padlého člověka. Kristus jediný byl prost nároků zákona, aby vzlal na se vykoupení hříšného pokolení. Měl moc, vzdáti se svého života a opět si jej vzít. "Kdo jsa v podobě Boha, myslil, že to není loupež rovnati se Bohu". RH 9.1.1883.

(390)

25.9

F á z e .

Beránek poukazoval na Krista.

Po slavnosti Fáze se konala sedmidenní slavnost přesnic. V druhý den slavnosti prvotina roční úrody - snopek ječmena - byl předložen před Hlavninem, Všecky obřady slavnosti byly předobrazem Kristova díla. Vysvobození Izraele z Egypta bylo praktickým příkladem vykoupení, jehož stalou připomínkou Fáze měla být. Zabitý beránek, přesný chléb, snopek prvotin představovaly Spasitele. DA 77.

Naplňení předobrazů.

Zabití velikonočního beránka je nástinem Kristovy smrti. Apoštol Pavel

praví: "Kristus, náš velikonoční beránek, je obětován za nás". Snopek prvotin, který byl v době slavnosti Fáze obrácen před Hospodinem, byl předobrazem Kristova vzkříšení. Pavel mluví o vzkříšení Hospodinové a všeho jeho lidu: "Kristus prvotina, potom ti, kdo jsou Kristovi při jeho příchodu". Jako snopek obrácení, který byl prvním zralým obilím nashromážděným před sklizní, tak Kristus je prvotina nesmrtelné skloně vykoupených, kteří při budoucím vzkříšení budou shromážděni v obilnici Páně.

Tyto předobrazy byly naplněna nejen co do příběhu, ale i co do času. V čtrnáctý den prvního židovského měsíce, v ten pravý den a měsíc, kdy po patnáct dlouhých století velikonoční beránek byl zabíjen, Kristus, když pojedl velikonočního beránka se svými žáky, založil tuto slavnost, která měla připomínati jeho smrt jako "Beránka Božího, který snímá hříchy světa". Též noci byl uchopen bezbožnýma rukama, aby byl ukřižován a zabit. A jako snopek obrácení, náš Hospodin vstal z mrtvých v třetí den, "prvotina těch, kteří spali", vzor všech vzkříšených spravedlivých, jejichž "špatné tělo" bude změněno a "připodobněno jeho slavnému tělu. GC 399. (391)

25.91

Zákon Boží.

Byl tu před stvořením člověka.

Zákon Boží byl tū před stvořením člověka, neboť jinak by Adam nemohl zhřešiti. Po Adamově přestoupení zásady zákona nebyly změněny, nýbrž byly konečně uspořádány a vysloveny, aby vyšly vstříč člověku v jeho hříšném postavení. Kristus v poradě se svým Otcem ustanovil soustavu obětní, aby smrt nenavštěvovala přestupníka bezprostředně, nýbrž aby byla přenesena na oběť, která měla předobrazovat velikou a dokonalou oběť Božího syna. ST 14.3.1878.

Kopie Boží myslí.

Boží zákon je kopií Boží myslí a vůle. Zakázané hříchy nikdy se nemohly v nebi uchytit. Byla to láska, která pohnula Boha, aby vyjadřil svou vůli v Desateru. Potom dával na jeho svou lásku k člověku vysíláním proroků a učitelů, aby vysvětlovali jeho svatý zákon. Bible Echo, 16.4.1894.

Uloženy v arše.

Ve vnitřní místnosti byla archa, nejposvátnější to předmět souvisící s bohoslužbou. Byla to truhla ze vzácného dřeva, patazená uvnitř i zvenčí ryzím zlatem se zlatou ozdobou na víku. V arše byly uloženy kamenné desky, na nichž Bůh vyrazil svým vlastním prstem Desatero. Byla zhotovena výslovně k tomuto účelu a byla proto zvaná archou úmluvy nebo archou svědectví, protože Desatero bylo Boží smlouvou a základem smlouvy mezi Bohem a Izraelem. ST 4.3.1903.

Snášejí trest zákona v Kristu.

Všichni, kterým před vesmírem nebes, bylo přisouzeno, aby v Kristovi snášeli trest Zákona a v něm naplnili spravedlnost, budou mít život věčný. Budou zajedno v povaze s Kristem. RH str.29.

(392) Soudy a zákony vedou lidí k Desateru.

Přiblížil se pak ještě těsněji k svému lidu, který tak ochotně byl veden na scestí, a nechtěl jej zanechat jen s předpisy Desatera. Přikázal Mojžíšovi, aby napsal, jak by mu ukázal, soudy a zákony, dávající podrobné směrnice o tom, co žádal, aby vykonali a střežil tím Desatero vyryté jím do kamenných desek. Tyto určité směrnice a požadavky byly dány, aby bloudícího člověka přivedly ku poslušenství mravního zákona, k jehož přestupování je tak náchylný.

Kdyby byl člověk zachovával Boží zákon daný Adamovi po jeho pádu, uschovaný do archy Noem a ostříhaný Abrahámem, nebylo by bývalo nutným nařízení o obřízce. A kdyby Abrahámovi potomci byli plnili smlouvou, jejíž znamením nebo zárukou byla obřízka, nebyli by se nikdy oddali modlárství, nebyli by trpěli, aby šli do Egypta;

také by nebylo bývalo třeba, aby Bůh vyhlásil svůj zákon na Sinaj a vyryl jej do kamenných desek a střežil jej podrobnými směrnicemi v soudcích a stanovách daných Mojžíšovi. Mojžíš napsal tyto soudy a stanovy z Božích úst, když byl s ním na hoře. Kdyby byl Boží lid poslouchal zásad Desatera, nebylo potřebí určitých směrnic daných Mojžíšovi, který je napsal do knihy, týkajících se jejich povinností k Bohu a jednoho k druhému. Podrobné směrnice, dané Mojžíšovi, vzhledem ku povinnosti jeho lidu k sobě navzájem a k cizím, jsou zásadami Desatera, z jednodušenými a podanými přesným způsobem tak, aby nemusili blouditi. Spirit of Prophecy, sv.1., str.264.265

Prorocké obřady židovského zákona.

Evangelium Kristovo odráží slávu na židovský věk. Vrhá světlo na celé židovské zřízení a propůjčuje význačnost obřadnímu zákonu. Stánek úmluvy či chrám Boží na zemi byl kopí originálu v nebi. Všechny obřady židovského zákona byly prorockým předobrazením tajemství v plánu vykoupení. Obřady byly dány Kristem samym, který zahalen sloupem mraku za dne a sloupem ohně za noc, byl vůdcem zástupu Izraelského a tímto zákonem by se mělo nakládati s největší vážnosti, protože je posvátný. Ba i pak, když už neměl býti zachovávan, apoštol Pavel představil jej židům v jeho pravém vyznamu a hodnotě a ukázal na jeho místo v plánu vykoupení a jeho vztah k dílu Kristovu; a veliký apoštol označuje tento zákon za slavný, hodný svého božského původce. ST 29.7.1886.

(393)

Křesťané mohou oceniti židovské obřady.

Křesťané, kteří se k tomu hlásí, že se obírají studiem Bible, dovedou ocenit dokonaleji nežli starý Izrael plný význam obřadních předpisů, které měly býti zachovávány. Jsou-li opravdu křestany, jsou ochotni uznati posvátnost a důležitost stínových předobrazů, když vidí, že se splnily události jimi představované. Kristova smrt umožňuje křestanům přesně poznati obřadní soustavu a objasnuje proroctví, která dosud zůstávají židům temnými. Mojžíš sám neudělal žádný zákon, Kristus, anděl ustanovený Bohem, aby předcházel před jeho vyvoleným lidem, dal Mojžíšovi stanovy a požadavky nutné živému náboženství a pro vládu nad Božím lidem. Křestané se dopouštějí hrozného omylu nazývajíce zákon přísným, svěmcným, odporujícím evangeliu a poslání Kristovu za jeho kněžství na zemi, jakoby se On stavěl proti správným předpisům, které oni nazývají Zákonem Mojžíšovým. - RH 6.5.1875.

- o - o - o - o -

- o - o -

(397)

Seznam biblických veršů.

Upozornění: Čísla v prvním sloupci označují biblické verše, čísla v druhém sloupci označují odstavce, nikoli stránky tohoto spisu.

1. Mojžíšova:

2,17	i.1	20,8-11	19
2,19	18,5	20,18	5
3,9	1.1	23,17	15.1
3,13	14.3	23,18	15.2
3,14	14.3	24,3	1.6
3,15	1,4	24,7	1.6
3,21	1.2	24,12	18.2
3,22-24	1.3	25,2	2
3,24	14.3	25,3-7	2
4,3.4	9.1	25,8	1.5
4,7	1.5; 14.6	25,16.21	18.2
5,24	1.5	25,19	2.2
22,7	1.7	25,20	2.2
22,8	1.7	25,22	2.2
22,12	1.7	25,29	9.3
22,13	1.7	26,14	2.1
32,13	9.1	27,1	2.94
43,11	9.1	28,29	3.1
48,14.15	11.91	28,1	3.1
		28,2	4.2
		28,4	4.1
		28,6	4.2

2. Mojžíšova:

12,1-7	15.2	28,6.8.15.31.33	4.2
12,3	15.2	28,12.29	4.3
12,4	15.2	28,12.29.30	4.3
12,5	15.2	28,16	4.1
12,6-10	15.2	28,21	4.1
12,7	15.2	28,29	4.1
12,9	15.2	28,30	4.1; 4.3
12,10.46	15.2	28,33-35	4.1
12,11	15.2	28,36	4.3
12,12.17.15	15.1	28,36-38	4.3
12,13	15.2	28,38	4.3
12,15	15.2	29,5	4.1
12,17	15.1	29,7	6.4
12,19	15.2	29,14	11.1
12,22	15.2	29,15-25	8.2
12,23	15.2	29,33	6.8
12,46	15.2	29,42	1
13,2	5	29,43-45	1
13,14.15	19	30,26.27	6.5
16,2.3	19	30,6	2.2; 2.8
16,4	19	30,7.8	4.1
16,18.19	11.91	30.8	4.1
16,22	19	30,9	9.2; 9.3
16,23-26	19	30,10	11.7; 11.91
16,27-30	19	30,17-21	2.94
19,6	4.3	30,25-29	6.5
19,8	1.6	30,26	16.7
19,16-18	1.6	30,26-29	16.1; 16.2
20,	16; 18,2	30,29	16.2
20,2-17	18.2	31.18	18.2

32,19.20	5	4,6	11.2
32,26	5	4,6.7	11.3
32,28	5; 11.1	4,6.17	11.91
32,33	14.1	4,7	11.2
33,8	2.94	4,7.18.25.30	12.4
33,11	1.5	4,8-10.19.26.31.35	11.2
34,7	12.7	4,11.12	11.2
34,23	15.1	4,12.21	11.4
34,25	15.2	4,13	11.1
36,20-34	2.1	4,13-20	3.4
37,16	3.2	4,13-21	11.2
37,19	2.2	4,14	11.2
37,23	2.2	4,18	11.2
38,9-20	2.1	4,21	11.2
39,5	4.3	4,22.26	3.4
39,30	16.5	4,23	11.2
39,43	16.1	4,25	11.2; 11.3
40,26	2.8	4,26.31.35	14.1
<u>3. Mojžíšova:</u>			
1,2	8.1	4,27	14.1
1,2-5	8.1	4,27.35	3.4; 11.2
1,3	8.1; 8.5	4,28	11.2
1,4	8.1; 8.4	4,28.29	11.91
1,5	8.1	4,28.31	11.5
1,5.6	8.1	4,30	13.3
1,7.8.12.	8.1	4,30.31	11.5
1,8.9	8.1	4,30.34	11.2
1,9	8.2	4,32	11.2
1,9.13.17	8.1	5,1	12.1
1,10.14	8.1	5,2.3	11.94
1,15	8.1	5,4 11.92; 11.94; 12.2	
1,16	8.1	5,5 11.5; 11.8; 11.94	
1,17	8.5	5,6	11.92
2,1	9.1	5,7	11.92
2,1-10	3.2	5,9	
2,2	8.1; 9.1	5,11-13	11.93
2,3	9.1	5,15.16	12.2
2,4.5	9.6	5,16	3.2
2,4-6	9.1	5,17	12.2
2,8.9	9.1	6,2	12.1
2,10	9.1	6,2.3	12.3
2,11	9.1	6,6	12.3
2,12	9.1; 10.2	6,7	12.3
2,13	9.2	6,19.23	4.1
2,14.16	9.2	6,20	9.2
3,1-17	10.1	6,25.26	11.2
3,2	10.1	6,26	11.5
3,5	8.1	6,26.29	11.4
3,11	10.1	6,29	11.2
3,14-17	10.2	6,30	11.2
3,16.17	10.1	7,1.2	12.1
3,23	10.1	7,6	12.1
4,2	11.1	7,8	3.2; 8.1
4,2.3	18.1	7,11-13	10.2
4,3	4.1; 4.3; 11.2	7,13.14	10.2
4,3-12	11.2	7,15	10.2
		7,16-21	10.2
		7,33.34	10.2

8,10	3.1	16,17	14.3; 13.2
8,10.11	6.5	16,18	11.7; 13.3; 13.6
8,10-12	6.8	16,18.19	11.7; 11.91; 13.3
8,10&15.19.24	6.7	16,19	13.3; 13.6; 14.1; 16.1
8,12	6.4	16,20	13.3; 13.6; 14.7; 14.8
8,14.15	6.6	16,20.22	14.2; 14.6; 14.91
8,15	16.1; 6.6;	16,21	14.2; 14.8
8,18	8.2	16,21.22	14.8
8,18.19	6.6	16,26	14.7
8,21.17	6.6	16,30	13.5; 13.6; 4.9
8,22.18	6.7	16,30.34	13.3
8,23.24	6.7	17,11	8.4; 11.8; 11.91
8,25-29	6.7	20,3	11.6
8,30	6.8; 16.6	21,1.2.11	4.1
8,31.32	6.8	21,7.8	3.1
8,33	6.1	21,10	4.1
9,1-4	6.9	21,12	6.4
9,4	6.91	21,21-23	3.1
9,7.16.15	8.1	21,13.14	4.1
9,9.12	6.9	22,21	10.1
9,12-14	8.2	23,5.6.11	15.1
9,16	6.9	23,8	15.2
9,18	6.9	23,9.14	15.1
9,21	6.9	23,10	15.2
9,21	6.9	23,11	15.2
9,23	16.6	23,10-12	9.2
9,23.24	6.91	23,12.13	15.2
9,24	8.3	23,15.16	15.1
10,17	11.5	23,16.17	15.3
12,6.8	8.2	23,17.18	15.3
13,14	3.1	23,17-20	9.2
14,19.20	8.2	23,19	15.3
15,15.30	8.2	23,20	15.3
15,31	11.6	23,24	15.1
16	11.9; 16.8	23,24.26.39	15.1
16,2	13.2	23,26-32	15.1
16,3.5	13.2	23,29	13.1; 14.91
16,4	13.2	23,35	15.5
16,4.33	4.2	23,40	15.5
16,6.11	13.3	24,2-4	4.1
16,7	13.2	24,5-9	3.2
16,8	13.2; 14.1	24,6	9.3
16,8.15	13.3	24,3	9.3
16,9.10	13.2	27	10.3
16,10	14.2	27,1-8	10.3
16,11	13.2; 13.6	27,9.10	10.3
16,11.16.18.30.33.34.	13.3	27,11-13	10.3
16,12.13	13.2	27,20.21	3.2
16,14	13.2	27,26.27	10.3
16,14.11	13.6	27,28.29	10.3
16,15	13.2	27,30-34	3.2; 10.3
16,15-19	11.7		
16,16	11.6; 11.7; 13.3	4. Mojžíšova:	
	14.1; 16.2	3,7.8	5
16,15.16	13.6	3,9.6	5
16,16.19.30	13.3	3,30.43.45.46.47-51	5

4,7.17	9.3	1. Samuelova.	
5,6	12.4	1.11	10.3
5,6.7	11.94; 12.4	2,13-16	7.3
5,7.8	12.3; 12.4	2,17	7.3
5,11-31	3,1	10,1.13.16	6.4
5,15	9.2	15,22	6.7; 7,5; 7.4
5,17	11.97	28,6	4.1
5,18.19.23	11.97		
6,14	8.2	1. Královská:	
8,2	4.1	3,4	8.2
8,7.10.11.12	5	6,2-4	2.8
8,20-22.24.25	5	6,7	2.4
9,12	15.2	6,14.15	2.5
15,2-5	9.1	6,15.16.18-22	2.5
15,3-12	11.2	6,19.20	2.8
15,4	9.3	6,21	2.5
15,6-10	9.1	6,22	2.5; 2.8; 2.8
15,10.24	9.2	6,25.27.29.30	2.6
15,22-26	19.1	7,23-26.25	2.7
15,24	11.1	7,27-37.29.36	2.7
15,27	11.1	7,49.50	2.6
15,29	19.1	7,33	2.7
15,30.31	11.1; 19.1	1. Paralipomenon:	
15,32-36	11.1	13,9.10	19
15,34.35.36	19.1	17,6-10.14	8.6
16,18	3.1	22,2.3.5.14	8.6
18,7	3.1	23.1.5	8.6
18,8-11.14-19	3.2	28,4.19	8.6
18,21-24.26-28	3.2	29,22	8.6
19,2	11.9		
19,2-8	11.96	2. Paralipomenon:	
19,7	11.97	4,6	2.7
19,9	11.93; 11.96	4,8.11.16	2.6
19,10.17-19	11.96	13.10.11	9.3
19,13.20	11.6	29,24	3.4
27,18	11.91	36,16.17.19-21	2.9
28,6	8.1		
28,7	9.2; 9.3	Ezdráš:	
28,16.17	15.1	1,9-11	2.7
29,11	13,2	3,11	2.91
30,2	10.3	4,8	20.4
31,25-54	3.2	8,15-20	3.2
35,33	11.6		
<u>5. Mojžíšova:</u>			
10,4.5	2.2	Job:	
12,17.18	10.4	1,5	8.1; 21.7
12,17-19	10.2	1,6.20-22	21.7
16,12-15	15.5	2,3.10	21.7
16,16	7.4; 15.1	Žalmy:	
17,8-13	3.1	4,4	17.5
17,11.12	3.1	15	10.3
18,3	3.2	19,1	18.5
19,17	3.1	40,8	21.5
23,21	10.3	41,7	11.96
23,22	10.3	51,16.17	7.7
24,8.9	3.1	62,5	17,4

63,5.6	17.4	<u>Daniel:</u>	
69,28	14.1	7	20.4
91	21.1	7,8	20.3; 20.4
119,97	18.3	7,9.10	14.1
119,127.129.98.99.96	18.2	7,10	14.1; 22.5
132,9	6.3	7,20	20.3
132	6,4	7,21.24.25.26.28	20.3
		7,21.22	20.4
<u>Kazatel:</u>			
5,5	10.3	8	20.4
12,13	18.2	8,1-8	20.1
		8,9-14.12.10.13	20.2
<u>Izaiáš:</u>			
1,11	7.1	8,10	20.4; 20.1; 20.8
1,11-17	7.7	8,20.21.22	22.1
1,18	14.7	8,21.24.25	20.2
4,3	14.91	9,2	20
4,4	8.3	9,24	14.8
14,12-14	21.3		
33,13-16	21.91	<u>Ozeáš:</u>	
33,14	8.3	4,8	7.3; 11.1
43,10	21.91		
33,14	8.3	<u>Amos:</u>	
43,10	21.91	4,5	10.2
43,12	21.91	5,21.22	7.7
53,4	14.7		
53,4.10.11	11.5	<u>Micheáš:</u>	
63,5	9.2; 14.7	6,6.7.8	7.7
53,6	16.3	6,7	7.2
53,6.8.12	14.7		
53,10.12.9	11.9	<u>Abakuk:</u>	
53,11	11.5	1,2-4	10.5
53,12.6	11.5		
58,12	20.8	<u>Malachiáš:</u>	
59,2	3.4	2,1.8.9	7.7
61,1	6.4; 16.3	3,2.3	8.3
61,10	16.3	3,6	18.1
64,7	8.5		
<u>Jeremiáš:</u>		<u>Matouš:</u>	
7,1-4.22.23	7.6	1,21	1.1
9,9.10	7.6	1,23	1.5
17,1	11.8; 22.4	3,13-17	16.3
		8,11	15.5
<u>Ezechiel:</u>		15,19.20	11.6
9,1.11	22.6	16,6	15.2
18,22.24	13.4	18,13	1.1
20,3.4.12.13	19	18,27	13.4
20,15.16.20	19	18,28	16.3
20,18-20.21.23	19	18,32-35	13.4
20,24.38	19	22,16-21.23.29	15.2
23,38.37	11.6	22,37-41	18.2
24,16-18	9.5	23,13.14.15.	15.2
28,2	21.3	23,23.24.29-33	15.2
28,12.14	21.5	23,29.36	7.8
		23,25-28.34-36	15.2
		24,2	2.94

		<u>Skutkové:</u>	
26,61	7.9	1,3	15.3
26,63	11.94	2,1-4	15.3
27,46.50	16.5	3,19	14.1
27,51	2.93	6,6	11.91
27,52.53	15.3; 16.5	9,2	11.91
28,9	16.5	10,38	6.4
28,18	22.6	10,42	22.6
28,20	7,8	13,38.39	12.3
<u>Marek:</u>		19,28	9.2
3,6	15.2	19,31	22.4; 22.6
6,5	11.91	19,6	11.91
8,15	15.2	21,28	2.93
9,49	9.6	22,16	8.3
10,16	11.91		
<u>Lukáš:</u>		<u>Ep. k Římanům:</u>	
1,32	8.6	1,19.20	18.1
4,18	6.4	2,12.14.15.16	18.1
5,29-35	10.4	3,4	22.6
10.22	22.6	3,25	15.2
10.38-42.39.40	10.5	5,1.2.11	10.4
12.1	9.2	5,8	13.6
12,48	22.1	5,10	3.4; 8.4; 11.95
15,12	17.1	5,12	4.3; 13.6
15,20	1.1	5,15.17	13.6
15,30.32	10.5	5,17.19	4.3
17,10	16.3	5,18	4.3; 13.6
17,14	7.9	5,19	4.3; 13.6
18,8	10.3	6,23	1.8
19,8-10	12.7	7,12	18.2
22,30	9.3	7,17.20	14.4
<u>Jan:</u>		8,19	10.3; 21.1
1,4	21.91	12,1	8.1
1,12	14.5	13,7	16.3
1,29	15.2		
2,20	2.92	<u>1.ep. ke Korintským:</u>	
3,34	6.4	1,2	21.2
3,16	14.5	5,7	15.2
4,34	6.7	5,8	9.12; 15.2
5,22.27	22.6	6,2	22.2
6,29	10.5	10,21	9.3
6,33	9.1	11,24.25	9.3
6,51	9.3; 15.2	11,26	9.3; 15.2
8,11	7.9	14,33.40	8.2
8,44	14.3; 21.3	15,22	4.3; 13.6
8,56	1,7	15,23	15.2
14,27	10.5	15,45.47	4.3
17,2	28.6	15,47	13.6
19,14	15.2	<u>2.ep. ke Korintským:</u>	
19,34	8.5	1.1	21.2
19,34.35	11.97	1;4.5.6	9.5
19,36	15.2	5.21	11.9
20,17	16.4	7,1	8.2
		9,7	8.5

<u>Ep. k Efeszským:</u>				
2,14	10.4	1,1; 19,11.12	20.6	
4,24	18.5	9,12	20.7	
5,2	8.5; 13.6	9,13	11.96	
5,25.26	8,13	9,14	11.95; 16.7; 20.6;	
		9,15	8.4	
		9,21	6.9	
<u>Ep. k Filipenským:</u>		9,22	11.93; 16.1	
1,29	9.5	9,22.23	16.7	
2,6.7.9.11	16.3	9,23	16.2; 16.8; 20.8	
		9,23.26.25.12.14	16.8	
<u>Ep. k Kolosenským:</u>		9,24	17.7; 20.6	
1,24	9.5	10,1.2	7.5	
3,10	18.5	10,3	13.5	
		10,2.3	13.4	
<u>Ep. k Thesalonickým:</u>		10,4	16.6	
4,3;	21.1	10,7	6.7	
5,23	21.1	10,19	1.7	
		10,19.20.22	16.8; 20.6	
<u>1. ep. k Timotheovi:</u>		11,37.38	21.2	
2,5	20.7	12,2	9.5	
4,10	14.5	12,14	1.5; 21.1	
5,22	11.91	12,19.21	1,6	
		12,29	8.3	
<u>Ep. k Titovi:</u>		13,8	18.1	
3,5	6.2	<u>1. Petrova:</u>		
3,5.6	8.3	1,19	8.5; 15.2	
<u>Ep. k Židům:</u>		3,21	11.97	
1,3	16.6	<u>2. Petrova:</u>		
1,6	16,4	2,9	22.1	
1,9	1.4; 16,7	<u>Jakup:</u>		
2,8	22.6	-		
2,9	16.3	1,17	18.1	
2,14	14.8	5,11	21.6	
2,17	4.3; 16.3	5,12	10.3	
2,18	9.5; 16.3	<u>1. Janova ep.</u>		
3,1	21.2	-		
4,1	2,94	1,7	1.6	
4,15	16.3	1,9	12.5; 13.5; 13.6	
5,1	4.3	2,2	13.6	
5,2.8	9.5	5,6	8.4	
5,8.2	16.3	<u>Zjevení Jana:</u>		
5,10	16.3; 16.5; 16.6	3,5	3.1; 3.5	
6,2	11.91	3,21; 7,15; 16.17	21.91	
7,5	3.2	7,2	21.5	
7,16	11.95	9,6; 11,15	22.6	
7,21	16.6	11,15	22.6	
7,25	20.7	11,19	18.1; 20.3	
7,26	13.6	12,7.8.9	21.3	
7,27	4.1	12,10	22.6	
8,1.2	16.6	12,17	21.5	
8,2	20,6	13,3	20.5	
8,3.4.5	16.6	13,6	20.8	
8,5	16.1; 16.7	13,8	1.1	
9,2	2.8	14.4	21.91	
9,4	2.2			
9,6.7	16.8			

14,12	21.1; 21.6	19,1.2	22.6
14,12.5	10.3	20,1.3	22.6
14,18	21.5	20,4	22.6
15,3	22.6	20,4.5	13.5; 14.4
15,5	18.1	20,15	32,4
16,5	21.5; 22.6	22,5	22.6
16,5.7	22.6	22,12	22.4
18,21	22.6		

- o -

Věcný seznam.

(Uváděná čísla značí kapitoly a odstavce, nikoli stránky tohoto spisu.)

Abel a Kain		1.4
Adam a Eva vyhnání z Edenu		1.3
Adam člověk zástupce		13.6
Ardělé v soudě		22.5
Archa (Truchla smlouvy)		2.6; 22;
přisluhování kadidlem a krví v den očistování		13.2
Aron ustanoven na kněžství		4.1
Umyvání při zasvěcení		6.2
Azazel představuje satana		14.
Beránek, pokojná oběť		10.1
oběť za hřich		11.2; 11.92
první oběť		1.1
Bohoslužba celého národa kontrolována kněžími		3.1
Boží důkaz		21.6
Stánek mezi lidmi		(1)
utrpení pro hřich		1.3
Vláda na zkoušku		21.8
Bůh hledající Čádama		1.1
zjeval se ve svatyni		(1)
Cesta k vyzáznití		1.7
Cervená jalovice		11.96
Člověk zástupce, Kristus a Adam		13.6
Davidova zkouška v dávaní Bohu		8.6
Den očistování		13.
Denní suchá oběť nejvyššího kněze		9.2
Desátek Levitům		3.2
Desatero přikázání		18.2
Desire of Ages, The	10.5	10.5; 16.5
Dobrovolné oběti		10.1
Efod		4.1
Fáze		15.2
Glories of Mary, Liguori		20.7
Herodův chrám		2.92
Holub, zápalná oběť		8.1
oběť za hřich		11.92
Hořká voda		11.97
Hospodírův kozel předobrazuje člověka bez hřachu		13.6
Hrčlička, zápalná oběť		8.1
Hřich, oběť, za		6.6
oběť, za, bez krve		11.91
oběti, za		11
konečné vyhlazení		14.91

Hřichern přenesení	11.5
znamená smrt	1.8
Hříchem obtížená krev	11.8
Hříchy, poskvrují svatyni a oltář	13.3
Vědomé	12.1
zádné očištování	11.1
vloženy na hlavu kožla Azazele čilisatana	14.7
z nevědomosti, oběť za	11.1
Cherubíni nad slitovnicí	2.2; 2.6
Chleby předložení	2.2; 9.3
Chrám Herodův	2,92
Chrám, nádvoří, nápis varující cizince	2.3
pohanů	2.94; 2.3
znesvěcené jako dobytčí trh	7.4
stavba	2.4; 2.5; 2.6; 2.7; 8.8; 2.91; 2.92; 2.93; 2.94
Izrael, opominul zachovávat zákon	1.6
International Standart Bible Encyclopedia	4.3
Jewish Encyclopedia	13.1
Jobova zkouška	21.7
Kadidlo	2.2; 9.1
v den očištování	13.1
Kain a Abel	1.4
Katechismus tridentinského koncilu	20.7
Katolictví, zatemnuje pravdu o svatyni	20.5
obřad podoben židovskému	20.4
Kněz, nastolení při zasvěcení	6.3
nejvyšší	4.
zástupce národa	13.6
symbol	4.3
symbol Krista	13.6
v nebi	16.4
Kněží proti prorokům	7.8
Podíl při všech obětech	3.2
Kněžská roucha v den očištování	13.1
Kněžstvo	3.
úpadek	7.2; 7.3; 7.4; 7.5
výsady	3.1
Kníže, oběť za hřich	11.2
Kozel Azazel	14.7
Hospodinův předobrazuje člověka bez hříchu	13.6
Oběť zápalná	8.
pokojná	10.
Kozlové, oběti v den očištování	13.1
Krev, duše v krvi	8.4
hříchem obtížená	11.8
hříchu prostá	11.91
kozla, přisluhování v den očištování	13.2; 13.3; 13.6
Oběť za hřich	11.2; 11.3
ochištěje	11.95
pokojné oběti, přisluhování	10.1
poskvrují	11.6
použití při posvěcení kněžstva stánku úmluvy	6.6; 6.7; 6.8
přisluhování při oběti za hřich	11.2; 11.3
dána na nohy oltáře	2.94
volka, přisluhování v den očištování	13.2; 13.3; 13.6
Kristus, člověk bez hřichu	13.6
člověk zástupce	13.6

Kristus kněžský úřad v nebeské svatyni	16.7; 16.8.
nositel hříchu	14.5
Kůzle, oběť za hřich	11.1; 11.92
Kůže roucha	3.2
Kvasnice	9.2
Levitové	5
Lucifer	21.5
Lid, oběť za hřich	11.2
Malý roh	20.2
Mana, zlaté vědérce	2.2
Marie a Marta	10.5
Marnotratný syn, podobenství	10.5
Maso, v oběti za hřich	11.2; 11.4; 11.5
v oběti pokojné	10.2
kdy jedeno	10.2
Místnosti dvě	2.2
Mlčenílivost duše	17.5
Modlitba	10.5; 17.
Mojžíš, maso oběti za hřich	11.5
Mokra oběť	9.1; 9.2
Mouka	9.1
Mrtvola jistých obětí, spálena za stany	11.2
Nádvoří pohanů	2.3; 2.94
Náhrada	12.6
Náprsník	4.1
Nebeská svatyně	16
Nehřeš více, prorocké poselství	7.9
Nenávist ke hříchu nutna ke spasení	1.4
Nejvyšší kněz	4.
zástupce národa	13.6
symbol	4.3
symbol Krist	13.6
v nebi	16.4
Oběť posvěcení	6.7
Pběti díkůvzdání	10.1
pokojné	10.2
za hřich	11.
za hřich a přestoupení	11.92
za přestoupení	12.
za slib	10.1; 10.3
vzhůru pozdvížení	10.2
Obětní běránek	1.1
soustava	1.
kozel	14.
zvíře spáleno za stany	11.2
Obilí	9.1
Obřácení sem i tam, hrudí a plec pokojné oběti knězi	10.2
bochníků	9.2
oběti	5; 6.7
snopku	9.2
Obřadné znečistění	3.1
Očistění, jen tím, který je roven Otci	1.1
zápalnou obětí	8.9
krví	11.95
Očistování, svatyně	11.7; 13.3; 16.8; 20.1
prorocké	20.8
Očistování ohněm a vodou	8.3

Očistování vodou	11.96; 11.97
Odpuštění	3.4
a očistění	21.2
a pokání	13.4
Ohně na oltáři	8.3
očistování ohněm	8.3
Olej	6.4; 6.5; 9.1; 9.6; 10.2
pomazání jím	6.4; 6.5
Oltář s kadidlem	2.2; 2.8
v oběti za hřích	11.2
Oltář zápalů	2.7 ;2,94
očistěn v den očistování	13.3; 13.6
v oběti za hřích	11.2
Oltáře	11.7; 13.; 13.6
Onyxové kameny	4.2
Opona	2.1
krev kropena před ní při oběti za hřích	11.2
Orel umístěný Herodem v chrámovém nádvoří	2.94
Osoba z lidu,oběť za hřích	11.2
Ovce,zápalná oběť	8.1
pokojná oběť	10.1
Papežství	20.4
Pokání a odpusťení	13.4
Pokoj Boží	10.4
Pokojná oběť	10.
Pokropení rouch při zasvěcení nebeské svatyně	16.6
Pokuta za hřích	1.8
Pomazání Arona při zasvěcení	6.4
stánku úmluvy při zasvěcení	6.5
Poslední spor	20.1
pokolení	21.
Poslušenství,ne oběť,Bohem požadováno	7.7
Posvěcení a zasvěcení	6.
Posvěcená Duchem	9.6
Posvěcení symbolizováno zápalnou obětí	8.2
Pováha hříchu	14.6
Proroci	1.7; 3.3
Prostředníci,kněží	3.3
První,plody	9.2; 15.2
příslib Vykupitele	1.4
Prvorození,zasvěcení na kněze	3.2
Přenesení hříchu	11.5
Přesné koláče	9.1; 10.2
Přiblížení k Bohu svatynovou bohoslužbou	1.7
Radování se v Kristu	10.5
Réva zlatá	2.94
Rodokmeny kandidátů kněžství	3
Roh malý (Daniel)	20.2
Rohy na oltáři	2.94
Roucha,nejvyššího kněze	4.1
kožená	1.2
Rozjímaní a modlitba	17.4
Ruce,vkládání	10.1; 11.2; 11.91
Satanův důkaz	21.4
Sdílena odpovědnost	14.3
Sedmdesát let v zajetí	2.9
Skopec,oběť za hřích	12.2

Skutkové apoštolů	16.5
Slavnost, stánků	15.5
téhodnů	15.3
troubení	15.4
přesných chlebů	15.2
Slavnosti a svata shromáždění	15.
Sliby, vykoupení	10.3
Slitovnice	2.2
Sloupové síně	2.94
Sloupoví v chrámovém nádvoří	2.94
Smíření	3.4
Smrt, spojená se spasením	1.1
Trest, proč odvrácen	1.1
hřích znamená	1.8
Šnatek, omezení pro kněží	3.1
Sobota	19
Soud	22.
den soudu, den očistování jeho symbolem	13.5
Soudové, svatí jako	22.2
Spasení, cesta k, viděna ve svatyni	1.7
Spirit of Prophecy	7.5
Společenství, část modlitby	17.1
Boží plán, s jeho lidem po pádu	1.5
Společná hostina	10.2
Stánek úmluvy, stavba	2.1
Sto čtyřicet čtyři tisíce	21.91
Stůl chlebů předložení	2.2; 2.6
Sůl	9.1; 9.2
Suchá oběť	9.
Svatá místa	2.
voda	11.97
Svatyně, očistění	11.7
Boží metoda pro styk s jeho lidem v nebi	1.5
Pravda o, zatemněna katolickou naukou	20.5
Svatyně na zemi	2.
v nebi	16.
Svatyně svatých	2.1; 2.6; 2.93; 7.5
Šalamounuv chrám	2.4
Tisíc let	22.6
Truhla smlouvy (viz archa)	2.2; 2.6
Tři případy	11.94
Tuk, v pokojné oběti	2.94; 10.1; 11.2
v oběti za hřích	11.2
na oltáři	2.94
Umývání Arona při zasvěcení	6.2
Umyvadlo	2,94
Úpadek kněžstva	7.4
Úplatnost kněžstva	7.5
Urim a Thumim	4.1
Utrpení, kněžství	9.5
Velký spor	14.9
Voda očistování	11.97
Volek, zápalná oběť	8.1
pokojná oběť	10.1
oběť za hřich	11.2
oběť v den očistování	13.2
Vykoupení ze slibu	10.3

Vykupitel	1.4
Výstřednosti, nebezpečí v modlitbě	17.6
Vzhůru pozdvižení	16.5
Vzpoura v nebi	10.2
White, Ellen G. Sings of Times	21.3
Zacheus vrací, co naloupil	16.6
Základní zákon	12.7
Zákon	18.5
Zasvěcení, nebeské svatyně prostředků suché oběti	18.
Záznam hříchu ve svatyni	16.1; 16.2
Zlatá roucha	9.1
Zlate, hroznové víno tele uctívání	13.6
vědorce many	4.2
Znečistění, obřadní	9.2
Zorobábelův chrám	11.1
Zrnatá jablka	2.2
Zvrhnutí se obětního symbolismu	3.1
Žena knězova	2.9
	4.1
	7.2
	3.1

- o -

O b s a h .

Předmluva	(.1)
Obětní soustava	1
Úvod	1.1
Kožený oděv	1.2
Adam opouští domov	1.3
První zaslíbení Boží	1.4
Bůh připravil plán	1.5
Nezdar Izraele	1.6
Cesta k vyváznutí	1.7
Hřích znamená smrt	1.8
Boží svatyně na zemi	2.
Vlastní stavba	2.1
Dvě místnosti	2.2
V předsíni	2.3
Šalamounův chrám	2.4
Budova	2.5
Svatyně svatých	2.6
Oltář a umyvadlo	2.7
Oltář s kadidelnici	2.8
Zorobábelův chrám	2.9
Chrám znovuvystavěný	2.91
Herodův chrám	2.92
Krásná stavba	2.93
Nádvoří	2.94
Kněžstvo	3
Úvod	3.1
Hmotné zabezpečení kněžstva	3.2

Prostředkování	3.3
Smíření	3.4
Posvěcení	3.5
N e j v y š š k n ě z	
Úvod	4.
Zlatá roucha	4.1
Nejvyšší kněz symbolem	4.2
Nejvyšší kněz symbolom	4.3
L e v i t o v é	
Posvěcení a zasvěcení	5.
Úvod	6
Umývání	6.1
Uvedení v úřad	6.2
Pomazání Arona	6.3
Pomazání stánku úmluvy	6.4
Dvě oběti	6.5
Skopec posvěcení	6.6
Kropení olejem a krví	6.7
Aron u oltáře	6.8
Aron ve svatyni	6.9
K n ě ž í a p r o r o c i	6.91
Úvod	7.
Pokuta za hřích	7.1
Zvrácení symbolu	7.2
Restoucí úpadek	7.3
Úplatné kněžstvo	7.4
Prorok volá zpět od odpadlostí	7.5
Poslušenství, ne oběť	7.6
Kněží proti prorokům	7.8
Nehřeš více	7.9
Z á p a l n é o b ě t i .	
Úvod	8.
Úplné posvěcení	8.1
Očistování ohněm a vodou	8.2
Duše v krvi	8.3
Příjemný Bohu	8.4
Davidova zkušenost	8.5
	8.6
S u c h á o b ě t ſ t u d i u	
Úvod	9
Žádné kvasnice	9.1
Chleby předložení	9.2
Zasvěcení prostřeušků	9.3
Kněžství utrpení	9.4
Posvěcený Duchem	9.5
	9.6
P o k o j n é o b ě t i	
Úvod	10
Společná hostina	10.1
Sliby	10.2
Pokoj s Bohem	10.3
Radování se v Kristu	10.4
	10.5
O b ě t i z a h ř í c h	
Úvod	11
Různé oběti za hřich	11.1
Krev	11.2
	11.3

Maso	11.4
Přenesení hříchu	11.5
Poskyrnuje krev	11.6
Očistování svatyně	11.7
Důležité prohlášení	11.8
Dvě nutné věci	11.9
Obřad oběti za hřich	11.91
Oběti za hřich a přestoupení	11.92
Obět za hřich bez krve	11.93
Tři případy	11.94
Krev očistuje	11.95
Červená jalovice	11.96
Svatá voda. Hořká voda	11.97
Oběti za přestoupení	12.
Úvod	12.1
Výstupky proti Bohu	12.2
Výstupky proti lidem	12.3
Oběti za přestoupení	12.4
Dnešní případ	12.5
Náhrada	12.6
Zacheus	12.7
Den očistování	13.
Úvod	13.1
Bohoslužba	13.2
Očistování stánku úmluvy a oltáře	13.3
Otzázka	13.4
Den soudu	13.5
Kristus jako člověk zástupce	13.6
Kožel Azazel	14.
Úvod	14.1
Kožel Azazel	14.2
Sdílená odpovědnost	14.3
Když hřeší svatí	14.4
Kristus jako nositel hřichu	14.5
Povaha hřichu	14.6
Čtvero výkladů	14.7
Objasnění	14.8
Dva kozlové	14.9
Konečné vyhlazení hřichu	14.91
Slavnosti a svatá shromáždění	15
Úvod	15.1
Slavnost Fáze	15.2
Slavnost téhodnů	15.3
Slavnost troubení	15.4
Slavnost stánků	15.5
Svatyně v nebi	16.
Úvod	16.1
Nebeská svatyně	16.2
Vtělení	16.3
Náš nejvyšší kněz než nebi	16.4
Kristova obět přijata	16.5
Kristus usedl	16.6
Kristův kněžský úřad	16.7
Očistění nebeské svatyně	16.8

M o d l i t b a .	17.
Úvod	17.1
Děj se vůle tvá	17.2
Modlitba vítězící	17.3
Rozjímání	17.4
Mlčenlivost duše	17.5
Výstřednosti	17.6
Zá k o n	18.
Úvod	18.1
Desatero	18.2
Jeden základní zákon	18.3
Povaha zákona	18.4
Živelný zákon	18.5
S o b o t a	19.
P o s l e d n í s p o r	20.
Úvod	20.1
Malý roh	20.2
Daniel se modlí	20.3
Papežství	20.4
Soupeřící zřízení	20.5
Pravá svatyně	20.6
Klamný prostředkovatelský systém	20.7
Potom má býtí svatyně očistěna	20.8
P o s l e d n í p o k o l e n í	21.
Úvod	21.1
Odpuštění a očistění	21.2
Vzpoura v nebi	21.3
Satanův důkaz	21.4
Lucifer	21.5
Boží důkaz	21.6
Jobova zkouška	21.7
Boží vláda na zkoušku	21.8
Poslední pokolení	21.9
144.000	21.91
S o u d	22
Úvod	22.1
Svatí jsou soudci	22.1
Žádný rozsudek při smrti	22.3
Vyšetřovací soud	22.4
Andělé se účastní soudu	22.5
Tisíc let	22.6

D_o_p_l_n_ě_k.

o l t á ř p ř e d H o s p o d i n e m	23.
o b ě t i v e s v a t y n o v ē b o h o s l u ž b ě	24.
Zápalné oběti	24.1
Pokojné oběti	24.2
Oběti za hřích	24.3
Oběti za přestoupení	24.4
Svaté oběti	24.5
Fáze	24.6
Kadidlo	24.7
Zvláštní obřady	24.8
Den očistování	24.81
Nazarejský slib	24.82
Voda oddělení (červená jalovice)	24.83
Očištění po porodu	24.84
Očištění od nečistých výtoků	24.85
Zkouška velké horlivosti	24.86
Usmíření nejisté vraždy	24.87
Slavnosti a svatá shromáždění	24.9
c i t á t y z ú v a h E l ' e n G . W h i t e	25
Studium služby ve svatyni	25.1
Plán vykoupení symbolisovaný svatyní	25.2
Stavba svatyně	25.3
Obrazné použití svatyně	25.4
Kněžstvo	25.5
Bohoslužby ve svatyni	25.6
Symbolika svatyně	25.7
Poskvrnění	25.8
Fáze	25.9
Zákon Boží	25.91
Seznam biblických veršů	26.
Věcný seznam	27.
Obsah	28.